

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله ربّ العالمين، و الصَّلوة والسلام على سيّدنا و نبينا محمّد
«صلى الله عليه و آله و سلم»، و على اهل بيته الطيّبين الطّاهرين
المعصومين «سلام الله عليهم اجمعين»، سيّما بقيّة الله الاعظم
حجّة بن الحسن القائم المهدي «صلوات الله و سلامه عليه»، و لعنة الله
على اعدائهم اجمعين، من الآن الى يوم الدّين.
آمين يا ربّ العالمين.

نیره سادات علوی حسینی
فاطمه الزهراء و لیلیة الله و حجة الله سومین شخصیت عالم خلقت
ناشر: بنیاد فارس المومنین. تهران. ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۵ جلد.

شابک: ج ۱: ۱-۳-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۴-۸: ۲ ج ۲: ۲-۴-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۵-۵: ۳ ج ۳: ۳-۵-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۶-۲-۴
ج ۴: ۴-۲-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۷-۹: ۵ ج ۵: ۵-۷-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۸-۲-۴: ۶ ج ۶: ۶-۲-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۹-۲-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
رده کنگره: BP ۲۷/۲ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳ شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۵۰۵۷۷

فاطمه الزهراء و لیلیة الله و حجة الله
سومین شخصیت عالم خلقت
تألیف: نیره السادات علوی حسینی
ناشر: بنیاد فارس المومنین
صفحه آرا: سمیه مددی
نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۰
شابک: ۸ - ۴ - ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۴-۸
شابک دوره: ۴-۲-۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۲۹-۵-۵

آدرس: تهران، خیابان کارگر شمالی، روبه روی پمپ بنزین،
خیابان گردآفرید، پلاک ۹
تلفن: ۶۶۹۲۳۲۳۴ - ۰۲۱

فاطمة الزهراء
وَلِيَّةُ اللَّهِ وَحُجَّةُ اللَّهِ
سومين شخصیت عالم خلقت

جلد دوم (فضیلت یازده تا پانزدهم)

تألیف:

نیّره السّادات علوی حسینی

فهرست

فضیلت یازدهم: حضرت زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله است..... ۹

فضیلت دوازدهم: حضرت زهرا سلام الله علیها وَليَّةُ الله است و دارای مقام ولایت کلیه

می باشد..... ۷۹

فضیلت سیزدهم: وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله است، لذا نام

مبارک آن حضرت در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السَّلام آمده است، گرچه

آن حضرت منصب امامت ندارد و امام نیست..... ۱۷۵

فضیلت چهاردهم: وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله است، لذا

عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السَّلام واجب الاطاعه می باشد،..... ۲۰۱

فضیلت پانزدهم: وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله است، و از

پیروان آن حضرت به عنوان شیعیان آن حضرت یاد می شود،..... ۳۲۹

فهرست احادیث..... ۴۰۵

منابع و مأخذ..... ۴۱۵

فضیلت یازدهم

حضرت زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله است.^۱

قبل از نوشتن احادیث مربوط به حضرت زهرا سلام الله علیها و این که آن حضرت حُجَّةُ الله می باشد، لازم است توضیحاتی در رابطه با حُجَّةُ الله ارائه شود تا اهمیّت و عظمت حُجَّتِ خدا و لزوم وجود حُجَّتِ خدا در بین مخلوقات روشن شود، و آنگاه به احادیث شریفی اشاره شود که طبق آن احادیث شریف، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّتِ خداوند متعال بر مخلوقات است، و بلکه بالاتر این که:

فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله عَلَى الْحُجَجِ می باشد، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السّلام حُجَّتِ خداوند متعال بر مخلوقات می باشند، و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّتِ خداوند متعال بر آن ذوات مقدّسه است «غیر از حضرت امیر علیه السّلام»،

و مقام حضرت زهرا سلام الله علیها از مقام آن ذوات مقدّسه برتر و بالاتر می باشد «غیر از وجود مقدّس مولی الموحّدین امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام که سیّد الوصیّین است و خیر الخلق بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد».

۱. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دهم، صفحه ۱۳۴، ذیل: وَ مُسَلِّمٌ فِیهِ مَعَكُمْ وَ قَلْبِی لَكُمْ سَلَامٌ.

خداوند متعال در آیه ۱۶۵ سوره نساء می فرماید:
رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا، یعنی:

ما این پیامبران را بشارت دهنده و اندازکننده «بیم دهنده» قرار دادیم، تا مردم را به رحمت و پاداش الهی امیدوار سازند و از کیفرهای او بیم دهند، تا:

به آن‌ها اتمام حجت شود و بهانه‌ای نداشته باشند.^۱
در آیات قبل آمده که خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:
ای پیامبر:

ما به تو وحی فرستادیم، همان‌طور که به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم، همچنین بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و پیامبرانی که از فرزندان یعقوب بودند،

همچنین بر عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلمان وحی نمودیم، و به داود کتاب زبور دادیم.^۲

خداوند متعال پس از این آیات شریفه، در آیه ۱۶۵ سوره نساء می فرماید:
رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ، یعنی:
ما این پیامبران را بشارت دهنده و اندازکننده «بیم دهنده» قرار دادیم، تا مردم را به رحمت و پاداش الهی امیدوار سازند و از کیفرهای الهی بیم دهند، تا:

حجتی برای مردم بر خدا باقی نماند، یعنی:
این پیامبران را فرستادیم، تا:

۱. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۲۷۷.

۲. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۲۷۶.

به همه مردم اتمام حجّت شود،
و مردم عذر و بهانه‌ای نداشته باشند.^۱
در کتاب شرح جامعه کبیره تألیف آیت الله نقوی ذیل این قسمت از فرمایش
امام هادی علیه السلام «وَ حُجَّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى» آمده که:
ذات مقدّس احدیّت بندگانش را آفرید،
و براساس قاعده لطف او را در دنیا مکلف ساخت،
و در آخرت برای نیکوکاران بهشت،
و برای سرکشان و طاغوتیان جهنّم را مهیّا ساخت، پس:
برای این که بنده به وظیفه خود آشنا شود و بداند که چه باید بکند، عدل
الهی اقتضاء نمود که در دنیا برای بشر راهنمایی را معین فرماید که از آن‌ها به
انبیاء و اوصیاء تعبیر می شود،
بنابراین:

مقصود از حجّت بودن انبیاء و اوصیاء «مقصود از حجّت الله بودن انبیاء و
اوصیاء» آن است که آن‌ها راهنمایان بشر هستند،
و لذا روز قیامت برای انسان عاصی و گنهکار و گمراه، بهانه و عذری
نخواهد بود، و نمی تواند بگوید خدایا من نمی دانستم، زیرا:
از ناحیه خداوند متعال به آن‌ها گفته می شود که:
ما در دنیا راهنمایی را برای شما قرار داده بودیم تا شما را به راه راست
هدایت نمایند، تا امروز «روز قیامت» شما عذر و بهانه‌ای نداشته باشید.^۲
در رابطه با اتمام حجّت خداوند متعال به بندگانش و این که خداوند متعال،
انبیاء و اوصیاء آن‌ها را به عنوان حجّت خویش به سوی بندگانش فرستاده تا

۱. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۲۷۵ تا ۲۷۷.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۰ و ۱۵۱ «ذیل: وَ حُجَّجَ اللهُ عَلَى
أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...» و صفحه ۲۲۵ و ۲۲۶ «ذیل: وَ حُجَّتَهُ وَ صِرَاطَهُ وَ نُورَهُ...».

آن‌ها را به راه راست هدایت نمایند، به دو حدیث شریف اشاره می‌شود.

۱- وجود مقدس مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام درباره فلسفه بعثت انبیاء و ارسال رسل فرمودند:

خداوند متعال پیامبران خویش را مبعوث فرمود،

و هر از چندگاه متناسب با خواسته‌های انسان‌ها، رسولان خویش را پی در پی اعزام فرمود تا با ابلاغ احکام الهی، حجّت خداوند متعال را بر بندگانش تمام نماید «با فرستادن حجّت‌های خویش بر مردم اتمام حجّت نماید تا مردم عذر و بهانه‌ای نداشته باشند»^۱.

۲- وجود مقدس امام هادی علیه‌السلام فرمودند:

خداوند متعال خلق را عبث و بیهوده نیافرید و بی‌هدف رهایشان نساخت، همانا خداوند متعال بندگانش را آزمود تا عدل خویش را به آن‌ها نشان دهد، و خداوند متعال بندگانش را عذاب نکند، مگر به حجّت و برهانی پس از کردار آن‌ها «یعنی خداوند متعال حجج خویش را به سوی بندگانش می‌فرستد و احکام الهی را برای آن‌ها بیان می‌فرماید تا روز قیامت در پیشگاه خداوند متعال عذر و بهانه‌ای نداشته باشند»،

و خداوند متعال در این رابطه فرموده:

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِيَأْتِيَ النَّاسَ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ.^۲

خداوند متعال در آیه ۱۴۹ سوره انعام نیز در رابطه با اتمام حجّت با بندگان خویش صحبت فرموده،

و ذیل این آیه شریفه نیز احادیثی از ائمه معصومین علیهم‌السلام نقل شده که خداوند متعال حجج خویش را به سوی بندگانش فرستاده تا احکام الهی را برای آن‌ها بیان بفرمایند،

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۲۷۳، حدیث ۶۸۳ «حدیث ۲۵۳۵» «ذیل آیه ۱۶۵ سوره نساء».

۲. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۵۱۲، حدیث ۱ «ذیل آیه ۱۶۵ سوره نساء».

تا روز قیامت مردم عذر و بهانه‌ای نداشته باشند، و نگویند که ما از احکام الهی بی اطلاع بودیم.

خداوند متعال در آیه ۱۴۹ سوره انعام می فرماید:

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ، فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

ای پیامبر:

به مشرکان «همچنین به همه انسان‌ها» بگو:

دلیل و حجت رسا از آن خداوند متعال است «دلیل و حجتی که برای

هیچ کس جای عذر و بهانه باقی نماند»،

و اگر خداوند متعال بخواهد و اراده بفرماید، همه شما را به اجبار هدایت

می کند «اگر خداوند متعال می خواست همه شما را اجباراً هدایت می کرد، ولی

اینگونه نخواسته است»^۱.

شرح لغات و توضیحات

حجت = برهان، بیّنه، دلیل روشن و آشکار.

بالغه = رسا.

حجت بالغه = دلیل و برهان آشکار و رسا - دلیل و برهانی که هر کس به آن

متوسل شود هرگونه شک و شبهه‌ای ریشه کن می شود.^۲

در آیات قبل آمده که:

مشرکین می گفتند و دلیل می آوردند که:

۱. مجمع البیان، جلد نهم، صفحه ۳ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».
تفسیر نمونه، جلد ششم، صفحه ۳۵ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».
۲. مجمع البیان، جلد نهم، صفحه ۵ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».
تفسیر نمونه، جلد ششم، صفحه ۳۸ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».
مفردات راغب.

اگر خداوند متعال می‌خواست و اراده می‌فرمود، ما و پدران ما مشرک نمی‌شدیم، یعنی:

مشرکین دلیل می‌آوردند که:

اگر آن‌ها مشرک هستند، این موضوع خواسته و مشیت خداوند متعال است. در واقع آن‌ها «مشرکین» معتقد به اصل جَبْر بودند و می‌گفتند هر کاری که ما می‌کنیم، اراده و مشیت خداوند متعال است و ما از خودمان اختیاری نداریم، و اگر خداوند متعال نمی‌خواست چنین اعمالی از ما سر نمی‌زد.

در واقع مشرکین می‌خواستند به بهانه جَبْر، اعمال خودشان را توجیه کنند، و گرنه هر آدم عاقلی می‌داند که انسان در اعمال خویش آزاد است نه مجبور، یعنی:

انسان می‌تواند آزادانه و با اختیار خویش کار خوب انجام دهد یا کار بد، و به همین لحاظ اگر انسان کار خوب و عمل صالح انجام بدهد خداوند متعال به او پاداش می‌دهد،

و اگر کار بد انجام بدهد خداوند متعال او را مجازات می‌کند، درحالی‌که اگر انسان اختیاری در انجام کارهای خودش نداشته باشد و مجبور به انجام دادن آن‌ها باشد «چه کار خوب و چه کار بد»، در این صورت نه برای کار خوب او پاداشی تعلق می‌گیرد و نه برای کار بد او مجازات،

زیرا در هر دو صورت او مجبور به انجام دادن آن کارها بوده است، درحالی‌که خداوند متعال روز قیامت به نیکوکاران پاداش خواهد داد و بدکاران را به جهنم خواهد فرستاد،

چرا که انسان‌ها در دنیا آزاد و مختار هستند و قدرت این را دارند که کار خوب انجام بدهند و یا کار بد،

لذا چون به اختیار خود و با آزادی تمام این کارها را انجام داده‌اند، به همین جهت:

به کار خوب آن‌ها پاداش داده می‌شود،
و به کار بد آن‌ها مجازات در نظر گرفته خواهد شد.
خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۱۴۹ سوره انعام» به پیامبر اکرم می‌فرماید:
ای پیامبر:
به مشرکین بگو که شما از ظنّ و گمان و خیالات خام خویش تبعیت می‌کنید و این حرف‌ها را می‌زنید، زیرا:
خداوند متعال بندگان خویش را مجبور به ایمان نمی‌کند «به نحوی که نتوانند ایمان نیاورند»،

تا چه رسد به این که انسان‌ها را مجبور به کفر نماید.
خداوند متعال به بندگان خویش در رابطه با انجام کارها «اعم از کارهای نیک و بد» قدرت داده و این همان اختیار است که اساس تکلیف می‌باشد،
و برای این که مردم تکلیف خودشان را بدانند خداوند متعال حجج خویش یعنی پیامبران را فرستاده تا راه راست را به مردم نشان بدهد،
و در واقع خداوند متعال با فرستادن انبیاء، انسان‌ها را در معرض تکلیف قرار داده تا چنانچه انسان‌ها به تکلیف خویش عمل کردند خداوند متعال به آن‌ها پاداش بدهد،

و اگر به تکلیف خویش عمل نکردند آن‌ها را مجازات نماید.^۱
انشاءالله تعالی در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که این حجّت‌های بالغه خداوند متعال «این حجج الله» وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم

۱. مجمع‌البیان، جلد نهم، صفحه ۴ و ۵ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

المیزان، جلد چهاردهم، صفحه ۲۴۵ و ۲۴۶ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

تفسیر نمونه، جلد ششم، صفحه ۳۶ تا ۳۹ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

علیهم السّلام می باشند که خداوند متعال به وسیله آن ذوات مقدّسه که حجّت الله می باشند مسائل مربوط به توحید و یگانگی خویش، همچنین مسائل مربوط به احکام «حلال و حرام» را بیان فرموده تا مردم روز قیامت هیچگونه عذر و بهانه‌ای نداشته باشند و نگویند که ما از مسائل مربوط به دین بی اطلاع بودیم. قبل از پرداختن به این احادیث شریف لازم است به اختصار در رابطه با عظمت و اهمیّت حجّت خداوند متعال «عظمت و اهمیّت حُجَّة الله» مطالبی به عرض برسد.

«بخش اول»

اهمیت و عظمت حُجَّةُ الله و لزوم وجود حُجَّةُ الله در بین مخلوقات.

۱- حُجَّةُ الله باید معصوم باشد «حجّت خدا باید معصوم باشد».

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

خداوند متعال فرد غیر معصوم را حجّت خود قرار نمی دهد «خداوند متعال

جز فرد معصوم را حجّت خویش بر مخلوقاتش قرار نمی دهد»، و پیامبران و

اوصیاء آنها معصوم هستند.^۱

۲- زمین لحظه‌ای خالی از حجّت خدا نخواهد بود.

الف: وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو سَاعَةً مِنَ الْحُجَّةِ، یعنی:

زمین لحظه‌ای خالی از حجّت خدا نخواهد بود.

این حدیث شریف را زرارة بن اعین از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام

نقل نموده است.^۲

ب - وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام از وجود مقدّس امام باقر

علیه السّلام و آن حضرت از وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام نقل می کند که

آن حضرت فرمود:

لَمْ تَخْلُ الْأَرْضُ مُنْذُ خَلَقَ اللهُ آدَمَ مِنْ حُجَّةِ اللهِ فِيهَا ظَاهِرٍ مَشْهُورٍ أَوْ غَائِبٍ مَسْتُورٍ،

وَلَا تَخْلُو إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ مِنْ حُجَّةِ اللهِ فِيهَا، یعنی:

از روزی که خداوند متعال حضرت آدم را خلق فرموده، زمین هیچگاه خالی

از حُجَّةُ الله نبوده است،

و این حُجَّةُ الله «و این حجّت خدا» یا ظاهر است «همه مردم او را می بینند»،

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۱۰۳، حدیث ۳۳۶ «حدیث ۲۱۸۹» «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

۲. کمال الدین و تمام النعمه، جلد اول، باب ۲۱، صفحه ۳۸۵، حدیث ۴.

و یا این که حجّت خدا غایب و نهان است «مثل وجود مقدّس بقیه الله الاعظم حجّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه که همه مردم توفیق زیارت آن حضرت را ندارند، مگر زمانی که آن حضرت ظهور بفرمایند»، و تا روز قیامت زمین از حجّت خدا خالی نخواهد بود. این حدیث را سلمان بن مهران اعمش از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

ج - وجود مقدّس امام باقر علیه السلام فرمودند:
 وَ اللهُ مَا تَرَكَ اللهُ اَرْضًا مُنْذُ قَبْضِ اَدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامِ اِلَّا وَ فِيهَا اِمَامٌ يُهْتَدَى بِهٖ اِلَى اللهِ وَ هُوَ حُجَّتُهُ عَلٰى عِبَادِهِ،
 و لا تَبْقٰى الْاَرْضُ بِغَيْرِ اِمَامٍ حُجَّةٍ لِّلّٰهِ عَلٰى عِبَادِهِ، یعنی:
 به خدا قسم:

از زمانی که خداوند متعال حضرت آدم را قبض روح نمود، زمین را بدون امام قرار نداد، امامی که مردم به وسیله او به سوی خداوند متعال هدایت شوند، و آن امام، حجّت خداوند متعال است بر بندگانش، و زمین بدون امامی که حجّت خداوند متعال بر بندگانش می باشد باقی نمی ماند. این حدیث را ابی حمزه از وجود مقدّس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۲

۳- اگر در روی زمین فقط دو نفر باقی مانده باشند، یکی از آن دو نفر حُجَّةُ الله است «یکی از آن دو نفر حجّت خدا است».

۱. کمال الدّین و تمام النّعمه، جلد اوّل، باب ۲۱، صفحه ۳۹۳، حدیث ۲۲.
 ۲. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۵۲، حدیث ۸ «حدیث ۴۴۹».

الف - وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 لَوْ لَمْ يَبْقَ فِي الْأَرْضِ إِلَّا اثْنَانِ لَكَانَ أَحَدُهُمَا الْحُجَّةَ، يَعْنِي:
 اگر روی زمین جز دو نفر باقی نباشند، یکی از آن دو نفر حجّت خداوند
 متعال می باشد.

این حدیث را ابن طیار از امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱
ب - وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 إِنَّ آخِرَ مَنْ يَمُوتُ الْإِمَامُ، لِيَلَّا يَخْتَجُّ أَحَدٌ عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَنَّهُ تَرَكَهُ بِغَيْرِ حُجَّةٍ لِلَّهِ
 عَلَيْهِ، يَعْنِي:

آخرین شخصی که از دنیا می رود آن شخص امام است «آن شخص حجّت
 خداوند متعال است»،

تا کسی بر خداوند متعال احتجاج نکند «دلیل و بهانه نیابد» که خداوند
 متعال او را بدون حجّت به حال خود رها نموده است.
 این حدیث را کرام از امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۲

ع - اگر حجّت خدا روی زمین نباشد «اگر حجّت خدا بین مخلوقات نباشد»
 زمین اهلش را فرو می برد.

سلیمان جعفری نقل می کند که:

از وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام سؤال کردم:

یا بن رسول الله:

آیا زمین بدون حجّت خدا باقی می ماند.

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام فرمودند:

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۵۳، حدیث ۱ «حدیث ۴۵۵».

اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۵۳، حدیث ۲ «حدیث ۴۵۶».

۲. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۵۳، حدیث ۳ «حدیث ۴۵۷».

لَوْ خَلَّتْ مِنْ حُجَّةٍ طَرْفَةً عَيْنٍ لَسَاخَتْ بِأَهْلِهَا، یعنی:

اگر زمین چشم به هم زدنی از حجت خدا خالی بماند، اهلس را فرو خواهد

برد.^۱

۵- حجت خدا قبل از همه مخلوقات بوده، و بعد از همه مخلوقات خواهد بود.

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ، یعنی:

حجت خداوند متعال قبل از همه مخلوقات بوده،

همراه و همزمان با مخلوقات است،

و بعد از همه مخلوقات می باشد «تا برای هیچ کس عذر و بهانه ای باقی نماند

که بگوید حجت خدا در بین ما نبود که خداوند متعال را برای ما معرفی کند و

ما را به پرستش خداوند یگانه دعوت نماید».

این حدیث را ابان بن تغلب از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل

نموده است.^۲

احادیث و روایات در رابطه با عظمت و اهمیت حجة الله و لزوم وجود

حجت خدا در بین مخلوقات خیلی بیشتر از آن است که ملاحظه فرمودید،

فقط به عنوان نمونه به تعدادی از این احادیث شریف اشاره شد تا اهمیت

موضوع روشن شود.

پس از اشاره ای مختصر و کوتاه به عظمت و اهمیت حجة الله و لزوم وجود

حجة الله در بین مخلوقات، می پردازیم به بخش دوم بحث در رابطه با حجة الله

بودن ائمه معصومین علیهم السلام.

۱. کمال الدین و تمام النعمه، جلد اول، باب ۲۱، صفحه ۳۸۹، حدیث ۱۵.

۲. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۵۰، حدیث ۴ «حدیث ۴۴۱».

«بخش دوّم»

ائمه معصومين عليهم السّلام حُجَّةُ الله هستند.

۱- وجود مقدّس امام باقر عليه السّلام فرمودند:

نَحْنُ خَزَانُ عِلْمِ اللَّهِ،

نَحْنُ تَرَاجِمُهُ وَحْيِ اللَّهِ،

نَحْنُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ دُونَ السَّمَاءِ وَ مَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ، یعنی:

ما خزانۀ دار علم خداوند متعال هستیم،

ما مترجم وحی خداوند متعال می باشیم،

ما حُجَّتْ بِالغهِ وَ حُجَّتْ رِسَالِی خِداوند متعال هستیم بر هرکس که زیر

آسمان و روی زمین می باشد «حُجَّتْ خِداوند متعال بر تمام مخلوقات».

این حدیث شریف را سریر از وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام نقل نموده

است.^۱

۲- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ وَ خَزَائِنُهُ عَلَى عِلْمِهِ، یعنی:

ما حُجَّتْ هَای خِداوند متعال در میان بندگانش هستیم،

و ما خزانۀ دار علم خداوند متعال می باشیم.

این حدیث را ابن ابی یعفور از امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۲

۳- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

۱. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۷۴، حدیث ۳ «حدیث ۵۰۲».

تفسیر صافی، جلد دوّم، صفحه ۶۳۸ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۱۶۷، حدیث ۴ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوّم، صفحه ۷۲۱، حدیث ۳۳۳ «حدیث ۳۳۴۲».

«ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

۲. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۷۴، حدیث ۵ «حدیث ۵۰۴».

كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَابَ اللَّهِ الَّذِي لَا يُؤْتَى إِلَّا مِنْهُ،
 وَ سَبِيلُهُ الَّذِي مَنْ سَلَكَ بِغَيْرِهِ هَلَكَ،
 وَ كَذَلِكَ يَجْرِي الْأَيْمَةُ الْهُدَى وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ،
 جَعَلَهُمُ اللَّهُ أَرْكَانَ الْأَرْضِ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا،
 وَ حُجَّتُهُ الْبَالِغَةَ عَلَى مَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ وَ مَنْ تَحْتَ الثَّرَى، يَعْنِي:
 امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام:

باب الله است، که جز از طریق آن حضرت راهی به سوی خداوند متعال نیست،

و راه به سوی خداوند متعال می باشد،

راهی که هر کس غیر از آن راه را بجوید هلاک می شود،

و این امتیازات برای تمام ائمه معصومین علیهم السلام یکی پس از دیگری جاری است «یعنی همه ائمه معصومین علیهم السلام باب الله می باشند، و راه به سوی خداوند متعال می باشند، و هر کس غیر از این راه را انتخاب نماید هلاک می شود».

خداوند متعال ائمه معصومین علیهم السلام را ارکان زمین «ستون های زمین - استوانه های زمین» قرار داده است تا مبادا زمین بر اهلش بلرزد،
 خداوند متعال ائمه معصومین علیهم السلام را حجّت بالغه و حجّت رسای خویش بر مردم قرار داده است،

چه آن انسان هایی که روی زمین هستند «زنده هستند»،

و چه آن انسان هایی که در زیر خاک می باشند «چه آن انسان هایی که مرده اند، یعنی ائمه معصومین علیهم السلام حجّت خداوند متعال به همه مخلوقات می باشند».

این حدیث شریف را مفضل بن عمر از وجود مقدس امام صادق علیه السلام

نقل نموده است.^۱

توضیح:

عین این حدیث شریف را سعید اعرج نیز از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۲

۴- وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِ اللَّهِ الَّذِي لَا يُؤْتَى إِلَّا مِنْهُ،
وَسَبِيلُهُ الَّذِي مَنْ سَلَكَهُ وَصَلَ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ،
وَكَذَلِكَ كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ بَعْدِهِ،
وَ جَرَى لِلْأُمَّةِ وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ،
جَعَلَهُمُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَنْ كَانَ الْأَرْضُ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا،
وَ عُمَدَ الْإِسْلَامِ وَ رَابِطَةً عَلَى سَبِيلِ هُدَاهُ،
لَا يَهْدِي هَادٍ إِلَّا بِهُدَاهُمْ،
وَ لَا يَضِلُّ خَارِجٌ مِنَ الْهُدَى إِلَّا بِتَقْصِيرٍ عَنْ حَقِّهِمْ،
وَ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِ،
يَجْرَى لِآخِرِهِمْ مِنَ اللَّهِ مِثْلَ الَّذِي جَرَى لِأَوَّلِهِمْ، يَعْنِي:

همانا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باب منحصر معرفت خداوند متعال بود «باب الله بود»،

و راهی بود «راهی است» که جز از آن به سوی خدا نروند «هرکس آن راه را برود به سوی خدا هدایت می شود»،

و پس از آن حضرت، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام باب الله بود

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۰، حدیث ۱ «حدیث ۵۱۵».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۷۲۱، حدیث ۳۳۴ «حدیث ۳۳۴۳» «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

۲. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۸۱، حدیث ۲ «حدیث ۵۱۶».

«راه رفتن به سوی خداوند متعال بود»،
و پس از آن حضرت، ائمه معصومین علیهم السَّلام یکی پس از دیگری باب
الله می‌باشند،

خداوند متعال این بزرگواران را ارکان زمین و استوانه‌های زمین قرار داد تا
اهلش را نلرزاند،

خداوند متعال این بزرگواران را ستون‌های اسلام و عمود دین قرار داده است،
هیچ‌کس جز با هدایت این بزرگواران به راه راست هدایت نمی‌شود،
و هیچ‌کس از طریق هدایت خارج نمی‌شود و گمراه نمی‌شود، مگر این‌که
در حق آن بزرگواران کوتاهی نماید «هرکس در حق آن بزرگواران کوتاهی
نماید از راه هدایت خارج شده و گمراه می‌گردد»،

این بزرگواران حجت بالغه و حجت رسای خداوند متعال بر مردم روی
زمین هستند،

آنچه که از سوی خداوند متعال به نخستین آن‌ها می‌رسد «یعنی به پیامبر
اکرم»، به آخرین نفر آن بزرگواران نیز می‌رسد «یعنی به امام زمان علیه السَّلام»
«یعنی آن بزرگواران در علم و وجوب اطاعت و سایر کمالات برابرند».
این حدیث را ابوصامت حلوانی از امام باقر علیه السَّلام نقل نموده است.^۱

۵- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام فرمودند:
إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى طَهَّرَنَا وَ عَصَمَنَا وَ جَعَلَنَا شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ، وَ حُجَّتَهُ فِي أَرْضِهِ،
وَ جَعَلَنَا مَعَ الْقُرْآنِ، وَ جَعَلَ الْقُرْآنَ مَعَنَا، لَا نَفَارِقُهُ وَ لَا يُفَارِقُنَا، یعنی:
خداوند تبارک و تعالی ما را مطهر و پاکیزه نمود «پاک و مطهر از هر عیب
و نقص و رجس و پلیدی»،

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۲، حدیث ۳ «حدیث ۵۱۷».

و ما را شاهد و گواه بر اعمال مخلوقاتش قرار داد،
 و ما را در زمینش حجت خود قرار داد،
 و ما را با قرآن و قرآن را با ما همراه نمود،
 نه ما از قرآن جدا می شویم و نه قرآن از ما جدا می شود.
 این حدیث شریف را سلیم بن قیس هلالی از وجود مقدس امیرالمؤمنین
 علی بن ابیطالب علیه السلام نقل نموده است.^۱

۶- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
 وقتی که قیامت به پا می شود ندا دهنده ای از بطنان عرش «اندرون عرش -
 وسط عرش» ندا می دهد که :
 أَيْنَ خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، یعنی:
 خلیفه خداوند متعال در روی زمین، کجا است «جانشین خداوند متعال در
 روی زمین، کجا است»؟
 به دنبال این ندا، بعضی از انبیاء الهی از جا برمی خیزند.
 از جانب خداوند متعال به آن پیامبران گفته می شود:
 هر چند شما هم خلیفه خداوند متعال «جانشین خداوند متعال» در روی
 زمین بوده اید، لیکن منظور من شما نیستید.
 بار دوم از اندرون عرش ندا می رسد که:
 خلیفه خداوند متعال در روی زمین، کجا است؟
 این بار وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام از جای خود
 برمی خیزد.
 از جانب خداوند متعال ندا می رسد که:

۱. تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۴۷۵، حدیث ۵ «ذیل آیه ۷۷ و ۷۸ سوره حج».
 اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۷۱ و ۲۷۲، حدیث ۵ «حدیث ۴۹۵».

یا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ:

هَذَا عَلِيٌّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ،

خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ حَجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ، يَعْنِي:

ای مخلوقات:

این علی بن ابیطالب، خلیفه خداوند متعال بر روی زمین است،

و حجت خداوند متعال بر بندگان خدا می باشد، پس:

هرکس در دنیا به ریسمان ولایت او چنگ زده امروز نیز به ریسمان او چنگ

بزند تا از نور او روشنی بگیرد «تا با نور او راه خود را پیدا کند»،

و با او به درجات بالای بهشت برود.

امام صادق علیه السلام در ادامه فرمایشات خویش فرمودند:

مردمی که در دنیا به ریسمان مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب

علیه السلام چنگ زده بودند «مردمی که امامت امیر المؤمنین علی بن ابیطالب

علیه السلام را پذیرفته و آن حضرت را جانشین بلا فصل رسول الله صلی الله

علیه و آله و سلم می دانستند، یعنی شیعیان آن حضرت» از جای خود بلند شده

و به دنبال آن حضرت به بهشت می روند.

سپس از جانب خداوند متعال ندا می رسد که:

هرکس در دنیا از امامی پیروی کرده در آخرت نیز باید به دنبال او برود

«اشاره به آیه ۷۱ سوره اسرا که خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید: یَوْمَ

نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ، یعنی:

روز قیامت، هر گروهی را با امامشان می خوانیم، یعنی هرکس در دنیا

شخصی را به عنوان امام انتخاب نموده و از او تبعیت نموده، روز قیامت نیز با او

محشور خواهد شد، یعنی هرکس از ائمه معصومین که حجت خداوند متعال بر

مخلوقات می باشند تبعیت و پیروی نموده روز قیامت نیز انشاء الله تعالی با آن

ذوات مقدّسه محشور خواهد شد، و هر کس هم که از ائمه ظلم و جور تبعیت نموده روز قیامت با آنها محشور خواهد شد».

این حدیث شریف را ابان بن عثمان از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

۷- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَّةُ اللَّهِ،

نَحْنُ بَابُ اللَّهِ،

نَحْنُ لِسَانُ اللَّهِ،

نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ،

نَحْنُ عَيْنُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ،

نَحْنُ وُلاةُ أَمْرِ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ، یعنی:

ما حُجَّةُ اللَّهِ هستیم «ما حجّت خداوند متعال بر مخلوقات هستیم»،

ما بابِ اللَّهِ هستیم «ما باب و درب معرفت و شناخت خدا هستیم»،

ما زبانِ خداوند متعال هستیم،

ما وجهِ اللَّهِ هستیم «جلوه خداوند متعال»،

ما چشمِ خداوند متعال در میان مخلوقاتش هستیم،

ما متولیان امرِ خداوند متعال در میان بندگانش هستیم.

«والی = حاکم، سرپرست، جمع والی می شود وولات».

این حدیث شریف را اسود بن سعید از امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۲

۱. تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۵۴۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۱۶۵ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۳۴۱، حدیث ۴۸۵ «حدیث ۶۰۰» «ذیل آیه ۱۶۵ سوره بقره».

۲. تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۶۰۲، حدیث ۳ «ذیل آیه ۱۸۹ سوره بقره».

اصول کافی، جلد اول، صفحه ۱۹۹، حدیث ۷ «حدیث ۳۵۵».

بصائر الدرجات، جلد اول، جزء دوم، باب سوم، صفحه ۲۵۴، حدیث ۱ «حدیث ۲۵۴».

۸- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ،

وَ نَحْنُ عُرْوَةُ الْوُثْقَى، یعنی:

ما حجّت‌های خداوند متعال در روی زمین هستیم،

و ما عُرْوَةُ الْوُثْقَى می‌باشیم «دستگیره و دستاویز محکم الهی».^۱

۹- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه

و آله و سلّم نقل می‌کند که آن حضرت فرمودند:

خداوند متعال می‌فرماید «فرمودند»:

منم معبود یکتا «منم خداوندی که معبودی جز من نیست»،

که با قدرت خودم مخلوقات را آفریدم،

و از میان آنها انبیاء خود را برگزیدم،

و از میان انبیاء، محمّد را حبیب و خلیل خودم انتخاب کردم،

و او را به‌عنوان رسول به خلق مبعوث نمودم،

و علیّ بن ابیطالب را برادر و وصی و وزیر او قرار دادم،

و او را «علیّ بن ابیطالب را» به‌عنوان خلیفه خودم «جانشین خودم» برگزیدم،

تا قرآن را برای مردم بیان کند،

و دستوراتم را در میان آنها انجام دهد.

علیّ بن ابیطالب را پرچم هدایت بندگانم قرار دادم،

او را درب خودم قرار دادم که از طریق او وارد خانه و درگاهم شوند،

خانه‌ای که هرکس وارد آن شود از عذاب من در امان است،

علیّ بن ابیطالب دژ و قلعه من است که هرکس به او پناه ببرد از هر گزند

در امان است،

۱. تفسیر نورالتقلین، جلد اول، صفحه ۵۷۷، حدیث ۱۰۶۲ «حدیث ۱۱۷۸»، «ذیل آیات ۲۵۶ سوره بقره».

چه گزند اخروی و چه گزند دنیوی.

علی بن ابیطالب وَجْه من است،

پس هرکس به او رو کند من از او رو بر نمی گردانم.

علی بن ابیطالب حجت من در آسمانها و زمین است بر همه مخلوقاتم که

در آسمانها و زمین زندگی می کنند،

عمل هیچ عمل کننده ای را بدون اقرار به ولایت او و نبوت رسولم نخواهم

پذیرفت،

علی بن ابیطالب دست گشوده من بر سر مخلوقاتم می باشد،

علی بن ابیطالب نعمتی است که به هرکس که دوست می داشتم ارزانی

کردم، پس:

هرکس از بندگانم را که دوست داشتم ولایت و معرفت علی بن ابیطالب را

به او آموختم،

و هرکس از بندگانم را که دشمن داشتم بدان جهت بود که از ولایت علی

بن ابیطالب اعراض نمود.

سپس خداوند متعال به عزت و جلال خویش سوگند یاد کرده و می فرماید:

به عزت خودم سوگند خورده ام،

و به جلالم قسم یاد کرده ام که:

هرکس علی بن ابیطالب را به عنوان ولی و سرپرست خود انتخاب کند «آن

حضرت را امام خویش بداند» او را از آتش جهنم دور کرده و وارد بهشت

می نمایم،

و هرکس از ولایت علی بن ابیطالب اعراض کند «امامت آن حضرت را

نپذیرد» و با او دشمنی نماید، من هم با او دشمنی کرده و او را داخل جهنم می کنم.

این حدیث شریف را محمد بن یعقوب نهشلی از وجود مقدس امام رضا

علیه السَّلَام نقل نموده است.^۱

۱۰- به دنبال درخواست و تقاضای مأمون از وجود مقدّس امام رضا صلوات الله و سلامه علیه درباره این که اسلام خالص و ناب را برای او معرفی نماید، وجود مقدّس امام رضا علیه السَّلَام در پاسخ به درخواست مأمون، نامه‌ای مرقوم فرموده و طیّ آن به مطالبی اشاره فرموده و دین خالص و اسلام ناب را معرفی فرمودند که فقط به قسمت‌هایی از فرمایشات آن حضرت که در رابطه با امامت و اهمیّت آن می‌باشد اشاره می‌شود،

همچنین به قسمت‌هایی که در رابطه حُجَّة الله است، و این که ائمّه معصومین علیهم السَّلَام حُجَّة الله می‌باشند.

وجود مقدّس امام رضا علیه السَّلَام در نامه خویش به مأمون، اسلام خالص و ناب را اینگونه معرفی فرمودند که:
اسلام محض و اسلام ناب و خالص، شهادت دادن به یگانگی خداوندی است که:

نظیر ندارد،

واحد و یگانه است،

بی‌نیاز و ابدی است،

قائم به ذات خود است،

شنوا و بینا است،

صاحب قدرت است،

اَزَلّی و سَرمدی است،

۱. عیون اخبار الرّضا علیه السَّلَام، جلد دوّم، اخبار مجموعه، باب ۳۱، صفحه ۷۰ تا ۷۲، حدیث ۱۹۱.

امالی صدوق، مجلس سی و نهم، صفحه ۳۵۰ و ۳۵۱، حدیث ۱۰.

تفسیر صافی، جلد دوّم، صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱ «ذیل آیه ۱۸۵ سوره آل عمران».

تفسیر نورالتقلین، جلد اوّل، صفحه ۹۰۳، حدیث ۴۷۲ «حدیث ۱۸۱۵» «ذیل آیه ۱۸۵ سوره آل عمران».

غني بالذات است و...

اسلام محض و اسلام ناب و خالص، شهادت دادن به اين است که: حضرت محمد صلی الله عليه و آله و سلم، بنده خدا و رسول خدا و امين خدا و برگزيده خداوند متعال از ميان خلق می باشد که سيد المرسلين و خاتم النبيين و افضل العالمين است «يعني پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم، سيد و سالار پیامبران، خاتم انبياء، و بهترين مخلوق خداوند متعال می باشد»، و بعد از آن حضرت پیامبری نیست،

و اين که قرآن کریم حق است و در بردارنده همه کتبی است که قبل از آن نازل شده است، و هیچ کس نمی تواند مانند آن را «مانند قرآن کریم را» بیاورد، و اين که امام مؤمنين و سرپرست مسلمين و بيان کننده قرآن و عالم به احکام آن پس از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم، اميرالمؤمنين علی بن ابیطالب عليه السلام می باشد که:

برادر، وصی و جانشين پیامبر اکرم است،

و وارث علم تمام انبياء و مرسلين می باشد،

و پس از آن حضرت، حسن و حسين، سپس علی بن حسين زين العابدين، سپس محمد بن علی الباقر، سپس جعفر بن محمد الصادق، سپس موسی بن جعفر الکاظم، سپس علی بن موسی الرضا، سپس محمد بن علی، سپس علی بن محمد، سپس حسن بن علی، سپس حجة القائم المنتظر صلوات الله عليهم اجمعين امام مؤمنين و سرپرست مسلمين می باشند.

اسلام محض و اسلام ناب و خالص شهادت دادن به اين است که:

زمین هرگز از حجت خدا خالی نخواهد ماند،

و در هیچ عصر و روزگاری مردم بدون حجت نخواهند ماند،

و اين که:

این بزرگواران «ائمّه معصومین علیهم السّلام» امام هدایت و حجّت خداوند متعال بر اهل دنیا هستند تا روزی که دنیا به آخر برسد.

هرکس با این بزرگواران مخالفت نماید:

هم گمراه است و هم گمراه کننده،

و هم رها کننده حق و راه راست،

هرکس بمیرد و این بزرگواران را نشناسد و عارف به حق آنها نباشد به

مرگ جاهلی از دنیا رفته است.

این حدیث شریف را فضل بن شاذان نقل نموده است.^۱

۱۱- در زمان خلافت عثمان بن عفان گروهی از مهاجرین و انصار در مسجد النّبی «شهر مدینه» نشسته بودند، و هرکدام از آنها «مهاجر و انصار» از سوابق خویش و از امتیازات خویش مطالبی بر زبان جاری می کرد، و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام نیز در گوشه‌ای از مسجد النّبی نشسته بود و ناظر به این قضایا بود.

جمعیت حاضر در مسجد النّبی خدمت امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام رفته و به آن حضرت عرض کردند:

یا اباالحسن:

چه چیز شما را از سخن گفتن بازداشته است.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام مهاجرین و انصار را

مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

شما دو گروه مهاجر و انصار هرچه از فضائل خودتان خواستید گفتید، لیکن:

۱. عیون اخبار الرّضا علیه السّلام، جلد دوم، باب ۳۵، صفحه ۲۶۱ تا ۲۸۰، حدیث ۱ «نامه امام رضا علیه السّلام

به مأمون درباره اسلام محض و اسلام ناب و خالص».

تفسیر صافی، جلد چهارم، صفحه ۳۱۸ «ذیل آیات ۱۰۳ تا ۱۰۵ سوره کهف».

تفسیر نورالثقلین، جلد چهارم، صفحه ۶۳۷، حدیث ۲۴۸ «حدیث ۶۶۴۸» «ذیل آیات ۱۰۳ تا ۱۰۵ سوره کهف».

آیا به این قضیه توجه کرده‌اید که این همه فضائل که دارید و به آن رسیده‌اید فقط و فقط به خاطر ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بوده است و لا غیر.

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام آنگاه شروع به صحبت نموده و طی آن به گوشه‌ای از فضائل خویش و از جمله به موضوع غدیر خم و نصب خویش به امامت مسلمین توسط پیامبر اکرم که به امر خداوند متعال صورت گرفته بود اشاره نمودند «موضوع نصب امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به امامت مسلمین در روز هجدهم ذیحجه سال دهم هجری در محل غدیر خم».

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام پس از اشاره به قسمت‌هایی از فرمایشات پیامبر اکرم در غدیر خم، مهاجرین و انصار حاضر در مسجد النبی را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

آیا تصدیق می‌کنید و شهادت می‌دهید که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم خطبه‌ای ایراد نموده و فرمودند:

من دو چیز گرانبها را بین شما به امانت و ودیعه می‌گذارم،
یکی کتاب خدا،

و دیگری عترت و اهل بیتم،

که اگر به آن دو «قرآن کریم - اهل بیت پیامبر اکرم» تمسک نمایید و چنگ
بزنید هرگز دچار ضلالت و گمراهی نخواهید شد،

زیرا خداوند متعال به من خبر داده که این دو «قرآن کریم - اهل بیت من»
هرگز از یکدیگر جدا نخواهند شد، تا این که روز قیامت کنار حوض کوثر بر
من وارد شوند «ملحق شوند».

عمر بن خطاب از جای خود بلند شده و به پیامبر عرض کرد:

یا رسول الله:

آیا منظور شما همه اهل بیت شما می باشند؟
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
خیر،

مقصود من، خلفاء من «جانشینان من» و اوصیاء من هستند که اوّل آنها علیّ بن ابیطالب است که:

برادر من، وزیر من و خلیفه من بر ائمتّم می باشد،
و ولی و صاحب اختیار هر مرد و زن مؤمن است،
و پس از علیّ بن ابیطالب، حسن و حسین و سپس نه نفر از فرزندان حسین یکی پس از دیگری، تا این که کنار حوض کوثر به من ملحق شوند.

آنها «دوازده امام معصوم» اوصیاء من،
شهداء بر خلق «اشاره به آیه ۱۴۳ سوره بقره»،

حجّت خداوند متعال بر مخلوقات،

خزانه علم خداوند متعال و معدن حکمت خداوند متعال می باشند،
هرکس از آنها اطاعت کند خداوند متعال را اطاعت نموده است،
و هرکس از دستورات آنها سرپیچی کند از دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است.

تمام جمعیت مهاجر و انصار که در مسجد النبی حضور داشتند به امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام عرض کردند:

بله، ما شهادت می دهیم که پیامبر اکرم چنین فرمودند.
این حدیث را سلیم بن قیس هلالی نقل نموده است.^۱

۱۲- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

۱. احتجاج طبرسی، جلد اوّل، صفحه ۳۰۰ تا ۳۲۶، حدیث ۵۶ «احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر مهاجرین و انصار».

امّت اسلام به هفتاد و سه فرقه تقسیم می‌شوند،
 از این هفتاد و سه فرقه تنها یک فرقه نجات پیدا می‌کند و اهل بهشت است،
 و آن فرقه، فرقه‌ای است که:
 امامت مرا بپذیرد،
 مطیع دستورات من باشد،
 مُحَبِّب من باشد و دشمن دشمنان من.
 وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السّلام در ادامه فرمایش
 خویش فرمودند:

من و اوصیاء من «یعنی حضرت امیرعلیه‌السّلام و یازده امام معصوم از نسل
 و ذریّه آن حضرت از امام مجتبی علیه‌السّلام تا امام زمان علیه‌السّلام»، هادیانی
 هستیم که هدایت امّت را تا روز قیامت به عهده داریم،
 و خداوند متعال در بسیاری از آیات قرآن کریم ما را قرین خودش و
 پیامبرش ساخته است.

خداوند متعال ما را پاک و مطهّر و معصوم قرار داده،
 خداوند متعال ما را شاهد و گواه بر مخلوقاتش قرار داده،
 خداوند متعال ما را حجت خویش بر مخلوقاتش قرار داده،
 و ما را قرین قرآن و قرآن را قرین ما قرار داده که هرگز از یکدیگر جدا
 نمی‌شویم تا این‌که روز قیامت و کنار حوض کوثر به پیامبر اکرم صلی الله علیه
 و آله و سلّم ملحق شویم.^۱

۱۳- فردی از زنداقه از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السّلام
 درباره آیات متشابه قرآن کریم و آیاتی که نیاز به تأویل دارند سؤال نمود،
 که از جمله آن‌ها آیه ۱۷ سوره هود می‌باشد که خداوند متعال می‌فرماید:

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۸۱۴، حدیث ۲ «ذیل آیه ۲۱ سوره مجادله».

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ، یعنی:

آیا کسی که دلیل و برهان روشن و آشکاری از جانب پروردگارش دارد «مقصود از این کس و این فرد در این آیه شریفه وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد»،
وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ، یعنی:

و شاهد و گواهی نیز بر صدق گفته های خویش دارد.

سؤال و پرسش فرد زندیق از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام درباره قسمت دوم آیه شریفه بود که مقصود از يَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ در این آیه شریفه چیست؟

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در پاسخ به سؤال فرد زندیق و در توضیح این آیه شریفه فرمود:

مراد از شاهد در این آیه شریفه «آیه ۱۷ سوره هود» همان حجت خداوند متعال می باشد که خداوند متعال بر مخلوقات خویش اقامه فرموده و او را به مردم معرفی می فرماید و به مردم می فهماند که:

هیچ کس غیر از حجت خداوند متعال شایستگی خلافت و جانشینی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را ندارد،

لذا کسی که رجس و پلیدی و کفر و شرک و گناه دامن او را آلوده باشد استحقاق و صلاحیت جانشینی و خلافت پیامبر اکرم را نخواهد داشت.

حدیث شریف، مفصل و طولانی است و فقط به قسمتی از آن که به آیه ۱۷ سوره هود مربوط می شد و در رابطه با حجت خداوند متعال بود اشاره شد.^۱

۱۴- احمد بن اسحاق بن سعد اشعری می گوید:

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۵۲۹ تا ۵۷۸ «صفحه ۵۵۸»، حدیث ۱۳۷ «احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر فرد زندیق».

خدمت وجود مقدّس امام عسکری صلوات الله و سلامه عليه شرفیاب شدم
تا از آن حضرت سؤالی را بپرسم،
لیکن قبل از این که سؤال را مطرح نمایم، وجود مقدّس امام عسکری
عليه السلام به من فرمود:
ای احمد بن اسحاق:

خداوند متعال از زمان حضرت آدم تاکنون زمین را خالی از حجّت نگذاشته،
و تا روز قیامت نیز هیچگاه زمین خالی از حجّت خداوند متعال نخواهد بود،
و به خاطر حجّت خدا است که خداوند متعال بلا را از اهل زمین دفع می کند،
و به خاطر حجّت خدا است که خداوند متعال باران را می فرستد و برکات
زمین را بیرون می آورد.
احمد بن اسحاق می گوید:

خدمت امام عسکری عليه السلام عرض کردم:
یا بن رسول الله:

امام مسلمین و جانشین شما پس از شما چه کسی است؟
احمد بن اسحاق می گوید:

پس از این سؤال من، وجود مقدّس امام عسکری عليه السلام از جای
خود بلند شده و داخل خانه شدند، و پس از لحظاتی بازگشتند درحالی که
کودکی حدوداً سه ساله را به همراه داشتند که صورت او مانند ماه شب چهارده
می درخشید،

و در این حال وجود مقدّس امام عسکری عليه السلام به من فرمود:
ای احمد بن اسحاق:

اگر نزد خداوند تبارک و تعالی و نزد حجج خداوند تبارک و تعالی «یعنی نزد
ائمّه معصومین علیهم السلام» گرامی نبودی، هرگز این پسر را به تو نشان نمی دادم،

و سپس وجود مقدس امام عسکری علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

این فرزندم «یعنی امام زمان علیه السلام» هم نام و هم کنیه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد «نام مبارک پیامبر اکرم محمد است، و کنیه آن حضرت ابوالقاسم می باشد»،
و زمین را پر از عدل و داد خواهد نمود، پس از آنکه پر از ظلم و جور شده باشد.

احمد بن اسحاق می گوید:

خدمت امام عسکری علیه السلام عرض کردم:

ای مولای من:

آیا علامت و نشانه ای هست که قلبم به آن مطمئن شود «به یقین من افزوده شود»؟

احمد بن اسحاق می گوید:

در همین حال پسر سه ساله امام عسکری علیه السلام «یعنی وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدي صلوات الله و سلامه علیه» به زبان فصیح عربی فرمودند:

أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ،

وَالْمُنْتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِهِ، یعنی:

من بقیة الله در روی زمین هستم «آخرین ذخیره خداوند متعال»، و انتقام گیرنده

از دشمنان خدا می باشم.^۱

۱۵- وجود مقدس امام رضا علیه السلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ،

۱. کمال الدین و تمام النعمه، جلد دوم، باب ۳۸، صفحه ۸۰، حدیث ۱.

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۵۴۹، حدیث ۱۹۳ «حدیث ۴۷۹۸» «ذیل آیه ۸۶ سوره هود».

وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ وَ أَعْلَامُهُ فِي بَرِّيَّتِهِ، يَعْنِي:
 ما حجت های خداوند متعال در میان خلق او هستیم،
 و ما نشانه های خداوند متعال در میان مردم می باشیم،
 این حدیث را ابراهیم بن ابی محمود از وجود مقدس امام رضا علیه السلام
 نقل نموده است.^۱

۱۶- وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:
 إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى جَعَلَنَا حُجَّةً فِي أَرْضِهِ،
 وَ أَمَانًا فِي الْأَرْضِ لِأَهْلِ الْأَرْضِ،
 لَمْ يَزَالُوا فِي أَمَانٍ مِنْ أَنْ تَسِيخَ بِهِمُ الْأَرْضُ مَاذُمْنَا بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ،
 فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَهْلِكَهُمْ ثُمَّ لَا يُمْهِلُهُمْ وَ لَا يُنْظِرُهُمْ ذَهَبَ بِنَا مِنْ بَيْنِهِمْ وَ رَفَعْنَا إِلَيْهِ،
 ثُمَّ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا شَاءَ وَ أَحَبَّ، يَعْنِي:
 خداوند متعال ما را حجت در روی زمین قرار داده،
 و وسیله امان و آسایش اهل آن قرار داده است.
 مادامی که ما در بین مردم هستیم از این که زمین آن‌ها را در خود فرو ببرد
 در امان هستند «مادامی که ما در بین مردم هستیم مردم در امان هستند و زمین
 آن‌ها را در خود فرو نخواهد برد».

هرگاه خداوند متعال اراده فرماید که اهل زمین را نابود کند،
 ما را از بین مردم بیرون برده و به سوی خود می برد،
 و سپس خواسته و اراده خویش را نسبت به اهل زمین انجام می دهد.
 این حدیث را عمر و بن ثابت از امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۲

۱. تفسیر نورالتقلین، جلد پنجم، صفحه ۱۳۵، حدیث ۲۴۳ «حدیث ۷۴۹۳».

تفسیر نمونه، جلد چهاردهم، صفحه ۲۰۱ - ۲۰۲ «ذیل آیه ۷۷ و ۷۸ سوره حج».

۲. کمال الدین و تمام النعمه، جلد اول، باب ۲۱، صفحه ۳۸۸، حدیث ۱۴.

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۳۰۵، حدیث ۱۱۹ «حدیث ۹۳۱۴» «ذیل آیه ۴۱ سوره فاطر».

۱۷- وجود مقدس امام باقر علیه السلام در یک حدیث مفصل فرمودند:

نَحْنُ صِفْوَةُ اللَّهِ،

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ، یعنی:

ما «ائمّه معصومین علیهم السلام»:

برگزیدگان خداوند متعال هستیم،

حجج خداوند متعال می باشیم.

این حدیث شریف را خیثمه جعفری از امام باقر علیه السلام نقل نموده است،

و نظیر این حدیث را حموینی «از علمای اهل سنت» از امام صادق علیه السلام

نقل کرده است.^۱

۱۸- وجود مقدس امام رضا علیه السلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله

علیه و آله و سلم نقل می کند که آن حضرت به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب

علیه السلام فرمود:

يَا عَلِيُّ:

أَنْتَ حُجَّةُ اللَّهِ،

أَنْتَ بَابُ اللَّهِ،

أَنْتَ الطَّرِيقُ إِلَى اللَّهِ،

أَنْتَ النَّبِيُّ الْعَظِيمُ،

أَنْتَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ،

يَا عَلِيُّ:

أَنْتَ إِمَامُ الْمُسْلِمِينَ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ خَيْرُ الْوَصِيِّينَ وَ سَيِّدُ الصِّدِّيقِينَ،

۱. تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۷۷ «ذیل آیه ۵۶ سوره زمر».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۷۸، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۵۶ سوره زمر».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۵۸۱، حدیث ۸۳ «حدیث ۹۷۳۸» «ذیل آیه ۵۶ سوره زمر».

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ فَارُوقُ الْأَعْظَمِ،

أَنْتَ الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ،

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ خَلِيفَتِي عَلَى أُمَّتِي،

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ الْمَظْلُومُ بَعْدِي،

يا عَلِيُّ:

أَنَّ حِزْبَكَ حِزْبِي وَ حِزْبِي حِزْبُ اللَّهِ،

وَ أَنَّ حِزْبَ أَعْدَائِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به مولی الموحّدين

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يا على:

تو حجت خداوند متعال هستی،

تو باب الله هستی،

تو طریق و راه به سوی خداوند متعال هستی،

تو نبأ عظیم هستی،

تو صراط مستقیم هستی.

يا على:

تو امام مسلمانان هستی،

تو امیرالمؤمنین هستی،

تو خیرالوصیین هستی،

تو سیّد و آقای صدیقین هستی.

یا علی:

تو فاروق اعظم هستی،

تو صدیق اکبر هستی.

یا علی:

تو خلیفه و جانشین من هستی بر ائمت.

یا علی:

تو بعد از من مظلوم واقع می شوی «بعد از من به تو ظلم می کنند».

یا علی:

حزب تو حزب من است و حزب من حزب خدا است،

و حزب دشمنان تو حزب شیطان است.

این حدیث شریف را یاسر خادم از وجود مقدّس امام رضا علیه السلام نقل

نموده است.^۱

توضیح:

در این احادیث شریف ملاحظه فرمودید که ائمه معصومین علیهم السلام حُجَّة

الله هستند،

و به همین لحاظ هنگام زیارت این ذوات مقدّسه به محضر آن بزرگواران

عرض می کنیم:

السَّلَامَ عَلَیْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ، لیکن:

مطلب مهم و قابل ذکر این است که:

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، باب ۳۰، صفحه ۶۵۴، حدیث ۱۳.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۴۵۷ «ذیل آیات اول تا پنجم سوره نبأ».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۳۴۹، حدیث ۷ «ذیل آیات اول تا پنجم سوره نبأ».

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۸۱، حدیث ۸ «حدیث ۱۲۳۶۴»، ذیل آیات اول تا پنجم سوره نبأ «عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ».

ائمه معصومین علیهم السَّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام موجودات و بر تمام مخلوقات نه فقط بر انسان‌ها، لذا:
حجت الله بودن آن ذوات مقدسه اختصاص به زمان خودشان ندارد، همچنین اختصاص به مسلمین ندارد، بلکه:

ائمه معصومین علیهم السَّلام حجت خداوند متعال هستند بر اهل دنیا و بر اهل آخرت، از اول مخلوق تا آخر آن، و هیچ استثنائی در کار نیست.^۱
انشاء الله تعالی طی دو حدیث بعد «حدیث ۱۹ و ۲۰» بیشتر به این قضیه اشاره خواهد شد.

۱۹- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ آدَمِيٍّ وَلَا إِنْسِيٍّ وَلَا جِنِّيٍّ وَلَا مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ إِلَّا وَنَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ،

وَمَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَقَدْ عَرَضَ وَلَا يَتُّنَّا عَلَيْهِ وَاحْتَجَّ بِنَا عَلَيْهِ،

فَمُؤْمِنٌ بِنَا وَكَافِرٌ وَجَاهِدٌ،

حَتَّى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ، یعنی:

نیست هیچ پیامبر و انسان و جن و ملکی مگر این که ما بر آنها حجت هستیم «یعنی ما به همه پیامبران و همه انسان‌ها و همه اجنه و همه ملائکه حجت هستیم»،

و خداوند متعال مخلوقی را خلق نفرمود، مگر این که ولایت ما را بر او عرضه نمود و با ما بر او احتجاج نمود، پس:

عده‌ای ایمان آوردند،

عده‌ای کافر شدند،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۱ و ۱۵۲، ذیل این قسمت از جامعه کبیره: «و حُجَّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

و بعضی نیز منکر شدند،

حتّی ولایت ما به آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها نیز عرضه شده است.^۱
در شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله نقوی، ذیل این حدیث شریف
عنوان شده که:

از این حدیث شریف و امثال آن معلوم می‌شود که ائمه معصومین علیهم السّلام
حجّت خداوند متعال بر جمیع مخلوقات می‌باشند.^۲

۲۰- در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدّس امام هادی
علیه السّلام صادر شده و یک دوره کامل و جامع امام‌شناسی است، هنگام زیارت
هر کدام از ائمه معصومین علیهم السّلام به محضر آن بزرگواران عرض می‌کنیم:

السّلامُ علی ائمّة الهدی....

وَ حُجَجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى، یعنی:

سلام بر ائمه‌ای که هدایت‌کننده خلق به سوی حق می‌باشند،

سلام بر شما ائمه معصومین علیهم السّلام که حجّت خداوند متعال بر همه

مخلوقات می‌باشید،

هم در عالم ذر،

هم در دنیا،

هم در آخرت.^۳

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۲ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى». (احتجاج = حجت و دلیل آوردن، اتمام حجّت نمودن.)
شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۵۳ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۲ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى».

۳. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۴ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ...».

در شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی و علامه سید حسین همدانی درودآبادی، ذیل این قسمت از فرمایش امام هادی علیه السلام «و حُجَّجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى» آمده است که:
ائمه معصومین علیهم السلام و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم حجت خداوند متعال هستند در دنیا بر تمام مخلوقات و موجودات نه فقط بر انسانها،

چرا که اگر مقصود فقط انسانها بودند نباید می فرمود علی الدُّنْيَا، بلکه باید می فرمود عَلَى النَّاسِ.
همچنین:

وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام حجت خداوند متعال هستند در آخرت به همه اهل آخرت،
و مقصود از اُولی نیز در این قسمت از زیارت نورانی جامعه کبیره، عالم ذر می باشد، لذا:

وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات در هر سه عالم «عالم ذر - عالم دنیا - عالم آخرت»، یعنی:
ائمه معصومین علیهم السلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات و موجودات، از اوّل مخلوق تا آخر مخلوق، و استثنایی در کار نیست.
قابل ذکر است که:

حجت به معنای دلالت آشکار برای صاحب حجت است، لذا:
وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام دلیل و برهان وجوب وجود صانع می باشند.^۱

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۱۵۰ تا ۱۵۴ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَّجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...».
شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۳۲ - ۲۳۵ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَّجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...».

در قسمت دیگری از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره آمده که:

السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الدُّعَاةِ....،

وَ حُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ، یعنی:

سلام بر ائمه معصومین علیهم السَّلَام که دعوت کنندگان مردم به سوی خداوند متعال هستند،

سلام بر شما ائمه معصومین علیهم السَّلَام که حجت خداوند متعال و صراط مستقیم او هستید.

از کلمه حُجَّتِهِ استفاده می شود که:

ائمه معصومین علیهم السَّلَام حجت خداوند متعال در جمیع ما سوی الله هستند نه فقط حجت خداوند متعال بر انسانها، زیرا:

نفرموده حُجَّتِهِ عَلَى النَّاسِ، لذا:

اطلاق در لفظ حُجَّتِهِ دلالت بر این دارد که:

حجیت وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السَّلَام مقید به گروه و طایفه خاصی از مخلوق نمی باشد، بلکه عمومیت داشته و همه مخلوق و همه عوالم وجود را شامل می شود.

بین این عبارت یعنی عبارت حُجَّتِهِ، و عبارت قبلی یعنی عبارت حُجَجِ اللَّهِ

عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى می توان فرق گذاشت، یعنی:

فرق بین این دو عبارت در اطلاق و تقید می باشد، یعنی:

در عبارت حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى، حُجَّتِ وجود مقدس

ائمه معصومین علیهم السَّلَام بر اهل دنیا و آخرت و عالم ذر ثابت شد، لیکن:

در عبارت حُجَّتِهِ، مقام حجیت این ذوات مقدسه به طور مطلق ثابت می شود

تا شامل تمام عوامل هستی بشود.^۱

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۲۵ و ۲۲۶ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: حُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ».

در قسمت دیگری از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره آمده که:

وَرَضِيكُمْ خُلَفَاءَ فِي أَرْضِهِ، یعنی:

خداوند متعال پسندید شما ائمه معصومین علیهم السّلام را برای جانشینی در زمینش «خداوند متعال شما ائمه معصومین علیهم السّلام را به عنوان خلیفه خودش و رسولش انتخاب فرمود»،

وَحُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ، یعنی:

شما ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال بر مخلوقات می باشید، یا:

شما ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستید بر تمام کسانی که دارای نفس «جان، روح» هستند،

و خلاصه کلام این که:

ائمه معصومین علیهم السّلام:

در جمله اوّل «حُجِّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى» حجت خداوند متعال بر تمام موجودات می باشند بدون استثناء، در دنیا و آخرت و عالم ذر «حجت خداوند متعال به همه موجودات در هر سه عالم، یعنی عالم ذر، عالم دنیا و عالم آخرت»،

در جمله دوّم «وَحُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ» حجت خداوند متعال هستند بر جمیع ما سوی الله، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر همه عوالم هستی و همه عوالم وجود،

در جمله سوّم «حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ» حجت خداوند متعال هستند بر تمام کسانی که دارای نفس می باشند، اعم از انسانها و اجنه و ملائکه، یا:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات

«بر اساس این که بریّه را چگونه معنی نماییم».

قابل ذکر است که هر کدام از تعابیر سه گانه فوق، لطف مخصوص به خود را دارند،

ضمن این که در مقام تأکید بر حجّیت وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام بر تمام عوالم وجود می باشند، اعم از جاندار و بی جان.^۱
بریّه: مخلوق - آفریده؛

اصل این کلمه را بعضی از برّاً دانسته اند، به معنی خلق کرد، آفرید.
بعضی نیز از برّی دانسته اند به معنی خاک، زیرا خلقت انسان از خاک است.^۲
ملاحظه فرمودید که:

حجّت خداوند متعال قبل از مخلوق و همراه مخلوق و بعد از مخلوق می باشد «حدیث ۵ بخش الف»، یعنی:

اولین مخلوق خداوند متعال حجّت خداوند متعال است،
و آخرین مخلوقی نیز که از دنیا می رود حجّت خداوند متعال می باشد،
که هر دو این ها از چهارده معصوم علیهم السّلام می باشند.
در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره هنگام زیارت ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام به محضر آن بزرگواران عرض می کنیم:

بِكُمْ فَتَحَّ اللهُ،

وَ بِكُمْ يَخْتِمُ، یعنی:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۲۶۰ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَّجاً عَلٰی بَرِيَّتِهِ».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۴۶ و ۳۴۷ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَّجاً عَلٰی بَرِيَّتِهِ».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمد ضیاء آبادی، جلد دوم، صفحه ۹ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: وَ حُجَّجاً عَلٰی بَرِيَّتِهِ».

۲. مفردات راغب.

خداوند متعال به سبب وجود شما و به واسطه شما ابتدا نمود خلقت را،
و به شما هم ختم خواهد شد.

در شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، ذیل این
قسمت از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره «بِكُمْ فَتَحَّ اللَّهُ وَ بِكُمْ يَخْتَمُ» آمده
است که:

مراد از کلمه فَتَحَّ در اینجا به قرینه مقابل آن که يَخْتَمُ است، باید ابتدا باشد،
یعنی:

ابتدا و ختم «شروع و پایان» به وجود شما است.
به عبارت دیگر:

اولین مخلوق عالم وجود، شما بودید،
و آخرین مخلوق عالم نیز شما خواهید بود، زیرا:
شما چهارده معصوم علیهم السّلام حجت بالغه و حجت رسای خداوند
متعال بر تمام مخلوقات می باشید،

و چون عالم وجود بدون حجت خدا نباید باشد، لذا:
اولین مخلوق در عالم ایجاد، نور مطهر شما بود،
و ختم آن نیز ایضاً به وجود شما خواهد بود،
و این معنای همان حدیث شریفی است که از وجود مقدّس امام صادق
علیه السّلام نقل شده که آن حضرت فرمودند:

الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ، یعنی:

حجت خداوند متعال قبل از همه مخلوقات بوده «قبل از همه مخلوقات
خلق شده است»،

حجت خداوند متعال همراه و همزمان با مخلوقات بوده «تا برای مخلوقات
عذر و بهانه‌ای نباشد که روز قیامت بگویند ما هادی و راهنما نداشتیم»،

حجّت خداوند متعال بعد از همه مخلوقات خواهد بود «آخرین فردی که از دنیا می رود حجّت خداوند متعال است، برای این که حتی یک نفر برای یک لحظه هم که شده بدون حجّت نباشد».

حدیث مشهوری است که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرموده اند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِي، یعنی:

اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود «نور من اولین مخلوق خداوند متعال بود»،

و در حدیث دیگری آمده که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرموده اند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ رُوحِي، یعنی:

اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود روح من بود «روح من اولین مخلوق خداوند متعال بود»،

و در حدیث دیگری آمده که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرموده اند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ مِنَ الرُّوحَانِيِّينَ الْعَقْلَ، یعنی:

اولین عنصر روحانی که خداوند متعال خلق فرمود عقل بود، و چون وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم عقل کل می باشد، لذا:

نتیجه این سه حدیث شریف نبوی این می شود که:

نور مطهر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین مخلوق خداوند متعال می باشد،

و سپس خداوند متعال سایر مخلوقات را خلق فرموده است،

بنابراین:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم حجّت بالغه و حجّت رسای خداوند متعال است که خداوند متعال قبل از همه مخلوقات خلق فرموده است، ضمن این که:

آن حضرت و اهل بیت آن حضرت علّت غایی خلقت نیز می باشند، و حدیث مشهور لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ در شأن آن حضرت می باشد، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

اگر به خاطر تو نبود کائنات را خلق نمی کردم،

و مقصود از بِكُمْ يَخْتِمُ، یعنی:

ختم و پایان عالم هستی و عالم وجود، شما چهارده معصوم علیهم السلام

هستید،

همچنانکه ابتدا و آغاز عالم به وجود شما بود،

و معنای این جمله این است که:

آخرین انسانی که از دنیا می رود حجّت خداوند متعال است تا مخلوق بدون

حجّت باقی نماند، لذا:

بعد از حجّت خداوند متعال مخلوقی نخواهد بود، یعنی:

انقراض عالم وجود مساوی است با انقراض حجّت، و به عبارت دیگر:

عالم هستی با مرگ حجّت خدا پایان می یابد «در دنیا»،

همچنان که به سبب حجّت خدا عالم هستی ایجاد شده بود،

بنابراین:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم که حجّت بالغه و

حجّت رسای خداوند متعال می باشد، اولین مخلوق خداوند متعال است،

و آخرین انسانی هم که از دنیا می رود حجّت خداوند متعال می باشد «امام

زمان علیه السَّلام یا یکی از ائمه معصومین علیهم السَّلام که پس از رجعت از دنیا می‌رود»، یعنی:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام حجت بالغه خداوند متعال می‌باشند به همه مخلوقات،

چه در عالم ذر،

چه در دنیا،

و چه در آخرت.^۱

همچنین ذیل این قسمت از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره «وَبِكُمْ يُمَسِّكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ» آمده است که:

این قسمت از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره اشاره به این است که: ثبات و بقای آسمان که مقصود همان کُرّات است که در فضا معلق می‌باشند ایضاً به وجود شما چهارده معصوم علیهم السَّلام بسته است، و خلاصه کلام این‌که:

بقای آسمان و زمین و نزول برکات حق هرچه هست، به برکت وجود حجت خدا در هر عصر و زمان است و در آن تردیدی نیست.^۲

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با عظمت و اهمیّت حُجَّةُ الله «عظمت و اهمیّت حجت خداوند متعال»، و لزوم وجود حجت خداوند متعال در بین مخلوقات «موضوع بخش اوّل بحث که در صفحات قبل به آن اشاره شد»، و نقل احادیث شریفی مبنی بر این‌که:

۱- حُجَّةُ الله باید معصوم باشد،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۵۲۵ تا ۵۳۳ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره: بِكُمْ فَتَحَ اللهُ وَ بِكُمْ يَخْتَمُ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی صفحه ۵۳۴ «ذیل این قسمت از زیارت جامعه کبیره، فصل سوّم، بِكُمْ يُمَسِّكُ السَّمَاءَ...».

- ۲- زمین لحظه‌ای خالی از حُجَّت خدا نخواهد بود،
- ۳- اگر در روی زمین فقط دو نفر باقی مانده باشند یکی از آن دو نفر حُجَّةُ الله است «یکی از آن دو نفر حُجَّت خدا است»،
- ۴- اگر حُجَّت خدا روی زمین نباشد «اگر حُجَّت خداوند متعال بین مخلوقات نباشد» زمین اهلش را فرو می‌بَرَد،
- ۵- حُجَّت خداوند متعال قبل از همه مخلوقات بوده و بعد از همه مخلوقات خواهد بود،

و پس از نقل احادیث شریفی مبنی بر این‌که:

ائمه معصومین علیهم السَّلام حُجَّةُ الله هستند، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السَّلام حُجَّت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات، چه در عالم دَر، چه در عالم دنیا و چه در عالم آخرت «موضوع بخش دوّم بحث که در صفحات قبل به آن اشاره شد»،

اینک می‌پردازیم به بحث اصلی خودمان در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها مبنی بر این‌که: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله است.

یازدهمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها که در این کتاب شریف فاطمی مورد بحث می‌باشد این است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها مانند ائمه معصومین علیهم السَّلام حُجَّةُ الله می‌باشد،

و مانند آن ذوات مقدّسه حُجَّت خداوند متعال است بر تمام مخلوقات^۱ و احادیث شریفی را که ذیلاً ملاحظه خواهید فرمود صراحتاً به این موضوع اشاره

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دهم، صفحه ۱۳۴، ذیل: «وَ مُسَلِّمٌ فِيهِ مَعَكُمْ وَ قَلْبِي لَكُمْ سَلَامٌ».

می فرمایند،

مضافاً این که:

وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها حجت خداوند متعال است بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش، از وجود مقدّس امام مجتبی سلام الله علیه تا وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم حُجّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه، و بر آن ذوات مقدّسه فضیلت و برتری دارد که در انتهای بخش حدیث «آخرین حدیث این بخش»، همچنین در سی و پنجمین فضیلت آن علیا مخدّره در این کتاب شریف به آن اشاره خواهد شد.

حدیث اول:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

خداوند متعال ارواح را دو هزار سال قبل از بدنها «جسمها» خلق فرمود، و ارواح حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام را عالی ترین و برترین و شریف ترین آن ارواح قرار داد،

و آنگاه ارواح این ذوات مقدّسه را «ارواح چهارده معصوم علیهم السّلام» را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه نمود و نور آن ذوات مقدّسه همه جا را فراگرفت، و سپس خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها فرمود:

هُؤلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي،

مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،

وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،

وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي، یعنی:

خداوند متعال ارواح مطهّر خمسه طیبه «حضرت محمّد و علی و فاطمه

و حسن و حسین علیهم السَّلام» و دیگر ائمه معصومین علیهم السَّلام را به آسمانها و زمین و کوهها عرضه نمود و به آنها فرمود:

اینها «خمسه طیبه و دیگر ائمه معصومین علیهم السَّلام»:

دوستان من،

اولیاء من،

و حجت‌های من بر مخلوقاتم می‌باشند،

و امامان و پیشوایان مخلوقات من هستید،

هیچ مخلوقی را خلق نکرده‌ام و نیافریده‌ام که بیشتر از اینها دوستشان

بدارم، بهشت را برای آنها و محبِّین آنها خلق کرده‌ام،

و جهنم را برای دشمنان آنها و مخالفین آنها خلق نموده‌ام.

در ادامه حدیث شریف آمده است که:

وقتی که خداوند متعال حضرت آدم و حوّا را در بهشت جای داد، آدم و

حوّا مقام و منزلت حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین و ائمه بعد

از ایشان «سلام الله علیهم اجمعین» را دیدند و آنها را در عالی‌ترین مقام‌های

بهشت یافتند به خداوند متعال عرض کردند:

خداوندا:

این جاه و مقام و منزلت از آن کیست؟

خداوند متعال به آدم و حوا فرمود:

سرتان را بلند کرده و به ساق عرش «پایه عرش» نگاه کنید.

آدم و حوّا به ساق عرش نگاه کرده و مشاهده کردند که اسامی مبارک

حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین و ائمه بعد از ایشان «یعنی

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام» با نوری از انوار خداوند تبارک

و تعالی به ساق عرش نوشته شده، و متعاقب آن به خداوند متعال عرضه

داشتند:

خداوندا:

صاحبان این مقام و منزلت در درگاه تو بسی عزیز و گرامی هستند.

خداوند متعال به آدم و حوّا فرمود:

آری چنین است،

اگر به خاطر ایشان نبود «حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین

و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام» شما را خلق نمی کردم،

ایشان خزینه علم من و امین سِرِّ من هستند.

در ادامه حدیث شریف آمده که خداوند متعال به آدم و حوّا فرمود:

یا آدَمُ وَا یا حَوا:

لَا تَنْظُرَا إِلَىٰ أَنْوَارِی وَ حُجَجِی بَعِیْنِ الْحَسَدِ،

فَأَهْبِطْکُمَا عَنْ جَوَارِی وَ أُحِلَّ بِکُمَا هَوَانِی، یعنی:

خداوند متعال به آدم و حوّا فرمود:

ای آدم و حوّا:

به نورهای من و به حجّت‌های من به چشم حسد نگاه نکنید، که در این

صورت شما را از جوار خویش به پایین می فرستم و خواری را بر شما روا

می دارم.

قابل ذکر است که حدیث شریف طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید،

فقط قسمتی از حدیث شریف نقل شد که اشاره به این دارد که وجود مقدّس

فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام

معصوم از نسل و ذریه اش حُجَّةُ الله هستند.

این حدیث شریف را مفضّل بن عمر از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام

نقل نموده است.^۱

آیت الله کجوری مازندرانی در کتاب خصائص فاطمیّه در رابطه با حُجّة الله بودن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می گوید:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب و فاطمه زهرا و امام حسن و امام حسین علیهم السّلام بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم حجج الهیّه بوده اند،

لیکن به فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام لازم بود تبعیّت و پیروی از اوامر و نواهی حجّت اعظم الهی و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام،

و این سه بزرگوار هم با کمال رغبت حاضر بودند در متابعت از اوامر و نواهی حضرت امیر علیه السّلام، لیکن:

هر سه بزرگوار «فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین سلام الله علیهما» از باب عصمتی که داشتند هر یک به نفسه حجّت کبرای خداوند متعال بر خلق بودند به نحوی که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

اطاعت کن آنچه را که فاطمه می گوید و امر می کند،

و وجود مقدّس پیامبر اکرم این موضوع را در رابطه با زمان حیات خویش و بعد حیات خویش فرمودند،

۱. معانی الأخبار، جلد اول، باب ۴۳، صفحه ۲۵۴، حدیث ۱.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی» صفحه ۴۴۳، حدیث ۴۱۲ - ۸۳.

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۷۱، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۳۵ و ۳۶ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، صفحه ۲۵۹ «حدیث ۹۰۸۶» «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۷۶۷، حدیث ۳۵ «حدیث ۳۴۳۰» «ذیل آیه ۱۹ تا ۲۲ سوره اعراف».

فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹ و ۵۳۳ «توضیحات ذیل آیه ۷۲

سوره احزاب».

ضمن این که فاطمه زهرا سلام الله علیها معصومه است،
و هر که دارای عصمت است وجود مبارکش حجت است.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
شبی که به معراج رفتم خداوند متعال به من فرمود:
ای محمّد:

من از میان همه مردم روی زمین تو را انتخاب کردم،
و نام تو را از نام خودم مشتق ساختم،
پس هر جا نام من ذکر شود نام تو هم ذکر می شود،
من محمود هستم و تو محمّد،

سپس علی بن ابیطالب را از میان همه مردم انتخاب کردم،
و نام او را هم از نام خودم مشتق ساختم،
من اعلی هستم و او علی.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمایش
خویش فرمود:

خداوند متعال در شب معراج به من فرمود:
ای محمّد:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور
خودم خلق کردم،

و ولایت شما را به همه اهل آسمانها و زمین عرضه نمودم،

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۳۵۶، خصیصه دوازدهم، فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل
از امام حسن و امام حسین علیهما السّلام.

پس هرکس ولایت شما را پذیرفت نزد من از مؤمنین است،
و هرکس ولایت شما را انکار کرد از کافرین شد.

سپس خداوند متعال به من فرمود:

ای محمد:

آیا می خواهی «آیا دوست داری» آن‌ها را ببینی؟

به خداوند متعال عرض کردم:

آری.

خداوند متعال به من فرمود:

پس به سمت راست عرش نگاه کن.

پیامبر اکرم در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

من به طرف راست عرش نگاه کردم،

و آنجا علی و فاطمه و حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی
و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و
علی بن محمد و حسن بن علی و حضرت مهدی را در فضای درخشانی از
نور مشاهده کردم «آن‌ها را در میان انوار درخشانی دیدم» که در حال نماز
بودند،

و در میان آن‌ها حضرت مهدی مانند ستاره درخشانی بود «نور حضرت
مهدی از همه درخشان‌تر بود»،

و در همین حال خداوند متعال به من خطاب فرمود:

ای محمد:

این‌ها «حضرت علی و حضرت فاطمه و یازده امام معصوم از نسل آن دو
بزرگوار» حجت‌های من هستند،

و او «اشاره به امام زمان علیه السلام» انتقام گیرنده عترت تو و انتقام گیرنده

از دشمنانم می باشد.^۱

توضیح:

الف: این حدیث شریف را بسیاری از علمای شیعه و سنی در کتب خویش نقل نموده اند که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

بحرانی در برهان

مجلسی در بحار الانوار

سیدشرف الدین نجفی در تأویل الآیات «جلد اول، صفحه ۹۸، حدیث ۵»

خوارزمی در مناقب «از علمای اهل سنت» «صفحه ۹۵»

خوارزمی در مقتل الحسین «از علمای اهل سنت» «صفحه ۹۵»

حموینی در فرائد السمطين «از علمای اهل سنت» «جلد دوم، صفحه ۳۱۹»

و...^۲

ب: حدیث شریف طولانی تر از این بود که ملاحظه فرمودید، فقط قسمتی از حدیث نقل شد که اشاره به این مطلب داشت که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها حجة الله است و مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش حجت خداوند متعال می باشد.

۱. الغیبه «کتاب غیبت» شیخ طوسی، صفحه ۲۹۶، حدیث ۱۰۹/۹ «روایات خاصه» در این که ائمه علیهم السلام دوازده نفر هستند.»

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی» باب سیزدهم، صفحه ۵۳۹ و ۵۴۰، حدیث ۴۹۶، ۲۸. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه ۴۶، صفحه ۸۰۶.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۶، حدیث ۳. ۲. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹. فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ عَلِيًّا وَ زَوْجَتَهُ وَ ابْنَاهُ حُجَجَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

وَ هُمْ أَبْوَابُ الْعِلْمِ فِي أُمَّتِي،

مَنْ اهْتَدَى بِهِمْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، یعنی:

خداوند متعال، علی بن ابیطالب و همسرش فاطمه زهرا و فرزندان را حجت‌های خود بر خلق قرار داده است، آنها ابواب علم «درهای علم و دانش» در امت من هستند، هرکس به وسیله آنها هدایت شود به صراط مستقیم هدایت شده است. این حدیث شریف را حاکم حسکانی «از علمای اهل تسنن» نیز در کتاب خویش «شواهد التنزیل» نقل نموده است.^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ تِسْعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ حُجَجَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

أَعْدَانَا أَعْدَاءُ اللَّهِ،

وَ أَوْلِيَاؤُنَا أَوْلِيَاءُ اللَّهِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

من و علی و فاطمه و حسن و حسین و نه نفر از فرزندان حسین حجت‌های خداوند متعال بر خلق هستیم،

۱. پیام قرآن، جلد نهم، امامت و ولایت در قرآن کریم، تألیف آیت‌الله مکارم شیرازی، باب امامان دوازده‌گانه، صفحه ۴۱۰.

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد دوم، صفحه ۱۳۰ «وَ حُجَجَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا...». شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۳۶۷ «ذیل: أَنْتُمْ الصِّرَاطُ الْآقَوْمِ». فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل ۲، صفحه ۳۹، حدیث ۱.

دشمنان ما دشمنان خدا هستند،
و دوستان ما دوستان خدا می باشند.^۱

حدیث پنجم:

وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:
وَ اَحْمَدُوا الَّذِي لِعَظَمَتِهِ وَ نُورِهِ يَبْتَغِي مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ،
نَحْنُ وَسَيْلَتُهُ فِي خَلْقِهِ،
نَحْنُ خَاصَّتُهُ وَ مَحَلُّ قُدْسِهِ،
نَحْنُ حُجَّتُهُ فِي غَيْبِهِ،
وَ نَحْنُ وَرَثَةُ أَنْبِيَائِهِ، يَعْنِي:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

حمد و ستایش کنید خداوندی را که به خاطر عظمت و بزرگی و نورش، هر
که در آسمان و زمین است برای تقرّب به خداوند متعال وسیله ای را می جوید
«هرکس جهت تقرّب به درگاه الهی به دنبال یافتن وسیله ای است تا با آن
وسيله به خداوند متعال تقرّب حاصل نماید»،

ما وسیله خداوند متعال در میان مخلوقات الهی هستیم،

ما هستیم که نزد خداوند متعال ارجمند می باشیم،

ما جایگاه قُدس الهی هستیم،

ما حُجَّت خداوند متعال بر مخلوقات هستیم در حالی که خداوند متعال از

دیدگان خلق نهان است،

۱. امالی صدوق، صفحه ۲۱۱، مجلس ۲۷، حدیث ۸.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد دوّم، باب نهم، فصل هشتم، صفحه ۴۲۴، حدیث ۲۸۸.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل سی و پنجم، صفحه ۲۵، حدیث ۶۴۳.

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دوّم، صفحه ۱۲۹ «ذیل: وَ حُجِّجِ اللهُ عَلَى اهلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ...».

و ما وارث انبیاء الهی می باشیم.

این حدیث شریف از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید «از علمای اهل تسنن» نقل شده است.^۱

حدیث ششم:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال، فاطمه زهرا سلام الله علیها را به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام تزویج نمود و سپس به ملائکه فرمود:
 اَلَا وَ اِنِّی زَوَّجْتُ اَحَبَّ النِّسَاءِ اِلَی مَنْ اَحَبَّ الرَّجَالِ،
 اِنَّ مِنْ بَرَکَتِی عَلَیْهِمَا اَنِّی اَجْمَعُهُمَا عَلَی مُحَبَّتِی،
 وَ اَجْعَلُهُمَا حُجَّتَی عَلَی خَلْقِی،
 بِهِمْ اَحْتَجُّ عَلَی خَلْقِی، یعنی:

خداوند متعال پس از تزویج فاطمه زهرا سلام الله علیها به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، ملائکه را مورد خطاب قرار داد و فرمود:
 آگاه باشید که من محبوبترین زنان نزد خودم را به محبوبترین مردان نزد خودم تزویج نمودم،

از برکت‌های من بر این دو نفر این است که:
 محبت آن دو نفر را با محبت خودم توأم نموده‌ام «یعنی هرکس آن دو نفر را دوست بدارد مرا دوست داشته است»،

و آن دو نفر را حجت خودم بر مخلوقاتم قرار دادم «قرار می‌دهم»،
 و با آن دو نفر بر مخلوقاتم احتجاج می‌کنم «با آن دو نفر بر خلق خودم حجت می‌آورم و اتمام حجت می‌کنم».

حدیث شریف طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید،

۱. فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل ۱۹، صفحه ۳۴۵، حدیث ۱.

فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که حُجَّةُ الله بودن صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها را بیان می فرماید.
این حدیث شریف را عمر بن هارون از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

حدیث هفتم:

وجود مقدس امام رضا علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال، فاطمه زهرا سلام الله علیها را به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام تزویج نمود و سپس به ملائکه فرمود:
أَلَا وَ إِنِّي زَوَّجْتُ أَحَبَّ النِّسَاءِ إِلَى مَنْ أَحَبَّ الرِّجَالَ،
إِنَّ مِنْ بَرَكَتِي عَلَيْهِمَا أَنِّي أَجْمَعُهُمَا عَلَى مُحَبَّتِي،
وَ أَجْعَلُهُمَا حُجَّتِي عَلَى خَلْقِي،
بِهِمْ أَحْتَجُّ عَلَى خَلْقِي، یعنی:

خداوند متعال پس از تزویج فاطمه زهرا سلام الله علیها به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، ملائکه را مورد خطاب قرار داده و فرمود:
آگاه باشید که من محبوب ترین زنان نزد خودم را به محبوب ترین مردان نزد خودم تزویج نمودم.

از برکت های من بر این دو نفر این است که:

محبت آن دو نفر را با محبت خودم توأم نموده ام «یعنی هرکس آن دو نفر را دوست بدارد مرا دوست داشته است»،
و آن دو نفر را حجت خودم بر مخلوقاتم قرار دادم «قرار می دهم»،

۱. کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی» باب دوازدهم، صفحه ۴۰۸، حدیث ۳۷۹، ۵۰.

امالی صدوق، صفحه ۸۷۹، مجلس هشتاد و سوم، حدیث ۱.

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تَأْلِيفُ آيَاتِ اللَّهِ مِيرْجَهَانِي، فَصْلُ چهاردهم، صفحه ۳۶۲، منقبت ششم.

و با آن دو نفر بر مخلوقاتم احتجاج می‌کنم «با آن دو نفر بر خلق خودم حجّت می‌آورم و اتمام حجّت می‌کنم».

حدیث شریف طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که حجّت الله بودن صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها را بیان می‌فرماید. این حدیث شریف را محمد بن سابق از وجود مقدّس امام رضا علیه السلام نقل نموده است.^۱

حدیث هشتم:

در دعای افتتاح که در شب‌های ماه مبارک رمضان خوانده می‌شود به خداوند متعال عرض می‌کنیم:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ،
عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ أَمِينِكَ وَ صَفِيِّكَ وَ حَبِيبِكَ وَ خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ حَافِظِ
سِرِّكَ وَ مُبَلِّغِ رِسَالَاتِكَ،
أَفْضَلَ وَ أَحْسَنَ وَ أَجْمَلَ وَ أَكْمَلَ وَ أَزْكَى وَ أَنْمَى، وَ أَطْيَبَ وَ أَطَهَرَ وَ أَسْنَى، وَ أَكْثَرَ مَا
صَلَّيْتَ وَ بَارَكْتَ وَ تَرَحَّمْتَ وَ تَحَنَّنْتَ وَ سَلَّمْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ عِبَادِكَ وَ أَنْبِيَائِكَ وَ رَسُولِكَ
وَ صَفْوَتِكَ وَ أَهْلِ الْكِرَامَةِ عَلَيْكَ مِنْ خَلْقِكَ،
اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
وَ وَصِيِّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ،
عَبْدِكَ وَ وَلِيِّكَ وَ أَخِي رَسُولِكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ وَ آيَتِكَ الْكُبْرَى وَ النَّبَأِ
الْعَظِيمِ،
وَ صَلِّ عَلَى الصِّدِّيقَةِ الطَّاهِرَةِ،

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، باب ۲۱، صفحه ۴۵۸، حدیث ۱.
اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، فصل چهارم، صفحه ۳۳۵، حدیث ۱۳۷.

فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،
 وَ صَلَّى عَلَى سِبْطِي الرَّحْمَةِ وَ إِمَامِي الْهُدَى،
 الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَيَّ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ،
 وَ صَلَّى عَلَى أُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ،
 عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِيِّ بْنِ
 مُوسَى وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَ الْخَلْفِ الْهَادِي الْمَهْدِيَّ،
 حُبَّجَكَ عَلَى عِبَادِكَ وَ أَمْنَانِكَ فِي بِلَادِكَ،
 صَلَاةً كَثِيرَةً دَائِمَةً، يَعْنِي:
 خداوندا:

درود فرست بر محمد «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ»،
 بندهات و پیامبرت و امین بر و حیت و پسندیدهات و حبیبیت و برگزیدهات
 از میان مخلوقات و نگهدار رازت و رساننده پیام‌هایت،
 برترین و بهترین و زیباترین و کامل‌ترین و پاکیزه‌ترین و پررشدترین و
 خوش‌ترین و پاک‌ترین و بلندترین و بیشترین درود و برکت و ترحم و عطوفت
 و تحیتی که بر هر یک از بندگانت و پیامبرانت و رسولانت و برگزیدگانت
 فرستادی.

خداوندا:

درود فرست بر علی، امیرالمؤمنین،
 و وصی رسول خدا،
 که بنده تو و ولی تو و برادر پیامبر تو و حجت تو بر خلق تو می‌باشد،
 و آیت بزرگ تو و نبأ عظیم می‌باشد،
 و درود فرست بر صدیقه طاهره فاطمه زهرا سلام الله علیها که سیده و سرور
 بانوان عالم می‌باشد،

و درود فرست بر دو سبط پیامبر اکرم و دو سبط پیامبر رحمت و دو پیشوای هدایت حسن و حسین علیهما السَّلام که سید و سرور جوانان بهشت هستند، و درود فرست بر ائمه مسلمین،
 علی بن حسین، محمد بن علی، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، حسن بن علی، و یادگار شایسته و راهنمایش حضرت مهدی،

که این‌ها «چهارده معصوم علیهم السَّلام»:
 حجت‌های تو بر بندگان هستند،
 و امین‌های تو در شهر و بلاد تو می‌باشند.
 خداوندا:

بر این‌ها درودی فرست که:
 بسیار باشد و همیشگی.

این دعای شریف و نورانی از ناحیه وجود مقدس بقیة الله الاعظم حُجَّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

دعای شریف افتتاح مفصل‌تر و طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از این دعای شریف و نورانی اشاره شد که بیان می‌فرمود که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه آن حضرت حجت خداوند متعال بر بندگان خدا می‌باشند.

توضیح:

در این هشت حدیث نورانی و شریف ملاحظه فرمودید که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها مانند ائمه معصومین علیهم السَّلام حُجَّة الله می‌باشد، یعنی:

وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها مانند ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال بر مخلوقات می باشد، و خداوند متعال به وسیله آن حضرت بر مخلوقات خویش احتجاج نموده است، یعنی:

خداوند متعال به وسیله آن حضرت و به وسیله پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش بر مخلوقات خویش حجت آورده و اتمام حجت نموده است تا کسی روز قیامت عذر و بهانه نیابد و نگوید که من از مسائل مربوط به دین بی اطلاع بودم.

نکته قابل توجه و قابل تأمل این است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نه تنها حجت خداوند متعال بر مخلوقات می باشد،

بلکه آن حضرت حجت خداوند متعال بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش می باشد،

و مقام آن حضرت از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها، حُجَّة الله عَلَى الْحَجَجِ می باشد، و دو حدیث شریف ذیل صراحتاً این مطلب را بیان می فرمایند.

۱- وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللهِ عَلَى خَلْقِهِ،

وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللهِ عَلَيْنَا، یعنی:

ما «ائمه معصومین علیهم السّلام» حجت های خداوند متعال بر مخلوقات خداوند متعال هستیم،

و جدّه ما فاطمه زهرا سلام الله علیها حجت خداوند متعال است بر ما

«حجّت بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه حضرت زهرا سلام الله علیها»^۱

۲- وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم حجّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه فرمودند:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، يَعْنِي:

وجود مقدّس امام زمان صلوات الله و سلامه علیه فرمودند:

اسوه و الگوی نیکوی من دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم

می باشد «اسوه و الگوی نیکوی من فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد»، یا:

در دختر رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم برای من الگوی نیکویی وجود

دارد «در فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگوی نیکویی وجود دارد»، یا:

سیره و عمل یگانه دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم برای من

الگو و اسوه نیکو و پسندیده‌ای است «سیره و عمل فاطمه زهرا سلام الله علیها

برای من الگو و اسوه نیکو و پسندیده‌ای است»^۲.

سه ترجمه‌ای را که ملاحظه فرمودید عیناً ترجمه کتاب الغیبه شیخ طوسی،

۱. تفسیر اطیب البیان، تألیف آیت الله عبدالحسین طیب، جلد سیزدهم، صفحه ۱۶۵ «ذیل آیه سوّم سوره جن». عوالم العلوم، تألیف محدّث بزرگوار عبدالله بحرانی، تحقیق: محمّدباقر موحدی ابطحی، جلد یازدهم، مقدّمه چاپ دوّم، صفحه ۷.

اسرار فاطمیّه، تألیف آیت الله محمدفاضل مسعودی.

صفحه ۱۶، مقدّمه کتاب اسرار فاطمیّه.

صفحه ۲۷، ذیل عنوان: کتمان اسرار.

صفحه ۳۱، ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها حجّة الله الکرّی.

صفحه ۴۲، ذیل عنوان: مقام حضرت زهرا زنده علیه السلام.

صفحه ۶۳، ذیل عنوان: حضرت زهرا و علاقه آن حضرت به امامت.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل نهم، استدراک فصل نهم، صفحه ۱۴۲ و ۱۴۳، حدیث ۷.

۲. الغیبه شیخ طوسی، فصل چهارم، صفحه ۵۰۷، حدیث ۲۴۵/۱.

قطره‌ای از فضائل اهل بیت پیامبر اکرم، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد دوّم، صفحه ۵۹، حدیث ۴۲/۷۱۴

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، صفحه ۱۹، حدیث ۱۵ «مروریدهای افشان و گوهرهای غلتان».

کتاب قطره‌ای از فضائل اهل بیت پیامبر اکرم تألیف آیت الله مستنبط، و کتاب فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی می‌باشد. انشاء الله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی‌شمار صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها که در این کتاب شریف فاطمی مورد بحث می‌باشد در رابطه با فضیلت و برتری فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم از نسل و ذریه‌اش به طور مبسوط مطالبی به عرض خواهد رسید.

ملاحظه فرمودید که وجود مقدس امام زمان صلوات الله و سلامه علیه فرمودند که:

وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و سیره و عمل آن حضرت اُسوه و الگوی من است.

با توجه به اهمیت موضوع، لازم است در این رابطه توضیحات مختصری ارائه شود.

خداوند متعال در آیه بیست و یکم سوره احزاب می‌فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، یعنی:

مسلماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود.^۱

اُسوَه = پیروی کردن، اقتدا کردن، تأسی کردن، الگو گرفتن.^۲

علامه طباطبایی در تفسیر المیزان ذیل آیه بیست و یکم سوره احزاب می‌گوید: کلمه اُسوَه به معنای اقتداء و پیروی است،

و اُسوَه در مورد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عبارت است از پیروی کردن از آن حضرت،

و جمله، لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، استمرار را افاده می‌کند و به این

۱. تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۵۹ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب».

۲. المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب».

تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۶۱، مفردات راغب.

موضوع اشاره می فرماید که:

این وظیفه، یعنی اقتدا و پیروی کردن از وجود مقدس پیامبر اکرم برای همیشه ثابت است، لذا:

شما همیشه باید به آن حضرت تأسی و اقتداء نمایید.

علاوه طباطبایی در ادامه سخن خویش می گوید:

معنی آیه شریفه «آیه بیست و یکم سوره احزاب» این است که:

یکی از احکام رسالت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ایمان آوردن شما مردم این است که:

به وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اقتداء و تأسی نمایید، چه در رابطه با گفتار آن حضرت،

و چه در رابطه با رفتار آن بزرگوار، یعنی:

وقتی که می بینید آن حضرت در راه خدا چه مشقت هایی را تحمل می کند، چگونه در جنگ ها حاضر شده و جهاد می کند، لذا:

شما مردم نیز باید از آن حضرت تبعیت و پیروی نمایید.^۱

حال که معنی اسوه در این آیه شریفه «آیه بیست و یکم سوره احزاب» روشن شد، عظمت و مقام و منزلت صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها مشخص می گردد و معلوم می شود که آن علیا مخدّره چه مقامی دارد که حجّت خداوند متعال یعنی وجود مقدس امام زمان سلام الله علیه آن حضرت را الگو و اسوه و مقتدای خویش دانسته و می فرماید:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، یعنی:

وجود مقدس امام زمان صلوات الله و سلامه علیه می فرماید:

اسوه و الگوی نیکوی من فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد، یا:

۱. المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴.

سیره و عمل فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگو و اُسوه نیکو و پسندیده‌ای است.^۱

عنایت بفرماید:

وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام که حضرت زهرا سلام الله علیها را اُسوه و الگو و مقتدای خویش معرفی می فرماید،

هم حُجَّةُ الله است،

هم بَقِيَّةُ الله است،

هم نورُ الله است،

هم خلیفَةُ الله است،

هم عَیْنُ الله است، و

هنگام زیارت وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام در زیارت شریف آل یاسین، همچنین:

هنگام زیارت آن وجود مقدّس در روز جمعه به محضر آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا خَلِیْفَةَ اللهِ،

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَقِيَّةَ اللهِ فِي اَرْضِهِ،

السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْعَلَمُ الْمُنْصُوبُ،

وَ الْغَوْثُ وَ الرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ،

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حُجَّةَ اللهِ فِي اَرْضِهِ،

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا عَیْنَ اللهِ فِي خَلْقِهِ،

۱. قطره‌ای از فضائل اهل بیت پیامبر اکرم، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، صفحه ۵۹، حدیث ۴۲/۷۱۴.

الغیبه شیخ طوسی، فصل چهارم، توقیعات وارده از امام زمان علیه السّلام، صفحه ۵۰۷، حدیث ۲۴۵/۱. فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، صفحه ۱۹، حدیث ۱۵ «مرواریدهای افشان و گوهرهای غلتان».

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِي يَهْتَدِي بِهِ الْمُهْتَدُونَ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَفِينَةَ التَّجَاةِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ الْحَيَاةِ، یعنی:

سلام بر تو ای خلیفه خدا «سلام بر تو ای جانشین خدا»،

سلام بر تو ای آخرین ذخیره خداوند متعال در زمین خدا،

سلام بر تو ای پرچم برافراشته،

سلام بر تو ای فریادرس بندگان خدا،

سلام بر تو ای رحمت واسعه الهی،

سلام بر تو ای حجت خداوند متعال در زمین خدا،

سلام بر تو ای چشم خدا در میان مخلوقاتش،

سلام بر تو ای نور خدا که هدایت یافتگان با آن هدایت می یابند،

سلام بر تو ای کشتی نجات،

سلام بر تو ای چشمه حیات.

زیارت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلَام در روزهای هفته از ناحیه وجود مقدّس امام هادی علیه السَّلَام صادر شده، و زیارت شریف آل یاسین از ناحیه وجود مقدّس امام زمان علیه السَّلَام صادر شده، و هر دو زیارت شریف فوق الاشارة در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

امام زمان علیه السَّلَام با این ویژگی ها و این مقامات، حضرت زهرا سلام الله علیها را اُسوه و الگو و مقتدای خویش معرفی می فرماید.

وجود مقدّس امام زمان علیه السَّلَام شخصیت عظیم الشانی است که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم درباره آن حضرت می فرماید:

الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي،

اسْمُهُ اِسْمِي،

وَ كُنِّيَتْهُ كُنْيَتِي،

أَشْبَهُ النَّاسِ بِي خَلْقًا وَ خُلُقًا، يَعْنِي:

حضرت مهدی «علیه السلام» از فرزندان من است،

اسم آن حضرت اسم من است،

و کنیه آن حضرت کنیه من می باشد،

حضرت مهدی علیه السلام از نظر خُلُق و خُلُق شبیه ترین مردم به من است.

این حدیث شریف را ابی بصیر از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام و

آن حضرت از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.

جابر بن عبدالله انصاری نیز این حدیث شریف را از وجود مبارک پیامبر

اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

خُلُق و خُلُق هر دو به معنای مخلوق است،

با این تفاوت که:

خُلُق به ظاهر و شکل و هیئتی اطلاق می شود که با چشم دیده می شود،

لیکن:

خُلُق به سجایای اخلاقی و اوصاف درونی گفته می شود که با بصیرت قابل

درک است.^۲

وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

وَقَتِي وَ جُودٌ مَقْدَسٌ بِقِيَّةِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ حُجَّةُ بِنِ الْحَسَنِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتِ

اللَّهِ وَ سَلَامِهِ عَلَيْهِ ظُهُورٌ بَفَرْمَائِنْدِ پِشْتِ بِي خَانِه كَعْبِه كَذَاشْتِه وَ خَطَابِ بِي مَرْدَمِ

می فرماید:

۱. کمال الدین و تمام النعمه، جلد اول، باب ۲۵، صفحه ۵۳۴ و ۵۳۶، حدیث ۱ و ۴ «اخبار پیامبر اکرم از وقوع

غیبت قائم علیه السلام».

۲. مفردات راغب.

أَيُّهَا النَّاسُ:

ای مردم:

هر کس می خواهد آدم ابوالبشر، نوح، ابراهیم، موسی و عیسی و هر کدام از انبیاء الهی را ببیند به من نگاه کند،

هر کس می خواهد وجود مقدّس پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم و ائمّه معصومین علیهم السّلام را ببیند به من نگاه کند.

معنی این حدیث شریف این است که:

وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام آینه تمام نمای انبیاء الهی و اوصیاء آنها می باشد،

و البتّه همه ائمّه معصومین علیهم السّلام اینگونه هستند، و معنی این سخن این است که:

تمام صفات انبیاء الهی از قبیل، علم، زهد، صبر، سخاوت، شجاعت و... در ائمّه معصومین علیهم السّلام و در وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم حُجّة بن الحسن القائم المهدی که بقیّة الله است و آخرین ذخیره خداوند متعال می باشد موجود است.^۱

توضیح:

وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام با این صفات و ویژگی های استثنایی، حضرت زهرا سلام الله علیها را اُسوه و الگو و مقتدای خویش معرفی نموده و می فرماید:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، يَعْنِي:

۱. فاطمه زهرا سلام الله علیها حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۳۲۳ «مجلس بیست و سوم».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمد تقی نقوی، صفحه ۱۱۲، ذیل عنوان: وَسَالَاةَ النَّبِيِّينَ.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها أسوه و الگو و مقتدای حجت خداوند متعال است،

و این همان فرمایش امام عسکری سلام الله علیه است که در رابطه با حضرت زهرا سلام الله علیها می فرماید:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةَ حُجَّةَ اللَّهِ عَلَيْنَا، یعنی:

ما «ائمه معصومین علیهم السّلام» حجت خداوند متعال بر مخلوقات خداوند متعال هستیم،

و جدّه ما فاطمه زهرا سلام الله علیها حجت خداوند متعال است بر ما ائمه معصومین «غیر از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام که خیر الخلق «بهترین و برترین مخلوق خداوند متعال» بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد».

انشاء الله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحاتی عرض خواهد شد، و احادیث شریفی نقل خواهد گردید که مقام و منزلت فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام از مقام و منزلت یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد و افضل از آن بزرگواران می باشد. قابل ذکر است که:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات و موجودات می باشند،

و ذیل بخش دوم، طی بیست حدیث شریف به این موضوع اشاره شد «مخصوصاً حدیث نوزدهم و بیستم و توضیحات ذیل حدیث بیستم»، و بیان شد که وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام و به طریق اولی وجود مقدّس

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم حجّت خداوند متعال بر تمام مخلوقات می باشند، یعنی:

آن ذوات مقدّسه حجّت خداوند متعال بر تمام انبیاء و ملائکه و جنّ و انس می باشند و بر آنها ولایت دارند، و هیچگونه استثنایی نیز در کار نیست، و وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السلام بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتری دارد و افضل از آنها می باشد، یعنی:

وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها حجّت خداوند متعال بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش می باشد، و اُسوه و الگو و مقتدای آن ذوات مقدّسه است، و همانطور که عرض شد آن ذوات مقدّسه نیز حجّت خداوند متعال بر تمام انبیاء و ملائکه و جنّ و انس می باشند و بر آنها ولایت دارند.

فضیلت دوازدهم

حضرت زهرا سلام الله علیها وَلِيَّةُ اللهُ است و دارای مقام ولایت کلّیه می باشد، و مانند پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام بر همه مخلوقات ولایت دارد.^۱

قبل از پرداختن به موضوع مورد بحث در رابطه با وَلِيَّةُ اللهُ بودن فاطمه زهرا سلام الله علیها و ولایت داشتن آن علیا مخدّره بر تمام مخلوقات، لازم است به دو موضوع اشاره شود:

الف: وَلِيُّ اللهِ «ولی خدا» چه کسی است، و اولیاءُ اللهُ «اولیاء خداوند متعال» چه کسانی می باشند که خداوند متعال در احادیث شریف قدسی از آن بزرگواران به عنوان اولیاء خویش یاد فرموده، و در یکی از این احادیث شریف قدسی به موسی بن عمران فرموده که:

ای موسی:

من نماز کسی را قبول نمی کنم مگر این که حق اولیاء مرا بشناسد.^۲

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۰، خصیصه سی و چهارم و فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۳۲۵ و ۳۲۶ «موضوع چهاردهم، تقدّم حضرت زهرا سلام الله علیها در ورود به بهشت» صفحه ۳۲۷ و ۳۳۰ و ۳۳۴ «موضوع پانزدهم، فضل صلوات فرستادن بر حضرت زهرا سلام الله علیها».

۲. کَلِمَاتُ حَدِيثِ قَدْسِي «ترجمه جواهر السننیه شیخ حرّ عاملی، باب هفتم، صفحه ۱۰۲، حدیث ۸۸ - ۴۸».
شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۴۰۵ ذیل: «أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى.»

انشاءً الله تعالی در بخش حدیث به این حدیث شریف قدسی اشاره خواهد شد.

ب: چه کسانی از ناحیه خداوند متعال بر مخلوقات الهی ولایت دارند و واجب الاطاعه می باشند.

ابتدا می پردازیم به بخش اول یعنی بخش الف.

الف: وَلِيُّ اللَّهِ «وَلِيِّ خِذَا» چه کسی است،

و أَوْلِيَاءُ اللَّهِ «اولیاء خداوند متعال» چه کسانی می باشند.

خداوند متعال در آیه ۶۲ سوره یونس می فرماید:

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

ای مردم بدانید و آگاه باشید که:

أَوْلِيَاءُ اللَّهِ «اولیاء خداوند متعال» نه ترسی دارند، و نه غمگین می شوند.^۱

شرح لغات و توضیحات

أَوْلِيَاءٍ = جمع وَلِيٍّ می باشد، به معنی عدم واسطه میان دو چیز، یعنی:

از بین رفتن حائل و واسطه بین دو چیز به نحوی که بین آن دو چیز هیچ

چیزی وجود نداشته باشد.

این نزدیکی بین دو چیز ممکن است:

۱- از نظر نَسَب و خویشاوندی باشد،

۲- از نظر مقام باشد،

۳- از نظر مکان و زمان باشد،

۴- یا از نظر دین و اعتقاد و دوستی باشد، لذا:

۱. مجمع البیان، جلد یازدهم، صفحه ۳۲۱ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۰۷ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

به طور استعاره به معنای قُرب و نزدیکی به کار می رود،
 خواه این قُرب و نزدیکی از حیث مکان باشد،
 خواه از حیث نَسَب و خویشاوندی،
 خواه از حیث مقام و منزلت،
 و خواه از حیث دین و اعتقاد، بنابراین:
 کلمه وَلِیّ به هر دو طرف اطلاق می شود،
 و این اطلاق مخصوصاً نظر به آن است که هر کدام از طرفین وابستگی و
 ارتباطی با یکدیگر دارند که دیگران ندارند،
 و به همین جهت است که خداوند متعال در آیه ۶۸ سوره آل عمران می فرماید:

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ، یعنی:

خداوند متعال وَلِیّ مؤمنین است «مؤمنین حقیقی و راستین»،

و مؤمنین حقیقی و راستین نیز وَلِیّ خداوند متعال می باشند.^۱

مصدق اتمّ و اکمل وَلِیّ الله «وَلِیّ خداوند متعال»،

و مصدق اتمّ و اکمل اولیاء الله «اولیاء خداوند متعال» و بارزترین و آشکارترین

نمونه آن حُجج خداوند متعال می باشند، یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم

علیهم السّلام، و به همین جهت:

۱- در اذان و اقامه می گوئیم:

أَشْهَدُ أَنْ عَلِيًّا وَلِيُّ اللَّهِ،

أَشْهَدُ أَنْ عَلِيًّا حُجَّةُ اللَّهِ، یعنی:

شهادت می دهم که:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام وَلِیّ

الله و حُجَّة الله است.

۱. المیزان، جلد نوزدهم، صفحه ۱۴۷ و ۱۴۸ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۰۸ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

۲- هنگام زیارت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ،

أَنْتَ أَوَّلُ مَظْلُومٍ،

وَ أَوَّلُ مَنْ غُصِبَ حَقُّهُ، یعنی:

سلام بر تو ای ولی خدا،

سلام بر تو ای اولین مظلوم،

سلام بر تو که اولین کسی هستی که حق او را غصب کردند.

این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدس امام هادی علیه السلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

۳- هنگام زیارت امام حسین علیه السلام در اربعین، به آن حضرت عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ وَ حَبِيبِهِ، یعنی:

سلام بر ابا عبدالله الحسین علیه السلام که ولی خدا و حبیب خداوند متعال

است.

این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدس امام صادق علیه السلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

۴- هنگام زیارت امام کاظم علیه السلام به آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ وَ ابْنَ وَلِيِّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَ ابْنَ حُجَّتِهِ، یعنی:

سلام بر تو ای ولی خدا و فرزند ولی خدا،

سلام بر تو ای حجت خدا و فرزند حجت خدا.

۵- هنگام زیارت امام جواد علیه السلام به آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ، یعنی:

سلام بر تو ای وَلِيَّ اللَّهِ «سلام بر تو ای وَلِيَّ خدا»،

سلام بر تو ای حُجَّةَ اللَّهِ «سلام بر تو ای حُجَّت خدا».

۶- هنگام زیارت امام کاظم و امام جواد علیهما السلام به محضر آن دو

بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا وَلِيَّيَ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا حُجَّتَيِ اللَّهِ، یعنی:

سلام بر شما دو بزرگوار که وَلِيَّ خداوند متعال هستید،

سلام بر شما دو بزرگوار که حُجَّت خداوند متعال می باشید.

۷- هنگام زیارت امام رضا علیه السلام به آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ، یعنی:

سلام بر تو ای وَلِيَّ اللَّهِ «سلام بر تو ای وَلِيَّ خدا»،

سلام بر تو ای حُجَّةَ اللَّهِ «سلام بر تو ای حُجَّت خدا».

۸- هنگام زیارت امام هادی و امام عسکری علیهما السلام به محضر آن دو

بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا وَلِيَّيَ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا حُجَّتَيِ اللَّهِ، یعنی:

سلام بر شما دو بزرگوار که وَلِيَّ اللَّهِ «وَلِيَّ خدا» هستید،

سلام بر شما دو بزرگوار که حُجَّةَ اللَّهِ «حُجَّت خداوند متعال» می باشید.

۹- هنگام زیارت امام عسکری علیه السلام به آن بزرگوار عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ وَ ابْنَ أَوْلِيَائِهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَ ابْنَ حُجَجِهِ، یعنی:

سلام بر تو ای وَلِيَّ اللَّهِ و فرزند اَوْلِيَاءِ اللَّهِ «سلام بر تو ای وَلِيَّ خُدا و فرزند

اولیاء خداوند متعال»،

سلام بر تو ای حُجَّةُ اللَّهِ و فرزند حُجَجِ اللَّهِ «سلام بر تو ای حُجَّتِ خُدا و

فرزند حجج خداوند متعال».

۱۰- یونس بن عبدالرحمن از وجود مقدس امام رضا علیه السلام نقل می کند

که آن حضرت فرمودند:

با این دعای شریف وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدي

علیه السلام را دعا نماید:

اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنِّي وَلِيِّكَ وَ خَلِيفَتِكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ، یعنی:

خداوندا:

هر بلایی را از وَلِيَّ خودت و خلیفه خودت و حجت خودت دور کن.

۱۱- در بخش مربوط به صلوات بر حجج طاهره به وجود مقدس امام زمان

صلوات الله و سلامه علیه اینگونه صلوات می فرستیم:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَلِيِّكَ وَ ابْنِ أَوْلِيَائِكَ،

الَّذِينَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، یعنی:

خداوندا:

بر امام زمان علیه السلام که وَلِيَّ تو و فرزند اولیاء تو می باشد درود فرست،

آنهايي که اطاعت و فرمانبرداری از آنها را واجب فرمودی.

صلوات بر حجج طاهره یعنی وجود مقدس چهارده معصوم عليهم السلام

از ناحیه وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

۱۲- هنگام زیارت وجود مقدّس امام کاظم و امام رضا و امام جواد و امام هادی علیهم السّلام در روز چهارشنبه به محضر آن بزرگواران عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا حُجَجَ اللَّهِ، یعنی:

سلام بر شما ای اَوْلِیَاءُ اللَّهِ «سلام بر شما ای اولیاء خداوند متعال»،

سلام بر شما ای حُجَجَ اللَّهِ «سلام بر شما ای حجت‌های خداوند متعال»

۱۳- هنگام زیارت امام عسکری علیه السّلام در روز پنجشنبه به محضر آن

بزرگوار عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ،

سلام بر تو ای وَلِيَّ اللَّهِ «سلام بر تو ای وَلِيَّ خدا»،

سلام بر تو ای حُجَّةَ اللَّهِ «سلام بر تو ای حجت خدا».

این دو زیارت شریف از ناحیه وجود مقدّس امام هادی علیه السّلام صادر

شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

۱۴- در زیارت جامعه «معروف به جامعه صغیره» که از ناحیه وجود

مقدّس امام رضا علیه السّلام صادر شده هنگام زیارت ذوات مقدّسه معصومین

علیهم السّلام به محضر آن بزرگواران عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَی أَوْلِيَاءِ اللَّهِ وَ أَصْفِيَاءِهِ، یعنی:

سلام بر شما ای اَوْلِیَاءِ اللَّهِ و ای برگزیدگان خداوند متعال «سلام بر شما ای

اَوْلِیَاءِ خداوند متعال و سلام بر شما ای برگزیدگان خداوند متعال».

این زیارت شریف در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

بنابراین:

أَوْلِيَاءُ اللَّهِ «اولیاء خداوند متعال» کسانی هستند که:

۱- بین آن‌ها و خداوند متعال حائل و فاصله‌ای نیست.

۲- بین آن‌ها و خداوند متعال حجاب و مانعی وجود ندارد، لذا:

۱- غیر از خداوند متعال را نمی‌بینند،

۲- و ماسِوَى اللَّهِ «غیر از خداوند متعال» در نظر آن‌ها هیچ و ناپایدار است.^۱

مصدق اتم و اکمل أَوْلِيَاءُ اللَّهِ «اولیاء خداوند متعال» و بارزترین و آشکارترین نمونه آن، حُجَج خداوند متعال می‌باشند، یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام،

و به تبع آن بزرگواران، شیعیان آن ذوات مقدّسه نیز در زمره أَوْلِيَاءُ اللَّهِ می‌باشند، البتّه شیعیانی که تقوا پیشه نموده و به تکالیف شرعی خویش عمل کرده و از محرّمات اجتناب می‌نمایند، نه هر شیعه متمرّد و مُسرف در گناه. در این رابطه به دو حدیث شریف اشاره می‌شود.

۱- وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام آیه ۶۲ سوره یونس «أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» را تلاوت نموده و به تعدادی از اصحاب خویش که در آنجا حضور داشتند فرمودند:

آیا می‌دانید أَوْلِيَاءُ اللَّهِ «اولیاء خداوند متعال» چه کسانی هستند؟

اصحاب عرض کردند:

خیر نمی‌دانیم،

و آنگاه وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

مقصود از أَوْلِيَاءُ اللَّهِ ما هستیم،

۱. المیزان، جلد نوزدهم، صفحه ۱۴۷ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».
تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۰۸ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

و کسانی که بعد از ما می آیند و از ما تبعیت می کنند «یعنی ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام مصداق اتمّ و اکمل اولیاء الله هستند، و به تبع آن ذوات مقدّسه، شیعیان آن بزرگواران نیز در زمره اولیاء الله قرار می گیرند».

این حدیث شریف را عبدالرحمن بن سالم اشل از وجود مقدّس حضرت امیرعلیه السّلام نقل نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

وَلِيُّ اللَّهِ «وَلِيِّ خِذَا» هَمَانُ حُجَّةُ اللَّهِ اسْتِ،

و اولیاء الله «اولیاء خداوند متعال» همان حجج الله می باشند،

همچنین به عرض رسید که:

بین اولیاء الله «که همان حجج الله می باشند» و خداوند متعال، حائل و حجاب

و واسطه ای وجود ندارد،

و به همین لحاظ است که احادیث فراوانی از ائمه معصومین علیهم السّلام صادر شده که آن ذوات مقدّسه فرموده اند که بین ما و خداوند متعال حجاب و مانع و حائلی وجود ندارد.

به عنوان تیمّن و تبرک به یک حدیث اشاره می شود.

وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام فرمودند:

لَيْسَ بَيْنَ اللَّهِ وَ بَيْنَ حُجَّتِهِ حِجَابٌ،

فَلَا لِلَّهِ دُونَ حُجَّتِهِ سِتْرٌ،

نَحْنُ أَبْوَابُ اللَّهِ،

نَحْنُ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ،

نَحْنُ عَيْبَةُ عِلْمِهِ،

۱. تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۵۸، حدیث ۶ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۸۵، حدیث ۹۱ «حدیث ۴۵۴۶» «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۱۵، صفحه ۴۱۵ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

نَحْنُ تَرَاجِمَةٌ وَحِيهِ،

نَحْنُ أَرْكَانُ تَوْحِيدِهِ،

وَ نَحْنُ مُوَضَّعُ سِرِّهِ، یعنی:

میان خداوند متعال و حجت او «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم
علیهم السّلام» حجاب و مانعی وجود ندارد،

و خداوند متعال در برابر حجت خویش هیچ پوششی ندارد،

ما «وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السّلام» ابواب خداوند متعال هستیم
«دروازه علم خدا، دروازه قدرت خدا و...»

ما هستیم صراط مستقیم،

ما مخزن علم خداوند متعال هستیم،

ما ترجمان وحی خداوند متعال هستیم «ما بازگو کننده و شرح دهنده وحی
خداوند متعال هستیم»،

ما ارکان توحید خداوند متعال هستیم «ما پایه توحید و استوانه توحید و
یکتاپرستی هستیم»،

ما گنجینه و جایگاه اسرار خداوند متعال هستیم.^۱

۲- وجود مقدس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

طُوبَى لِشَيْعَةٍ قَائِمِنَا،

الْمُنْتَظَرِينَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَتِهِ،

وَ الْمُطِيعِينَ لَهُ فِي ظُهُورِهِ،

أَوْلِيَّكَ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ،

۱. معانی الأخبار شیخ صدوق، جلد اول، باب ۲۲، صفحه ۷۶، حدیث ۵.

المیزان، جلد اول، صفحه ۷۸ «ذیل آیه ششم سوره حمد».

تفسیر صافی، جلد اول، صفحه ۱۱۴ «ذیل آیه ششم سوره حمد».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۱۷۶، حدیث ۲۴ «ذیل آیه ششم سوره حمد».

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۶۷، حدیث ۹۷ «ذیل آیه ششم سوره حمد».

الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

خوشا به حال پیروان و شیعیان قائم ما «حضرت مهدی علیه السّلام»، که در ایام غیبت آن حضرت منتظر ظهور آن حضرت هستند، و هنگام ظهور آن حضرت مطیع دستورات آن حضرت می‌باشند، این‌ها همان اولیاء الله هستند «اشاره به آیه ۶۲ سوره یونس»، که نه خوفی دارند و نه حزنی.

این حدیث را ابوبصیر از امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

۱- اولیاء الله همان حُجج الله می‌باشند، یعنی:

وَلِيُّ اللَّهِ «ولّی خدا» همان حُجَّةُ اللَّهِ است.

در ابتدای بحث به عرض رسید که:

اولیاء جمع وَلّی می‌باشد به معنی عدم واسطه میان دو چیز، یعنی:

از بین رفتن حائل و واسطه بین دو چیز به نحوی که بین آن دو چیز هیچ

چیزی وجود نداشته باشد،

همچنین در حدیث شریفی که از ناحیه وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام

نقل شد ملاحظه فرمودید که آن حضرت فرمودند:

لَيْسَ بَيْنَ اللَّهِ وَبَيْنَ حُجَّتِهِ حِجَابٌ،

فَلَا لِلَّهِ دُونَ حُجَّتِهِ سِتْرٌ، یعنی:

میان خداوند متعال و حُجّت او حجاب و مانعی وجود ندارد،

و خداوند متعال در برابر حُجّت خویش پوششی ندارد، لذا:

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد سوّم، صفحه ۳۸۷، حدیث ۹۴ «حدیث ۴۵۴۹» «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».
تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۱۶ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

مصدق اتمّ و اکمل اولیاء الله وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می باشند که حجج خداوند متعال هستند.

مؤمنین واقعی و راستین یعنی شیعیان ائمّه معصومین علیهم السّلام نیز به دلیل اطاعت محض و بی چون و چرا از وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام که نتیجه آن انجام همه واجبات و ترک همه محرّمات می باشد در زمره اولیاء الله قرار می گیرند «مضمون و مفاد حدیث اوّل و دوّم که از وجود مقدّس حضرت امیر و امام صادق علیهما السّلام نقل شد»، لذا:

شیعیان ائمّه معصومین علیهم السّلام به خاطر پیروی و تبعیت از اولیاء الله که وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می باشند در زمره اولیاء الله قرار می گیرند.

۲- یازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها که در این کتاب شریف فاطمی از آن یاد شد این بود که: وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّة الله است، و طبق فرمایش امام عسکری علیه السّلام، آن علیا مخدّره حُجّت خداوند متعال است بر یازده حُجّت خدا از نسل و ذریّه اش، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّة الله عَلَی الْحُجَج می باشد «حُجّت خداوند متعال بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش»، همچنین صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان حُجّت خداوند متعال آنچنان مقام رفیع و والایی دارد که وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام آن حضرت را اُسوه و الگو و مقتدای خویش عنوان می فرماید.

۳- انشاء الله تعالی در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها از اولیاء الله می باشد و خداوند متعال از آن حضرت و دیگر معصومین علیهم السّلام به عنوان اولیاء خویش یاد نموده

است، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السَّلام وَلِیُّ الله می باشند،
و وجود مقدس فاطمه زهرا نیز وَلِیَّةُ الله است،
و عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل
و ذریه اش بر تمام مخلوقات ولایت دارد.

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با وَلِیُّ الله و اَوْلِیَاءُ الله «بخش
الف» و این که وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام مصداق اتم و اکمل
اَوْلِیَاءُ الله می باشند می پردازیم به بخش دوّم بحث «بخش ب»، و این که چه
کسانی از ناحیه خداوند متعال بر مخلوقات الهی ولایت دارند.

ب: چه کسانی از ناحیه خداوند متعال بر مخلوقات الهی ولایت دارند و
واجب اطاعه می باشند.

در رابطه با ولایت داشتن ائمه معصومین علیهم السَّلام به مخلوقات الهی
و اَوْلِی به تصرّف بودن آن ذوات مقدسه به مؤمنین از خود مؤمنین، به سه
آیه شریفه اشاره می شود و راجع به هر کدام از این آیات شریفه توضیحات
مختصری ارائه می گردد تا مطلب کاملاً روشن شود.^۱

ابتدا می پردازیم به اولین آیه شریفه مورد بحث یعنی آیه ۵۵ سوره مائده

۱- آیه ۵۵ سوره مائده «معروف به آیه ولایت»:

خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

اِنَّمَا وَلِیُّكُمُ اللهُ وَرَسُولُهُ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا الَّذِیْنَ یَقِیْمُوْنَ الصَّلَاةَ وَ یُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ

رَاكِعُوْنَ، یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

۱. آیه ۵۵، سوره مائده «اِنَّمَا وَلِیُّكُمُ اللهُ وَرَسُولُهُ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا الَّذِیْنَ یَقِیْمُوْنَ الصَّلَاةَ وَ...».

آیه ۵۶ سوره مائده «وَ مَنْ یَتَوَلَّ اللهُ وَرَسُولَهُ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا...».

آیه ۶ سوره احزاب «الَّتِیْ اُولٰٓئِکَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ».

ای مردم:

به درستی که سرپرست و صاحب اختیار شما و وَلِيّ شما، فقط و فقط خداوند متعال است،

و رسول خدا «پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ»،
و کسانی که به خدا و رسول خدا ایمان آورده و نماز می‌خوانند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.^۱

شرح لغات و توضیحات

وَلِيّ: سرپرست، صاحب اختیار، کسی که اطاعتش بر مردم واجب است.
وَلِيّ زن، کسی است که نکاحش به دست او است («پدر دختر یا جدّ پدري او».)
وَلِيّ دَم، کسی است که صاحب اختیار خون مقتول می‌باشد،
یعنی:

می‌تواند قصاص کند،

یا عفو نماید،

و یا خون‌بها «دیه» دریافت کند،

بنابراین:

وَلِيّ مؤمنین، یعنی صاحب اختیار مؤمنین، سرپرست مؤمنین.

مولی «مولا» نیز هم معنی وَلِيّ می‌باشد، یعنی سرپرست، صاحب اختیار.

ولایت = سرپرستی، صاحب اختیار بودن، امارت، رهبری همه جانبه مادی

و معنوی.^۲

۱. مجمع‌البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۱ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».
تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۰ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».
۲. مجمع‌البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۲ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».
تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۳ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».
مفردات راغب.

شأن نزول آیه ۵۵ سوره مائده «معروف به آیه ولایت»:

عبدالله بن عباس می گوید:

روزی کنار چاه زمزم نشسته بودم و برای حضار، احادیث نبی مکرم اسلام را نقل می کردم،

و در همین حال مردی که عمامه‌ای بر سر داشت و صورت خود را نیز پوشانده بود وارد مجلس شد و در کنار مجلس نشست.

عبدالله بن عباس می گوید:

هر بار که من حدیثی را از پیامبر اکرم نقل می کردم، این شخص تازه وارد نیز با ذکر جمله «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ» حدیث دیگری را از پیامبر اکرم نقل می کرد.

عبدالله بن عباس می گوید:

شخص تازه وارد را قسم دادم که خودش را معرفی نماید، و پس از سوگند دادن من، شخص تازه وارد که صورت خود را پوشانده بود، صورتش را گشود و با صدای بلند اظهار داشت:

ای مردم:

هرکس مرا نمی شناسد بداند که من ابوذر غفاری هستم،

که با این دو چشمم جریانی را دیدم،

و با این دو گوشم چیزی را شنیدم،

که اگر دروغ بگویم، هر دو گوشم کر باد و هر دو چشمم کور.

ابوذر غفاری سپس گفت:

با این دو چشم وجود مقدس پیامبر اکرم را دیدم،

و با این دو گوشم از آن حضرت شنیدم که فرمودند:

عَلَيْ قَائِدِ الْبِرَّةِ،

وَ قَاتِلُ الْكُفْرَةِ،

مَنْصُورٌ مِّنْ نَّصْرِهِ،

وَ مَخْذُولٌ مِّنْ خَذَلِهِ، یعنی:

علی بن ابیطالب علیه السلام رهبر و زمامدار نیکان است،

علی بن ابیطالب علیه السلام قاتل کافران است،

هر کس علی بن ابیطالب را یاری کند خداوند متعال او را یاری می کند،

و هر کس دست از یاری علی بن ابیطالب بردارد «آن حضرت را ترک کند»

خداوند متعال دست از یاری او بر خواهد داشت و او را خوار خواهد نمود.

ابوذر غفاری سپس اضافه کرد که:

روزی با پیامبر اکرم در مسجد نماز می خواندم که سائلی وارد شد و از مردم

تقاضای کمک نمود لیکن کسی به او چیزی نداد،

و در همین حال شخص سائل دست به آسمان بلند کرد و گفت:

خدایا:

تو شاهد باش، من در مسجد پیامبر تو از مردم تقاضای کمک نمودم، لیکن

هیچ کس به من کمک نکرد و چیزی به من نداد.

ابوذر غفاری در ادامه صحبت خویش گفت:

در همین حال علی بن ابیطالب علیه السلام که مشغول نماز بود و در حال

رکوع بود با انگشت دست راست خویش که در آن انگشتی بود به سائل اشاره

فرمود،

و سائل نیز به نزد آن حضرت رفت و انگشت را از دست آن حضرت خارج

نمود.

ابوذر غفاری می گوید:

پیامبر اکرم که در حال نماز بود این جریان را مشاهده فرمود، و پس از این که

از نماز فارغ شد سر به سوی آسمان بلند نمود و مشغول دعا شد و به خداوند متعال مطالبی عرض نمود،

و هنوز دعای پیامبر اکرم تمام نشده بود که جبرئیل نازل شد و این آیه شریفه را «**أَنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ** - آیه ۵۵ سوره مائده» نازل نمود.^۱

توضیح:

الف: این شأن نزول از طرق مختلف نقل شده که گاهی در جزئیات با یکدیگر اندک تفاوتی دارند،

لیکن در اصل مطلب مشترک هستند، و آن این است که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در حال نماز و در حال رکوع، انگشتر خویش را به سائلی صدقه داد، و در این رابطه، این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده معروف به آیه ولایت» نازل شد.

ب: عین این شأن نزول و عین این حدیث را ابواسحاق ثعلبی «از علمای اهل تسنن» در تفسیر خویش به نام تفسیر ثعلبی آورده است.

ج: حاکم ابوالقاسم حسکانی «از علمای اهل تسنن» نیز این شأن نزول را در کتاب خویش به نام شواهد التنزیل نقل نموده است.^۲

۱. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۳ تا ۸۵ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۳۶ و ۳۷ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۸۱، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۰ تا ۵۳۲ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

۲. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۵ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۳۶ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۸۱، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۴ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده، پاورقی».

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۵۹ سوره نساء می فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ، یعنی:

ای مؤمنین:

از خداوند متعال و از پیامبر اکرم و از اولی الامر یعنی از ائمه معصومین علیهم السلام اطاعت کنید.

مفسرین محترم با استفاده از احادیث و روایات، ذیل این آیه شریفه عنوان نموده اند که:

اطاعت مطلق و بی قید و شرط آن هم در تمام امور اعم از امور دنیوی و اخروی از هر انسانی فقط در صورتی واجب می شود که آن انسان معصوم باشد و هیچگاه دچار لغزش و خطا نشود، زیرا:

اگر او در معرض لغزش و خطا باشد، پیروان او نیز که تابع دستورات او می باشند دچار خطا و لغزش خواهند شد و به بیراهه خواهند رفت و از صراط مستقیم الهی خارج خواهند شد، لذا:

خداوند متعال هرگز به مردم اجازه نمی دهد از افرادی تبعیت کنند که خودشان در معرض گناه و خطا می باشند، بنابراین:

فقط و فقط کسانی واجب الاطاعه هستند و اطاعت مطلق و بی قید و شرط از آنها واجب است که مقام عصمت داشته باشند و معصوم باشند،

و این امر نیز فقط و فقط منحصر به وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام می باشد و هیچ فرد دیگری غیر از این ذوات مقدسه دارای این ویژگی و این صفت نمی باشد «مقام عصمت»،

و به همین جهت است که خداوند متعال اطاعت از این بزرگواران را در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» در ردیف اطاعت از خودش قرار داده است،

آن هم اطاعت مطلق و بی قید و شرط در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی.

مفسرین محترم ذیل این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» عنوان نموده‌اند که: اگر کسانی از طرف آن بزرگواران به مقامی منصوب شوند، اطاعت از آنها نیز واجب می‌باشد،

لیکن نه به این جهت که آنها اُولی الامر هستند، بلکه به این جهت که منصوب از ناحیه اُولی الامر می‌باشند.

این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» که به آیه ولایت معروف می‌باشد نیز در راستای آیه ۵۹ سوره نساء بوده و صاحبان ولایت را به مردم معرفی می‌کند که چه کسانی بر مردم ولایت دارند و اوامر آنها در تمام موارد نافذ می‌باشد، چه در امور دنیوی و چه در امور اخروی.

قابل ذکر است که:

این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» با کلمه اِنَّمَا شروع شده، و اِنَّمَا در لغت عرب، انحصار را می‌رساند، یعنی:

حُکْم را به بعد از خودش اختصاص داده و از غیر آن سَلَب می‌نماید. کلمه وَلِیِّ در این آیه شریفه «اِنَّمَا وَلِیُّکُمْ اللهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِینَ آمَنُوا الَّذِینَ یَقِیْمُونَ الصَّلَاةَ وَ یُؤْتُونَ الزَّکَاةَ وَهُمْ رَاکِعُونَ - آیه ۵۵ سوره مائده» به معنی سرپرست، صاحب اختیار، و اُولی به تصرّف می‌باشد.

و اُولی به تصرّف یعنی کسی که از خود ما به خودمان اختیار بیشتری دارد، چه در رابطه با جان ما و چه در رابطه با مال و دارایی ما، لذا: وَلِیِّ در این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» فقط و فقط:

۱- خداوند متعال است،

۲- و به اذن و فرمان خداوند متعال، پیامبر اکرم است،

۳- و کسی که هنگام نماز خویش و در حال رکوع نمازش، انگشتر خویش به فقیر داد،

و این فرد کسی نیست جز وجود مقدّس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و ائمه معصومین علیهم السلام، گرچه مصداق خاصّ این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد که در حال نماز و در حال رکوع نمازش، انگشتر خویش را به فقیر داد و پس از این قضیه بود که خداوند متعال آیه ۵۵ سوره مائده معروف به آیه ولایت را نازل نمود و فرمود:

وَلِيَ شِمَا وَ سِرپرست شَمَا وَ صَاحِبِ اِخْتِيارِ شَمَا كَ بِرِ شَمَا وَ لَایتِ دَارِنْدِ،
فَقَطْ وَ فَقَطْ خِداوندِ مَتَعَالِ اسْتِ،

و پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و ائمه معصومین علیهم السلام.

در تفاسیر ارزشمند صافی، برهان، نورالثقلین، مجمع البیان، المیزان، و تفسیر نمونه ذیل این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» در این رابطه احادیث فراوانی نقل شده که به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره می شود.^۱

۱- وجود مقدّس امام باقر و امام صادق علیهما السلام فرمودند:
این آیه شریفه «اتّما و لَیْکُمْ اللهُ وَ رَسُوْلُهُ وَ الَّذِینَ آمَنُوا الَّذِینَ یُقیمُونَ الصَّلَاةَ وَ یُؤْتُونَ الزَّکَاةَ وَ هُمْ راکِعُونَ - آیه ۵۵ سوره مائده معروف به آیه ولایت» هنگامی نازل شد که وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در حال

۱. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۷ تا ۸۹ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۱۸ تا ۲۳ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۲ و ۵۳۳ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۲۹ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

رکوع، انگشتر خویش را صدقه داد.^۱

۲- وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال، پیامبر اکرم را به ولایت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام امر نموده و این آیه شریفه را «أَنْتُمْ وَلِيُّكُمْ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ - آیه ۵۵ سوره مائده» نازل فرمودند.

این حدیث را ابی الجارود از امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۲

۳- حسین بن ابی العلاء می گوید:

خدمت امام صادق علیه السلام عرض کردم:

یا بن رسول الله:

عقیده ما نسبت به اوصیاء پیامبر اکرم «یعنی ائمه معصومین علیهم السلام» این است که اطاعت از آنها واجب است.

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:

آری، اطاعت از ائمه معصومین علیهم السلام واجب است، و آنها کسانی هستند که خداوند متعال درباره آنها فرموده:

أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ «آیه ۵۹ سوره نساء»،

همچنین، ائمه معصومین علیهم السلام کسانی هستند که خداوند متعال درباره آنها فرموده:

۱. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۵ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۸۳، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

۲. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۴۷، حدیث ۴ «حدیث ۷۵۳».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۲۸ و ۲۹ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۷۷، حدیث ۵ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نورالتقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۱، حدیث ۲۶۴ «حدیث ۲۸۲۵» «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» (آیه ۵۵ سوره مائده معروف به آیه ولایت)۱.

۴- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام درباره این آیه شریفه «وَمَا ظَلَمْنَا وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ - آیه ۵۷ سوره بقره» فرمودند:

خداوند متعال، بزرگتر و عزیزتر و جلیل تر از آن است که مورد ظلم واقع شود «خداوند متعال عزیزتر از آن است که کسی بتواند به او ظلم کند»، لیکن خداوند متعال خودش را کنار ما قرارداد و با خودش ممزوج نموده و درآمیخته،

و ظلم به ما را ظلم به خودش دانسته،

و ولایت ما را ولایت خودش قرارداد و فرموده:

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» (آیه ۵۵ سوره مائده)۲.

این حدیث را زراره از امام باقر علیه السلام نقل نموده است.۲.

«عزیز = شکست ناپذیر، همواره غالب، کسی که همواره پیروز است».

۵- وجود مقدّس امام صادق علیه السلام درباره این آیه شریفه «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۶۴، حدیث ۷ «حدیث ۴۸۰».

اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۶۹، حدیث ۱۶ «حدیث ۴۸۹».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۳۶ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۳۰ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۷۶، حدیث ۳ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۸۰، حدیث ۸ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۳، حدیث ۲۶۷ «حدیث ۲۸۲۸» «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

۲. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۰۰، حدیث ۱۱ «حدیث ۳۵۹».

اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۱۶، حدیث ۹۱ «حدیث ۱۱۷۰».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۷۶، حدیث ۲ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۳، حدیث ۲۶۵ «حدیث ۲۸۲۶» «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

وَ رَسُوْلُهُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا الَّذِيْنَ يُّقِيْمُوْنَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُوْنَ - آيه ۵۵
سوره مائده» فرمودند:

منظور از وَلِيٍّ در اين آيه شريفه «آيه ۵۵ سوره مائده» يعنى شايسته تر و
اولى تر به شما،

وَلِيٍّ در اين آيه شريفه يعنى:

كسانى كه به جان و مال و امور شما «تمام امور، اعم از امور دنيوى و
اخروى» از خودتان اولى تر و شايسته تر هستند، و آنها عبارتند از:
خداوند متعال و پيامبر اكرم،

و كسانى كه آيه شريفه مى فرمايد وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا،

و منظور از وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا در اين آيه شريفه يعنى:

اميرالمؤمنين على بن ابيطالب عليه السلام و ائمه معصومين عليهم السلام از
نسل آن حضرت تا روز قيامت كه خداوند متعال در وصف آنان مى فرمايد:
الَّذِيْنَ يُّقِيْمُوْنَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُوْنَ.

اين حديث شريف را احمد بن عيسى از وجود مقدس امام صادق عليه السلام
نقل نموده است.^۱

پس از ارائه توضيحات مختصرى در رابطه با اولين آيه شريفه مورد بحث
«آيه ۵۵ سوره مائده»، مى پردازيم به دومين آيه شريفه در رابطه با ولايت داشتن
ائمه معصومين عليهم السلام به مخلوقات الهى، يعنى آيه ۵۶ سوره مائده.

۲- آيه ۵۶ سوره مائده:

خداوند متعال در اين آيه شريفه مى فرمايد:

۱. اصول كافي، جلد دوم، صفحه ۴۶، حديث ۳ «حديث ۷۵۲».

تفسير صافي، جلد دوم، صفحه ۴۲۹ «ذيل آيه ۵۵ سوره مائده».

تفسير برهان، جلد سوم، صفحه ۶۷۷، حديث ۴ «ذيل آيه ۵۵ سوره مائده».

تفسير نورالتقلين، جلد دوم، صفحه ۴۲۵، حديث ۲۵۷ «حديث ۲۸۱۷» «ذيل آيه ۵۵ سوره مائده».

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا، فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

هرکس ولایت خداوند متعال و پیامبر او و افراد با ایمان را بپذیرد پیروز

است،

زیرا حزب خدا «حزب الله» پیروز است.^۱

شرح لغات و توضیحات

وَلِيٌّ = سرپرست، صاحب اختیار، کسی که اطاعتش بر مردم واجب باشد.

وَلِيٌّ زَنْ، کسی است که نکاحش به دست او است «پدر یا جد پدری»

وَلِيٌّ دَمٍ، کسی است که صاحب اختیار خون مقتول می باشد، یعنی:

می تواند قصاص کند،

یا عفو نماید،

و یا خون بها «دیه» دریافت کند.

بنابراین:

وَلِيٌّ مُؤْمِنِينَ یعنی:

صاحب اختیار مؤمنین، سرپرست مؤمنین، رهبر همه جانبه مادی و معنوی

مؤمنین، یعنی:

کسی که به مؤمنین ولایت دارد، یعنی:

کسی که اختیارش به جان و مال و امور مؤمنین از خود مؤمنین به خودشان

بیشتر می باشد.

مولی نیز هم معنی ولی می باشد، لذا:

مولی یعنی:

سرپرست، صاحب اختیار.

۱. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۰ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تَوَلَّى = گرفتن و لِيَّ، انتخاب و لِيَّ و سرپرست.

حِزْب = گروه، جماعتی که در آن یک نوع تشکّل باشد.

جمع حِزْب می شود احزاب.

حِزْبُ اللَّهِ = حزب خدا، گروه و جمعیت خدا.

غَلَبَ = غالب شدن، پیروز شدن، چیره شدن.

غَالِب = پیروز، غلبه کننده.

جمع غَالِب می شود غالبون

مَغْلُوب = شکست خورده، مقهور^۱.

در آیه قبل «آیه ۵۵ سوره مائده» ملاحظه فرمودید که خداوند متعال فرمودند:

ای مردم:

وَلِيَّ شِمَا و سرپرست شما و صاحب اختیار شما فقط و فقط خداوند متعال

است،

و پیامبر اکرم،

و کسی که به خدا و رسول خدا ایمان دارد و در حال نماز و در رکوع

نمازش زکات می دهد «صدقه می دهد».

در توضیحات ذیل این آیه شریفه و مخصوصاً در بخش حدیث به عرض

رسید که:

مقصود از کسی که به خدا و رسول خدا ایمان داشته و در حال نماز و در

رکوع نمازش زکات می دهد «صدقه می دهد» وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ

بن ابیطالب علیه السّلام می باشد که ولیّ و سرپرست و صاحب اختیار مردم

است و بر آنها ولایت دارد،

و پس از آن حضرت سایر ائمه معصومین از ذریّه آن حضرت ولیّ و

۱. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۲ «ذیل آیه ۵۵ و ۵۶ سوره مائده».

المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۲۷ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده» مفردات راغب.

سرپرست و صاحب اختیار مردم هستند و بر آنها ولایت دارند.

بنابراین:

فقط و فقط خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام و لئى مردم هستند و بر مردم ولایت دارند و لاغیر، یعنی:

و لئى و سرپرست و صاحب اختیار مردم و رهبر همه جانبه مادى و معنوى مردم، فقط و فقط خداوند متعال است و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام،

و اطاعت از این ذوات مقدسه بر مردم واجب است،

آن هم اطاعت محض و بی قید و شرط در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی «اعم از امور مادى و معنوی»،

و آیه ۵۹ سوره نساء «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» هم در این رابطه بوده و این موضوع را بیان می فرماید.

انشاء الله تعالی در انتهای بحث ملاحظه خواهید فرمود که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و لئیه الله است و عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش دارای ولایت است و بر همه مردم ولایت دارد و واجب الاطاعه می باشد.

این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» نیز در ادامه آیه قبل بوده و مکمل آن می باشد،

و در واقع هدف و مضمون آن را تأکید و تعقیب می نماید.

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» می فرماید:
وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

هر کس خدا و رسول خدا و اهل ایمان را «وَالَّذِينَ آمَنُوا» به عنوان و لئى و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب نماید «رهبری همه جانبه مادى و

معنوی آن‌ها را بپذیرد» پیروز است،

زیرا در این صورت در زمره حزبُ الله قرار می‌گیرد،

و حزب الله همواره پیروز است.

بنابراین:

طبق ظاهر آیه شریفه، هر کس خداوند متعال و پیامبر اکرم و اهل ایمان را «وَالَّذِينَ آمَنُوا» به‌عنوان وَلِيٍّ و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب کند و ولایت آن‌ها را بپذیرد پیروز است.

اگر آیه شریفه را طبق ظاهر آیه شریفه معنی کنیم این سؤال پیش می‌آید که: مگر یک فرد مؤمن شرعاً حق دارد که مؤمن دیگری را و یا چند مؤمن را به‌عنوان وَلِيٍّ و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب کند و ولایت همه جانبه او را بپذیرد و خودش را ملزم به اطاعت از او بنماید،

در این صورت همه مؤمنین بر یکدیگر ولایت دارند و به همین لحاظ می‌توانند به یکدیگر امر و نهی نمایند و اطاعت مؤمنین از یکدیگر واجب می‌باشد، درحالی که شارع مقدس این اجازه را به مؤمنین نداده که هر مؤمنی را که دلشان خواست بتوانند به‌عنوان وَلِيٍّ و سرپرست خویش انتخاب نمایند، لذا مراد از «وَالَّذِينَ آمَنُوا» در این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» همه اهل ایمان و همه مؤمنین نیستند، بلکه:

اهل ایمان و مؤمنین مطرح در این آیه شریفه، افراد خاص و ویژه‌ای هستند که پس از خداوند متعال و پس از پیامبر اکرم به تمام مردم ولایت دارند و واجب‌الاطاعه می‌باشند.

با رجوع به دیگر آیات شریفه قرآن کریم «از قبیل آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۵۵ سوره مائده و...» و احادیث شریفی که ذیل این آیات شریفه نقل شده، معلوم می‌گردد که مقصود از وَالَّذِينَ آمَنُوا «کسانی که ایمان آوردند - اهل ایمان - مؤمنین» در آیه ۵۶ سوره مائده وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام می‌باشند.

وَالَّذِينَ آمَنُوا در این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» افاده عهد می کند، یعنی: اشاره می کند به مؤمنین معهود، یعنی به مؤمنینی که در آیه قبل «آیه ۵۵ سوره مائده» به توصیف آن‌ها پرداخته شد، یعنی:

«إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ - آیه ۵۵ سوره مائده».

ذیل این آیه شریفه به عرض رسید که:

مقصود از الَّذِينَ آمَنُوا «کسانی که ایمان آوردند - اهل ایمان - مؤمنین» در آیه ۵۵ سوره مائده که نماز را به پا می دارند، و در حال نماز و در رکوع نماز خویش زکات می دهند وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بود. گرچه شأن نزول آیه شریفه در رابطه با امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بود،

لیکن بقیه ائمه معصومین علیهم السلام نیز همین مقام و جایگاه را دارند و این آیه شریفه «آیه ۵۵ سوره مائده» شامل حال آن ذوات مقدسه نیز می شود که ذیل آیه شریفه به اختصار هرچه تمامتر در این خصوص توضیحاتی ارائه شد و احادیثی از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شد.

بنابراین:

وَالَّذِينَ آمَنُوا در آیه ۵۶ سوره مائده می شود همان مؤمنین مورد اشاره در آیه ۵۵ سوره مائده، یعنی:

مقصود از وَالَّذِينَ آمَنُوا در آیه ۵۵ و آیه ۵۶ سوره مائده وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و یازده امام معصوم از نسل و ذریه آن حضرت می باشد.

بنابراین:

معنی آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» این می شود که:

کسانی که خدا و رسول خدا و اهل ایمان «وَالَّذِينَ آمَنُوا» یعنی دوازده امام

معصوم از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام تا وجود مقدس امام زمان علیه السلام را به عنوان ولی و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب نمایند، و ولایت آن‌ها را بپذیرند،

و مطیع محض اوامر و دستورات آن‌ها باشند غالب و پیروز هستند، چرا که در زمره حزب الله قرار می‌گیرند، و حزب الله «حزب خدا» همواره پیروز است.

قابل ذکر است که:

جمله فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ در این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» جزا در تقدیر می‌باشد تا عِلَّتْ حُكْم را بیان کند،

یعنی:

تقدیر آیه شریفه این است که:

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَهُمْ الْغَالِبُونَ، یعنی:

هرکس خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام را به عنوان ولی و سرپرست خویش انتخاب کند و ولایت آن‌ها را بپذیرد، این شخص غالب و پیروز است، چرا؟

برای این که لِأَنَّهُ مِنْ حِزْبِ اللَّهِ، یعنی:

برای این که این شخص از حزب الله است،

و حِزْبِ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

حزب الله نیز همواره پیروز است.

بنابراین:

معنی آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» این می‌شود که:

هرکس خداوند متعال و پیامبر اکرم و دوازده امام معصوم علیهم السلام را به عنوان ولی و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب نماید،

و ولایت آن ذوات مقدسه را بپذیرد، یعنی:
 مطیع محض و بی قید و شرط آن ذوات مقدسه باشد،
 این شخص غالب و پیروز است، زیرا:
 این شخص با پذیرش ولایت خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین
 علیهم السلام در زمره حزب الله قرار گرفته و از حزب الله شده،
 و حزب الله نیز همواره پیروز است.
 ضمناً، این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» می خواهد بفرماید که:
 غیر از اینها هر چه که باشد حزب شیطان است، یعنی:
 هر کس ولایت خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام را
 بپذیرد از حزب الله است،
 و هر کس ولایت آنها را نپذیرد «ولایت هر سه آنها یا یکی از آنها» از
 حزب شیطان می باشد.^۱

ذیل این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره مائده» احادیثی از ائمه معصومین
 علیهم السلام نقل شده که به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره می شود.
 ۱- وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند: این آیه شریفه «وَمَنْ يَتَوَلَّ
 اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا، فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ - آیه ۵۶ سوره مائده» در شأن
 امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نازل شده است.^۲

۲- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:
 منظور از «وَالَّذِينَ آمَنُوا» در این آیه شریفه «وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا، فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ - آیه ۵۶ سوره مائده» ائمه معصومین علیهم السلام

۱. المیزان، جلد یازدهم، صفحه ۱۸ تا ۲۳، ۲۷ و ۲۸ «ذیل آیه ۵۵ و ۵۶ سوره مائده».

تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۳ و ۵۳۴ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۳۱ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

۲. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۶۹۲، حدیث ۱ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

می باشند که حجت های خداوند متعال بر مردم هستند.^۱

۳- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

نَحْنُ وَ شِيعَتُنَا حِزْبُ اللَّهِ،

وَ حِزْبُ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

ما «ائمه معصومین علیهم السلام» و شیعیانمان حزب الله هستیم،

و حزب الله همواره غالب و پیروز است.^۲

توضیح:

الف: با توجه به این احادیث شریف، معنی آیه ۵۶ سوره مائده این می شود که:

هر کس خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام را به عنوان ولی و سرپرست و صاحب اختیار خویش انتخاب کند، و ولایت آن ها را بپذیرد،

و مطیع محض و بی قید و شرط آن ذوات مقدسه باشد در زمره حزب الله قرار می گیرد «از حزب الله می شود»، و حزب الله همواره پیروز است.

ب: مقصود از پیروز بودن حزب الله در دنیا، پیروزی ظاهری آن ها نیست، بلکه پیروزی واقعی مدنظر می باشد،

یعنی رسیدن به هدف مقدسی که موجب جلب رضایت خداوند متعال می باشد و این خود، بزرگترین پیروزی است،

گرچه ممکن است حزب الله به پیروزی ظاهری هم برسند و در دنیا نیز به

۱. تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۳۲ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۷، حدیث ۲۷۰ «حدیث ۲۸۳۱» «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

احتجاج طبرسی، جلد اول، احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر زندق، صفحه ۵۲۹ تا ۵۷۸ «صفحه ۵۵۰» حدیث ۱۳۷.

۲. تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۳۲ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۷، حدیث ۲۷۱ «حدیث ۲۸۳۲» «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

دشمنان خویش فائق شوند،

لیکن پیروزی واقعی رسیدن به هدف مقدسی است که رضایت خداوند متعال را به دنبال دارد.

کسانی که معنی واقعی غلبه و پیروزی را نفهمیده‌اند ممکن است این سؤال در ذهن آن‌ها خطور کند که اگر وعده پیروزی از جانب خداوند متعال حقیقت دارد،

چرا بسیاری از رسولان الهی و ائمه معصومین علیهم‌السلام به شهادت رسیدند و طعم پیروزی را نچشیدند؟

و چرا امام حسین علیه‌السلام در کربلا شکست خورد و تمام یاران آن حضرت به شهادت رسیدند؟

پاسخ این است که:

هدف امام حسین علیه‌السلام از قیام خویش این بود که:

اسلام را احیاء نماید،

بنی‌امیه را رسوا کرده و فساد بنی‌امیه را برملا سازد،

مکتب شهادت را زنده نماید و به همه آزادگان جهان درس آزادگی بدهد،

و خلاصه کلام این‌که:

اسلام را زنده نموده و آن را بیمه نماید،

و می‌بینیم که وجود مقدس سید الشهداء سلام‌الله علیه پیروز این نبرد بودند،

گرچه ظاهراً شکست خوردند،

و به همین لحاظ است که گفته می‌شود:

الْإِسْلَامُ نَبْوِيُّ الْخُدُوثِ وَ حُسَيْنِيُّ الْبَقَاءِ، یعنی:

اسلام را پیامبر عظیم الشأن اسلام بنیانگذاری نمود،

و امام حسین علیه‌السلام با خون مطهر خویش آن را بقاء بخشید و آن را

بیمه نمود.^۱

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با دوّمین آیه شریفه مورد بحث «آیه ۵۶ سوره مائده» می‌پردازیم به سوّمین آیه شریفه در رابطه با ولایت داشتن ائمه معصومین علیهم السّلام به مخلوقات الهی یعنی آیه ششم سوره احزاب.

۳- آیه ۶ سوره احزاب:

خداوند متعال در این آیه شریفه می‌فرماید:

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ، یعنی:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نسبت به مؤمنین از خود مؤمنین اختیاردارتر است «پیامبر اکرم از خود مؤمنین نسبت به آنها صاحب اختیارتر است».^۲

شرح لغات و توضیحات

أَوْلَىٰ = اختیاردارتر، صاحب اختیارتر، شایسته‌تر، سزاوارتر.

أَنفُسِ مُؤْمِنِينَ = خود مؤمنین.^۳

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۶ سوره احزاب» اولویّت داشتن پیامبر اکرم نسبت به همه انسان‌ها را در همه حال و در همه موارد «چه در امور دنیا و چه در امور دین» بیان می‌فرماید.

خداوند متعال در این آیه شریفه می‌فرماید:

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به همه مؤمنین اولویّت

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۴۷۶ «آیات ۲۰ تا ۲۲ سوره مجادله».

۲. المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۱۹ «ذیل آیه ششم سوره احزاب».

۳. المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۲۴ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

دارد، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نسبت به مؤمنین از خود مؤمنین صاحب اختیارتر می باشد.

معنی اولویّت داشتن پیامبر اکرم به مؤمنین این است که:

چنانچه هر مسلمانی در هر مکان و در هر زمانی امر را دائر ببیند بین حفظ منافع پیامبر اکرم و حفظ منافع خودش، باید منافع پیامبر اکرم را به منافع خودش مقدّم بدارد.

بنابراین:

هر حق و منفعتی که مسلمان برای خودش قائل است «از قبیل: حفظ جان خویش - دوست داشتن فرزندان خویش - دوست داشتن اموال خویش و...»، پیامبر اکرم مقدّم بر او می باشد،

یعنی:

اگر امر دائر شد بین حفظ جان خودش و حفظ جان پیامبر اکرم، مسلمان باید جان خویش را فدای پیامبر اکرم نماید تا آن حضرت محفوظ بماند، یا اگر نفس انسان، انسان را به چیزی امر کند یا دعوت نماید، یا اگر افرادی انسان را به چیزی امر کنند یا دعوت نمایند، و در همان حال پیامبر اکرم انسان را امر به چیز دیگری نماید، اطاعت از پیامبر اکرم مقدّم بر اطاعت از دیگران می باشد،

همچنین اطاعت از پیامبر اکرم مقدّم است بر اطاعت انسان از دستور نفس خویش، و خلاصه کلام این که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نسبت به همه مسلمانان در تمام امور اعم از امور دنیوی و اخروی به طور مطلق اولویّت دارد، و به همه مردم ولایت دارد، یعنی:

در تمام مسائل اجتماعی، مسائل مربوط به حکومت، مسائل مربوط به قضاوت، و به طور کلی در تمام امور مربوط به دین و دنیا، اراده و خواست پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مقدّم بر اراده و خواست فرد می باشد، همچنین اراده و خواست پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مقدّم بر اراده و خواست همه مردم می باشد،

و این اولویّت و تقدّم امر و اراده پیامبر اکرم نسبت به همه مردم و همه مؤمنین، عام است و شامل همه امور دین و دنیا می شود، و علت این قضیه نیز کاملاً روشن است، زیرا:

پیامبر اکرم معصوم است،

و حجّت و خلیفه خداوند متعال است بر مخلوقات الهی،

و اطاعت از آن حضرت بر همگان واجب می باشد،

و این اطاعت محض و بی قید و شرط را خداوند متعال مقرر فرموده است، و این قضیه در آیات فراوانی از قبیل آیه ۳۱ سوره آل عمران، آیه ۳۲ سوره آل عمران، آیه ۶۵ سوره نساء، آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۸۰ سوره نساء، آیه ۷ سوره حشر و... آمده است.^۱

در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به همه مردم و اولویّت داشتن آن بزرگوار به همه مردم به چند حدیث شریف اشاره می شود.

۱- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ، یعنی:

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۹ و ۲۰، ۳۰ و ۳۱ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۲۴ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۰۰ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۱۹ و ۲۲۰ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

هیچ یک از شما مردم مؤمن نمی شوید «به حقیقت ایمان نمی رسید»، مگر این که خواسته شما تابع خواسته من و آنچه که من آورده‌ام باشد، یعنی: مؤمن واقعی و راستین کسی است که همیشه و در هر حال خواسته‌هایش تابع خواسته‌های وجود مبارک پیامبر اکرم باشد.^۱

۲- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مَا مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا وَ أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، یعنی:

هیچ مؤمنی نیست مگر این که من «پیامبر اکرم» در دنیا و آخرت از او نسبت به خودش اولی هستم «هیچ مؤمنی نیست مگر این که من در دنیا و آخرت از او نسبت به خودش صاحب اختیارتر می باشم».^۲

۳- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَنَا أَوْلَى بِكُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ نَفْسِهِ، یعنی:

من «پیامبر اکرم» از هر مؤمنی نسبت به او اولی «صاحب اختیارتر - اختیاردارتر» هستم.^۳

انشاء الله تعالی در ادامه بحث ملاحظه خواهید فرمود که بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، ائمه معصومین علیهم السلام بر تمام مردم ولایت دارند و به همه مردم اولویت دارند،

و اولویت این ذوات مقدسه نسبت به مردم اولویت مطلق است، و شامل تمام امور دین و دنیای مردم می شود.

در این رابطه به چند حدیث اشاره می شود.

۱. تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۲۱ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

۲. تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۲۱ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

۳. تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۰۲ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۹، حدیث ۲۶ «حدیث ۸۸۵۳» «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۳۳ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۲۲ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

۱- ابن ابی شیبیه، احمد، و نسایی از بریده روایت کرده اند که:
بریده می گفت:

من همراه علی بن ابیطالب علیه السلام در جنگ یمن شرکت داشتم، و در
یمن از علی بن ابیطالب جفایی دیدم «حجّت خدا بر کسی جفا نمی کند، بلکه
این جفا کاران هستند که به حجّت خدا چنین نسبتی می دهند».
بریده در ادامه صحبت خود گفت:

پس از بازگشت به مدینه خدمت پیامبر اکرم شرفیاب شده و نزد آن حضرت
از علی علیه السلام بدگویی کرده و عیب گرفتم.
بلافاصله پس از سخنان من، رنگ چهره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
سلم دگرگون شد و به من فرمود:
یا بُرَیْدَةُ:

أَلَسْتُ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، یعنی:

ای بریده:

آیا من نسبت به مؤمنین از خود آن‌ها به خودشان اَوْلَىٰ نیستم و نبودم «آیا من
نسبت به مؤمنین از خود مؤمنین صاحب اختیارتر نبوده و نیستم»؟
بریده می گوید:

عرض کردم، بله یا رسول الله.

سپس پیامبر اکرم به من فرمود:

ای بریده:

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْهِ مَوْلَاهُ، یعنی:

ای بریده:

هرکس من مولای او هستم علی بن ابیطالب مولای او است.

این حدیث را المیزان از درّالمثور سیوطی «از تفاسیر معروف اهل سنت»

نقل نموده است.^۱

وَلِيٌّ = سرپرست، صاحب اختیار، کسی که اطاعتش بر مردم واجب است.

وَلِيٌّ مُؤْمِنِينَ = سرپرست مؤمنین، صاحب اختیار مؤمنین.

مَوْلَى نیز هم معنی وَلِيٌّ می باشد، یعنی:

مَوْلَى = سرپرست، صاحب اختیار، کسی که اطاعتش بر مردم واجب است.

ولایت = سرپرستی، صاحب اختیار بودن، امارت، رهبری همه جانبه مادی

و معنوی.^۲

۲- سلیم بن قیس می گوید:

عبدالله بن جعفر بن ابیطالب «همسر زینب کبری سلام الله علیها» می گفت:

من و امام حسن و امام حسین سلام الله علیهما و عبدالله بن عباس و أسامة

بن زید و عمر بن امّ سلمه نزد معاویة بن ابی سفیان بودیم.

عبدالله بن جعفر می گوید:

بین من و معاویة راجع به موضوعی بحثی صورت گرفت، و من در حضور

این جمع به معاویة گفتم:

ای معاویة:

من از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم شنیدم که

فرمود:

من نسبت به مؤمنین از خود مؤمنین اُولی هستم «صاحب اختیار تر - اختیار

دارتر»،

و بعد از من این اولویّت با علیّ بن ابیطالب علیه السّلام می باشد.

۱. المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۳۳ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

۲. مجمع البیان، جلد هفتم، صفحه ۸۲ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده».

تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۳ «ذیل آیه ۵۵ سوره مائده» مفردات راغب.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمایشات خویش فرمودند:

هنگامی که علی بن ابیطالب علیه السلام به شهادت برسد، حسن بن علی اوّلی به مؤمنین است از خود مؤمنین،

بعد از او فرزندان حسین بن علی بر مؤمنین اولویت دارد «صاحب اختیار آنها است - امام آنها است»،

بعد از شهادت حسین بن علی، فرزندش علی بن الحسین اوّلی بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ می باشد.

عبدالله بن جعفر می گوید:

در این هنگام وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام که در محضر آن حضرت بود فرمود:

یا علی:

تو علی بن الحسین «امام سجاد علیه السلام» را خواهی دید.

سپس پیامبر اکرم در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

بعد از علی بن الحسین، فرزندش محمد بن علی اوّلی به مؤمنین از خود مؤمنین می باشد،

سپس وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رو به امام حسین علیه السلام نموده و به آن حضرت فرمود:

تو او را می بینی «یعنی امام باقر علیه السلام را».

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمایشات خویش فرمودند:

این اولویّت با ولایت دوازده امام کامل می گردد که نه نفر آنها از فرزندان حسین بن علی هستند.

عبدالله بن جعفر می گوید:

من پس از نقل این حدیث در نزد معاویة بن ابی سفیان، از وجود مقدّس امام حسن و امام حسین علیهما السّلام و عبدالله بن عباس و اُسامة بن زید و عمر بن امّ سلمه تقاضا کردم که به صحّت گفته‌های من شهادت دهند، که این بزرگواران نیز در نزد معاویة بن ابی سفیان صحّت گفته‌های مرا تأیید نمودند. سلیم بن قیس می گوید:

من این حدیث را از سلمان و مقداد و ابوذر نیز شنیده‌ام.^۱

۳- عبدالاعلی می گوید:

خدمت امام صادق علیه السّلام عرض کردم:

یا بن رسول الله:

شنیده‌ام که از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل شده که آن حضرت فرموده‌اند:

مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ اِمَامٌ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً، یعنی:

هرکس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است «مرگ در حال کفر و شرک جاهلیت قبل از اسلام».

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

به خدا سوگند درست است،

و آنگاه وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام چند آیه از آیات شریفه‌ای را

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۴۷۴، حدیث ۴ «حدیث ۱۳۸۳».

احتجاج طبرسی، جلد دوم، صفحه ۵۴، حدیث ۱۵۵.

المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۳۳ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۰۲ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۵، حدیث ۲۱ «حدیث ۸۸۴۸».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۹، حدیث ۲۶ «حدیث ۸۸۵۳» «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

که خداوند متعال درباره امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نازل فرموده تلاوت فرمودند،

و آنچه را که خداوند متعال به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اختصاص داده بیان نمودند،

و سپس در رابطه با امام حسن و امام حسین علیهما السلام و امامت آن دو بزرگوار مطالبی بیان فرمودند،

و سپس وجود مقدس امام صادق علیه السلام این آیه شریفه را «الَّتِي أُولَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ - آیه ۶ سوره احزاب» تلاوت فرمودند.^۱

۴- عبدالرحیم بن روح قصیر می گوید:

از وجود مقدس امام باقر علیه السلام درباره این آیه شریفه «الَّتِي أُولَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ - آیه ۶ سوره احزاب» سؤال کردم.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:

این آیه شریفه «آیه ۶ سوره احزاب» درباره امر ولایت و امامت و در شأن حکومت نازل شده است،

و این آیه شریفه «آیه ۶ سوره احزاب» پس از امام حسین علیه السلام در میان اولاد آن حضرت جریان یافته است،

پس ما نسبت به پیامبر اکرم و امر امامت، از مؤمنین و از مهاجر و انصار سزاوارتر و شایسته تر هستیم.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:

ای عبدالرحیم:

به خدا قسم:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۱۲، حدیث ۲ «حدیث ۹۷۸».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۷، حدیث ۲۲ «حدیث ۸۸۴۹» «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

غير از ما هيچ کس در امر امامت بهره‌ای ندارد.^۱
 خلاصه کلام از ابتدای بحث تا اینجا این شد که:
 ۱- ائمه معصومین عليهم السلام اولياء الله هستند، یعنی:
 هر امام معصوم وليُّ الله می باشد.

انشاء الله در ادامه بحث و در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز از اولیاء الله می باشد و در زمره اولیاء الله است، یعنی:

همچنان که هر امام معصوم وليُّ الله می باشد،
 وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز از اولیاء الله بوده
 و وليَّة الله می باشد.

۲- ائمه معصومین عليهم السلام بر همه مردم ولایت دارند و واجب الطاعه می باشند، و اولی به مؤمنین از خود مؤمنین می باشند،
 و اگر کسی ولایت آن ذوات مقدسه را نپذیرد از دایره ایمان خارج می شود.
 انشاء الله تعالی در ادامه بحث و در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود
 که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً مانند پدر
 بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش دارای
 ولایت کلیه است و بر همه مخلوقات الهی ولایت دارد.

حدیث اول:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۴۶، حدیث ۲ «حدیث ۷۵۱».
 علل الشرایع، جلد اول، صفحه ۶۶۹، باب ۱۵۶، حدیث ۴.
 تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۳۴۷، حدیث ۱ «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».
 تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۵، حدیث ۱۹ «حدیث ۸۸۴۶».
 تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۲۵، حدیث ۲۰ «حدیث ۸۸۴۷» «ذیل آیه ۶ سوره احزاب».

خداوند متعال ارواح را دو هزار سال قبل از بدن‌ها «قبل از خلقت جسم انسان‌ها» خلق فرمود،

و ارواح حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم‌السلام و دیگر ائمه معصومین علیهم‌السلام را عالی‌ترین و برترین و شریف‌ترین آن ارواح قرار داد،

و آنگاه ارواح این ذوات مقدسه را «ارواح وجود مقدس چهارده معصوم علیهم‌السلام را» بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه نمود، و نور آن ذوات مقدسه همه جا را فراگرفت،

و آنگاه خداوند متعال به آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها «یعنی به همه مخلوقات خویش» فرمود:

هُؤلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةَ بَرِيَّتِي،
مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،
وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،

وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي،
فَمَنْ ادَّعَى مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظَمَتِي عَذَّبْتُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ،
وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنْ نَارِي،
وَ مَنْ أَقْرَبَ بَوْلَايَتِهِمْ وَ لَمْ يَدْعُ مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانِهِمْ مِنْ عَظَمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رَوْضَاتِ جَنَّتِي وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ عِنْدِي،

فَوَلَايَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي فَأَيُّكُمْ يَحْمِلُهَا بِإِثْقَالِهَا وَ يُدْعِيهَا لِنَفْسِهِ،
فَأَبَتْ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا مِنْ ادَّعَى مَنَزِلَتَهَا وَ تَمَنَّى مَحَلَّهَا مِنْ عَظَمَةِ رَبِّهِمْ، یعنی:

خداوند متعال ارواح مطهر خمسه طيبه «حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم‌السلام» و دیگر ائمه معصومین علیهم‌السلام «یعنی ارواح

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» را به آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات» عرضه نمود و به آنها فرمود:

اینها «خمس طیبه و دیگر ائمّه معصومین علیهم السّلام، یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام»:

أَحِبَّائِي «یعنی دوستان من هستند»،

أَوْلِيَاءِي «اولیاء من هستند، یعنی اولیاء الله می باشند»،

حُجَبَتِ هَايِ مِنْ بَرِ مَخْلُوقَاتِمِ مِي بَاشِنْد»،

أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي «امامان و پیشوایان مخلوقات من هستند»،

هیچ مخلوقی را خلق نکرده‌ام و نیافریده‌ام که بیشتر از اینها دوستش بدارم، بهشت را برای آنها و محبّین آنها خلق کرده‌ام،

و جهنّم را برای دشمنان آنها و مخالفین آنها خلق نموده‌ام،

هرکس مقام و منزلتی را که آنها نزد من دارند به خود نسبت بدهد، و مقام و منزلت آنها را ادّعا کند،

او را آنچنان عذاب کنم که احدی را آنگونه عذاب نکرده باشم،

و او را همراه با مشرکین در پایین ترین و بدترین نقطه جهنّم قرار می‌دهم.

هرکس به ولایت و امامت اینها اقرار نماید،

و مقام و جایگاه رفیع اینها را به خود منسوب نسازد «مقام رفیع آن ذوات مقدّسه را ادّعا نکند»،

او را همراه آن بزرگواران در بهشت مأوا و منزل می‌دهم،

و در آنجا هرچه که بخواهد برایش فراهم می‌سازم،

و در جوار خود جای می‌دهم.

ولایت و امامت اینها امانتی است که نزد مخلوقم می‌سپارم،

پس کدام یک از شما «کدام یک از مخلوقات» می‌تواند بار این امانت را با

سنگینی های آن به دوش بکشد و آن را برای خویش ادعا نماید.
همه آسمانها و زمین و کوهها از این که آن امانت را حمل کنند و بر دوش
بکشند ابا و امتناع نمودند،

و روشن است که امتناع آنها از حمل این امانت به جهت استکبار و
سرکشی نبود،

بلکه به جهت ترس توأم با تواضع و فروتنی از عظمت خداوند متعال بود که
مبادا به ناحق ادعای چنین منزلتی را بنمایند و در سر پروراندند، و چنین جایگاه
رفیعی را برای خویش آرزو نمایند.

حدیث شریف مفصل تر و طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید،
فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود که وجود مقدس
صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش
و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش اولیاء الله هستند، و به همه مخلوقات
ولایت دارند.

این حدیث را مفصل بن عمر از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل
نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

۱- وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش
و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش اولیاء الله می باشند،

۱. معانی الأخبار، جلد اول، صفحه ۲۵۴، باب ۴۳، حدیث ۱.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه» صفحه ۴۴۳، حدیث «۴۱۲، ۸۳».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۶۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۷۱، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۳۵ و ۳۶ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۱۵۷، حدیث ۱۴۶ و ۱۴۸ «حدیث ۲۶۰ و ۲۶۲» «ذیل آیات ۳۷ تا ۳۹ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، حدیث ۲۵۹ «حدیث ۹۰۸۶» «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد هشتم، صفحه ۴۸ تا ۵۲.

و خداوند متعال در این حدیث شریف قدسی در رابطه با آن ذوات مقدسه فرموده:

هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي «هُؤُلَاءِ أَحِبَّاءُ اللَّهِ وَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ»، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و ولّیة الله است،

همچنان که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام و ولی الله می باشند.

۲- وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش بر همه مخلوقات ولایت دارد،

و خداوند متعال در این حدیث شریف قدسی در رابطه با آن ذوات مقدسه فرموده:

مَنْ أَقْرَبَ بَوْلَايَتِهِمْ وَ لَمْ يَدْعُ مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانِهِمْ مِنْ عَظْمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رَوْضَاتِ جَنَّاتِي وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ عِنْدِي،

فَوْلَايَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي، یعنی:

هر کس به ولایت این ها «حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش» اقرار نماید «ولایت آن ذوات مقدسه را بپذیرد»،

و مقام و جایگاه رفیع این ها را ادعا ننماید،

او را همراه آن بزرگواران در بهشت مأوا و منزل می بخشم،

و در بهشت هر چه بخواهد برایش فراهم می سازم.

ولایت این ها «ولایت حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش» امانتی است که نزد مخلوقم می سپارم.

توضیح:

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها وولیه الله است و از اولیاء الله می باشد،

و نه تنها آن بزرگوار وولیه الله است و در زمره اولیاء الله می باشد، بلکه آن حضرت و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش در صدر اولیاء الله واقع شده اند به نحوی که وقتی اولیاء الله در بهشت استقرار یافتند،

همه اولیاء الله از آدم تا خاتم به زیارت آن حضرت می آیند.

در این رابطه به یک حدیث شریف که در کتاب حلقه وصل رسالت و امامت تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده اشاره می شود.

وجود مقدس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

روزی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر حضرت زهرا سلام الله علیها وارد شد و به آن حضرت فرمود:

وَ إِذَا «فَإِذَا» اسْتَقَرَّ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ زَارَكَ آدَمَ وَ مَنْ دُونَهُ مِنَ النَّبِيِّينَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به حضرت زهرا سلام الله علیها فرمود:

هنگامی که اولیاء الله در بهشت مستقر شدند، همه پیامبران از حضرت آدم تا خاتم «یعنی همه اولیاء الله و همه پیامبران» به زیارت تو می آیند.^۱

در صفحه ۱۱۱ کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت «مجلس ششم» تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده که:

حضرت زهرا سلام الله علیها فوق صحبت است،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی صفحه ۱۱۱، ۱۲۲، ۱۵۹.

۲۵۶ «مجلس ششم، نهم و هفدهم».

آن حضرت شخصیتی است که همه پیامبران از آدم تا خاتم در بهشت به زیارت آن حضرت می‌روند.

در صفحه ۱۲۱ و ۱۲۲ کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت «مجلس ششم» تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده که:

وقتی که روز قیامت می‌شود،

و وقتی که وجود مقدس خاتم الانبیاء «پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم» سر از خاک برمی‌دارد سوار بر براق می‌شود،

یک سواره جلو پیامبر اکرم است و اولین و آخرین پشت سر او، و آن یگه سواری که فقط او جلوتر از خاتم الانبیاء می‌رود و جلوتر از خاتم الانبیاء قدم به بهشت می‌گذارد وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها است،

مقام حضرت زهرا سلام الله علیها چنین مقامی است،

چنین بشری فوق تقریر ما است،

و ما هر چه بگوییم بعد از گفتن باید استغفار کنیم.

وقتی که حضرت زهرا سلام الله علیها وارد بهشت می‌شود، همه اولیاء الله یعنی همه انبیاء الهی یعنی حضرت آدم، نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و شخص پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به زیارتش می‌آیند، خود خاتم النبیین هم به زیارتش می‌آید،

سرّ این زیارت چیست؟

در صفحه ۱۵۹ کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت «مجلس نهم» تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده که:

فاطمه زهرا سلام الله علیها چه وجود مقدسی بوده و چه کرده، و بین خود و خدا چه انجام داده،

لا یَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ،

فقط اثرش روشن می شود،

و اثرش هم این است که وجود مقدس پیامبر اکرم به آن حضرت فرمود:

وَ إِذَا «فَإِذَا» اسْتَقَرَّ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ زَارِكِ آدَمَ وَ مَنْ دُونَهُ مِنَ النَّبِيِّينَ، یعنی:

وقتی اولیاء الله در بهشت قرار گرفتند،

حضرت آدم، نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

وسلم، همه به زیارت آن حضرت می آیند،

این فاطمه زهرا سلام الله علیها است.

در صفحه ۲۵۶ کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت «مجلس

هفدهم» تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده که:

اول کسی که قدم بر بساط قرب خدا می گذارد وجود مقدس فاطمه زهرا

سلام الله علیها است،

اول کس حضرت زهرا سلام الله علیها است،

در این جهت حتی بر پیامبر اکرم مقدم است،

اول، حضرت زهرا سلام الله علیها وارد می شود بعد پدر بزرگوارش، این

مطلب عقل هر حکیمی را مبهوت می کند.

حضرت زهرا سلام الله علیها شخصیتی است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و

آله و سلم به او فرمود:

وَ إِذَا «فَإِذَا» اسْتَقَرَّ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ زَارِكِ آدَمَ وَ مَنْ دُونَهُ مِنَ النَّبِيِّينَ، یعنی:

وقتی که اولیاء الله در بهشت مستقر شدند، همه انبیاء الهی به زیارت تو

می آیند «یعنی همه اولیاء الله به زیارت حضرت زهرا سلام الله علیها می روند».

نخستین برنامه بهشت این است که:

صد و بیست و چهار هزار پیغمبر به زیارت فاطمه زهرا سلام الله علیها

می روند.

آیت الله جوادی آملی در شرح زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره «ادب فنای مقربان» این حدیث شریف را نقل نموده «حدیث اوّل که مفضل بن عمر از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده و در صفحات قبل آن را ملاحظه فرمودید»، و ذیل این حدیث شریف عنوان نموده که:

در این حدیث گهربار، نکاتی شایان بررسی است که برخی را یادآور می‌شویم.

با نگاهی ژرف درمی‌یابیم که امانت در این حدیث نورانی و شریف درباره سه چیز به کار رفته است:

۱- ارواح قدسی این ذوات مقدّسه «ارواح چهارده معصوم علیهم السّلام»: در این حدیث شریف قدسی آمده که:

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِأَلْفَى عَامٍ،
وَجَعَلَ أَعْلَاهَا وَاشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالحَسَنِ وَالحُسَيْنِ وَالْإِئِمَّةِ
بَعْدَهُمْ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،
فَعَرَضَهَا عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ،
فَعَشِيهَا نُورُهُمْ، پس:

همین ارواح قدسی «ارواح قدسی حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش» امانت عرضه شده بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها می‌باشند، و نور این ذوات مقدّسه سراسر جهان را در خود فرو برده است.

۲- ولایت این ارواح قدسی «ولایت حضرت زهرا سلام الله علیها و ولایت پدر بزرگوارش و ولایت شوهر گرانقدرش و ولایت یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش».

در این حدیث شریف قدسی در رابطه با ولایت حضرت زهرا سلام الله

عليها و ولايت پدر بزرگوارش و ولايت شوهر گرانقدرش و ولايت يازده امام معصوم از نسل و ذريّه اش آمده كه:

فَوَلَايَتُهُمْ اَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي، يعنى:

خداوند متعال در اين حديث شريف قُدسى درباره ولايت اين ذوات مقدّسه مى فرمايد:

ولايت و امامت اين بزرگواران امانتى است كه نزد مخلوقم مى سپارم.

۳- شناخت جاىگاه ويژه اين ارواح قُدسى «شناخت جاىگاه ويژه ارواح مطهّر حضرت زهرا سلام الله عليها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و يازده امام معصوم از نسل و ذريّه اش»^۱

در انتهاي اين حديث شريف قُدسى در رابطه با نگهدارى از اين امانت الهى «ولايت حضرت زهرا سلام الله عليها و ولايت پدر بزرگوارش و ولايت شوهر گرانقدرش و ولايت يازده امام معصوم از نسل و ذريّه اش» آمده كه:

بعد از آن، انبياء الهى اين امانت را نگهدارى مى نمودند،

و اوصياء خود و مخلصان از امت هاى خويش را از اين امانت آگاه و باخبر

مى ساختند، لذا:

ابا داشتند «امتناع مى كردند» كه اين امانت را به ناحق برداشته و به خود

نسبت دهند،

و مى ترسيدند كه آن مقام را «مقام ولايت را» براى خويش ادّعا نمايند،

اما آن شخص شناخته شده «غاصبين خلافت» به ناحق آن را تصّرف نمودند،

و تا روز قيامت ريشه هر ظلم و ستم از او است «غاصبين خلافت»، و اين

است فرمايش خداوند متعال كه مى فرمايد:

۱. شرح زيارت جامعه كبيره «ادب فناى مقرّبان» تأليف آيت الله جوادى آملى، جلد هشتم، صفحه ۵۱ و ۵۲، ذيل: الأمانة المحفوظة «چيستى شناسى امانت ويژه.»

«إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا» - آیه ۷۲ سوره احزاب» یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

ما امانت را به آسمانها و زمین و کوهها عرضه نمودیم،
لیکن آنها از حمل این امانت ابا کردند و امتناع نمودند «اظهار ناتوانی کردن»
و ترسیدند،

اما انسان آن را قبول کرد و حمل نمود،

به درستی که او «فلانی» بسیار ظالم و جاهل بود.^۱

ذیل این آیه شریفه «آیه ۷۲ سوره احزاب» در تفاسیر شریف صافی، برهان،
نورالثقلین، المیزان،

همچنین در کتاب شریف اصول کافی و معانی الاخبار، عیون اخبار الرضا
علیه السلام احادیثی از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شده که مقصود از امانت
در این آیه شریفه ولایت می باشد.

تعدادی از این منابع و مآخذ را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۷۷، حدیث ۲ «حدیث ۱۰۸۱».

معانی الاخبار، جلد اول، صفحه ۲۶۰، باب ۴۳، حدیث ۲.

معانی الاخبار، جلد اول، صفحه ۲۶۱، باب ۴۳، حدیث ۳.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، صفحه ۶۱۷، باب ۲۸، حدیث ۶۱.

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۶۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۱ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۴ و ۵۱۵، حدیث ۳ و ۶ «ذیل آیه ۷۲

سوره احزاب».

۱. معانی الاخبار، جلد اول، صفحه ۲۶۰، باب ۴۳، حدیث ۱.

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، صفحه ۵۱ و ۵۲.

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، حدیث ۲۵۸ «حدیث ۹۰۸۵».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۸۱، حدیث ۲۶۰ و ۲۶۱ «حدیث ۹۰۸۷ و ۹۰۸۸».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۸۵، حدیث ۲۶۷ «حدیث ۹۰۹۴»
 «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

توضیح:

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش، اولیاء الله می باشند، و به همه مخلوقات ولایت دارند.

این ذوات مقدسه در صدر اولیاء الله واقع شده اند، و همانطور که در صفحات قبل به عرض رسید، همه اولیاء الله یعنی همه انبیاء الهی وقتی در بهشت استقرار یافتند به زیارت حضرت زهرا سلام الله علیها می روند،

و در حدیث شریف قدسی است که:

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:

ای موسی:

من نماز کسی را قبول نمی کنم مگر این که:

۱- به خاطر عظمت من به من تواضع کند.

۲- قلب او از من خائف باشد.

۳- روز خود را با ذکر من به پایان برساند. «هر روز به ذکر و یاد من باشد».

۴- اصرار بر گناه نداشته باشد. «به گناهان اصرار نوزد».

۵- عَرَفَ حَقَّ أَوْلِيَائِي وَ أَحِبَّائِي، یعنی:

حق اولیاء و احبباء مرا بشناسد، یعنی:

حقّ اولیاءُ الله و حقّ دوستان خدا را بشناسد.
موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

مقصود از اولیاء تو و احبّاء تو حضرت ابراهیم و اسحاق و یعقوب است.
خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
آنها «حضرت ابراهیم، اسحاق و یعقوب» اولیاء من هستند «از اولیاءُ الله هستند»، لیکن:

منظور من از اولیاء من و احبّاء من کسی است که به خاطر او آدم و حوّا را خلق کردم،

و به خاطر او بهشت و جهنّم را آفریدم.
موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

آن شخص کیست؟

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
آن شخص، محمّد است که من نام او را از نام خودم مشتق نمودم،
من محمود هستم،
و او محمّد است.

موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

مرا از امّت حضرت محمّد قرار بده
خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
ای موسی:

اگر تو مقام و منزلت حضرت محمّد و مقام و منزلت اهل بیت حضرت

محمد را بشناسی در زمره امت او هستی.^۱

حدیث شریف طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که در رابطه با مقام و منزلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت می باشد، و خداوند متعال در این رابطه به موسی بن عمران فرمود:

ای موسی:

اگر تو مقام و منزلت حضرت محمد و اهل بیت آن حضرت را بشناسی در زمره امت او خواهی بود، و این موضوع، عظمت و رفعت مقام پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت را بیان می فرماید که خداوند متعال به موسی بن عمران که پیامبر اولوالعزم است و از اولیاء الله می باشد می فرماید:

ای موسی:

اگر مقام و منزلت حضرت محمد و اهل بیت آن حضرت را بشناسی، در زمره امت آن حضرت هستی.

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد، ده حدیث از منابع شیعه و نه حدیث از منابع اهل سنت نقل شد که: وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها مقام عصمت دارد و از اهل بیت پیامبر اکرم می باشد،

و بلکه محور اهل بیت پیامبر اکرم است، و در انتهای بخش مربوط به اولین فضیلت آن علیا مخدّره به عرض رسید که:

۱. کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی» باب هفتم، صفحه ۱۰۲، حدیث ۸۸، ۴۸. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۴۰۵، ذیل: أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى.

خداوند متعال در پاسخ به سؤال جبرئیل مبنی بر این که:

خداوندا:

چه کسانی زیر عبا هستند که عالم را به خاطر آن ذوات مقدسه خلق

فرموده‌ای؟

خداوند متعال در پاسخ به سؤال جبرئیل فرمود:

هُمْ أَهْلُ بَيْتِ التُّبُوَّةِ وَ مَعْدِنَ الرِّسَالَةِ،

هُمْ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا.

بنابراین:

معنی فرمایش خداوند متعال به موسی بن عمران این است که:

ای موسی:

اگر مقام و منزلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و مقام و منزلت اهل بیت آن حضرت یعنی مقام و منزلت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و مقام و منزلت فاطمه زهرا سلام الله علیها و مقام و منزلت یازده امام معصوم از نسل و ذریه آن علیا مخدّره را بشناسی در زمره امت پیامبر اکرم هستی.

در این حدیث شریف قدسی ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:

ای موسی:

من نماز کسی را قبول نمی‌کنم مگر این که:

عَرَفَ حَقَّ أَوْلِيَائِي وَ أَحِبَّائِي،

و در اولین حدیث «بخش حدیث» که مفضّل بن عمر از وجود مقدّس امام

صادق علیه السلام نقل نموده آمده که:

خداوند متعال ارواح را دو هزار سال قبل از بدن‌ها «قبل از خلقت جسم

انسان‌ها» خلق فرمود،

و ارواح حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام را عالی ترین و برترین و شریف ترین آن ارواح قرار داد،

و آنگاه ارواح این ذوات مقدّسه را «ارواح وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام را» بر آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات» عرضه نمود،

و آنگاه خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات» فرمود:

هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَأَوْلِيَّائِي،

و ملاحظه فرمودید که خداوند متعال به موسی بن عمران نیز فرمود:
ای موسی:

من نماز کسی را قبول نمی کنم مگر این که:

عَرَفَ حَقَّ أَوْلِيَّائِي وَأَحِبَّائِي، یعنی:

وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش در صدر اَوْلِيَاءِ الله و أَحِبَّاءِ الله و حُجَجِ الله قرار گرفته اند،

به نحوی که وقتی همه آنها در بهشت استقرار یافتند، همه آنها به زیارت فاطمه زهرا سلام الله علیها می روند.

پس از ارائه توضیحاتی ذیل اولین حدیث این بخش «بخش حدیث» می پردازیم به ادامه احادیث شریف.

حدیث دوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

شبی که به معراج رفتم خداوند متعال به من فرمود:

ای محمّد:

من از میان همه مردم روی زمین تو را انتخاب کردم،
و نام تو را از نام خودم مشتق نمودم، پس:
هر جا نام من ذکر شود نام تو هم ذکر می شود،
من محمود هستم و تو محمّد،
سپس علی بن ابیطالب علیه السلام را از میان همه مردم انتخاب نمودم،
و نام او را هم از نام خودم مشتق ساختم،
من اعلیٰ هستم و او علی.
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمایش
خویش فرمودند:

خداوند متعال در ادامه فرمایشات خویش در شب معراج به من فرمود:
یا مُحَمَّدُ:

اِنِّیْ خَلَقْتُکَ وَ خَلَقْتُ عَلِیًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَیْنَ وَ الْاِثْمَةَ مِنْ وُلْدِهِ مِنْ نُورِیْ،
وَ عَرَضْتُ وَ لَا یَتَّکُمُ عَلٰی اَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ،
فَمَنْ قَبْلِهَا کَانَ عِنْدِیْ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ،
وَ مَنْ بَعْدَهَا کَانَ عِنْدِیْ مِنَ الْکَافِرِیْنَ، یعنی:

خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمّد:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور
خودم خلق کردم،

و ولایت شما را به همه اهل آسمانها و زمین عرضه نمودم،

پس:

هرکس ولایت شما را پذیرفت نزد من از مؤمنین است،

و هر کس ولایت شما را انکار کرد از کافرین شد.
در ادامه فرمایش خداوند متعال به پیامبر اکرم در شب معراج آمده که:
خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

یا مُحَمَّدُ:

لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبِيدِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ،

وَ يَصِيرَ كَالشَّنِّ الْبَالِي،

ثُمَّ أَنَانِي جَاحِدًا لَوْلَايَتِكُمْ مَا غَفَرْتُ لَهُ حَتَّى يَقِرَّ بِوِلَايَتِكُمْ، یعنی:

خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

اگر بنده‌ای از بندگانم مرا آنقدر عبادت کند تا رشته حیات او قطع گردد و مرگ او را فرا بگیرد،

و یا مثل مَشْکِي خشکیده و پوسیده شود «یعنی در اثر شدت عبادت بسیار ضعیف و لاغر شود و به اصطلاح به پوست و استخوانی تبدیل شود»،
و پس از آن نزد من آید در حالی که منکر ولایت شما باشد،
من او را نمی‌بخشم و نمی‌آمزم تا به ولایت شما اقرار نماید «تا ولایت و امامت شما را بپذیرد».

سپس خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

آیا می‌خواهی «آیا دوست داری» آن‌ها را ببینی؟

پیامبر اکرم به خداوند متعال عرض کرد:

آری

خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

پس به سمت راست عرش نگاه کن.

پیامبر اکرم در ادامه این حدیث شریف قدسی می‌فرماید:

من به طرف راست عرش نگاه کردم،

و آنجا علی و فاطمه و حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و حسن بن علی و حضرت مهدی را در فضای درخشانی از نور مشاهده کردم «آن‌ها را در میان انوار درخشانی دیدم» که در حال نماز بودند، و در میان آن‌ها نور حضرت مهدی از همه درخشان‌تر بود «حضرت مهدی در میان آن‌ها مثل ستاره درخشان بود»،

و در همین حال خداوند متعال به من فرمود:

ای محمد:

این‌ها حجّت‌های من هستند،

و او «اشاره به امام زمان علیه‌السلام» انتقام گیرنده عترت تو و انتقام گیرنده از دشمنانم می‌باشند.^۱

این حدیث شریف قدسی را علمای اهل سنت نیز در کتب خویش نقل نموده‌اند که به‌عنوان نمونه به اسامی تعدادی از آن‌ها اشاره می‌شود:

خطیب خوارزمی در مناقب

خوارزمی در مقتل الحسین «صفحه ۵۹»

۱. الغیبه «کتاب غیبت» شیخ طوسی، صفحه ۲۹۶، حدیث ۱۰۹/۹.

«روایات خاصه شیعه» در این که ائمه علیهم‌السلام دوازده نفر هستند.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه» شیخ حرّ عاملی، باب سیزدهم، صفحه ۵۳۹ و ۵۴۰، حدیث «۲۸،۴۹۶».

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت‌الله کجوری مازندرانی، خصیصه ۴۶، صفحه ۸۰۶.

فاطمه زهرا سلام‌الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

حموبنی در فرائد السَّمطین جلد دوّم - صفحه ۳۱۹، و...^۱
ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف قدسی وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش بر همه مخلوقات ولایت دارد،

و در این حدیث شریف قدسی آمده که خداوند متعال به وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و ائمّه از نسل حسین را از نور خودم خلق کردم،

و ولایت شما را «یعنی ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها و ولایت پدر بزرگوارش و ولایت شوهر گرانقدرش و ولایت یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه آن علیا مخدّره» به همه اهل آسمانها و زمین عرضه نمودم،
پس:

هرکس ولایت شما را «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام را» پذیرفت نزد من از مؤمنین است،
و هرکس ولایت شما را «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام را» انکار کرد از کافرین شد.

حدیث سوّم:

یکی از اصحاب امام صادق علیه السّلام به نام سدیر صیرفی نقل می کند که از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام سؤال کردم:

۱. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

یا بن رسول الله:

آیا ممکن است مؤمن «شیعه دوازده امامی» از قبض روحش ناراحت و ناراضی باشد.

امام صادق علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:

نه، به خدا سوگند وقتی که فرشته مرگ «ملک الموت» نزد مؤمن می آید تا او را قبض روح کند «جانش را بگیرد»، آن فرد مؤمن اظهار ناراحتی نموده و بی تاب می کند.

در این هنگام فرشته مرگ «ملک الموت» به آن شخص مؤمن «شیعه دوازده امامی» می گوید:

ای مؤمن:

ناراحت نباش و جَزَع و فَزَع نکن «بی تابی نکن»،

قسم به آن خدایی که حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را مبعوث به رسالت نمود، من نسبت به تو دلسوزتر و مهربانتر از پدری مهربان هستم، و اگر پدر تو اینجا حاضر بود بیشتر از من به تو محبت نمی کرد و مهر نمی ورزید،

اکنون چشم هایت را باز کن و ببین.

امام صادق علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

مؤمن در حال احتضار «شیعه دوازده امامی در حال مرگ» نگاه می کند و وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، فاطمه زهرا سلام الله علیها، امام حسن و امام حسین علیهما السلام و ائمه معصومین علیهم السلام از ذریه و نسل امام حسین علیه السلام را می بیند، و آن بزرگواران را زیارت می کند، و در همان حال به شیعه در حال احتضار گفته می شود:

نگاه کن و ببین،

این ذوات مقدّسه، وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام و دیگر ائمّه معصومین علیهم السلام از ذریّه و نسل امام حسین علیه السلام می باشند،

و همه این بزرگواران رفقاء و دوستان تو هستند.

در همین حال شیعه در حال احتضار آن ذوات مقدّسه را زیارت می کند، و در همین هنگام ندا کننده ای از طرف خداوند متعال، شیعه در حال مرگ را مورد خطاب قرار داده و به او می گوید:

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ إِلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ،
ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً بِالْوِلَايَةِ مَرْضِيَةً بِالثَّوَابِ،
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي يَعْنِي مُحَمَّدًا وَ أَهْلَ بَيْتِهِ،
وَ ادْخُلِي جَنَّتِي،

فَمَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ اسْتِلَالِ رُوحِهِ وَ اللَّحُوقِ بِالْمُنَادِي، یعنی:

ای نفس مطمئنّه ای که به حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت اطمینان داشتی «شیعه و پیرو وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام بودی و به آن ذوات مقدّسه ایمان داشتی»،

به سوی پروردگارت بازگرد درحالی که به ولایت آن ها «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام» راضی هستی،

و خداوند متعال هم با ثوابش از تو راضی می باشد «خداوند متعال هم با دادن ثواب و پاداش به تو، رضایتش را از تو اعلام می فرماید، یعنی دادن ثواب و پاداش به تو مبین رضایت خداوند متعال از تو می باشد»، پس:

داخل در میان بندگان خاص و شایسته من شو، یعنی حضرت محمد صلی

الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت «داخل در میان بندگان خاص من شو که این بندگان خاص من، محمّد و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می باشند»،

داخل در بهشت من شو «ای شیعه، داخل بهشت من شو»،
و در این هنگام هیچ چیز برای آن مؤمن در حال موت «شیعه دوازده امامی در حال موت» محبوب تر از آن نیست که هر چه زودتر روح از بدنش جدا شود و به این مُنادی «ندا کننده» ملحق گردد.^۱
ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش دارای ولایت است، و کسی که ولایت آن علیا مخدّره و ولایت پدر بزرگوارش و ولایت شوهر گرانقدرش و ولایت یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش را پذیرفته باشد خداوند متعال از او اعلام رضایت می نماید و در حال احتضار آن شخص به او می فرماید:

وَ ادْخُلِي جَنَّتِي، یعنی:

داخل در بهشت من شو.

مفسّرین محترم ذیل آیه ۲۹ و ۳۰ سوره فجر «فَادْخُلِي فِي عِبَادِي، وَ ادْخُلِي جَنَّتِي» عنوان نموده اند که:

همه بهشت و آنچه در آن است متعلّق به خداوند متعال می باشد،

۱. المیزان، جلد چهارم، صفحه ۲۳۲ «ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۵۱۹ و ۵۲۰ «ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۳ «ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر».

تفسیر نورالثقلین جلد هشتم، صفحه ۳۷۱، حدیث ۲۸ «حدیث ۱۲۷۶۱» «ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر».

تفسیر نمونه، جلد بیست و ششم، صفحه ۴۹۴ «ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر».

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، خاتمه کتاب، صفحه ۲۳۲ و ۲۳۳، شماره ۱۸.

و اساساً تمام هستی و تمام مخلوقات متعلق به خداوند متعال می باشند، اما در این دو آیه شریفه به صاحب نفس مطمئنّه نمی فرماید که داخل بهشت شو و از انواع نعمات بهشتی بهره مند شو، بلکه می فرماید:

وَ ادْخُلِي جَنَّتِي، یعنی:

داخل در بهشت من شو.

بنابراین:

فرمایش خداوند متعال در آیات ۲۹ و ۳۰ سوره فجر که کلمه «عبادی» و «جَنَّتِي» در آن آیات شریفه ذکر شده به منظور تعظیم و تشریف و بزرگداشت صاحب نفس مطمئنّه می باشد که خداوند متعال اینگونه این بنده خویش را مورد لطف و عنایت خاص و ویژه قرار می دهد.

مقصود از نفس مطمئنّه در این آیات شریفه «آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر» وجود مقدّس اباعبدالله الحسین علیه السلام می باشد،

و چون وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام طبق فرمایش امام هادی علیه السلام در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره از یک نور واحد می باشند «وَ اَنَّ اَرْوَاحَكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طَيِّبَتُكُمْ وَاحِدَةٌ»، لذا:

هر چهارده وجود مقدّس و معصوم علیهم السلام نفس مطمئنّه مدّ نظر این آیات شریفه می باشند «آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر»، یعنی:

این چهارده وجود مقدّس و معصوم مصداق اتمّ و اکمل نفس مطمئنّه مدّ نظر این آیات شریفه هستند که در تمام عمر مبارک خویش از خداوند متعال کمال رضایت را داشته اند،

و خداوند متعال نیز همواره از آن ذوات مقدّسه راضی و خشنود بوده است، و معنی راضیّه مَرَضِيَّةً در آیه ۲۸ سوره فجر مبین این مطلب است که بیان

شد.

بنابراین:

مصدق اتمّ و اکمل نفوس مطمئنّه در آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره مبارکه فجر وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می‌باشند، و لاغیر.

اگر در این حدیث شریف «حدیث سوّم که سدیر صیرفی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده» ملاحظه فرمودید که پیروان و شیعیان وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام در موقع مرگ و جان دادن توسط ملائکه الهی به عنوان نفّس مطمئنّه مورد خطاب قرار می‌گیرند به این معنا نیست که تمام صفاتی را که صاحب نفوس مطمئنّه دارا می‌باشند این‌ها نیز دارند «یعنی همواره و در تمام عمر خویش از خداوند متعال راضی بوده‌اند، هیچگاه مرتکب گناه نشده‌اند و لو یک گناه آن هم گناه صغیره،

لذا خداوند متعال هم همیشه و همواره از آن‌ها راضی و خشنود بوده است»، بلکه، شیعیان به خاطر پذیرش ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام و اطاعت و تبعیّت محض و بی‌قید و شرط از آن ذوات مقدّسه، هنگام مرگ و موقع جان دادن به عنوان نفّس مطمئنّه مورد خطاب ملائکه الهی واقع می‌شوند، بنابراین:

صاحب نفّس مطمئنّه در این آیات شریفه «آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر» و مصداق اتمّ و اکمل نفّس مطمئنّه وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام هستند که دارای مقام عصمت بوده و در تمام عمر خویش نه تنها مرتکب گناه نشده‌اند، بلکه ترک اولی هم ننموده‌اند تا خداوند متعال از آن‌ها ناراضی شود، لذا:

خداوند متعال همواره از آن ذوات مقدّسه راضی بوده است، و این است معنی مرَضِيَّةٌ در این آیه شریفه «آیه ۲۸ سوره فجر».

بنابراین:

پیروان و شیعیان وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام به دلیل پذیرش ولایت آن ذوات مقدسه و اطاعت از آن بزرگواران، در زمره نفوس مطمئنه قرار می گیرند، و خداوند متعال هم از آنها اعلام رضایت می فرماید، و هنگام مرگ آنها به آنها بشارت بهشت می دهد، آن هم با تعبیر:

وَ ادْخُلِي جَنَّتِي، یعنی:

وارد بهشت من شو.

توضیحات ذیل آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره فجر از تفاسیر مجمع البیان، المیزان، و تفسیر نمونه می باشد.^۱

حدیث چهارم:

سلمان فارسی نقل می کند که:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

ای سلمان:

آیا می دانی نقیبان دوازده گانه من که بعد از من امامت مردم را به عهده می گیرند چه کسانی هستند؟

سلمان فارسی می گوید:

عرض کردم:

خیر، نمی دانم.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

خداوند متعال ما را «خمس طیبه علیهم السلام را» از نور خویش خلق فرمود،

و سپس ما را به پنج نام از نامهای خودش نامگذاری فرمود،

خداوند متعال محمود است و من محمد،

۱. مجمع البیان، جلد بیست و هفتم، صفحه ۸۲ و ۸۳.

المیزان، جلد چهارم، صفحه ۲۱۳ و ۲۱۴، ۲۲۷ تا ۲۲۹.

تفسیر نمونه، جلد بیست و ششم، صفحه ۴۹۱ تا ۴۹۳.

خداوند متعال اعلی است و این علی،
 خداوند متعال فاطر است و این فاطمه،
 خداوند متعال قدیم الاحسان است و این حسن،
 خداوند متعال محسن است و این حسین،
 و سپس خداوند متعال از نور ما و نور حسین نه امام خلق فرمود،
 و این زمانی بود که:
 نه آسمانی بنا شده بود، نه زمینی و نه هوایی،
 نه فرشته‌ای بود و نه غیر از ما بشری «یعنی غیر از وجود مقدّس چهارده
 معصوم علیهم السّلام مخلوقی خلق نشده بود»،
 و ما در آن زمان مشغول تسبیح خداوند متعال بودیم،
 سخن خداوند متعال را می شنیدیم،
 و مطیع اوامر و فرامین او بودیم.
 سلمان می گوید:
 خدمت پیامبر اکرم عرض کردم:
 یا رسول الله:
 کسی که این ذوات مقدّسه را بشناسد چه بهره‌ای خواهد برد.
 وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
 ای سلمان:
 هرکس آن ذوات مقدّسه را بشناسد،
 و به ایشان اقتدا کند،
 و از آنها تبعیت نماید،
 و ولایت آن بزرگواران را بپذیرد،
 و از دشمنانشان بیزاری جوید،

به خدا قسم او از ما است،
و هر کجا که برویم با ما است،
و هر کجا که ما سکونت کنیم او سکونت می کند.
حدیث شریف طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی
از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود که این ذوات مقدّسه، یعنی وجود
مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده
امام معصوم از نسل و ذریّه اش به همه مردم ولایت دارند،
و هر کس ولایت آن ذوات مقدّسه را بپذیرد،
و از آن بزرگواران تبعیت نماید،
و از دشمنان آن بزرگواران بیزاری جوید، فائز و رستگار است و اهل نجات
می باشد.^۱

حدیث پنجم:

وجود مقدّس امام باقر علیه السلام از وجود مبارک امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
علیه السلام نقل می کند که آن حضرت فرمودند:
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم رحلت فرمود در حالی
که ولایت امت در دست آن حضرت و در خانه آن حضرت بود، نه در دست
و خانه دیگران.

حضرت امیر علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
ولایت، خاص اهل بیت پیامبر اکرم می باشد که خداوند متعال آنها را از
هرگونه رجس و پلیدی و گناه دور نموده،
و آنها را پاک و مطهّر نموده،
و آنها پس از پیامبر اکرم در رابطه با ولایت امت در تمام خصوصیات و

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۹ تا ۹۱، حدیث ۱۰ «ذیل آیات پنجم و ششم سوره قصص».

ویژگی‌ها شایسته‌تر از دیگران هستند.^۱

توضیح:

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام‌الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می‌باشد، ده حدیث از منابع شیعه و نه حدیث از منابع اهل سنت نقل شد که:

وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام‌الله علیها مقام عصمت دارد و از اهل بیت پیامبر اکرم می‌باشد،
و بلکه آن علیا مخدّره محور اهل بیت پیامبر اکرم می‌باشد،
و در انتهای بخش مربوط به اولین فضیلت حضرت زهرا سلام‌الله علیها به عرض رسید که:

خداوند متعال در پاسخ سؤال جبرئیل مبنی بر این که:

خداوندا:

چه کسانی زیر عبا هستند که عالم را به خاطر آن ذوات مقدسه خلق فرموده‌ای؟

خداوند متعال در پاسخ به سؤال جبرئیل فرمود:

هُمْ أَهْلُ بَيْتِ النَّبِيِّ وَ مَعْدِنَ الرِّسَالَةِ،

هُمْ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا،

بنابراین:

معنی فرمایش حضرت امیر علیه‌السلام که می‌فرماید:

ولایت، خاص اهل بیت پیامبر اکرم می‌باشد که خداوند متعال آن‌ها را از

هرگونه رجس و پلیدی و گناه دور نموده این است که:

ولایت، خاص امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام و فاطمه زهرا

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۱۲ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار می باشد که خداوند متعال به آن ذوات مقدّسه مقام عصمت اعطا فرموده و آن بزرگواران را از هرگونه رجس و پلیدی و گناه دور نموده و اطاعت از آنها را بر همه واجب فرموده است.

حدیث نهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

مَا تَكَامَلَتِ التُّبُوَّةُ لِنَبِيِّ فِي الْأَظْلَةِ حَتَّى عُرِضَتْ عَلَيْهِ وَلَا يَتِي وَلَا يَأْتِي أَهْلَ بَيْتِي،
وَمَثَلُوا لَهُ فَأَقْرَبُوا بِطَاعَتِهِمْ وَلَا يَتِيهِمْ، يَعْنِي:

در عالم اظله، نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد مگر این که ولایت من و ولایت اهل بیت من بر آن پیامبر عرضه شد، و تمثال اهل بیت من بر آن پیامبر مجسم شد، پس آن پیامبر به ولایت اهل بیت من و اطاعت از اهل بیت من اقرار نمود. این حدیث را حدیث از وجود مقدّس پیامبر اکرم نقل نموده است.^۱

توضیح:

در توضیحات ذیل حدیث پنجم ملاحظه فرمودید که وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد،

و بلکه آن علیا مخدّره محور اهل بیت پیامبر اکرم می باشد، لذا: معنی فرمایش پیامبر اکرم در این حدیث شریف این می شود که: وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

۱. بصائر الدّرجات، جلد اول، جزء دوم، باب هشتم، صفحه ۲۹۶، حدیث ۷ «حدیث ۳۰۴». شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۴۳۶ «ذیل عنوان: فَبَلَّغَ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

نبوّت هیچ پیامبری تکمیل نشد، مگر این که ولایت من و ولایت اهل بیت من یعنی ولایت امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها و ولایت یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار بر آن پیامبر عرضه شد،

و آن پیامبر نیز به ولایت من و ولایت اهل بیت من و به اطاعت از من و اطاعت از اهل بیت من اقرار نمود،
و آنگاه نبوّت آن پیامبر تکمیل شد.

حدیث هفتم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

آدم و حوّا در بهشت به مقام و منزلت خمسه طیبه یعنی به مقام و منزلت حضرت محمّد، حضرت علی، حضرت زهرا، امام حسن و امام حسین علیهم السّلام غبطه خورده و مقام و منزلت آنها را آرزو نمودند،
و همین امر باعث شد تا از بهشت به زمین هبوط نمایند.
آدم و حوّا پس از هبوط به زمین به درگاه الهی توبه کرده و به ولایت خمسه طیبه علیهم السّلام اقرار نموده و در حقّ آنان دعا نمودند،
و پس از این بود که خداوند متعال آدم و حوّا را آمرزید و توبه آنها را پذیرفت.

این حدیث را عبدالرحمن بن کثیر از امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

ملاحظه فرمودید که آدم و حوّا پس از هبوط به زمین به درگاه الهی توبه کردند،

۱. تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۸۷، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

و به ولایت پیامبر اکرم و به ولایت حضرت امیر و به ولایت صدیقه کبری فاطمه زهرا و به ولایت امام حسن و به ولایت امام حسین علیهم السلام اقرار نمودند،

و پس از این قضیه بود «اقرار به ولایت خمسه طیبه علیهم السلام» که خداوند متعال آدم و حوّا را آمرزید و توبه آنها را پذیرفت.

حدیث هشتم:

در زیارت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها آمده است که زائر آن وجود مقدّس چنین عرضه می دارد:

إِنِّي اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ بِوَلَايَتِكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ،
وَ الْبِرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، يَعْنِي:

زائر وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها هنگام زیارت آن علیا مخدّره عرض می کند:

من تقرب می جویم به سوی خداوند متعال به سبب ولایت شما اهل بیت پیامبر اکرم «به خاطر پذیرش ولایت شما اهل بیت پیامبر اکرم»،
و بیزاری می جویم «بیزارم» از دشمنان شما اهل بیت پیامبر اکرم از جنّ و انس.

در توضیح ذیل این قسمت از زیارت شریف آمده که:

در فرهنگ شیعه، پذیرش ولایت پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت «پذیرش ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام»،
و بیزاری از دشمنان این ذوات مقدّسه شرط قبولی اعمال بندگان در پیشگاه الهی شمرده می شود،

و بدون داشتن این دو صفت «۱- پذیرش ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام؛ ۲- برائت و بیزاری جستن از دشمنان آن ذوات مقدّسه»

هیچ عمل عبادی از کسی قبول نمی‌شود، و در این رابطه احادیث فراوانی از ناحیه وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام صادر شده است.^۱

حدیث نهم:

هنگام زیارت وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها در روز یکشنبه به محضر آن بزرگوار عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُمْتَحَنَةُ امْتَحَنِكَ الَّذِي خَلَقَكَ،

فَوَجَدَكَ لِمَا امْتَحَنَكَ صَابِرَةً،

أَنَا لَكَ مُصَدِّقٌ،

صَابِرٌ عَلَى مَا آتَى بِهِ أَبُوكَ وَ وَصِيَّتُهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا،

وَ أَنَا اسْتَلُّكَ إِنْ كُنْتُ صَدَّقْتُكَ إِلَّا الْحَقَّتَنِي بِتَصَدِيقِي لُهُمَا لِتُسْرَةِ نَفْسِي،

فَأَشْهَدُ أَنِّي ظَاهِرٌ بِوِلَايَتِكَ وَ وِلَايَةِ آلِ بَيْتِكَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، یعنی:

سلام بر تو ای امتحان شده «سلام بر تو ای آزمایش شده»،

تو را آزمود و امتحان کرد آن خداوندی که تو را آفرید،

پس، خداوند متعال تو را در آنچه که امتحان کرد صابر و شکیبایافت،

ای سیده نساء عالمین:

من مقام شامخ تو را تصدیق دارم،

و بر آنچه پدر بزرگوارت و وصی آن حضرت «یعنی شوهر گرانقدرت»

آورده‌اند صابر هستم،

ای سیده نساء عالمین:

از تو درخواست می‌کنم که اگر مقام شامخ تو را تصدیق نموده‌ام، تصدیق

مرا به آن دو بزرگوار نیز برسانی «تصدیق مرا به پدر بزرگوارت و به شوهر

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان» تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دهم، صفحه ۳۴۶، ذیل: فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ.

گرافقدرت نیز برسانی» تا دلم را شاد کنی،

ای سیده نساء عالمین:

شاهد و گواه باش که من پشت گرم به ولایت تو و ولایت اهل بیت تو هستم. این حدیث شریف و این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدس امام هادی علیه السلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

حدیث دهم:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام به یکی از اصحاب خویش به نام عریضی فرمود:

اگر به زیارت وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها رفتید آن حضرت را اینگونه زیارت نمایید، و به آن حضرت عرض نمایید:

يَا مُمْتَحَنَةَ امْتَحَنَكَ اللهُ الَّذِي خَلَقَكَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكَ،

فَوَجَدَكَ لِمَا امْتَحَنَكَ صَابِرَةً،

وَزَعَمْنَا أَنَا لَكَ أَوْلِيَاءُ وَ مُصَدِّقُونَ،

وَ صَابِرُونَ لِكُلِّ مَا آتَانَا بِهِ أَبُوكَ وَ آتَانَا بِهِ وَصِيَّهُ،

فَإِنَّا نَسْأَلُكَ إِن كُنَّا صَدَقْنَاكَ إِلَّا الْحَقَّتْنَا بِتَصَدِّقِنَا لَهُمَا،

لِنُبَشِّرَ أَنْفُسِنَا بِأَنَّا قَدْ طَهَّرْنَا بِوِلَايَتِكَ، یعنی:

ای سیده نساء عالمین:

ای بانوی امتحان شده‌ای که خداوند متعال تو را پیش از خلقتت «پیش از خلقت مادی تو» امتحان نمود،

و خداوند متعال تو را در آنچه که امتحان کرد صابر و شکیبایافت.

ای سیده نساء عالمین:

ما گمان می‌کنیم دوست‌دار تو هستیم «مُحِبِّ تو هستیم»،

و مقام و عظمت تو را در نزد خداوند متعال باور داریم،

و بر تمام آنچه که پدر بزرگوارت و وصیّ او یعنی شوهر گرانقدرت آورده
استقامت می‌ورزیم، لذا:
ای سیده نساء عالمین:
از تو درخواست می‌کنیم که:
اگر ما واقعاً تو را تصدیق نموده‌ایم،
ما را به‌خاطر این تصدیق، به پدر بزرگوارت و به وصی و جانشین او یعنی
به شوهر گرانقدرت ملحق نمایی،
تا ما به خودمان مژده و بشارت دهیم که حقیقتاً به ولایت تو پاک و مطهر
شده‌ایم.^۱

توضیح:

۱- در این دو زیارت شریف تصریح شده که وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه
زهرا سلام‌الله علیها صاحب ولایت می‌باشد،
و پذیرش ولایت آن علیا مخدّره باعث می‌شود تا ما پاک و مطهر شویم.
در کتاب جلوه نور «صفحه ۲۰۲» و در توضیح قسمتی از این زیارت شریف
آمده که:

معنای زَعَمْنَا اَنَا لَكَ اَوْلِيَاءٌ وَ مُصَدِّقُونَ، این است که:

ای سیده نساء عالمین:

تو در امتحان خود صابر بودی،

ما هم گمان می‌کنیم که از دوستان تو هستیم،

و از جمله تصدیق‌کنندگان تو، و از صابران بر ولایت و اوامر پدر بزرگوارت

و شوهر گرانقدرت هستیم.

ای سیده بانوان عالم:

۱. جلوه نور، تألیف آیت‌الله سعادت‌پرور، فصل ۲۷، صفحه ۱۹۹، حدیث چهارم.

از تو درخواست می‌کنیم که:
 اگر به راستی تو را تصدیق کرده‌ایم،
 ما را به خاطر این تصدیق، به آن دو بزرگوار «پیامبر اکرم و حضرت امیر
 علیهما السلام» ملحق نمایی،
 تا به خودمان مژده و بشارت دهیم که ما به خاطر پذیرش ولایت تو پاکیزه و
 مطهر شده‌ایم، و ولایت خود را خالص کرده‌ایم،
 گویا بدون پذیرش ولایت وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله
 علیها ولایت ما به پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السلام کامل نمی‌گردد.^۱
 ۲- در کتاب فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها تألیف علامه امینی در رابطه
 با زیارت مخصوص حضرت زهرا سلام الله علیها و ولایت آن حضرت آمده که:
 اعتراف و اقرار به ولایت وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله
 علیها و اظهار تشییع و محبت نسبت به آن حضرت در زیارت مخصوص آن
 علیا مخدّره نیز آمده و بیان شده که:
 خداوندا:

شاهد باش که من از شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشم،
 و معتقد به ولایت آن حضرت هستم.

در توضیح ذیل این قسمت از زیارت شریف آمده که:

با توجه به این که وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها
 در والاترین مناقب و برترین مقامات با پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و
 یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش مشترک است، و با در نظر گرفتن مراتب
 عالی آن حضرت در روز قیامت،
 و با عنایت به بشارت‌هایی که درباره شیعیان آن علیا مخدّره از وجود مقدس

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۷، صفحه ۲۰۲ «توضیح ذیل حدیث چهارم».

پیامبر اکرم نقل شده، هرگز معقول نیست که صاحب این مقامات عالیه و لئیة الله نباشد.^۱

توضیحاتی در رابطه با ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها از کتاب علامه امینی و کتاب آیت الله سید محمد حسن میرجهانی.

در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها به همه مخلوقات،

و در رابطه با ولئیة الله بودن وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها، در کتاب فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها تألیف علامه امینی، و در کتاب جنة العاصمه تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی توضیحاتی ارائه شده که فرازهایی از این دو کتاب شریف را عیناً ملاحظه می فرمایید.

الف: کتاب علامه امینی

در کتاب فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها تألیف علامه امینی آمده که:
 ۱- وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها ولیة انبیاء بوده است، همچنان که پیامبر اکرم و حضرت امیر و یازده امام دیگر «علیهم السّلام» ولّی انبیاء بوده اند، یعنی:

همه انبیاء الهی به خضوع و فروتنی در مقابل این چهارده وجود مقدس ایمان و اعتقاد داشته اند،

چنانکه در بعضی از احادیث شریف آمده که:

از جمله اعمال حضرت موسی و حضرت عیسی در زمان نبوت خویش ذکر صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السّلام بوده است،
 و این خود نشان دهنده اعتراف به ولایت چهارده معصوم علیهم السّلام می باشد،

۱. فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع دهم «بشارت بهشت به شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها، صفحه ۲۵۰».

و این ولایت، همان است که خداوند متعال می فرماید:
 إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ، فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
 وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ، إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا «آیه ۷۲ سوره احزاب».

از ائمه معصومین سؤال شده که:

منظور از صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام چیست؟
 ائمه معصومین علیهم السلام در پاسخ به این سؤال فرموده اند که:
 منظور از صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام، اعتراف به ولایت
 محمد و آل محمد علیهم السلام می باشد.^۱

۲- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی
 بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا علی:

فاطمه پاره تن من، نور چشم من و میوه قلب من است،
 آنچه فاطمه را ناپسند آید مرا نیز ناپسند است،
 آنچه فاطمه را مسرور و خوشحال کند مرا نیز مسرور و خوشحال می کند،
 سپس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم دست به دعا برداشته و اینگونه
 دعا نمودند:

بار الها:

من تو را گواه می گیرم که:

من دوست می دارم هرکس را که اینها را دوست می دارد «حضرت علی و
 فاطمه و حسن و حسین»،

دشمن می دارم هرکس را که با اینها «یعنی حضرت علی، حضرت فاطمه،
 امام حسن و امام حسین علیهم السلام» دشمنی نماید،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش اول، آیه هفتم، آیه امانت، صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹.

هرکس با این چهار نفر در صلح و آشتی باشد من هم با او در صلح و صفا هستم،

هرکس با این چهار نفر در جنگ باشد من هم با او در جنگ هستم،
 من دشمن کسانی هستم که با این چهار نفر «حضرت علی، حضرت فاطمه،
 امام حسن و امام حسین علیهم السَّلام» دشمنی نمایند،
 و دوست کسانی هستم که این چهار نفر را دوست بدارد.
 علامه امینی پس از ذکر این حدیث شریف عنوان نموده که:
 با در نظر گرفتن این حدیث شریف وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا
 سلام الله علیها به طور یقین صاحب ولایت کبری است،
 زیرا:

هرگز معقول نیست که دشمنی و دوستی با فاطمه زهرا سلام الله علیها همانند
 دشمنی و دوستی با پیامبر اکرم باشد،
 و آنچه که فاطمه زهرا را غمگین و یا مسرور می کند پیامبر اکرم را نیز
 غمگین و یا مسرور نماید، لیکن فاطمه زهرا سلام الله علیها صاحب مقام ولایت
 نباشد.^۱

۳- وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها رکن مولی الموحِّدین
 امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام می باشد،
 همچنان که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رکن
 امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام می باشد،
 و این رکن بودن از مقام شامخ ولایت سرچشمه می گیرد و از شئون ولایت
 است،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع ششم «فاطمه علیها سلام سیده زنان عالم می باشد» صفحه ۱۹۳.

و این قضیه امکان‌پذیر نیست مگر این‌که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام‌الله علیها در مقام ولایت هم‌تا و همانند و برابر پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السلام بوده باشد.^۱

توضیح:

نوزدهمین فضیلت از فضائل بی‌شمار فاطمه زهرا سلام‌الله علیها که در این کتاب شریف فاطمی مورد بحث می‌باشد، موضوع رکن بودن فاطمه زهرا سلام‌الله علیها نسبت به حضرت امیر علیه السلام می‌باشد. انشاءالله تعالی ذیل این موضوع در رابطه با مقام رکنیت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها نسبت به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام توضیحاتی ارائه خواهد شد.

۴- وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام نور واحد می‌باشند، و این ذوات مقدسه تمام عوالم معنوی را به طور یکنواخت و هم‌ردیف یکدیگر طی نموده‌اند،

و آنچه که پیامبر اکرم در شئون آفرینش در عالم اظله، در عالم آلت، در عالم ارواح، در عالم جنین، در عالم دنیا، در عالم برزخ و در عالم آخرت دارد، عیناً فاطمه زهرا سلام‌الله علیها و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار نیز دارا می‌باشند، و همین یک منقبت ایجاب می‌کند که حضرت زهرا سلام‌الله علیها همانند پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السلام صاحب ولایت کبری باشد.^۲

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام‌الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع هفتم «مقام رکنیت فاطمه زهرا علیها سلام نسبت به حضرت امیر علیه السلام» صفحه ۱۹۹ و ۲۰۰.
 ۲. فضائل فاطمه زهرا سلام‌الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع یازدهم «خلقت پیامبر اکرم و حضرت زهرا و ائمه علیهم السلام از نور واحد» صفحه ۲۷۳ تا ۲۷۵.

توضیح:

ذیل نهمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی ارائه شده و احادیثی از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شده که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها از نور عظمت خداوند متعال خلق شده است.

۵- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُغَضِبُ لِعُضْبِ فَاطِمَةَ وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا، یعنی:
خداوند تبارک و تعالی به غضب فاطمه زهرا غضب می کند،
و به خشنودی او خشنود می گردد.

همچنین در حدیث دیگری است که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:
إِنَّ اللَّهَ يُغَضِبُ لِعُضْبِكَ وَ يَرْضَى لِرِضَاكِ، یعنی:
ای فاطمه:

خداوند متعال به غضب تو غضب می کند،
و به رضای تو راضی می گردد «به خشنودی تو خشنود می شود».
علامه امینی پس از نقل این دو حدیث شریف، عنوان نموده که:
کاملاً روشن و مبرهن است که:
کسی که:

- محبتش محبت خدا،
- اطاعتش اطاعت خدا،
- رضایتش رضایت خدا،
- غضبش غضب خدا،
- و مخالفتش مخالفت خدا است،

لازمه اش این است که:

این فرد باید صاحب مقام شامخ ولایت مطلقه باشد.^۱

۶- وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها پاک و پاکیزه تولد یافت، و بلافاصله پس از تولد اظهار داشت:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، یعنی:

شهادت می دهم که خدایی جز الله نیست،

و شهادت می دهم که:

پدرم رسول خدا و سید و سالار پیامبران است،

و این که همسر سید اوصیاء است.

آنچه که گفته شد صفات و خصوصیات بشری است که ولی الله باشد،

و این کیفیت ولادت مخصوص اولیاء الله می باشد،

و این شئون منحصر به کسانی است که دارای مقام ولایت می باشند،

و اولی به نفس دیگران هستند.^۲

۷- فرمایشات مکرر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در منقبت وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها که در بسیاری از کتب معتبر شیعه و سنی نقل شده نشان می دهد که:

فاطمه زهرا سلام الله عليها در جمیع احکام و شئون ولایت با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام شریک است، لذا:

فقها و علما چنین فتوی می دهند که هر کس به پیامبر اکرم یا حضرت امیر یا فاطمه

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله عليها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع دوازدهم «همانندی پیامبر اکرم و حضرت زهرا و ائمه معصومین علیهم السلام» صفحه ۲۹۶ تا ۳۰۰.

۲. فضائل فاطمه زهرا سلام الله عليها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع یازدهم «خلقت پیامبر اکرم و حضرت زهرا و ائمه علیهم السلام از نور واحد» صفحه ۲۶۱ تا ۲۶۳.

زهرا علیهم السّلام دشنام دهد واجب القتل است، و دانشمندان عامّه می فرمایند:
چنین شخصی هم کافر است و هم واجب القتل.^۱

۸- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلّم فرمودند:

اوّل شخصی که وارد بهشت می شود فاطمه زهرا است،

و در حدیث دیگر است که وجود مقدّس پیامبر اکرم فرمودند:

ما پنج تن «حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام»

قبل از همه وارد بهشت می شویم.

فاطمه زهرا سلام الله علیها روز قیامت سوار مرکب هایی است مخصوص به

خود، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها هنگام ورود به محشر، هنگام داخل شدن به

بهشت، هنگام سیر در جنّت و در سایر مواقف سوار بر مرکب مخصوص به

خود می باشد که گاهی از نور است، گاهی از یاقوت و گاهی از زمرد،

و حضرت زهرا سلام الله علیها در میان همه بانوان عالم «از اوّل خلقت تا روز

قیامت» تنها بانویی است که سوار بر مرکب در محشر حاضر می شود، و در این

فضیلت «سواره وارد محشر شدن» به طور همسان با پیامبر اکرم اشتراک دارد،

و این قضیه خود برهان روشن و قاطعی است که حضرت زهرا سلام الله

علیها دارای مقام شامخ ولایت است،

و از شئون همین رتبه والا است که جمیع زنان در محشر پیاده اند، و آن حضرت

که ولیّة الله می باشد سواره است و بر مرکب مخصوص خود سوار می باشد.^۲

۹- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوّم، موضوع دوازدهم «همانندی ولایت پیامبر

اکرم و حضرت زهرا و ائمه علیهم السّلام» صفحه ۳۱۱.

۲. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوّم، موضوع چهاردهم «تقدّم فاطمه زهرا

سلام الله علیها در ورود به بهشت» صفحه ۳۲۴ تا ۳۲۶.

هرکس مرا بعد از وفاتم زیارت کند مثل این است که مرا در حال حیات زیارت کرده است،

و هرکس فاطمه را زیارت کند مثل این است که مرا زیارت کرده است. و در حدیث دیگر است که:

هرکس بر فاطمه زهرا صلوات بفرستد مثل این است که بر پیامبر اکرم صلوات فرستاده است،

و از این احادیث شریف نیز استنباط می شود که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و لية الله است «همچنان که هر امام معصوم ولی الله است»^۱.

۱۰- دلیل دیگری که و لية الله بودن فاطمه زهرا سلام الله علیها را اثبات می کند، استقلال او است در موضوع صلوات فرستادن بر آن حضرت و کیفیت زیارت آن علیا مخدّره، که همانند صلوات بر پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب و حسنین علیهم السلام و همانند زیارت آن ذوات مقدّسه است، یعنی: همانگونه که بر صلوات فرستادن به آن چهار وجود مقدّس «یعنی حضرت محمّد و علی و حسن و حسین علیهم السلام» امر شده،

و همانگونه که بر زیارت نمودن آن چهار وجود مقدّس «یعنی حضرت محمّد و علی و حسن و حسین علیهم السلام» امر شده،

نسبت به صلوات فرستادن به فاطمه زهرا سلام الله علیها و زیارت آن حضرت نیز امر شده و همگان مأمور به این کار هستند.

در حدیث است که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
بر من صلوات ناقص نفرستید.

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوم، موضوع پانزدهم «فضیلت صلوات فرستادن بر فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۳۳ و ۳۳۴.

از وجود مقدّس پیامبر اکرم سؤال شد:

یا رسول الله:

صلوات ناقص چیست؟

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

صلوات ناقص این است که بگویید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، ولی درباره آل من ساکت باشید،

و سپس پیامبر اکرم فرمودند:

صلوات کامل بفرستید و بگویید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ.

علامه امینی ذیل این حدیث شریف عنوان نموده که:

صلواتی که شامل حضرت علی و حضرت فاطمه و امام حسن و امام حسین علیهم السلام نباشد مقطوع و بریده و ناقص است و مورد قبول خدا و رسول خدا نیست، لذا:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها هم ردیف و برابر وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر و حسنین علیهم السلام است که همه مسلمانان با ایمان اعم از شیعه و سنی در تشهّد نمازهای پنجگانه خویش بر آن حضرت صلوات می فرستند،

و همین لزوم صلوات فرستادن به فاطمه زهرا سلام الله علیها در نمازها یکی فضیلت و منقبت ساده نیست،

بلکه علامت و نشانه مرتبه اعلی و منصب والای آن حضرت است که این چنین در کنار و در جنب صاحبان رسالت و امامت قرار گرفته است،

و نتیجه این می شود که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بدون تردید ولیة الله است و دارای

مقام ولایت می باشد که هم ردیف و همتای اولیاء الله «یعنی حضرت محمد و علی و حسن و حسین علیهم السلام» مشمول صلوات جمیع مسلمین و مؤمنین جهان در هر زمان و مکان می گردد.^۱

توضیح:

در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت تألیف آیت الله وحید خراسانی آمده که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها قدر متیقّن آل است «قدر متیقّن آل محمد می باشد»،

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها قدر متیقّن آلی است که در هر نماز «در تشهّد نمازها» بر آن حضرت صلوات فرستاده می شود.

این چه تعظیمی است،

و این چه عظمتی است،

که در تشهّد هر نماز، بعد از شهادت به وحدانیت خداوند متعال و شهادت به رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، در آنجا باید دعا کرد «مقصود از دعا صلوات فرستادن است که در تشهّد هر نماز به خداوند متعال عرض می کنیم: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ».

و قدر متیقّن از این دعا که در تشهّد هر نمازی هست وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب، فاطمه زهرا، حسن و حسین علیهم السلام هستند.^۲

ب: کتاب آیت الله میرجهانی

در کتاب جُنَّة العاصمه تألیف آیت الله سیّد محمد حسن میرجهانی آمده که:

۱- همه ملائکه الهی، حتی جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل بی اذن و

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، بخش دوّم، موضوع پانزدهم «فضل صلوات فرستادن بر فاطمه علیها سلام» صفحه ۳۲۷ تا ۳۳۰.

۲. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس هفتم، صفحه ۱۲۸ و ۱۲۹.

بی اجازه فاطمه زهرا سلام الله علیها بر آن حضرت وارد نمی شدند، و از اطاعت آن حضرت خارج نیستند، و خداوند متعال عهد ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها را از آن ها «از همه ملائکه» گرفته است.^۱

۲- وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و لَیْةُ الله است و دارای مقام ولایت کلّیه می باشد.^۲

۳- از جمله آیات شریفه ای که بر ولایت کلّیه داشتن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها دلالت دارد آیه تطهیر است «آیه ۳۳ سوره احزاب» که در شأن اهل البیت نازل شده است،

و بنابر روایات اکثر مفسّرین عامّه «اهل سنت»،

و بنابر روایات اجماع مفسّرین خاصّه «شیعه»،

مراد از اهل البیت، وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام می باشند،

و نه امام دیگر از فرزندان امام حسین علیهم السلام ملحق به آنان می باشند،

و احدی از انبیاء و مرسلین هرگز در آن شرکت ندارند، تا چه رسد به سایر

مؤمنین.

باید دانست که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها علاوه بر دارا بودن ملکه عصمت سایر انبیاء و پیامبران که دارای ولایت جزئیّه بوده اند، در ولایت کلّیه با پدر بزرگوارش و با شوهر گرانقدرش شرکت داشته و همراه و هم قدم آن دو

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۸ - خصیصه شانزدهم.

۲. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۰، خصیصه سی و چهارم.

بزرگوار بوده است.

نتیجه کلام این که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها دارای ملکه عصمتی بوده که هیچگونه ترک اولایی که منافات با منصب ولایت مطلقه دارد از آن حضرت سر نزده،

و آن علیا مخدّره در دارا بودن ولایت مطلقه با پدر بزرگوارش و با شوهر گرانقدرش و با یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش شرکت دارد، و غیر از این چهارده وجود مقدّس و معصوم، احدی از مخلوقات از اولین و آخرین در داشتن عصمت کبری و ولایت مطلقه با این ذوات مقدّسه شریک نیست.^۱

۴- از جمله علائمی که دالّ بر ولایت کلیّه داشتن فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد این است که:

تمام خلائق عالم «همه مخلوقات» عاجز و ناتوان هستند که بتوانند حقیقت و نورانیت و درجات و مقامات فاطمه زهرا سلام الله علیها را بشناسند، همچنان که عاجز و ناتوان هستند که حقیقت و نورانیت و درجات و مقامات سیزده معصوم دیگر را بشناسند،

و در رابطه با عجز و ناتوانی مخلوقات از پی بردن به حقیقت و نورانیت و درجات و مقامات صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها، حدیثی از ناحیه وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل شده که آن حضرت فرمودند:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها، فاطمه نامیده شده

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۰۹ تا ۳۱۱.

زیرا تمام مخلوقات از شناختن آن حضرت باز گرفته شده و جدا شده‌اند، یعنی: به حقیقت و کُنه معرفت آن وجود مقدّس راه نیافته‌اند، و قادر به رسیدن به کُنه مقام آن علیا مخدّره نمی‌باشند.^۱

۵- از جمله علائم و نشانه‌هایی که دال بر ولایت کلیّه داشتن حضرت زهرا سلام الله علیها می‌باشد این است که: اَحَدی از خلق عالم از آدم تا خاتم برای همسر شدن با آن وَلِيَّةُ الله عَظْمی لیاقت نداشت غیر از وجود مقدّس وَلِيُّ الله الاعظم امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها وَلِيَّةُ الله عَظْمی است، و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام وَلِيُّ الله الاعظم می‌باشد، و اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها دارای ولایت مطلقه نمی‌بود، نفی لیاقت انبیاء الهی برای همسری با آن علیا مخدّره معنا نداشت، و به همین جهت است که در حدیث شریف آمده:

لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لِفَاطِمَةَ،
لَمْ يَكُنْ لَهَا كُفُوٌ مِنْ آدَمَ فَمَنْ دُونَهُ، یعنی:

اگر خداوند متعال، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام را برای حضرت فاطمه سلام الله علیها خلق نکرده بود،

برای حضرت فاطمه سلام الله علیها کُفو «مثل، مانند، همتا، شبیه، نظیر» در مردان این جهان نبود که لیاقت همسری آن علیا مخدّره را داشته باشد، از حضرت آدم تا خاتم.^۲

۱. جُنَّةُ العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۱۱ و ۳۱۲.

۲. جُنَّةُ العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۱۷ و ۳۱۸.

۶- از جمله علائم و نشانه‌هایی که دالّ بر ولایت کلیّه داشتن فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد نزول مُصحف بر آن حضرت می باشد.

در این مُصحف شریف است:

خبرهای آنچه که بوده «آنچه که اتّفاق افتاده»،

و آنچه که خواهد بود تا روز قیامت «آنچه که اتّفاق خواهد افتاد»،

شماره آنچه که در آسمانها است از نامهای ملائکه و غیر آنها،

شماره آنچه که خدا خلق فرموده از انبیاء و مرسلین و نامهای ایشان،

نامهای کسانی که انبیاء و مرسلین را تکذیب کرده‌اند،

نامهای کسانی که به انبیاء و مرسلین ایمان آورده‌اند،

نامهای همه اهل ایمان و همه اهل کفر از اوّلین و آخرین «نامهای همه

مؤمنین و کافرین از اوّل خلقت تا روز قیامت».

در مصحف فاطمه زهرا سلام الله علیها است صفت هر شهر و روستایی که

تاکنون بنا شده و یا بنا خواهد شد،

و تعداد مؤمنینی که در هر شهر و روستا زندگی نموده‌اند و یا زندگی

خواهند کرد،

و تعداد کافرینی که در هر شهر و روستا زندگی نموده‌اند و یا زندگی

خواهند کرد.

در مصحف شریف فاطمی است صفات اهل بهشت و شماره افرادی که

وارد بهشت می شوند،

و صفات اهل جهنّم و شماره افرادی که وارد جهنّم خواهند شد.

در مصحف شریف فاطمی است علم تمام قرآن کریم به نحوی که نازل

شده،

و علم تورات و انجیل و زبور به نحوی که هر کدام از آنها نازل شده‌اند،

و تعداد درخت‌ها و سنگریزه‌هایی که روی زمین است، و... نزول چنین مُصحف شریفی به وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها دلالت بر این دارد که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در داشتن ولایت کلیّه، هم‌دوش و هم‌تراز پدر بزرگوار خویش و شوهر گرانقدر خویش می‌باشد.^۱

۷- از جمله علائم و نشانه‌هایی که دالّ بر ولایت کلیّه داشتن فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشد کیفیت ورود آن حضرت به محشر می‌باشد، و در حدیث شریف است که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: وقتی که روز قیامت می‌شود، دخترم فاطمه زهرا سلام الله علیها در حالی که سوار بر ناقه‌ای از ناقه‌های بهشتی است وارد محشر می‌شود، در حالی که در طرف راست ناقه آن حضرت هفتاد هزار فرشته و در طرف چپ ناقه آن حضرت نیز هفتاد هزار فرشته قرار گرفته‌اند، و جبرئیل نیز در حالی که زمام ناقه آن حضرت را در دست گرفته با صدای بلند ندا می‌کند که: ای اهل محشر:

چشم‌های خویش را فرو اندازید «ببندید» تا فاطمه زهرا سلام الله علیها دختر گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم عبور نماید. نیازمند بودن همه انبیاء و مرسلین در دنیا و آخرت به شفاعت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها،

و امارت آن حضرت بر تمام اهل محشر طبق احادیث و روایات فراوانی که از طریق خاصّه و عامّه «شیعه و سنی» نقل شده دالّ بر این است که آن حضرت

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۱۹ تا ۳۲۱.

وَلِيَّةُ اللَّهِ است و دارای مقام ولایت مطلقه می باشد.^۱

۸ - از جمله علائم و نشانه‌هایی که دالّ بر ولایت کلیّه داشتن فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد حدیث شریفی است که از ناحیه وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام صادر شده،

و این حدیث شریف، مقام و منزلت ویژه و عظیم حضرت زهرا سلام الله علیها را بیان می فرماید.

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در رابطه با مقام و منزلت ویژه و عظیم فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

هِيَ الصِّدِّيقَةُ الْكُبْرَى،

وَ عَلَى مَعْرِفَتِهَا دَارَتِ الْقُرُونُ الْأُولَى، یعنی:

قرن‌های پیشین بر معرفت و شناسایی فاطمه زهرا سلام الله علیها دور زده است، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها صدّیقه کبری است،
و امّت‌های گذشته به معرفت و شناسایی آن حضرت باقی بوده‌اند.
در صفحه ۱۶۶ جُنَّة العاصمه آمده که:

تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقربین مأمور به معرفت و شناخت فاطمه زهرا سلام الله علیها و مأمور به پذیرش ولایت آن حضرت و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش بوده‌اند.^۲

در صفحه ۳۲۲ جُنَّة العاصمه و در توضیحات ذیل حدیث شریف «حدیث شریفی که از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل شد» آمده که:

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۲۳ تا ۳۲۵.

۲. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل ششم «در خصیصه‌های فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۱۶۶، خصیصه چهارم.

معرفت و شناخت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام حاملین عرش و همه ملائکه آسمانهای هفتگانه و تمام خلق اولین و آخرین و تمام انبیاء و مرسلین واجب است،

و بر معرفت آن حضرت همه قرون گذشته دور زده است،
بنابراین:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به طور قطع و یقین وِیَّةُ الله است،
و با پدر بزرگوارش و با شوهر گرانقدرش هم دوش و همراه است،
و دارای ولایت مطلقه می باشد،
و براساس احادیث و روایات فراوانی که از طریق خاصّه و عامّه «شیعه و سنی» رسیده،

همه انبیاء و مرسلین در دنیا و آخرت به شفاعت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیازمند می باشند،

و آن حضرت بر تمام اهل محشر اِمَارَت دارد.^۱
صِدِّیق = بسیار راستگو، کسی که هرگز دروغ نگوید، کسی که در گفتار و عقیده اش راستگو است و عملش گواه صدق او باشد،
مَوْنُت صِدِّیق می شود صِدِّیقه.

اِمَارَت = فرماندهی، فرمانروایی، ولایت.

کبیر = بزرگ، بلندمرتبه، بزرگ قدر.

اکبر = بزرگ تر، بلند مرتبه تر، بزرگ قدر تر،

مَوْنُت اکبر می شود کُبْری^۲.

۱. جَنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم «بیان ولایت کَلِّیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۳۲۲ و ۳۲۳ و صفحه ۳۳۰.

۲. مفردات راغب.

توضیح:

ذیل فضیلت سیم فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با حدیث شریفی که ملاحظه فرمودید توضیحات کامل و جامعی به عرض رسیده است.

فضیلت سیزدهم

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله است، لذا نام مبارک آن حضرت در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام آمده است، گرچه آن حضرت منصب امامت ندارد و امام نیست.

ذیل یازدهمین و دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله می باشد، یعنی:

همچنان که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم السّلام حُجَّةُ الله و وَليُّ الله می باشند،

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز مانند آن ذوات مقدّسه حُجَّةُ الله و وَليَّةُ الله می باشد، لذا:

در بعضی از احادیث شریف که نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام ذکر شده، نام مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام آمده است،

گرچه آن حضرت منصب امامت ندارد و امام نیست.

قابل ذکر است که:

نبوت و امامت اختصاص به مردان دارد، زیرا نبی و امام در بین مردم حضور دارد و مردم را به سوی خداوند متعال دعوت می‌کند، و در این راه با دشمنان خدا جهاد می‌کند و دشمنان خدا را به هلاکت می‌رساند، و یا این که در این راه به شهادت می‌رسد،

و چون جهاد برای بانوان واجب نشده،

و چون بانوان مانند مردان نمی‌توانند همیشه در بین مردم حضور فیزیکی فعال داشته باشند، لذا:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها رسول و امام نیست، یعنی منصب نبوت و امامت ندارد، لیکن:

مقام آن حضرت غیر از پدر بزرگوارش و غیر از شوهر گرانقدرش از مقام تمام انبیاء الهی برتر و بالاتر است، و ذیل فضیلت دوّم و سوّم و چهارم آن حضرت در این کتاب شریف فاطمی به طور مبسوط به آن اشاره شد.

نه تنها مقام حضرت زهرا سلام الله علیها از مقام انبیاء الهی برتر و بالاتر می‌باشد، بلکه مقام آن حضرت غیر از پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش نیز بالاتر می‌باشد،

ضمن این که مقام ائمه معصومین علیهم السلام از مقام انبیاء الهی برتر و بالاتر می‌باشد، و ذیل فضیلت دوّم و سوّم و چهارم فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی به این موضوع اشاره شده است.

انشاء الله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی ملاحظه خواهید فرمود که مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش برتر و بالاتر می‌باشد، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از

شوهر گرانقدرش سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد و مقام آن حضرت از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر است، و بعد از آن حضرت یازده امام معصوم از نسل و ذریّه آن حضرت قرار گرفته اند،

و بعد از آن ذوات مقدّسه انبیاء الهی واقع شده اند،

بنابراین:

با این که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها منصب امامت ندارد، لیکن مقام آن حضرت از مقام ائمّه معصومین علیهم السّلام برتر و بالاتر می باشد «غیر از حضرت امیر علیه السّلام که دوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد و خیر الخلق بعد از رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم است»، لذا:

در احادیث شریفی که نام مبارک ائمّه علیهم السّلام ذکر شده، نام مقدّس و مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز در ردیف نام مبارک ائمّه علیهم السّلام آمده است، گرچه همانطور که قبلاً به عرض رسید آن حضرت منصب نبوّت و امامت ندارد و رسول و امام نیست.

در کتاب جلوه نور تألیف آیت الله سعادت پرور آمده که:

احادیث و روایاتی که از ناحیه وجود مقدّس ائمّه معصومین علیهم السّلام صادر شده مبین این مطلب است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها جز نبوّت و امامت که خاص مردان است حائز تمامی کمالات انبیاء و اولیاء می باشد،

و بلکه بالاتر این که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در خلقت نوری و مقام و منزلت نورانیّت، هم ردیف پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمّه معصومین علیهم السّلام می باشد،

و مقام نورانیت آن حضرت و خلقت نوری آن بزرگوار مقدّم بر خلقت نوری انبیاء و اولیاء الهی می باشد، همچنین:

منزلت مُحدّث بودن که یکی از مقامات و منزلت های ائمه معصومین علیهم السّلام می باشد، برای حضرت زهرا سلام الله علیها نیز اثبات می شود «یعنی آن حضرت مُحدّثه می باشد، یعنی جبرئیل و ملائکه الهی با حضرت زهرا سلام الله علیها سخن می گفتند همچنان که با ائمه معصومین علیهم السّلام سخن می گفتند»^۱.

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با حُجَّة الله بودن و وَلیَّة الله بودن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و هم ردیف بودن مقام و منزلت نورانیت و خلقت نوری آن حضرت با پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السّلام، و مقدّم بودن مقام نورانیت آن بزرگوار و مقدّم بودن خلقت نوری آن حضرت بر انبیاء الهی، اینک می پردازیم به نقل احادیث شریفی که طی آن احادیث شریف نام مقدّس و مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام آمده است، گرچه آن حضرت منصب امامت ندارد و امام نیست.

حدیث اول:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کند که آن حضرت فرمودند:

وقتی مرا به معراج بردند پروردگارم به من فرمود:

ای محمّد:

من به زمین نگاه کردم و تو را برگزیدم و پیامبر نمودم،

و برای تو از اسم خود اسمی را مشتق نمودم،

من محمود هستم و تو محمّد.

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۲، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۸ «توضیحات ذیل حدیث نهم».

سپس بار دیگر به زمین نگریستم و علی بن ابیطالب را برگزیدم،
 و او را وصی و جانشین و داماد تو و پدر فرزندان قرار دادم،
 و برای او از اسامی خودم اسمی مشتق نمودم،
 من علیّ اعلی هستم و او علی است.
 من، فاطمه و حسن و حسین را از نور شما خلق کردم و سپس ولایت آنها
 را به ملائکه عرضه نمودم،
 هرکس ولایت آنها را پذیرفت نزد من از مقربین محسوب شد.
 ای محمد:

اگر بنده ای مرا آنچنان عبادت کند که بریده گردد «اعضاء بدنش از هم جدا
 شود»،

و فقط استخوانی از او به جای بماند،
 و از شدت عبادت همچون مشک کهنه شود «یعنی فقط از او پوست و
 استخوانی باقی بماند، و این قضیه کنایه از شدت ضعف و لاغری است»،
 اما در حال انکار ولایت این چند نفر بمیرد، او را در بهشت و در سایه عرشم
 جای نخواهم داد.

خداوند متعال آنگاه به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

دوست داری آنها را ببینی «کسانی را که خداوند متعال پذیرش ولایت آنها
 را به مردم واجب فرموده است»؟

پیامبر اکرم به خداوند متعال عرض کرد:

آری

سپس خداوند متعال به من فرمود:

ای محمد:

سرت را بلند کن،

و من نیز سرم را بلند کردم،

و در این هنگام با انوار علی، فاطمه، حسن، حسین، علی بن الحسین، محمد بن علی، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و حجت بن الحسن القائم که همچون ستاره‌ای درخشان در میان آن‌ها بود مواجه شدم «روبه‌رو شدم»،

و در همین حال به خداوند متعال عرض کردم:

یا رَبِّ مَنْ هُوَلاءِ، یعنی:

خداوندا:

این‌ها چه کسانی هستند؟

خداوند متعال به من فرمود:

هُوَلاءِ الْأَئِمَّةِ،

و هذا القَائِمُ الَّذِي يُحِلُّ حَلالِي وَ يُحَرِّمُ حرامِي وَ...، یعنی:

این‌ها ائمه هستند «حضرت علی و حضرت زهرا سلام‌الله علیهما و یازده امام معصوم علیهم‌السّلام از نسل آن دو بزرگوار»،

و این «اشاره به امام زمان علیه‌السّلام» قائم است،

که حلال و حرام را آنطور که من حلال و حرام کرده‌ام به اجرا می‌گذارد،

به وسیله او «امام زمان علیه‌السّلام» از دشمنانم انتقام می‌گیرم،

او «امام زمان علیه‌السّلام» مایه راحتی و آسایش اولیاء من است،

او است که قلوب شیعیان را از شرّ ستمکاران و منکرین و کافرین آرامش

می‌بخشد،

و با انتقام گرفتن از آنها شیعه را خوشحال می‌کند.

او «امام زمان علیه‌السّلام» لات و عُزّی را «فلانی و فلانی را» تر و تازه از

زمین خارج می کند و به آتش می کشد،
و به راستی که فتنه و ضلالتی که به وسیله فلانی و فلانی در بین مردم ایجاد
شد از فتنه گوساله و سامری بیشتر خواهد بود.
این حدیث شریف را مفضل بن عمر از وجود مقدس امام صادق علیه السلام
نقل نموده است.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
خداوند متعال ارواح را دو هزار سال قبل از بدن‌ها «قبل از خلقت جسم
انسان‌ها» خلق فرمود،
و ارواح حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام
و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام را عالی‌ترین و برترین و شریف‌ترین آن
ارواح قرار داد،
و آنگاه ارواح این ذوات مقدسه را «ارواح قدسی پیامبر اکرم و حضرت
امیر و حضرت زهرا و یازده امام معصوم از نسل حضرت امیر و حضرت زهرا
سلام الله علیهم اجمعین» بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه نمود،
و نور آن ذوات مقدسه همه جا را فرا گرفت،
و آنگاه خداوند متعال به آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها «یعنی به همه مخلوقات
خویش» فرمود:

هُؤْلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةَ بَرِيَّتِي،
مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، باب ششم، صفحه ۱۰۸، حدیث ۲۷.

کمال الدین و تمام النعمه، جلد اول، باب ۲۳، صفحه ۴۳، حدیث ۲.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی» صفحه ۴۹۱ و ۴۹۲، حدیث «۴۶۳، ۱۳۴».

تفسیر نورالتقلین، جلد چهارم، صفحه ۲۵۱، حدیث ۲۵ «حدیث ۵۹۱۴» «ذیل آیه اول سوره اسراء».

وَلَمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،
 وَ لَمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي،
 فَمَنْ ادَّعَى مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظَمَتِي عَذَّبْتُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ،
 وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنْ نَارِي،
 وَ مَنْ أَقْرَبَ بَوْلَاتِيهِمْ وَ لَمْ يَدْعُ مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانِهِمْ مِنْ عَظَمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي
 رَوْضَاتِ جَنَّتِي وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ عِنْدِي،
 فَوَلَّيْتُهُمْ أَمَانَةً عِنْدَ خَلْقِي فَأَيُّكُمْ يَحْمِلُهَا بِأَثْقَالِهَا وَ يُدْعِيهَا لِنَفْسِهِ،
 فَابْتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا مَنْ ادَّعَى مَنَزِلَتَهَا وَ
 تَمَّتْ مَحَلِّهَا مِنْ عَظَمَةِ رَبِّهِمْ، یعنی:

خداوند متعال ارواح مطهر خمسہ طیبہ «یعنی حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیہم السلام» و دیگر ائمه معصومین علیہم السلام «یعنی ارواح وجود مقدس چهارده معصوم علیہم السلام» را به آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات» عرضه نمود و به آنها فرمود:

اینها «وجود مقدس چهارده معصوم علیہم السلام»:

أَحِبَّائِي، یعنی:

اینها دوستان من هستند،

أَوْلِيَائِي، یعنی:

اینها اولیاء من هستند، یعنی اولیاء الله می باشند،

حُجَّجِي، یعنی:

اینها حجّت های من بر مخلوقات می باشند،

أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي، یعنی:

اینها امامان و پیشوایان مخلوقات من هستند.

هیچ مخلوقی را خلق نکرده ام و نیافریده ام که بیشتر از اینها دوستش بدارم،

بهشت را برای آنها و محببین آنها خلق کرده‌ام،
و جهنم را برای دشمنان آنها و مخالفین آنها خلق نموده‌ام،
هرکس مقام و منزلتی را که آنها نزد من دارند به خود نسبت بدهد و مقام
و منزلت آنها را ادعا کند،

او را آنچنان عذاب کنم که احدی را آنگونه عذاب نکرده باشم،
و او را همراه با مشرکین در پائین‌ترین و بدترین نقطه جهنم قرار می‌دهم.
هرکس به ولایت و امامت این‌ها اقرار نماید،
و مقام و جایگاه رفیع این‌ها را به خود منسوب نسازد «مقام رفیع آن ذوات
مقدسّه را ادعا نکند»،

او را همراه آن بزرگواران در بهشت ماوا و منزل می‌دهم،
و در آنجا هرچه که بخواهد برایش فراهم می‌سازم،
و او را در جوار خود جای می‌دهم.
ولایت و امامت این‌ها امانتی است که نزد مخلوقم می‌سپارم،
پس کدام یک از شما «کدام یک از مخلوقات» می‌تواند بار این امانت را با
سنگینی‌های آن به دوش بکشد و آن را برای خویش ادعا نماید.
همه آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها «یعنی همه مخلوقات» از این‌که آن امانت را
حمل کنند و بر دوش بکشند ابا و امتناع نمودند،
و روشن است که امتناع آنها از حمل این امانت به جهت استکبار و
سرکشی نبود،

بلکه به جهت ترس توأم با تواضع و فروتنی از عظمت خداوند متعال بود
که مبادا به ناحق ادعای چنین منزلتی را بنمایند و در سر بپروراندند،
و چنین جایگاه رفیعی را برای خویش آرزو نمایند.

حدیث شریف طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی

از حدیث شریف اشاره شد که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السلام آمده، و خداوند متعال در رابطه با وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش فرموده:

هُؤْلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةٌ بَرِيَّتِي.

این حدیث شریف را مفصل بن عمر از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

حدیث سوّم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

خداوند متعال به من وحی نازل نمود و فرمود:

ای محمّد:

من به زمین نگاه کردم و تو را برگزیدم و پیامبر قرار دادم، سپس بار دیگر به زمین نگاه کردم و علی بن ابیطالب را برگزیدم، و او را وصی تو و وارث علم تو و امام بعد از تو قرار دادم، و از صلب شما دو نفر، ذریه و نسل پاکیزه و ائمه معصومین را که خازنین علم من می باشند بیرون می آورم.

۱. معانی الأخبار، جلد اول، صفحه ۲۵۴، باب ۴۳، حدیث ۱.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه» صفحه ۴۴۳، حدیث ۴۱۲، ۸۳.

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۶۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۷۱، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۳۵ و ۳۶ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر نورالتقلین، جلد اول، صفحه ۱۵۷، حدیث ۱۴۶ و ۱۴۸ «حدیث ۲۶۰ و ۲۶۲» «ذیل آیات ۳۷ تا ۳۹

سوره بقره».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، حدیث ۲۵۹ «حدیث ۹۰۶۸» «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان» تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد هشتم، صفحه ۴۸ تا ۵۲.

ذیل: وَ الْإِمَانَةُ الْمَحْفُوظَةُ.

فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹، بخش اول، ذیل «آیه هفتم: آیه امانت».

اگر شما نبودید دنیا و آخرت و بهشت و جهنم را خلق نمی کردم «به خاطر شما دنیا و آخرت و بهشت و جهنم را خلق کردم».

ای محمد:

آیا دوست داری آنها را ببینی؟

به خداوند متعال عرض کردم:

بله

خداوند متعال به من ندا فرمود:

ای محمد:

سرت را بالا کن،

و من نیز سرم را بلند کردم،

و انوار علی و فاطمه و حسن و حسین و علی بن الحسین و محمد بن علی

و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی

بن محمد و حسن بن علی و حضرت حجت را دیدم،

در حالی که حضرت حجت «امام زمان علیه السلام» در میان آنها مانند ستاره

درخشانی درخشندگی داشت.

به خداوند متعال عرض کردم:

خداوندا:

اینها کیستند؟

خداوند متعال به من فرمود:

یا مُحَمَّدُ:

هُمُ الْأَئِمَّةُ بَعْدَكَ الْمُطَهَّرُونَ مِنْ صُلْبِكَ،

وَ هَذَا الْحُجَّةُ الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلًا، يَعْنِي:

خداوند متعال به من فرمود:

ای محمّد:

این‌ها بعد از تو امام‌های معصوم و مطهر هستند و از صُلب تو می‌باشند،
و این «وجود مقدّس امام زمان علیه‌السلام» حُجّتی است که زمین را پر از
عدل و داد می‌نماید.

این حدیث شریف را انس از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
و سلّم نقل نموده است.^۱

توضیح:

۱- در این حدیث شریف نیز نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در ردیف
نام مبارک ائمه معصومین علیهم‌السلام آمده است، با این‌که آن حضرت منصب
امامت ندارد و ظاهراً امام نیست،

زیرا منصب نبوّت و امامت اختصاص به مردان دارد و در صفحات قبل
راجع به آن توضیحاتی ارائه شد.

با این‌که وجود مقدّس فاطمه زهرا منصب امامت ندارد، لیکن در این احادیث
شریف ملاحظه فرمودید که نام مبارک آن حضرت در ردیف نام مبارک ائمه
معصومین علیهم‌السلام آمده است،

و این امر حاکی از مقام و منزلت ویژه و رفیع آن علیا مخدّره می‌باشد.
قابل ذکر است که:

گرچه وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها منصب نبوّت و امامت را
ندارد و ظاهراً نبی و امام نیست، لیکن مقام آن بزرگوار بعد از پدر بزرگوارش
و بعد از شوهر گرانقدرش از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه‌اش برتر و
بالاتر می‌باشد،

و چون مقام ائمه معصومین علیهم‌السلام از مقام همه انبیاء برتر و بالاتر

۱. اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، صفحه ۵۲۰، حدیث ۴۹۷.

می باشد «غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم»، لذا:

به طریق اولی مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام همه انبیاء برتر و بالاتر می باشد «غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم»،

و خلاصه کلام این که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها با این که منصب نبوت و امامت ندارد و نبی و امام نیست،

اما نام مبارک آن حضرت در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام ذکر شده،

و مقام آن حضرت بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش برتر و بالاتر می باشد، لذا به طریق اولی مقام آن علیا مخدّره از مقام همه انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد و بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش، افضل و اشرف مخلوقات خداوند متعال است.

۲- ذیل دوّمین و سوّمین و چهارمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی به عرض رسید و احادیثی از ائمه معصومین علیهم السّلام نقل شد که وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام علّت غایی خلقت می باشند،

و اشرف مخلوقات هستند،

و انبیاء الهی هنگام گرفتاری به آن ذوات مقدّسه توسّل پیدا کرده و متوسّل به آن بزرگواران می شدند،

و خداوند متعال نیز به احترام وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام

گرفتاری آن‌ها را برطرف می‌نمود.

۳- انشاءالله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با افضل و اشرف بودن آن علیا مخدّره بر یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه‌اش توضیحاتی به عرض خواهد رسید و احادیث شریفی از ائمّه معصومین علیهم‌السّلام نقل خواهد شد.

۴- حدیث شریف قدسی است که خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

يَا أَحْمَدُ:

لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ،

وَلَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ،

وَلَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

اگر تو نبودی، افلاک «جهان و جهانیان، آسمان‌ها، کرات، مدار سیارات» را

خلق نمی‌کردم، یعنی:

ای احمد:

همه عالم را به خاطر تو خلق کردم،

و اگر علی نبود تو را خلق نمی‌کردم،

و اگر فاطمه نبود شما دو نفر «تو و علی» را خلق نمی‌کردم.

این حدیث شریف قدسی را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مقدّس پیامبر

اکرم نقل نموده است.^۱

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت‌الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل یازدهم، صفحه ۳۰۲، ۳۰۳.

حدیث لولا فاطمة، تألیف آیت‌الله محمدعلی گرامی، صفحه ۱۱، ۱۵.

جلوه نور، تألیف آیت‌الله سعادت‌پرور، فصل نهم، صفحه ۷۶، ۷۷، حدیث ششم.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، صفحه ۱۵ و ۲۶ «مقدمه مؤلف».

صفحه ۲۰۱، فصل پانزدهم، ذیل: نام‌های فاطمه علیها سلام.

در صفحه ۱۴ و ۱۵ حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ تَأْلِيفُ آيَتِ اللَّهِ گرامی آمده که:
 با توجه به احادیث شریفی که از ناحیه ائمه معصومین علیهم السلام صادر شده، یقین قطعی و مسلم حاصل می شود که:
 هدف از خلقت عالم، وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام می باشند، و در میان این احادیث شریف، دو سه حدیث هم هست که در میان خود پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت نیز ترتیبی ذکر کرده است.
 این دو سه حدیث شریف و نورانی می فهماند که:
 با خلقت پیامبر اکرم و حضرت علی و امام حسن و امام حسین علیهم السلام هنوز نور مطلق تحقق نیافته بود،
 لذا حضرت زهرا سلام الله علیها خلق شد، یعنی غایت خلقت همگی حضرت زهرا سلام الله علیها می باشد، یعنی:
 پیامبر اکرم و حضرت علی و امام حسن و امام حسین علیهم السلام نیز قدم آخر نیستند و ماقبل آخر می باشند و مقدمه آخرین هستند، که آن نیز وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد.
 در میان احادیث و روایات، یک حدیث هم به این ترتیب نقل شده که:
 اگر پیامبر اکرم نبود عالم نبود،
 و اگر حضرت علی نبود پیامبر اکرم نبود،
 و اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها نبود پیامبر اکرم و حضرت علی نبودند.^۱
 در صفحه ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ تَأْلِيفُ آيَتِ اللَّهِ گرامی آمده که:
 مشخصه حضرت امیر علیه السلام مسئله امامت و ولایت است،
 همچنان که مشخصه پیامبر اکرم مسئله رسالت و نبوت می باشد،
 لذا مفاد این قسمت از این حدیث شریف قدسی «لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ» این

۱. حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمد علی گرامی، ذیل عنوان: منابع و مدارک حدیث شریف، صفحه ۱۳ تا ۱۵.

می شود که:

اگر امامت نبود نبوت پدید نمی آمد،
و این مطلب هم دور از قاعده نیست، زیرا:
نبوت بیان قانون است،
و قانون بدون اجرا فایده ندارد یا فایده اندکی دارد، لذا:
امامت از نبوت مهمتر است، بنابراین:
منظور از فرمایش خداوند متعال به پیامبر اکرم که می فرماید:
لَوْلَا عَلَيَّ لَمَا خَلَقْتُكَ، این است که:
اگر امامت نبود نبوت انجام نمی شد.
نگویید که:

پس علی علیه السلام از پیامبر اکرم مهمتر است،
با این که خود علی علیه السلام می فرماید:

أَنَا عَبْدٌ مِنْ عَبِيدِ مُحَمَّدٍ،

بلکه می گوئیم:

پیامبر اکرم دو منصب دارد،

یکی نبوت،

و دیگری امامت، لذا:

وجود مقدس پیامبر اکرم، هم پیامبر است و هم امام، بنابراین:

معنی لَوْلَا عَلَيَّ لَمَا خَلَقْتُكَ این است که:

اگر امامت نبود نبوت انجام نمی شد.

از این دو آیه شریفه «آیه سوّم و شخصت و هفتم سوره مائده» به خوبی

استفاده می شود که:

مقام امامت فوق نبوت است،

و اگر امامت تحقق نیابد و بلکه اگر تداوم پیدا نکند رسالت هم تحقق نیافته است.^۱

در صفحه ۹۴ تا ۹۶ حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ در توضیح قسمت دوم این حدیث شریف قدسی «لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ» آمده که:

تداوم امامت به وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بستگی دارد، یعنی: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها با عمر کوتاه خویش پس از رحلت پیامبر اکرم، مهمترین رکن رسالت یعنی امامت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را حفظ نموده است، ضمن این که آن حضرت به طور طبیعی مادر یازده امام پس از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بوده و از این راه امامت را حفاظت کرده است، لذا:

اگر حضرت زهرا سلام الله علیها نبود امامت تداوم نداشت،

و اگر امامت تداوم پیدا نمی کرد رسالت ابر و ناقص می ماند،

و اگر رسالت نبود خلقت معنا پیدا نمی کرد،

و به همین جهت است که طبق این حدیث شریف قدسی:

اگر حضرت فاطمه نبود علی علیه السلام نبود «یعنی امامت نبود»،

و اگر علی علیه السلام نبود «یعنی اگر امامت نبود»، پیامبر اکرم نبود «یعنی

رسالت و نبوت نبود».^۲

ملاحظه فرمودید که:

الف: با این که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نبی نیست و مقام

نبوت و رسالت ندارد، لیکن:

مقام آن حضرت غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم از مقام تمام انبیاء الهی برتر

۱. حدیث لولا فاطمة، تألیف آیت الله محمد علی گرامی، صفحه ۳۷ تا ۳۹، ذیل عنوان: معنای جمله دوم حدیث لولا فاطمة.

۲. حدیث لولا فاطمة، تألیف آیت الله محمد علی گرامی، صفحه ۳۷ تا ۳۹، ذیل: معنای جمله دوم حدیث لولا فاطمة صفحه ۱۱۱، ذیل: تداوم امامت به وجود حضرت فاطمه علیها سلام.

و بالاتر است، و در این رابطه ذیل فضیلت دوّم و سوّم و چهارم آن حضرت در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی ارائه شده و به عرض رسیده است که:

۱- حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش بهترین مخلوق خداوند متعال هستند و اشرف و افضل مخلوقات می باشند «دوّمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۲- حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه آن حضرت علّت غایی خلقت می باشند، یعنی: خداوند متعال عالم را به خاطر آن ذوات مقدّسه خلق فرموده است، و این امر دالّ بر افضل و اشرف بودن آن بزرگواران از تمام مخلوقات می باشد «سوّمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۳- انبیاء الهی هنگام گرفتاری به حضرت زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه آن حضرت توسّل پیدا می نمودند و خداوند متعال را به آن ذوات مقدّسه سوگند می دادند و خداوند متعال نیز به احترام آن ذوات مقدّسه گرفتاری انبیاء را برطرف می نمود و حوائج آن ها را برآورده می کرد، و این امر دالّ بر افضلیت آن ذوات مقدّسه بر انبیاء الهی می باشد «چهارمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

ب: با این که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها امام نیست و منصب امامت ندارد، لیکن:

مقام آن حضرت غیر از وجود مقدّس مولی الموحّدین امیرالمؤمنین علی بن

ایطالب علیه السلام از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش برتر و بالاتر می باشد که انشاء الله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی به آن اشاره خواهد شد، و بلکه بالاتر، یعنی: طبق این حدیث شریف قدسی «یا أَحْمَدُ، لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةٌ لَمَا خَلَقْتُكُمَا».

اگر وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها نبود علی علیه السلام نبود «یعنی امامت نبود»،

و اگر علی علیه السلام نبود «یعنی اگر امامت نبود»، پیامبر اکرم نبود «یعنی رسالت نبود»،

بنابراین:

هیچ جای تعجب ندارد که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السلام ذکر شود، زیرا آن حضرت حُجَّة الله و وَلیَّة الله است و بر تمام مخلوقات ولایت دارد، و این ویژگی هایی که ذکر شد از ویژگی های اختصاصی پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام می باشد.

شبهه و نظیر مطالب مندرج در کتاب حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ تَأْلِيف آیت الله گرامی که ذیل این حدیث شریف قدسی «لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمَا» در رابطه با مقام منزلت و مقام رفیع فاطمه زهرا سلام الله علیها نقل شد در کتاب جُنَّة العاصمه تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی، و کتاب جلوه نور تألیف آیت الله سعادت پرور، و کتاب فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم تألیف آیت الله رحمانی همدانی نیز مطالبی ذکر شده که ذیل سوّمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها به طور مبسوط به آن ها اشاره شد، لذا از تکرار آن ها خودداری می شود.

پس از ارائه توضیحاتی ذیل این حدیث شریف قدسی معروف، می پردازیم به ادامه احادیث شریفی که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در ردیف نام

مبارک ائمه معصومین علیهم السلام آمده است.

ضمن تذکر مجدد این مطلب که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها ظاهراً امام نیست و منصب امامت ندارد، به عرض می‌رساند که:

آن بزرگوار، هم حُجَّةُ الله است هم وَلِیَّةُ الله، لذا:

بر تمام مخلوقات ولایت دارد و واجب‌الاطاعه می‌باشد، و انشاء الله تعالی ذیل چهاردهمین فضیلت آن علیا مخدّره در این کتاب شریف فاطمی به این موضوع اشاره خواهد شد.

حدیث چهارم:

بلافاصله پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فدک غصب شد، و حضرت زهرا سلام الله علیها که از غصب فدک با خبر شده بود مقنعه و چادری بر سر کشیده و با چند نفر از بانوان قوم خویش وارد مسجد شد «مسجد النبّی در مدینه»، درحالی که غاصبین فدک به همراه عده‌ای از مهاجرین و انصار در مسجد حضور داشتند.

به دستور حضرت زهرا سلام الله علیها پرده‌ای زده شد، و آنگاه وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در پشت آن پرده جلوس فرمود، و سپس آن حضرت آه دردناکی از دل سوزان خویش کشید به نحوی که همه مجلس به گریه افتاده و یکپارچه اندوه و عزا شد.

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها مدّتی صبر و درنگ نمودند تا مجلس آرام گرفت و آنگاه آن حضرت شروع به صحبت نمودند.

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها پس از حمد و ثنای خداوند متعال و اشاره به گوشه‌ای از فضائل و مناقب پیامبر اکرم، مهاجر و انصار حاضر در مسجد النبّی را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

ای مهاجر و انصار:

شما بندگان خدا و به پا دارنده احکام و اوامر و نواهی خداوند متعال هستید،
شما حامل پیامها و فرمایشات پیامبر اکرم به سوی مردم و امتها هستید.

ای مهاجر و انصار:

حقّی از سوی خداوند متعال بر عهده دارید و پیمانی را که با خداوند متعال
بسته‌اید پذیرفته‌اید،

این را بدانید که رسول خدا در بین شما امانتی بس بزرگ و ودیعه با عظمتی
را باقی نهاده است، و آن عبارت است از:

كِتَابُ اللَّهِ النَّاطِقِ، یعنی:

کتاب ناطق خدا «یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و ما اهل

بیت پیامبر اکرم»،

وَ الْقُرْآنُ الصَّادِقُ، یعنی:

کتاب صامت خدا یعنی قرآن کریم، که مجموعه حقائق و قوانین و دلائل و
براهین روشن و آشکار در آن است «صامت = ساکت، خاموش».

ای مهاجر و انصار:

شما در صورت عمل به این کتاب آسمانی به آخرین درجه سعادت و ترقّی
خواهید رسید،

و از تیرگی‌های جهالت و گمراهی و گرفتاری نجات خواهید یافت،

و مورد غبطه امت‌های دیگر قرار خواهید گرفت.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

فَجَعَلَ اللَّهُ الْإِيمَانَ تَطْهِيراً لَكُمْ مِنَ الشِّرْكِ،

وَ الصَّلَاةَ تَنْزِيهاً لَكُمْ عَنِ الْكِبْرِ،

وَ الزَّكَاةَ تَرْكِيَةً لِنَفْسٍ وَ نَمَاءً فِي الرِّزْقِ،

وَ الصِّيَامَ تَثْبِيثاً لِلْإِخْلَاصِ،

وَ الْحَجِّ تَشْيِيداً لِلدِّينِ،

وَ الْعَدْلَ تَنْسِيقاً لِلْقُلُوبِ، یعنی:

خداوند متعال ایمان را برای تطهیر قلوب شما از آلودگی شرک،

نماز را برای دوری از کبر،

زکات را برای تزکیه و پاک نمودن نفس و جان و برای برکت رزق و روزی،

روزه را برای تثبیت اخلاص،

حج را برای برپا داشتن دین و تقویت دین،

و عدل و انصاف را برای نظم اجتماع و برای پیوند قلوب قرار داد.

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در ادامه فرمایش خویش در رابطه

با امامت اهل بیت پیامبر اکرم و لزوم اطاعت از آن ذوات مقدسه فرمودند:

طَاعَتَنَا نِظَاماً لِلْمِلَّةِ،

وَ اِمَامَتَنَا اَمَاناً مِنَ الْفُرْقَةِ، یعنی:

خداوند متعال اطاعت و پیروی از ما اهل بیت پیامبر اکرم را عامل وفاق و

قوام دین و جامعه،

و امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم را برای ایمن بودن از تفرقه قرار داد.

بیانات نورانی فاطمه زهرا سلام الله علیها در مسجد النبى در جمع مهاجر

و انصار و غاصبین فدک مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به

قسمتی از فرمایشات نورانی حضرت زهرا سلام الله علیها اشاره شد که موضوع

امامت اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و لزوم اطاعت از آن

ذوات مقدسه مطرح شده بود.^۱

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، احتجاج حضرت زهرا سلام الله علیها درباره فدک، صفحه ۲۲۶، حدیث ۴۹.

سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۲۶۵ و ۳۶۸.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۳، صفحه ۱۷۴ «توضیحات ذیل حدیث هفتم».

توضیح:

۱- ملاحظه فرمودید که حضرت زهرا سلام الله علیها فرمودند:

طَاعَتَنَا نِظَامًا لِلْمِلَّةِ،
وَ اِمَامَتَنَا اَمَانًا مِنَ الْفُرْقَةِ.

معنا و مفهوم این فقره از فرمایشات نورانی حضرت زهرا سلام الله علیها این است که:

امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، امان و ایمنی است برای مسلمانان،

و باعث دور شدن مسلمانان از اختلاف و تشتت و نفاق می شود،
و به مسلمانان هشدار می دهد که:

اگر از ما اهل بیت پیامبر اکرم اطاعت و تبعیت ننمایید،
و اگر امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را نپذیرید
از اختلاف و پراکندگی و تشتت آراء در امان نخواهید بود.

چون مسلمانان بعد از رحلت پیامبر اکرم از اهل بیت پیامبر اکرم اطاعت و
تبعیت نمودند و امامت آن ذوات مقدسه را نپذیرفتند، مفهوم فرمایش حضرت
زهرا سلام الله علیها در جامعه مسلمین تحقق پیدا کرد و کار به جایی رسید که
زیر لوای اسلام هفتاد و سه فرقه پیدا شدند که هر یک خود را بر حق و بقیه
فرقه‌ها را باطل می دانند.

دین خدا ملعبه دست بازیگران سیاسی شد و چهره‌ای بسیار زشت از آن در
دنیا نمودار گشت به طوری که هیچگاه مسلمین روی سعادت را ندیدند.
سؤال این است که:

آیا مسلمانان که جمعیت آنها از مرز یک میلیارد نفر گذشته در ذلت نیستند؟
آیا عداوت و دشمنی میان آنها حکم فرما نیست؟

آیا هر گروه از مسلمانان گروه دیگر را تخطئه نمی کند؟

پاسخ در تمام این موارد مثبت است،

و منشأ تمام این دردها و گرفتاری‌ها و بلیات خانمان سوز، همان پیروی نکردن مسلمانان صدر اسلام از اهل بیت پیامبر اکرم و نپذیرفتن امامت آن ذوات مقدّسه می باشد.^۱

۲- ملاحظه فرمودید که حضرت زهرا سلام الله علیها در این قسمت از فرمایش خویش فرمودند:

وَ اِمَامَتَنَا اَمَانًا مِّنَ الْفُرْقَةِ، یعنی:

امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ امان و ایمنی است برای مسلمانان تا دچار اختلاف و تفرقه نشوند.

همانطور که قبلاً به عرض رسید وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها ظاهراً امام نیست و منصب امامت ندارد،

لیکن در این قسمت از فرمایش آن حضرت آمده که:

امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم امان و ایمنی است برای مسلمانان تا دچار اختلاف و تفرقه نشوند،

و می دانیم که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم می باشد، و بلکه محور اهل بیت پیامبر اکرم است.

بار دیگر خاطر نشان می سازد که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها با این که امام نیست و منصب امامت ندارد،

لیکن مقام آن حضرت غیر از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام از

۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها» تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۳۹۸، ۴۰۳

مقام دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام برتر و بالاتر می باشد، لذا هیچ جای تعجب ندارد که در بعضی از احادیث شریف که نمونه‌هایی از آن را ملاحظه فرمودید نام مبارک آن علیا مخدّره در ردیف نام مبارک ائمه معصومین علیهم السّلام آمده باشد.

انشاء الله تعالی ذیل چهاردهمین و پانزدهمین و شانزدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی ملاحظه خواهید فرمود که فاطمه زهرا سلام الله علیها:

۱- عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام واجب الاطاعه است و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر همه مخلوقات واجب فرموده است «غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر سلام الله علیهما».

۲- عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام مخزن علم خداوند متعال است، و به همین لحاظ به گذشته و آینده علم دارد و از آن آگاه است.

۳- عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام از پیروان حضرت زهرا سلام الله علیها به عنوان شیعیان حضرت زهرا علیها سلام یاد می شود، همچنان که از شیعیان ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان شیعیان آن ذوات مقدّسه یاد می شود.

۴- انشاء الله تعالی ذیل سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی ملاحظه خواهید فرمود که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتری و افضلیت دارد،

و مقام آن حضرت از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد، با علم به این مطلب که آن حضرت ظاهراً امام نیست و منصب امامت ندارد،

و خلاصه کلام این که:
وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت
می باشد، و مقام آن حضرت بعد از پیامبر اکرم و بعد از حضرت امیر علیهما السلام
از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد، لذا:
به طریق اولی مقام آن حضرت از مقام انبیاء عظام الهی برتر و بالاتر است،
با این که آن حضرت، رسول و امام نیست و منصب رسالت و امامت ندارد.

فضیلت چهاردهم

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَايَّةُ الله است، لذا عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام واجب الاطاعه می باشد، و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر همه مخلوقات واجب فرموده است «غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام».

قابل ذکر است که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در آخرین ساعات عمر مبارک خویش به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، یعنی:

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد انجام بده.^۱

۱. جُنَّةُ الْعاصِمَةِ، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷ و ۴۷۸، حدیث دوم. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیّد محمدکاظم قزوینی، صفحه ۱۸۱ «پیامبر اکرم حضرت زهرا را از حوادث آینده آگاه می کند». خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمد باقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۲۷، خصیصه نهم «همسر معصومه باید معصوم باشد».

صفحه ۳۴۸، خصیصه یازدهم، مورد سی و نهم «ویژگی های مشترک حضرت فاطمه با حضرت علی علیهما السّلام». صفحه ۳۵۶، خصیصه دوازدهم «مراتب ائمه اطهار علیهم السّلام».

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۲، حدیث ۳.

انشاء الله تعالى در ادامه بحث به این حدیث شریف اشاره خواهد شد.
قابل ذکر است که:

وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
دومین شخصیت عالم خلقت است،

و مقام آن حضرت بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
و السلام از مقام همه انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد،

و اطاعت از آن حضرت را خداوند متعال بر همه مخلوقات واجب فرموده
است «غیر از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم»، لذا:

فقط و فقط وجود مقدس پیامبر اکرم می تواند و حق دارد به امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السلام دستور دهد و لاغیر، یعنی:

غیر از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم همه مخلوقات
الهی موظف به اطاعت از دستورات و فرامین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
علیه السلام می باشند، و اگر از دستورات آن حضرت اطاعت نکنند مرتکب
بزرگترین گناه شده اند.

در این رابطه فقط یک استثناء وجود دارد و آن نیز وجود مقدس فاطمه زهرا
سلام الله علیها می باشد که وجود مقدس پیامبر اکرم در رابطه با لزوم اطاعت از
دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ.

معنی این حدیث شریف این نیست که مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها از
مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام برتر و بالاتر می باشد، زیرا:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام جانشین و وصی

بلافصل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امام واجب الاطاعه بود و خداوند متعال آن حضرت را به عنوان امام مسلمین و جانشین بلافصل پیامبر اکرم منصوب فرموده بود، لذا:

بعد از رحلت وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم همه مردم و همه مخلوقات الهی و از جمله وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها موظف به اطاعت از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بودند، لیکن چون فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز مانند امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و لِيَّةُ الله و حُجَّةُ الله است و کُفُو «مثل - مانند - همتا - شبیه - نظیر» امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد، لذا وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ،

و این امر حاکی از شأن و مقام ویژه حضرت زهرا سلام الله علیها می باشد و از فضائل استثنائی و انحصاری آن حضرت است که می تواند به حضرت امیر علیه السلام دستور دهد، درعین این که بعد از رحلت پیامبر اکرم مأموم حضرت امیر علیه السلام بود و موظف بود که از آن حضرت اطاعت و تبعیت نماید.

انشاء الله تعالی ذیل هیجدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با کُفُو بودن آن حضرت با امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام مطالبی به عرض خواهد رسید.

قبل از پرداختن به احادیث مربوط به واجب الاطاعه بودن فاطمه زهرا سلام الله علیها،

و قبل از پرداختن به این مطلب که خداوند متعال اطاعت از فاطمه زهرا

سلام الله عليها را بر همه مخلوقات واجب فرموده «غیر از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام» لازم است توضیحاتی ارائه شود و مشخص گردد که چه کسانی واجب الاطاعه هستند،

و خداوند متعال اطاعت بی قید و شرط را از چه کسانی واجب فرموده و به همه مردم دستور فرموده تا از آن بزرگواران اطاعت نمایند،

آن هم اطاعت محض و بی قید و شرط،

آن هم در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی.

ذیل دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها در این کتاب شریف فاطمی به عرض رسید که:

ولی و سرپرست و صاحب اختیار همه مردم، فقط و فقط خداوند متعال است،

و خداوند متعال بر همه مخلوقات ولایت دارد.

همچنین به عرض رسید که:

به اذن و دستور خداوند متعال، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم السلام، ولی و سرپرست و صاحب اختیار مردم هستند و به همه مخلوقات ولایت دارند.

همچنین به عرض رسید که:

ولی و سرپرست و صاحب اختیار همه مردم و همه مخلوقات، فقط و فقط خداوند متعال است،

و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام و لا غیر.

همچنین به عرض رسید که:

امام معصوم ولی الله است،

و ائمه معصومین علیهم السَّلام اولیاءُ الله می باشند، لذا:
 بر همه مردم و بر همه مخلوقات ولایت دارند و واجب اطاعه هستند،
 و اگر کسی ولایت آن ذوات مقدسه را نپذیرد از دایره ایمان خارج می شود.
 همچنین به عرض رسید که:
 وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز وَلیَّةُ الله می باشد،
 و عیناً مانند پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السَّلام دارای ولایت کلیه است
 و بر همه مخلوقات ولایت دارد.

چهاردهمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این
 کتاب شریف فاطمی در رابطه با واجب اطاعه بودن آن علیا مخدَّره می باشد،
 و انشاء الله تعالی به عرض خواهد رسید که:
 وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر
 گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش واجب اطاعه می باشد،
 و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر همه مخلوقات واجب فرموده
 است، همچنان که اطاعت از ائمه معصومین علیهم السَّلام را بر همه مخلوقات
 واجب فرموده است.

در رابطه با واجب اطاعه بودن وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و
 آله و سلم و واجب اطاعه بودن ائمه معصومین علیهم السَّلام به سه آیه شریفه
 اشاره می شود و راجع به هر کدام از این آیات شریفه توضیحاتی ارائه می شود
 تا مطلب کاملاً روشن شود،

و سپس به احادیث شریفی اشاره می شود که طبق آن احادیث شریف وجود
 مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السَّلام
 واجب اطاعه می باشد.

۱- آیه ۵۹ سوره نساء «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ».

- ۲- آیه ۱۱۹ سوره توبه «یا ایّها الذّین آمنوا اتّقوا الله وَ کُونُوا مَعَ الصّادِقین»
۳- آیه ۳۵ سوره یونس «افمن ینهدی الی الحّقّ احقّ ان یتبّع آمن لا ینهدی»
ابتدا می پردازیم به اولین آیه شریفه مورد بحث یعنی آیه ۵۹ سوره نساء.
۱- آیه ۵۹ سوره نساء

خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

یا ایّها الذّین آمنوا اطیعوا الله وَ اطیعوا الرّسولَ وَ اُولی الامر منکم، یعنی:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید:

از خداوند متعال،

و از رسول خدا،

و از اُولی الامر اطاعت کنید.

در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء»، مخاطب، مردم و مؤمنین هستند،

و خداوند متعال به مردم دستور می دهد تا از خداوند متعال و از رسول خدا

«یعنی پیامبر اکرم» و از اُولی الامر اطاعت نمایند.

خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

یا ایّها الذّین آمنوا، یعنی:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید.

اطیعوا الله، یعنی:

خداوند متعال را اطاعت کنید، یعنی:

اوامر و نواهی خداوند متعال را به کار ببندید، تمام اوامر و نواهی خداوند

متعال را.

وَ اطیعوا الرّسولَ، یعنی:

پیامبر اکرم را نیز اطاعت نمایید، یعنی:

تمام اوامر و نواهی آن حضرت را به کار ببندید.

خداوند متعال، لزوم و وجوب اطاعت از پیامبر اکرم را جداگانه ذکر فرموده تا در بیان مطلب مبالغه‌ای باشد، و جلو پاره‌ای از توهمات گرفته شود، تا کسی نگوید و یا تصوّر نکند که اطاعت از وجود مقدّس پیامبر اکرم، مخصوص دستوراتی است که در قرآن کریم آمده، بلکه:

این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» اطاعت مطلق و بی‌چون و چرا از کلیّه دستورات پیامبر اکرم را بیان می‌فرماید، بنابراین:

اطاعت محض و بی‌قید و شرط از تمام اوامر و دستورات پیامبر اکرم نه تنها در زمان حیات آن حضرت واجب می‌باشد،

بلکه پس از رحلت آن حضرت نیز اوامر و دستورات آن حضرت مُطاع می‌باشد و اطاعت از آنها واجب است، زیرا:

پیروی از شریعت پیامبر اکرم تا روز قیامت بر هر مکلفی واجب می‌باشد. خداوند متعال در ادامه آیه شریفه، اطاعت از اُولی الْأَمْرِ را نیز واجب دانسته و می‌فرماید:

وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ، یعنی:

و از اُولی الْأَمْرِ که از خود شما است اطاعت کنید.

«أُولَى الْأَمْرِ = صاحبان فرمان، تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۴۸، ذیل آیه ۸۳ سوره نساء».

بنابراین:

خداوند متعال اطاعت از خویش و اطاعت از پیامبر اکرم و اطاعت از اُولی الْأَمْرِ را واجب دانسته و فرموده:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ اُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ، یعنی:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید:

اطاعت کنید خدا را «از خداوند متعال اطاعت کنید»،
 اطاعت کنید پیامبر اکرم را «از پیامبر اکرم اطاعت کنید»،
 اطاعت کنید اُولی الامر را «از اُولی الامر اطاعت کنید».
 اُولی الامر چه کسانی هستند که خداوند متعال اطاعت مطلق و بی قید و
 شرط از آنها را واجب فرموده،

و اطاعت از آنها را قرین اطاعت از خودش و رسولش دانسته است.
 تمام مفسرین شیعه در این زمینه اتفاق نظر دارند که:
 مقصود از اُولی الامر در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» اوصیاء پیامبر
 اکرم یعنی ائمه معصومین علیهم السلام می باشند که رهبری مادی و معنوی
 جامعه اسلامی «در تمام شئون زندگی» از طرف خداوند متعال و به دستور
 خداوند متعال و توسط پیامبر اکرم به آن ذوات مقدسه سپرده شده، و غیر از
 این بزرگواران احدی را شامل نمی شود.
 قابل ذکر است که:

کسانی که از طرف ائمه معصومین علیهم السلام به مقام و منصبی منصوب
 شوند و پست و مقامی را در جامعه اسلامی بر عهده بگیرند واجب الاطاعه
 هستند و اطاعت از آنها نیز بر همه مردم واجب است، لیکن نه به خاطر این که
 آنها اُولی الامر هستند،

بلکه به خاطر این که نماینده و منصوب از ناحیه اُولی الامر می باشند،
 بنابراین:

اُولی الامر یعنی ائمه معصومین علیهم السلام،
 که اول آنها وجود مقدس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب
 علیه السلام است،

و آخر آنها وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدی سلام الله

علیه می باشد که خداوند متعال اطاعت از آن ذوات مقدّسه را قرین اطاعت از خودش و رسولش قرار داده است،
آن هم اطاعت مطلق و بی قید و شرط در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اُخروی.

دلیل این که ائمه معصومین علیهم السّلام واجب الاطاعه هستند و باید بدون چون و چرا از آن ذوات مقدّسه اطاعت کرد این است که:
این ذوات مقدّسه خلیفه خداوند متعال «خلیفه = جانشین» و حجّت خداوند متعال بر مخلوقات هستند و خداوند متعال به آن بزرگواران مقام عصمت اعطا فرموده است، یعنی:

این بزرگواران طبق آیه ۳۳ سوره احزاب که به آیه تطهیر معروف می باشد معصوم هستند و مقام عصمت دارند و مصون از خطا و لغزش می باشند،
و اساساً اطاعت مطلق و بی قید و شرط از هر انسانی در صورتی واجب می شود که آن انسان، معصوم باشد و ظاهر و باطن او یکی باشد و هیچگاه دچار لغزش و خطا نشود، زیرا:

اگر او در معرض لغزش و خطا باشد، پیروان او نیز که تابع دستورات او می باشند دچار لغزش و خطا شده و به بیراهه خواهند رفت و از صراط مستقیم خارج خواهند شد، لذا:

خداوند متعال به مردم اجازه نمی دهد از افرادی تبعیت کنند که خودشان در معرض گناه و خطا می باشند، بنابراین:

فقط و فقط کسانی واجب الاطاعه هستند و اطاعت مطلق و بی قید و شرط از آنها واجب است که مقام عصمت داشته باشند و معصوم باشند،

و این امر نیز فقط و فقط منحصر به وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می باشد و هیچ فرد دیگری غیر از این ذوات مقدّسه دارای این ویژگی و این

صفت نمی باشد «یعنی مقام عصمت» که مصون از هرگونه گناه و خطا و اشتباه باشد،

و به همین جهت است که خداوند متعال اطاعت از این بزرگواران را که **أُولَى الْأَمْرِ** می باشند در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» در ردیف اطاعت از خودش و پیامبرش دانسته است.^۱

در تفاسیر ارزشمند صافی، برهان، نورالثقلین، مجمع البیان، المیزان و تفسیر نمونه احادیث فراوانی از ائمه معصومین علیهم السّلام نقل شده که مقصود از **أُولَى الْأَمْرِ** در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» فقط و فقط اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، یعنی ائمه معصومین علیهم السّلام هستند و لا غیر.

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد توضیحات کاملی ارائه شد و به عرض رسید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم می باشد، و بلکه محور اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم است. همچنین به عرض رسید که:

فقط و فقط وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت گرانقدر آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام مشمول آیه ۳۳ سوره احزاب «معروف به آیه تطهیر» می باشند و مقام عصمت دارند و از هرگونه خطا و گناه و لغزش و اشتباه مصون هستند،

و به همین جهت خداوند متعال اطاعت مطلق و بی قید و شرط از آن ذوات

۱. مجمع البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۰۱ تا ۲۰۳ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

مجمع البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۰۵ تا ۲۰۷ «ذیل آیه ۶۰ سوره نساء».

تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۵۵۴، ۵۵۵ و ۵۶۰ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۲۴۲ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

مقدّسه را واجب فرموده است.

به عرض رسید که:

احادیث فراوانی از ائمه معصومین علیهم السلام صادر شده که مقصود از اُولی الامر در این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» که خداوند متعال اطاعت از آنها را در ردیف اطاعت از خودش و پیامبرش دانسته، فقط و فقط اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم یعنی ائمه معصومین علیهم السلام می باشند و لا غیر.

به عنوان نمونه به تعدادی از این احادیث شریف اشاره می شود.

۱- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام درباره این آیه شریفه «یا ایّها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اُولی الامر منکم - آیه ۵۹ سوره نساء» فرمودند: مقصود از اولی الامر در این آیه شریفه فقط ما هستیم «اهل بیت پیامبر اکرم یعنی ائمه معصومین علیهم السلام»

و خداوند متعال به تمام مؤمنین تا روز قیامت دستور داده تا از ما اطاعت کنند.

این حدیث شریف را برید عجلی از وجود مقدّس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

۲- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام درباره این آیه شریفه «یا ایّها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اُولی الامر منکم - آیه ۵۹ سوره نساء» فرمودند:

این آیه شریفه فقط مخصوص ما اهل بیت پیامبر اکرم است نه غیر ما، لیکن شما به اعقاب خویش بازگشتید، و مرتد شده و پیمان شکستید،

۱. تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۲۳۹ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۶۸، حدیث ۴ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر نورالتقلین، جلد دوم، صفحه ۹۷، حدیث ۳۲۸ «حدیث ۲۱۸۱» «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

و عهد خویش را زیر پا نهادید،
با این که خداوند متعال فرموده بود آن را به خدا و رسول و اُولی الامر و اگذار
کنید،

و شما ابتدا اعتراف و اقرار نمودید،
لیکن بعداً آن را انکار کردید.^۱

۳- مردی به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام عرض کرد:
یا امیرالمؤمنین:

حجج خداوند متعال را به من معرفی فرما.

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به آن مرد فرمود:
حجج خداوند متعال کسانی هستند که خداوند متعال اطاعت از آنها را در
ردیف اطاعت از خودش و پیامبرش قرار داده و فرموده:
يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ اُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ «آیه ۵۹ سوره
نساء».

آن مرد به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام عرض کرد:
یا امیرالمؤمنین:

فدایت شوم، توضیح بیشتری بفرمایید.

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به آن مرد فرمود:
حجج خداوند متعال که خداوند متعال ولایت و اطاعت آنها را بر همگان
واجب فرموده کسانی هستند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در
مواضع مختلف از جمله در آخرین خطبه اش در روز رحلت خویش از آنها

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، احتجاج امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بر ناکثین، صفحه ۳۳۷ و ۳۳۸،
حدیث ۶۶.

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۸۵۹، حدیث ۳۸۵ «حدیث ۱۷۳۰» «ذیل آیات ۱۴۴ و ۱۴۵ سوره آل
عمران».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۱۱۷، حدیث ۳۵۶ «حدیث ۲۲۰۹» «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

یاد نموده و فرمودند:

إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا:

كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي،

فَإِنَّ اللَّطِيفَ الْخَبِيرَ عَهْدَ إِلَيَّ أَنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در آخرین خطبه اش در

روز رحلت خویش فرمودند:

ای مردم:

من در میان شما دو چیز به یادگار گذاشتم که اگر به آنها چنگ بزنید و

به آنها تمسک نمایید «دست به دامن آنها بشوید» هرگز پس از رحلت من

گمراه نخواهید شد،

و این دو چیز گرانبها، یکی کتاب خدا است «قرآن کریم»،

و دیگری عترت و اهل بیت من،

و خداوند دانا و مهربان با من پیمان بسته و عهد فرموده که این دو «قرآن -

اهل بیت من» را هرگز از یکدیگر جدا نسازد تا این که کنار حوض کوثر به من

ملحق شوند «نزد من آیند».^۱

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

حجج خداوند متعال که خداوند متعال ولایت و اطاعت آنها را بر همگان

واجب فرموده اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشند

۱. اصول کافی، جلد چهارم، صفحه ۱۴۱، حدیث ۱ «حدیث ۲۹۱۰».

المیزان، جلد هشتم، صفحه ۲۶۶ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۲۴۱ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۷۱ تا ۳۷۳، حدیث ۷ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۱۰۵، حدیث ۳۴۰ «حدیث ۲۱۹۳» «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۵۶۶ و ۵۶۷ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

که مقام عصمت دارند و واجب الاطاعه هستند.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در اعلى درجه واجد این فضائل و مقامات می باشد، به قرار ذیل:

الف: فاطمه زهرا سلام الله علیها مقام عصمت دارد و معصوم است «معصومه است» و از اهل بیت پیامبر اکرم می باشد، بلکه محور اهل بیت پیامبر اکرم است. ذیل اولین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی راجع به عصمت آن حضرت توضیحات کامل ارائه شد.

ب: فاطمه زهرا سلام الله علیها حجّت الله است.

ذیل یازدهمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با حُجَّة الله بودن آن حضرت توضیحات کامل ارائه شد.

ج: فاطمه زهرا سلام الله علیها وَلیَّةُ الله است و دارای مقام ولایت کلّیه می باشد، و مانند پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام بر همه مخلوقات ولایت دارد. ذیل دوازدهمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با وَلیَّةُ الله بودن آن حضرت و ولایت داشتن آن حضرت بر تمام مخلوقات توضیحات کامل ارائه شد، بنابراین:

با عنایت به این که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها:

از اهل بیت پیامبر اکرم می باشد،

مقام عصمت دارد،

حُجَّةُ الله است،

وَلیَّةُ الله است و دارای مقام ولایت کلّیه می باشد، لذا:

عیناً مانند پیامبر اکرم صَلَّى الله علیه و آله و سلّم،

و عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام واجب الاطاعه است،

و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر همگان واجب فرموده است که

انشاءً الله تعالى در انتهای بحث و در پایان توضیحات مربوط به آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۱۱۹ سوره توبه و آیه ۳۵ سوره یونس به احادیث شریفی که صراحتاً واجب‌الاطاعه بودن فاطمه زهرا سلام‌الله علیها را بیان می‌فرمایند اشاره خواهد شد.

قابل ذکر است که:

احادیث شریفی که واجب‌الاطاعه بودن اهل بیت پیامبر اکرم را بیان می‌فرمایند قطعاً و مسلماً مبین واجب‌الاطاعه بودن فاطمه زهرا سلام‌الله علیها نیز می‌باشند، گرچه نام مبارک آن علیا مخدیره ذکر نشده است، زیرا:

همانطور که ذیل اولین فضیلت آن حضرت در این کتاب شریف فاطمی اشاره شد شیعه و سنی اتفاق نظر دارند که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام‌الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم می‌باشد، و بلکه محور اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم است، و در حدیث شریف کساء این مطلب کاملاً آشکار است و قبلاً و ذیل اولین فضیلت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها که در رابطه با عصمت آن علیا مخدیره می‌باشد توضیحات لازم به عرض رسیده است و نیازی به تکرار ندارد. پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با واجب‌الاطاعه بودن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام‌الله علیها می‌پردازیم به ادامه احادیث شریفی که اُولی‌الأمر بودن و واجب‌الاطاعه بودن ائمه معصومین علیهم‌السلام را بیان می‌فرماید،

و همانطور که قبلاً بیان شد شامل حال وجود مقدس فاطمه زهرا سلام‌الله علیها نیز می‌شود، گرچه آن حضرت ظاهراً امام نیست و منصب امامت ندارد.

۴- پس از شهادت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام، وجود مقدس امام مجتبی سلام‌الله علیه خطبه‌ای ایراد نموده و طی آن خطبه شریف فرمودند:

ما هستیم عترت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم،

ما هستیم اهل بیت طیب و طاهر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم،

ما هستیم یکی از ثَقَلین «یکی از دو امانت گرانقدر» که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در بین امت خویش به یادگار گذاشتند، و یادگار دیگر آن حضرت، قرآن کریم است که تفصیل هر چیزی در آن آمده و هرگز باطل در آن راه ندارد.

وجود مقدس امام مجتبی علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
ای مردم:

از ما اطاعت کنید زیرا اطاعت از ما واجب است،
چرا که خداوند متعال اطاعت از ما را در ردیف اطاعت از خودش و رسولش قرار داده و فرموده:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ «آیه ۵۹ سوره نساء»^۱.

۵- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
مقصود از اُولِي الْأَمْرِ در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ - آیه ۵۹ سوره نساء» اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشند.

این حدیث را عامر بن سعید جهنی از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۲

در تفاسیر ارزشمند صافی، برهان، نورالثقلین، مجمع البیان، المیزان، نمونه و کتب روایی شیعه احادیث فراوانی نقل شده که مقصود از اُولِي الْأَمْرِ در آیه ۵۹ سوره نساء که اطاعت از آنها قرین اطاعت از خدا و رسول خدا می باشد اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین

۱. امالی شیخ مفید، مجلس چهل و یکم، صفحه ۴۷۱، حدیث ۴ «حدیث ثقلین».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۷۶، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

۲. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۸۵، حدیث ۲۸ «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

عليهم السّلام می باشند، و در بسیاری از این احادیث شریف به نام مبارک دوازده امام معصوم عليهم السّلام نیز اشاره شده است.

به عنوان نمونه به پنج حدیث شریف اشاره شد که صراحتاً بیان می فرمودند مقصود از اُولی الامر در آیه ۵۹ سوره نساء که خداوند متعال اطاعت از آنها را قرین اطاعت از خودش و رسولش قرار داده و به همگان دستور فرموده تا از آن ذوات مقدّسه اطاعت نمایند ائمه معصومین عليهم السّلام و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشند، و فقط و فقط این ذوات مقدّسه اُولی الامر هستند و واجب الاطاعه می باشند و لا غیر.

قبلاً به عرض رسید که:

افرادی که از ناحیه این ذوات مقدّسه به پُست و مقامی منصوب شوند نیز واجب الاطاعه می باشند،

نه به جهت این که این ها نیز اُولی الامر می باشند،

بلکه فقط به این جهت که منصوب از ناحیه اُولی الامر هستند.

خلاصه کلام این که:

طبق آیه ۵۹ سوره نساء و احادیث شریفی که ذیل این آیه شریفه نقل شده، مردم موظّف به اطاعت محض و بی قید و شرط از فرامین و دستورات خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین عليهم السّلام می باشند و لا غیر، و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً مانند ائمه معصومین عليهم السّلام واجب الاطاعه است،

زیرا این بزرگوار از اهل بیت پیامبر اکرم می باشد، و طبق این احادیث شریف که فقط به پنج مورد آن اشاره شد اهل بیت پیامبر اکرم نیز اُولی الامر بوده و واجب الاطاعه می باشند، لذا:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز واجب الاطاعه می باشد. انشاء الله تعالی در انتهای بحث و در بخش مربوط به واجب الاطاعه بودن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به احادیث شریفی اشاره خواهد شد که صراحتاً بیان می فرمایند که فاطمه زهرا سلام الله علیها واجب الاطاعه است و همگان موظّف به اطاعت از آن علیا مخدّره می باشند.

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با اولین آیه شریفه مورد بحث «آیه ۵۹ سوره نساء»، می پردازیم به دوّمین آیه شریفه در رابطه با واجب الاطاعه بودن ائمه معصومین علیهم السّلام، یعنی آیه ۱۱۹ سوره توبه.

۲- آیه ۱۱۹ سوره توبه:

خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ، یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

ای کسانی که ایمان آورده اید، یا:

ای کسانی که به خدا و رسول خدا ایمان آورده اید «ای مؤمنین»:

اتَّقُوا اللَّهَ، یعنی:

از خدا بترسید، یعنی:

از مخالفت کردن با دستورات الهی بترسید و مرتکب گناه نشوید.

ارتکاب گناه یعنی ترک واجب و عمل به حرام،

بنابراین:

معنی این قسمت از آیه شریفه این می شود که:

خداوند متعال به مؤمنین دستور می فرماید که:

ای مؤمنین:

از خدا بترسید و مرتکب گناه نشوید، یعنی:

ای مؤمنین:

به واجبات عمل نموده و از محرّمات اجتناب نمایید.

در ادامه آیه شریفه خداوند متعال به مؤمنین دستور می فرماید که:

وَكُونُوا مَعَ الصّٰدِقِیْنَ، یعنی:

ای مؤمنین:

با صادقین باشید.

صادق = راستگو، کسی که حق بگوید و به آن عمل کند، کسی که حق بگوید

و به حق عمل کند «کلام و عملش حق باشد - گفتار و کردارش حق باشد» - کسی که عملش مطابق اعتقادش باشد.

بنابراین:

اگر سخن راست کسی با اعتقادات او مطابقت نداشته باشد، آن سخن و آن

کلام، صدق تام نیست،

بلکه از جهتی به صدق و از جهتی به کذب متّصف می باشد.

صدق = مطابقت گفتار با اعتقادات گوینده - مطابقت کلام و سخن با

اعتقادات گوینده سخن.

تام = کامل، چیزی که همه اجزاء آن کامل باشد.

صادقین کسانی هستند که کلام و عملشان حق باشد، یعنی:

کسانی که عملشان مطابق اعتقاداتشان باشد.^۱

بنابراین:

خداوند متعال به مؤمنین دستور می فرماید که:

یا ایُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوا، یعنی:

ای کسانی که به خدا و رسول خدا ایمان آورده‌اید،

۱. المیزان، جلد هیجدهم، صفحه ۳۴۶ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه» مفردات راغب.

ای مؤمنین:

اتَّقُوا اللَّهَ، یعنی:

از خدا بترسید، یعنی:

از مخالفت کردن با دستورات الهی بترسید و مرتکب گناه نشوید،

یعنی:

واجبات را انجام داده و از محرمات اجتناب نمایید.

وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ، یعنی:

با صادقین باشید، یعنی:

ای مؤمنین:

راه و روش کسانی را انتخاب کنید که در گفتار و کردار، صادق و راستگو

هستند، یا:

راه و روش کسانی را انتخاب کنید که در قول و فعل و در حرف و عمل،

صادق و راستگو هستند، و حرف و عمل آنها مطابق با حق می باشد و ذره ای

باطل در آن راه ندارد.

این معیت و همکاری که مؤمنین موظف به انجام آن شده اند به معنی تبعیت

کردن و پیروی کردن می باشد، لذا:

وقتی خداوند متعال به مؤمنین دستور می فرماید که با صادقین باشید، یعنی:

ای مؤمنین:

صادقین را در گفتار و کردارشان پیروی و تبعیت نمایید.

اگر مقصود از معیت و همراهی در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه»

تبعیت و پیروی نبود، می بایست خداوند متعال بفرماید:

وَ كُونُوا مِنَ الصَّادِقِينَ، یعنی:

ای مؤمنین:

از صادقین باشید،

در حالی که خداوند متعال فرمود:

وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ، یعنی:

ای مؤمنین:

صادقین را در گفتار و کردارشان پیروی و تبعیت نمایید.

معلی بن خنیس می گوید:

از وجود مقدس امام صادق علیه السلام سؤال کردم:

یا بن رسول الله:

معنی کُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا

مَعَ الصَّادِقِينَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» چیست؟

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:

یعنی از صادقین اطاعت نمایید.^۱

بنابراین:

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» به مؤمنین دو دستور

مهم صادر فرموده و به مؤمنین دستور می فرماید که:

ای مؤمنین:

۱- اتَّقُوا اللَّهَ، یعنی:

از خدا بترسید و مرتکب گناه نشوید.

۲- وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ، یعنی:

از صادقین تبعیت و پیروی نمایید و مطیع محض صادقین باشید.

از این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» استفاده می شود که:

الف: صادقین گروه خاص و ویژه ای هستند که تمام مؤمنین موظف به

۱. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۲، حدیث ۷ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

اطاعت و پیروی از آنها می‌باشند.

ب: صادقین باید معصوم باشند و مقام عصمت داشته باشند، زیرا خداوند متعال اطاعت بی‌قید و شرط را جز معصوم برای کسی قرار نداده است، چرا که غیر معصوم در معرض خطا و لغزش و اشتباه و گناه می‌باشد، و خداوند متعال هیچگاه به مؤمنین دستور اطاعت بی‌قید و شرط از گنهکار را نداده است،

بنابراین:

اطاعت محض و بی‌قید و شرط در تمام امور، اعم از امور دنیوی و آخروی مخصوص معصومین علیهم‌السلام می‌باشد،

و آن ذوات مقدّسه را خداوند متعال واجب‌الاطاعه قرار داده است، لذا: صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» حضرات معصومین علیهم‌السلام می‌باشند که انشاءالله تعالی در ادامه بحث بیشتر به آن اشاره خواهد شد.

ج: این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» دلالت بر این دارد که:

باید در هر عصر و زمانی یک معصوم وجود داشته باشد تا مردم از او تبعیت و پیروی نمایند،

آن هم تبعیت و پیروی محض و بی‌قید و شرط در تمام امور، اعم از امور دنیوی و آخروی.

توضیح:

در آیات شریفه متعدّدی در قرآن کریم راجع به صادقین صحبت شده و اوصاف آنها بیان گردیده است، از جمله:

آیه ۱۷۷ سوره بقره،

آیه ۱۵ سوره حجرات،

آیه ۸ سوره حشر و

از بررسی این آیات شریفه و دیگر آیات شریفه قرآن کریم که در رابطه با صادقین بوده و اوصاف آنها را بیان می فرماید چنین برمی آید که:
صادقین کسانی هستند که:

به خداوند متعال و پیامبر اکرم و به روز قیامت اعتقاد دارند،
از اموال خویش در راه خدا انفاق می کنند،
نماز را به پا می دارند،
زکات مال خویش را می پردازند،
به عهد و پیمان شرعی خویش وفا می کنند،
در برابر محرومیّت ها و بیماری ها و در میدان جنگ استقامت به خرج می دهند،

با مال و جان خویش در راه خدا جهاد می کنند،
خدا و رسول را یاری می کنند،
تعهدات خودشان را به خداوند متعال به خوبی انجام می دهند،
در رابطه با ایمان خودشان به خدا و رسول خدا ذرّه ای تردید به خودشان راه نمی دهند،

از اعتقادات خویش عقب نشینی نمی کنند،
از انبوه مشکلات نمی هراسند،
با انواع فداکاری ها صدق ایمان خودشان را ثابت می کنند،
و به عبارت بهتر:
صادقین کسانی هستند که:
به خدا و رسول خدا ایمان دارند،

و تعهدات خود را در برابر ایمان به خدا و رسول خدا به خوبی انجام

می دهند،

و در یک کلام:

صادقین کسانی هستند که:

گفتار و کردار آنها یعنی قول و فعل آنها حق باشد.

شک نیست که این صفات مراتبی دارد، یعنی:

عده‌ای در درجات بالا قرار گرفته‌اند و در رأس قلّه واقع شده‌اند و مصداق

اتمّ و اکمل این صفات هستند، یعنی ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام،

و بعضی نیز در درجات پائین تر واقع شده‌اند، لیکن:

منظور از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» گروه خاصی از

مؤمنین هستند که:

قول و فعل آنها همواره حق است،

و ذره‌ای باطل در آن راه ندارد،

و این‌ها کسانی هستند که خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از

آنها را به همه مردم واجب فرموده است، چرا که از هرگونه خطا و لغزش و

اشتباه و گناه مصون هستند،

و خداوند متعال به آنها مقام عصمت اعطا فرموده،

و آنها را به عنوان حجّت خویش بر مخلوقات قرار داده،

و آنها را به عنوان خلیفه و جانشین خویش برگزیده،

و به همه مخلوقات امر فرموده تا از آنها اطاعت نمایند.^۱

در تفاسیر شریف صافی، برهان، نورالتقلین، مجمع البیان، المیزان و نمونه،

۱. مجمع البیان، جلد یازدهم، صفحه ۲۳۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

المیزان، جلد هیجدهم، صفحه ۳۴۶ و ۳۴۷ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۲۲۴ تا ۲۳۰ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۲، حدیث ۷ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

همچنین در کتاب شریف اصول کافی احادیثی از ائمه معصومین علیهم السَّلام صادر شده که مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» که خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از آنها را به همه مخلوقات واجب فرموده، وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و ائمه معصومین علیهم السَّلام می باشند.

به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره می شود.

۱- از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره صادقین در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» سؤال شد.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السَّلام و نسل مطهر آنها «یعنی دیگر ائمه معصومین علیهم السَّلام» می باشند.^۱

۲- وجود مقدس امام باقر علیه السَّلام فرمودند:
كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه»، یعنی:
كُونُوا مَعَ آلِ مُحَمَّدٍ، یعنی:

مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» آل محمد علیهم السَّلام هستند،

و خداوند متعال در این آیه شریفه به مؤمنین دستور می فرماید تا با آل محمد علیهم السَّلام باشند و از آن ذوات مقدسه اطاعت و پیروی نمایند.

۱. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۳، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

این حدیث را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مقدس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

۳- وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:
مقصود از صادقین در این آیه شریفه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِینَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» محمد و آل محمد علیهم السلام هستند «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام».
این حدیث را جابر جعفی از وجود مقدس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۲

توضیح:

در حدیث اول که از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل شد تصریح شده که مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام می باشند که خداوند متعال اطاعت از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است.
در حدیث دوم و سوم گرچه نام مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام ذکر نشده، لیکن شیعه و سنی اتفاق نظر دارند و صدها روایت و حدیث از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شده که مقصود از آل محمد و اهل بیت پیامبر اکرم و عترت آن حضرت «سلام الله علیهم اجمعین» وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار می باشند که خداوند متعال به

۱. مجمع البیان، جلد یازدهم، صفحه ۲۳۳ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۲۵۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۲۵، حدیث ۳۹۲ «حدیث ۴۴۱۰» «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

۲. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۲، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

همه مخلوقات امر فرموده تا از آن بزرگواران اطاعت نمایند، آن هم اطاعت محض و بی قید و شرط در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی.

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد توضیحات کاملی ارائه شد که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم و از آل و عترت آن حضرت می باشد، و بلکه آن حضرت محور اهل بیت پیامبر اکرم و آل محمّد علیهم السّلام می باشد، لذا:

هر فضیلتی که برای اهل بیت پیامبر اکرم و آل محمّد علیهم السّلام و عترت آن حضرت نقل شود، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به طریق اولی همه آن فضائل را دارا می باشد و در اعلی درجه واجد آن فضائل می باشد، که یکی از آنها واجب الاطاعه بودن آن علیا مخدّره است، همانگونه که سایر حضرات معصومین علیهم السّلام واجب الاطاعه هستند.

۴- وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

خداوند متعال در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» ما را اراده فرموده است «یعنی مقصود از صادقین در این آیه شریفه ما ائمّه معصومین هستیم».

این حدیث را برید بن معاویه عجلای از وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام نقل نموده است.^۱

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۹۷، حدیث ۱ «حدیث ۵۳۱».

تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۳۵۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۰، حدیث ۱ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نورالتقلین، جلد سوم، صفحه ۳۲۵، حدیث ۳۹۳ «حدیث ۴۴۱۱» «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

۵- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام درباره این آیه شریفه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصّٰدِقِیْنَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» و این که مقصود از صادقین در این آیه شریفه چه کسانی هستند فرمودند:

الصّٰدِقُونَ هُمُ الْاِئِمَّةُ، یعنی:

مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» ائمه معصومین علیهم السّلام می باشند.

این حدیث را ابن ابونصر از وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام نقل نموده است.^۱

این حدیث شریف را علاوه بر ابن ابونصر، احمد بن محمّد نیز از امام رضا علیه السّلام نقل نموده است.^۲

۶- وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام در زمان خلافت عثمان بن عفّان در مسجد النّبی «در شهر مدینه» گروهی از مهاجرین و انصار را مورد خطاب قرار داده و سپس به قطره‌ای از دریای بی‌کران فضائل و مناقب خویش اشاره فرمودند که تماماً مورد تصدیق جمع حاضر قرار گرفت.

یکی از فضائلی که امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام به آن اشاره فرمودند این بود که به آنها فرمود:

ای گروه مهاجر و انصار:

شما را به خدا سوگند:

آیا تصدیق می‌کنید که:

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۹۸، حدیث ۲ «حدیث ۵۳۲».

تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۳۵۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۲۵، حدیث ۳۹۴ «حدیث ۴۴۱۲» «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

۲. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۰، حدیث ۳ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

وقتی که این آیه شریفه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِینَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» نازل شد، سلمان به پیامبر اکرم عرض کرد:

یا رسول الله:

آیا این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» عام است یا خاص «عمومی است یا مقصود خاصی دارد»؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در پاسخ به سؤال سلمان فرمود:

افراد مأمور در این آیه شریفه تمام مؤمنین هستند، «یعنی: یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا که در این آیه شریفه آمده عام است و تمام مؤمنین را در بر می گیرد»، لیکن:

منظور از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» برادر علی بن ابیطالب و اوصیاء او می باشند تا روز قیامت «یعنی تمام مؤمنین تا روز قیامت باید طبق دستور خداوند متعال از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و یازده امام معصوم از نسل آن حضرت اطاعت نمایند».

همه حضار «در مسجد النبی» فرمایش امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را تأیید و تصدیق نمودند.

حدیث شریف مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که به آیه ۱۱۹ سوره توبه ارتباط داشت.

این حدیث را سلیم بن قیس هلالی از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نقل نموده است.^۱

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر مهاجرین و انصار، صفحه ۳۰۰ تا ۳۲۶ «صفحه ۳۰۹ و ۳۱۰» حدیث ۵۶.

تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۳۵۲ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۱، حدیث ۵ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۲۷، حدیث ۳۹۷ «حدیث ۴۴۱۵» «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۲۲۷ و ۲۲۸ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

توضیح:

الف: وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در موقعیّت های مختلف به بیان گوشه ای از فضائل و مناقب خویش اشاره می فرمود تا مردم به حقّانیت آن حضرت آگاه شوند و بهانه ای نداشته باشند تا بگویند ما از فضائل شما اطلاعی نداشتیم، گرچه وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم طی بیست و سه سال رسالت خویش بارها و بارها موضوع امامت و خلافت بلافصل امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام را بیان فرموده بود که یکی از آن موارد روز هیجدهم ذیحجه سال دهم هجری در محلّ غدیرخم بود که به دستور خداوند متعال آن حضرت را به عنوان جانشین خویش و به عنوان امام مسلمین معرفی و منصوب فرمودند.

ب: احادیث شریفی که ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه نقل شده و مبین این مطلب هستند که منظور از صادقین در این آیه شریفه وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السلام می باشند و خداوند متعال اطاعت از آن بزرگواران را بر همگان واجب فرموده، بیشتر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به عنوان نمونه به شش حدیث شریف اشاره شد.

خلاصه کلام این که:

طبق آیه ۱۱۹ سوره توبه و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه، فقط و فقط وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار واجب الاطاعه هستند و لاغیر،

و خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از آن ذوات مقدّسه را بر

همگان واجب فرموده است، آن هم در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور دنیوی و آخروی.

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با دوّمین آیه شریفه مورد بحث «آیه ۱۱۹ سوره توبه»، می پردازیم به سوّمین آیه شریفه در رابطه با واجب الاطاعه بودن ائمّه معصومین علیهم السّلام، یعنی آیه ۳۵ سوره یونس.

۳- آیه ۳۵ سوره یونس

خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ، أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدَى، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ،

یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

آیا کسی که مردم را به سوی حق هدایت می کند برای پیروی کردن شایسته تر است،

یا آن کس که خودش هم هدایت نمی شود مگر این که هدایتش کنند،

شما را چه می شود،

چگونه داوری و قضاوت می کنید.^۱

شرح لغات و توضیحات

أَحَقُّ = شایسته تر، سزاوارتر.

خداوند متعال در آیه قبل «آیه ۳۴ سوره یونس» و قسمت اوّل آیه ۳۵ این

سوره مبارکه، مشرکین را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

آیا معبودهای شما و خدایان شما «اعم از این که این معبودها بی جان و

بی روح باشند مثل بت ها، و یا دارای روح و جان باشند مانند فرعون و نمرود

که ادّعی خدایی داشتند» قدرت دارند که موجودی را خلق کنند، و پس از

۱. تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۳۴۸ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

مردن آن موجود، دوباره او را زنده نمایند، و:
 آیا معبودهای شما قدرت دارند چیزی را از عدم به وجود بیاورند.
 سپس خداوند متعال به مشرکین می فرماید:
 آیا این معبودهای شما «که قدرت خلق کردن و آفرینش ندارند، و نمی توانند موجودات را بعد از مرگ آنها دوباره احیاء کنند و زنده نمایند» می توانند مردم را به سوی حق و رستگاری هدایت کنند و باعث سعادت مردم بشوند.
 خداوند متعال سپس وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:
 ای پیامبر:

به مشرکین و بت پرستان و کلیه افرادی که معبودشان غیر از خداوند متعال می باشد بگو:

فقط خداوند متعال است که مردم را به سوی حق هدایت می کند.
 خداوند متعال پس از این که هدایت مخلوق را به خودش نسبت داد و امر هدایت مردم را مختص به خویش دانست، در ادامه آیه شریفه می فرماید:
 أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ، یعنی:

آیا کسی که مردم را به سوی حق هدایت می کند استحقاق و شایستگی آن را دارد که پیروی شود و مورد اطاعت قرار بگیرد، یا:
 أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي، یعنی:

یا آن کس که هدایت نمی شود، مگر این که هدایتش کنند.
 خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۳۵ سوره یونس» و آیه قبل، پس از اثبات این مسئله که معبودهای مشرکان و خدایان آنها قدرت خلق و آفرینش و قدرت هدایت مردم را ندارند،

از انسانها می خواهد و آنها را مورد سؤال قرار می دهد که خودشان قضاوت

و داوری کنند که:

آیا خداوند متعال که مردم را با فرستادن پیامبران به طرف توحید و رستگاری هدایت می کند، شایسته است مورد پیروی و اطاعت قرار بگیرد یا معبود مشرکان، که نه تنها نمی توانند دیگران را به سوی سعادت و رستگاری هدایت نمایند، بلکه خودشان نیز نیازمند به هدایت می باشند.

بنابراین:

معنی آیه شریفه تا اینجا این شد که:

آیا کسی که مردم را به سوی حق و به سوی توحید و به سوی سعادت و رستگاری هدایت می کند «یعنی خداوند متعال و کسانی که به امر خداوند متعال مسئولیت هدایت مردم را بر عهده دارند، یعنی وجود مقدس پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام»، استحقاق و شایستگی اطاعت و پیروی دارد و دارند، یا معبود و خدایان مشرکان،

و یا هرکس دیگری که خودش نیازمند است، یعنی:

فقط خداوند متعال باید مورد اطاعت قرار بگیرد،

زیرا مردم را به سوی حق و سعادت هدایت می فرماید،

همچنین:

فقط کسانی باید مورد اطاعت واقع شوند که به دستور خداوند متعال وظیفه هدایت مردم به سوی حق و سعادت را بر عهده دارند و هدایت مردم را خداوند متعال به آن‌ها محول فرموده است، یعنی انبیاء الهی و در صدر همه آن‌ها وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم السلام.

خداوند متعال در پایان این آیه شریفه با بیانی تویخ آمیز و سرزنش گونه و با

استفهام آمیخته با تعجب می فرماید:

فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ، یعنی:

شما را چه می شود،

و چگونه قضاوت و داوری می کنید.

نتیجه آیه شریفه این می شود که:

واجب الاطاعه، بالاصاله فقط خداوند متعال است و لا غیر، زیرا:

تنها خداوند متعال است که مردم را به سوی حق و سعادت هدایت می فرماید،

و هدایت مردم مختص به خداوند متعال است،

و به همین لحاظ تبعیت و اطاعت مردم نیز باید از خداوند متعال باشد.

انشاء الله تعالی در پایان توضیحات مربوط به این آیه شریفه «آیه ۳۵ سوره

یونس» و در بخش حدیث ذیل این آیه شریفه ملاحظه خواهید فرمود که

تأویل آیه شریفه در رابطه با وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و

سلم و اهل بیت آن حضرت می باشد «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم

علیهم السلام» که حجت خداوند متعال بر مخلوقات بوده و به دستور خداوند

متعال وظیفه هدایت مردم را بر عهده دارند،

و خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر

همگان واجب فرموده است آن هم در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور

دنیوی و آخروی.

بنابراین:

تأویل آیه ۳۵ سوره یونس و معنی باطنی آیه شریفه این می شود که:

آیا محمد و آل محمد علیهم السلام «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم

علیهم السلام» که به دستور خداوند متعال مردم را به سوی توحید و به سوی

حق و سعادت هدایت می کنند استحقاق و شایستگی تبعیت و پیروی دارند،

یا دیگران که خودشان نیز محتاج می باشند، یعنی:

ای مردم:

از محمّد و آل محمّد علیهم السّلام تبعیّت و پیروی نمایید، زیرا:
این ذوات مقدّسه حجت خداوند متعال بر مخلوقات می باشند، و خداوند
متعال هدایت مردم را به آن بزرگواران محوّل فرموده است.

توضیحی پیرامون هدایت:

خداوند متعال در ابتدای این آیه شریفه «آیه ۳۵ سوره یونس» می فرماید:

قُلِ اللهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ، یعنی:

ای پیامبر:

به مشرکان بگو «به مردم بگو»:

تنها و فقط خداوند متعال است که مردم را به سوی حق هدایت می کند،

یعنی:

هدایت مردم به سوی حق و سعادت، مختص خداوند متعال است و لا غیر.

قابل ذکر است که:

موضوعاتی از قبیل:

عزّت، قدرت، دادن حیات، عِلْم، غیب، زنده کردن اموات، هدایت مردم و...

اصالتاً متعلّق به خداوند متعال است و خداوند متعال به نحو اصالت آن ها را

دارا می باشد،

و هیچ کس بالا صاله آن ها را ندارد، لذا:

خداوند متعال می فرماید:

إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً «آیه ۱۳۹ سوره نساء - آیه ۶۵ سوره یونس».

فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً «آیه ۱۰ سوره فاطر».

أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً «آیه ۱۶۵ سوره بقره»، یعنی:

تمام عزّت و تمام قدرت از آن خداوند متعال است.

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ «آیه ۵۹ سوره انعام»، یعنی:

کلیدهای غیب تنها نزد خداوند متعال است،

و غیب تنها برای خداوند متعال است.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ «آیه ۱۰۹ و ۱۲۹ سوره آل عمران - آیه

۱۳۱ سوره نساء»، یعنی:

آنچه در آسمان و زمین است از آنِ خداوند متعال است.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ «آیه ۵۸ سوره ذاریات»، یعنی:

تنها خداوند متعال روزی دهنده است.

بنابراین:

خداوند متعال:

قادر مطلق است،

عالم مطلق است،

غنی مطلق است،

حی مطلق است، و...، یعنی:

همه صفات کمال از قبیل:

علم، قدرت، رحمت، عزت و... اصالتاً متعلق به خداوند متعال است، و

خداوند متعال بالاصاله آن‌ها را دارا می‌باشد،

و به هر کس و به هر میزان که بخواهد اعطا می‌فرماید، که از جمله این افراد،

انبیاء عظام الهی می‌باشند، و در رأس همه آن‌ها وجود مقدس پیامبر اکرم صلی

الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت «یعنی وجود مقدس چهارده

معصوم علیهم السلام» قرار گرفته‌اند،

و به همین لحاظ وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام، مظهر اتم و

اکمل اسماء و صفات خداوند متعال می‌باشند،

و مظهریت این ذوات مقدسه در اعلی درجه می‌باشد.

یکی از موضوعاتی که اختصاص به ذات اقدسِ اله دارد مسئله هدایت انسان‌ها است که بالاصاله متعلق به خداوند متعال می‌باشد، لیکن خداوند متعال با ارسال رُسُل و فرستادن پیامبران، بندگان خویش را هدایت می‌فرماید، یعنی:

خداوند متعال هدایت بندگان را به انبیاء و به اوصیاء آن‌ها محوّل می‌فرماید. بنابراین:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت یعنی ائمّه معصومین علیهم السّلام که خلیفه خداوند متعال در روی زمین هستند، و حجّت خداوند متعال بر مخلوقات می‌باشند وظیفه هدایت مردم به سوی حق و به سوی سعادت و رستگاری را دارند،

و این وظیفه را خداوند متعال برعهده آن‌ها محوّل فرموده است.

گرچه هدایت انسان‌ها اصالتاً مربوط به خداوند متعال است، لیکن خداوند متعال این ذوات مقدّسه را به عنوان خلیفه خویش و به عنوان حجّت خویش برگزیده و انتخاب فرموده و هدایت مردم را به آن بزرگواران محوّل فرموده است.

انشاء الله تعالی در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که:

منظور از کسانی که مردم را به سوی حق دعوت و راهنمایی و هدایت می‌کنند و شایسته‌ترین افراد برای پیروی کردن می‌باشند و پیروی از آن‌ها را خداوند متعال واجب فرموده وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت گرانقدر آن حضرت هستند.

در آیات شریفه دیگری نیز آمده که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت یعنی ائمّه معصومین علیهم السّلام وظیفه هدایت مردم را برعهده دارند و خداوند

متعال این وظیفه را بر عهده آن‌ها محول فرموده است.

ذیلاً این آیات شریفه را ملاحظه می‌فرمایید.

جهت رعایت اختصار و جلوگیری از طولانی شدن کلام فقط به سه آیه

شریفه اشاره می‌شود.

۱- وَ مِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهٖ يَعْدِلُونَ «آیه ۱۸۱ سوره اعراف».

۲- إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ «آیه ۷ سوره رعد».

۳- وَ جَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا «آیه ۷۳ سوره انبیاء».

در تفاسیر شریف صافی، برهان، نورالثقلین، مجمع‌البیان، المیزان و نمونه ذیل

این آیات شریفه احادیثی نقل شده است که:

وجود مقدس ائمه معصومین علیهم‌السلام پس از پیامبر اکرم صلی الله علیه

و آله و سلم وظیفه هدایت مردم به سوی حق و سعادت و رستگاری را بر

عهده دارند،

و این وظیفه را خداوند متعال بر عهده آن بزرگواران محول فرموده است،

بنابراین:

محمد و آل محمد علیهم‌السلام یعنی وجود مقدس چهارده معصوم

علیهم‌السلام به عنوان حجت خداوند متعال و خلیفه خداوند متعال و طبق

دستور خداوند متعال، هادی امت به سوی حق می‌باشند و وظیفه هدایت مردم

را بر عهده دارند،

و به امر خداوند متعال لازم‌الاتباع و واجب‌الاطاعه می‌باشند، و خداوند

متعال اطاعت محض و بی‌قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب

فرموده است.^۱

۱. مجمع‌البیان، جلد یازدهم، صفحه ۲۹۴، ۲۹۵ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

المیزان، جلد نوزدهم، صفحه ۹۴ تا ۹۸ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۳۴۹ و ۳۵۰ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره می‌شود.

۱- وجود مقدس امام رضا علیه السلام درباره مقام و منزلت و جایگاه رفیع امام و امامت، مطالبی بیان فرمودند که به خلاصه‌ای از فرمایشات آن حضرت که مربوط به آیه مورد بحث ما می‌باشد «آیه ۳۵ سوره یونس» اشاره می‌شود. وجود مقدس امام رضا علیه السلام در فرمایشات نورانی خویش در رابطه با امام و امر امامت فرمودند:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به دستور خداوند متعال، امامت را به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سپرده و آن حضرت را به عنوان امام مسلمین معرفی و منصوب فرمودند،

و پس از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، امامت فقط در میان فرزندان علی بن ابیطالب علیه السلام است،

و از نژاد پاک و نسل مطهر و پاکیزه فاطمه بتول سلام الله علیها می‌باشد تا روز قیامت،
بنابراین:

این نادانان و جاهلان از کجا و به چه دلیل برای خودشان امام انتخاب می‌کنند «کسانی که غیر از ائمه معصومین علیهم السلام، افراد دیگری را به عنوان خلیفه مسلمین انتخاب نموده‌اند».

امام رضا علیه السلام سپس فرمودند:

به درستی که امامت، خلافت و جانشینی خدا و رسول خدا است، و مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و امام حسن و امام حسین علیهما السلام می‌باشد.

امام، مانند خورشید نورانی و طالع است که نورش عالم را فرا گرفته، و جایگاهش در افق به گونه‌ای است که نه دست‌ها به آن می‌رسد، و نه دیدگان

می‌توانند آن را ببینند.

امام، ماه تابان، چراغ فروزان، نور درخشان، و ستاره‌ای است که هادی و راهنمای مردم در شب‌های تاریک و بیابان‌های بی‌آب و علف و دریا‌های خروشان است.

امام، امین خداوند است در میان خلقش،

و حجّت او بر بندگانش،

و خلیفه و جانشین خدا در بلادش «خلیفه خدا در زمینش»،

و دعوت کننده مردم به سوی خداوند متعال.

امام، از گناهان پاک است و از عیوب مبرا،

امام، نظیر و مانند ندارد،

و همه فضائل مخصوص امام است،

بی‌آنکه خود امام در طلبش رفته باشد و آن را به دست آورده باشد، بلکه:

خداوند متعال با فضل خویش همه فضائل را به امام اعطا فرموده است.

امام رضا علیه‌السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

کیست که بتواند امام را بشناسد،

و یا انتخاب امام برای او ممکن باشد،

هیئات که در این وادی، عقل‌ها سرگردانند و حکیمان و عالمان متحیر.

خطبا و سخنوران و عقلا و ادبا و شعرا و حکما و اندیشمندان، عاجز و

ناتوان هستند از این‌که بتوانند شأنی از شئون امام و فضیلتی از فضائل امام را

توصیف نموده و آن را وصف نمایند.

چگونه ممکن است تمام اوصاف و حقیقت امام را بیان نمود،

و یا مطلبی از امر امام را فهمید،

هرگز چنین چیزی ممکن نیست.

امام کجا و انتخاب بشر کجا،
 امام کجا و عقل بشر کجا،
 امام کجا و مثل و مانندی برای او کجا.
 امامت، فضلی است که خداوند متعال به هر کس که بخواهد اعطا می فرماید.
 امام از نسل زهرای بتول «سلام الله علیها» است،
 و اطاعتش واجب می باشد.
 خداوند متعال از علم و حکمت خویش آنچه را که به دیگران نداده به ائمه
 معصومین علیهم السّلام اعطا فرموده،
 و در حقّ ائمه معصومین علیهم السّلام فرموده:
 أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ
 «آیه ۳۵ سوره یونس».
 این حدیث شریف را عبدالعزیز بن مسلم از وجود مقدّس امام رضا
 علیه السّلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

حدیث شریف مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از
 حدیث شریف اشاره شد که به آیه ۳۵ سوره یونس مربوط بود و بیان می فرمود
 که:

الف: ائمه معصومین علیهم السّلام وظیفه هدایت انسان ها را برعهده دارند، و
 خداوند متعال این وظیفه را برعهده آن بزرگواران محوّل فرموده است.

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۳ تا ۲۹۰، حدیث ۱ «حدیث ۵۱۸».

عیون اخبار الرضا علیه السّلام، جلد اول، باب ۲۰، صفحه ۴۴۴ تا ۴۵۸، حدیث ۱ «فرمایش امام رضا علیه السّلام
 در وصف امام».

تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۴۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

تفسیر نور الثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۷۳، حدیث ۶۰ «حدیث ۴۵۱۵» «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

ب: ائمه معصومین علیهم السَّلام واجب الاطاعه می باشند،
و خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از این ذوات مقدسه را بر
همگان واجب فرموده است.

۲- وجود مقدس امام صادق علیه السَّلام این آیه شریفه را «أَقَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدَى - آیه ۳۵ سوره یونس» تلاوت می فرمودند که
یکی از اصحاب آن حضرت از آن حضرت سؤال نمود که:
یا بن رسول الله:

فرد مورد نظر آیه شریفه چه شخصی است «مقصود از کسی که مردم را
هدایت می کند و واجب الاطاعه می باشد چه شخصی است»؟
امام صادق علیه السَّلام فرمودند:

آن شخص، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام می باشد.
این حدیث را عمرو بن ابی القاسم از امام صادق علیه السَّلام نقل نموده
است.^۱

۳- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام در زمان خلافت
عثمان بن عفان در شهر مدینه و در مسجد النبی و در جمع بیش از دویست
نفر از مهاجرین و انصار برای روشن شدن حقیقت و برای این که مردم عذر و
بهانه ای نداشته باشند که روز قیامت بگویند امام مسلمین را نمی شناختیم و از
فضائل او آگاهی و اطلاع نداشتیم، شروع به صحبت نموده و به گوشه ای از
فضائل و مناقب خویش و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشاره
فرمودند که به قسمت هایی از فرمایشات آن حضرت که به آیه ۳۵ سوره یونس
مربوط بوده و واجب الاطاعه بودن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و

۱. تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۴۳، حدیث ۹ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۷۵، حدیث ۶۳ «حدیث ۴۵۱۸» «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

واجب الاطاعه بودن اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم را بیان می فرماید اشاره می شود.
وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام در قسمتی از بیانات
نورانی خویش فرمودند:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در غدیر خم «هیجدهم
ذیحجه سال دهم هجری» فرمودند:

مَنْ كُنْتُ أَوْلَىٰ بِهِ مِنْ نَفْسِهِ فَعَلَيَّْ أَوْلَىٰ بِهِ مِنْ نَفْسِهِ، یعنی:

هرکس که من به او از خودش اختیاردارتر هستم، علیّ بن ابیطالب نیز به آن
فرد از خودش اختیاردارتر می باشد.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام سپس فرمودند:

چگونه می شود کسانی که من از آنها برتر هستم،

و از خودشان به خودشان اختیاردارتر هستم امیر و حاکم من باشند.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام در ادامه فرمایش

خویش فرمودند:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم درباره من فرمودند:

يَا عَلِيُّ:

أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ غَيْرِ النَّبُوَّةِ، یعنی:

ای علی:

نسبت تو به من مثل نسبت هارون است به حضرت موسی، جز نبوت،

و چنانچه استثنایی غیر از نبوت بود پیامبر اکرم به آن اشاره می فرمود.

امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام سپس فرمودند:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم درباره اهل بیت خویش

فرمودند:

إِنِّي تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ:

كِتَابَ اللَّهِ وَ عَثَرْتِي،
لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا،
لَا تَتَّقِدُّوهُمْ وَلَا تَخَلَّفُوا عَنْهُمْ،
وَلَا تُعَلِّمُوهُمْ فَإِنَّهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ،
فَيَنْبَغِي أَنْ لَا يَكُونَ الْخَلِيفَةُ عَلَى الْأُمَّةِ إِلَّا أَعْلَمَهُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ،
وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ:

أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي،
فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ «آیه ۳۵ سوره یونس»، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در رابطه با اهل بیت خویش فرمودند:

من شما را ترک می کنم و بین شما دو امانت و دو ودیعه گرانبها به یادگار می گذارم،

یکی کتاب خدا «قرآن کریم»،

و دیگری عترت و اهل بیتم،

اگر شما مردم به آن دو یادگار من «قرآن کریم - اهل بیت من» تمسک نمایید و چنگ بزیند هرگز گمراه نخواهید شد.

ای مردم:

ایشان را «اهل بیتم را» تعلیم ندهید،

و هیچ کس را بر آنان «بر اهل بیتم» مقدم ندارید،

و از ایشان «از اهل بیتم» جا نمانید،

و از دستورات اهل بیتم تخلف نورزید «از دستورات اهل بیتم تخلف و

نافرمانی نکنید»، زیرا:

اهل بیت من أعلم به همه شما هستند «اهل بیت من از همه شما عالم تر و

داناتر هستند»،

و شایسته است که:

خلیفه خدا و رسول، عالم‌ترین مردم به کتاب و سنت باشد «خلیفه خدا و رسول باید عالم‌ترین فرد به قرآن کریم و سیره و سنت پیامبر اکرم باشد»، همچنان که خداوند متعال فرموده:

أَمَّنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ، أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ «آیه ۳۵ سوره یونس»، یعنی:

آیا کسی که مردم را به سوی حق هدایت می‌کند شایسته تبعیت و پیروی است،

یا کسی که «یا کسانی که» نیازمند به هدایت دیگران هستند.

شما را چه می‌شود،

چگونه داوری و قضاوت می‌کنید.

این حدیث شریف را سلیم بن قیس از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی‌تر و مفصل‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که در رابطه با آیه ۳۵ سوره یونس بود، و بیان می‌فرمود که:

اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم‌السلام به دستور خداوند متعال وظیفه هدایت مردم را بر عهده دارند، و خداوند متعال اطاعت محض و بی‌قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است.

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۳۰۰ تا ۳۲۶ «صفحه ۳۱۴ و ۳۱۵».
حدیث ۵۶ «اجتجاج حضرت امیر علیه‌السلام بر مهاجرین و انصار».

۴- وجود مقدّس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
ضمن یک حدیث طولانی فرمودند:

ای مردم:

سخنم را بشنوید «دستورم را اطاعت کنید»،

تا خداوند متعال شما را هدایت کند.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب در ادامه فرمایش خویش
فرمودند:

به خدا قسم:

اگر از من اطاعت کنید گمراه نمی شوید،

و اگر از دستورات من سرپیچی نمایید رشد پیدا نمی کنید و هدایت نمی شوید
«اطاعت از دستورات امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام یعنی هدایت
یافتن، و سرپیچی از دستورات آن حضرت یعنی گمراه شدن».

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در پایان فرمایشات
خویش این آیه شریفه را «أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ، أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ
يُهْدَى، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ - آیه ۳۵ سوره یونس» تلاوت فرمودند.^۱

۵- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام فرمودند:

منظور از مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ «کسی یا کسانی که مردم را به سوی حق
هدایت می کنند» در این آیه شریفه «آیه ۳۵ سوره یونس» محمّد و آل محمّد
علیهم السلام هستند،

و منظور از مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى «کس یا کسانی که خودشان هدایت
نمی شوند، مگر آنکه هدایتشان کنند» در این آیه شریفه «آیه ۳۵ سوره یونس»
مخالفین اهل بیت پیامبر اکرم می باشند،

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۷۳، حدیث ۵۹ «حدیث ۴۵۱۴» «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

اعم از اين كه از قریش باشند يا غير قریش.

اين حديث را ابوجارود از امام باقر عليه السلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

ملاحظه فرمودید كه:

الف: طبق آیه ۵۹ سوره نساء «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه، مقصود از اُولی الْأَمْرِ در این آیه شریفه فقط و فقط ائمه معصومین علیهم السلام هستند كه خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است،

همچنین ذیل این آیه شریفه احادیثی به عرض رسید كه:

مقصود این آیه شریفه «آیه ۵۹ سوره نساء» اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشند كه خداوند متعال، اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است.

ب: طبق آیه ۱۱۹ سوره توبه «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه، مقصود از صادقین در این آیه شریفه فقط و فقط ائمه معصومین علیهم السلام هستند كه خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است،

همچنین ذیل این آیه شریفه احادیثی به عرض رسید كه:

مقصود این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و آل محمد علیهم السلام می باشند كه خداوند متعال،

۱. تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۳۸۲ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۴۳، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۷۳، حدیث ۶۱ «حدیث ۴۵۱۶» «ذیل آیه ۳۵ سوره یونس».

اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدّسه را بر همگان واجب فرموده است.

ج: طبق آیه ۳۵ سوره یونس «أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ» و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه، ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان حجّت خداوند متعال و به دستور خداوند متعال و وظیفه هدایت مردم به سوی حق را بر عهده دارند، و خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدّسه را بر همگان واجب فرموده است.

احادیث شریفی که ذیل آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۱۱۹ سوره توبه و آیه ۳۵ سوره یونس در رابطه با وجوب اطاعت از ائمه معصومین علیهم السّلام و وجوب اطاعت از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و آل محمّد علیهم السّلام نقل شده بیشتر از تعدادی است که ملاحظه فرمودید، جهت جلوگیری از طولانی شدن بحث و جهت جلوگیری از طولانی شدن کلام فقط به تعداد معدودی از آن احادیث شریف اشاره شد.

د: ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا منخدره می باشد توضیحاتی ارائه شد و احادیث شریفی نقل شد که طبق آن احادیث شریف، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از عترت و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و از آل محمّد علیهم السّلام می باشد، و بلکه بالاتر یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها براساس حدیث شریف کساء محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد، و به بیان دیگر:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام در صدر اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم واقع شده اند،

و مقام آن دو بزرگوار از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام برتر و بالاتر می باشد، لذا:

هر فضیلتی که برای عترت و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و آل محمّد علیهم السّلام نقل شود، به طریق اولی شامل فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز می شود، یعنی:

هر فضیلتی که برای عترت و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و آل محمّد علیهم السّلام نقل شود، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام در اعلی درجه آن فضیلت را دارا می باشند، لذا:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش واجب الاطاعه می باشد، و خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن علیا مخدّره را بر همگان واجب فرموده است، و این قضیه در احادیث شریف ذیل آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۱۱۹ سوره توبه و آیه ۳۵ سوره یونس بیان شده که:

اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم واجب الاطاعه می باشند، و خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه را بر همگان واجب فرموده است، آن هم در تمام موارد و در تمام امور اعم از امور دنیوی و اخروی،

و در یک حدیث نیز «یک حدیث که در این کتاب شریف فاطمی ذکر شده» نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها صراحتاً بیان شده که آن حضرت واجب الاطاعه می باشند، و این حدیث ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه نقل شده که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مقصود از صادقین در این آیه شریفه «یا ایّها الذین آمنوا اتّقوا الله و کونوا مع الصّادقین - آیه ۱۱۹ سوره توبه»، علی و فاطمه و حسن و حسین و نسل مطهر آنها هستند «که خداوند متعال اطاعت محض و اطاعت بی قید و شرط از آنها را بر همگان واجب فرموده است».

این حدیث شریف، اولین حدیثی است که در این کتاب شریف فاطمی ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه درج شده است.

هـ: ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد در رابطه با اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم توضیحاتی ارائه شده،

و در رابطه با عظمت و اهمّیت اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و مقام و منزلت استثنایی و انحصاری آن ذوات مقدّسه به دو حدیث شریف نیز اشاره شده که از احادیث متواتر می باشند و شیعه و سنی آن را در منابع خویش نقل نموده اند،

که یکی از این احادیث شریف، حدیث ثقلین است،

و دیگری حدیث شریف سفینه.

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۱۱۹ سوره توبه و آیه ۳۵ سوره یونس و نقل احادیث شریفی ذیل این آیات شریفه مبنی بر واجب الاطاعه بودن عترت و اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که

فاطمه زهرا سلام الله عليها نیز مشمول این احادیث شریف می شود، می پردازیم به نقل احادیث شریفی که صراحتاً واجب الاطاعه بودن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها را بیان می فرمایند،

گرچه احادیث شریف ذیل آیه ۵۹ سوره نساء، آیه ۱۱۹ سوره توبه و آیه ۳۵ سوره یونس نیز متضمن این مطلب بوده، و واجب الاطاعه بودن فاطمه زهرا سلام الله عليها را بیان می فرمایند.

حدیث اول:

از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره صادقین در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ - آیه ۱۱۹ سوره توبه» سؤال شد.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: مقصود از صادقین در این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه»، علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام و نسل مطهر آنها «یعنی دیگر ائمه معصومین علیهم السلام» می باشند.^۱

توضیح:

ذیل این آیه شریفه «آیه ۱۱۹ سوره توبه» توضیحات لازم ارائه شد و حدیث شریفی از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل شد که آن حضرت فرمودند: معنی كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ در این آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» اطاعت از صادقین می باشد،

یعنی:

ای مؤمنین:

۱. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۳، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

از صادقین اطاعت نمایید.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدس امام جواد علیه السلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ مُتَفَرِّدًا بِوَحْدَانِيَّتِهِ،
ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ،

فَمَكَّنُوا الْفَ دَهْرًا،

ثُمَّ خَلَقَ جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ،

فَأَشْهَدَهُمْ خَلْقَهَا وَ أَجْرَى طَاعَتَهُمْ عَلَيْهَا،

وَ فَوَّضَ أُمُورَهَا إِلَيْهِمْ،

فَهُمْ يُحِلُّونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ يُحَرِّمُونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ لَنْ يَشَاءُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، یعنی:

وجود مقدس امام جواد علیه السلام فرمودند:

خداوند تبارک و تعالی به وحدانیتش یگانه و بی بدیل بود «خداوند متعال به

یگانگی خود یکتا بود، یعنی غیر از ذات اقدس اله چیزی نبود»، پس «آنگاه»:

خداوند متعال محمد و علی و فاطمه را خلق فرمود «آفرید»،

آنها هزار دهر یعنی هزار عصر و هزار دوران بماندند «وقتی که هزار عصر

و دوران به سر آمد»،

خداوند متعال چیزهای دیگر را خلق فرمود «آفرید»،

و سپس این سه نور پاک یعنی نور محمد و علی و فاطمه را بر این آفرینش

گواه و شاهد گرفت،

۱. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۷۵۲، حدیث ۷ «ذیل آیه ۱۱۹ سوره توبه».

و اطاعت از محمد و علی و فاطمه را بر تمام چیزها «تمام مخلوقات» واجب فرمود،

و کارهای مخلوقات را «تدبیر امور مخلوقات را» به محمد و علی و فاطمه واگذار فرمود:

پس:

ایشان «محمد و علی و فاطمه»:

هرچه را خواهند حلال کنند،

و هرچه را خواهند حرام کنند،

و هرگز چیزی را نمی خواهند مگر این که خداوند تبارک و تعالی بخواهد «هرگز جز آنچه را که خداوند تبارک و تعالی می خواهد نخواهند خواست».

این حدیث شریف را محمد بن سنان از وجود مقدس ابی جعفر ثانی «وجود مقدس امام جواد علیه السلام» نقل نموده است.^۱

حدیث سوم:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در رابطه با واجب اطاعه بودن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً عَلَى الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ وَالْبَهَائِمِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمَلَائِكَةِ، یعنی:

به قطع و یقین اطاعت از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر همه مخلوقات خداوند متعال، از جن و انس «اجنه و انسانها»، پرندگان و چهارپایان و انبیاء الهی و ملائکه واجب می باشد «خداوند متعال اطاعت از وجود مقدس

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۶، حدیث ۵ «حدیث ۱۱۸۸».

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل اول، صفحه ۳۸ و ۳۹، حدیث سوم.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۶۱، فضیلت دوازدهم، حدیث چهاردهم.

فاطمه زهرا سلام الله عليها را بر همه مخلوقات خویش واجب فرموده است.^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به سلمان فارسی فرمود:
ای سلمان:

خداوند متعال مرا از نور خویش خلق فرمود «آفرید»،
و از نور من نور علی بن ابیطالب را خلق فرمود «آفرید»،
و از نور علی بن ابیطالب نور فاطمه زهرا را خلق فرمود «آفرید»،
و از نور علی و فاطمه، حسن را آفرید،
و از نور من و علی و فاطمه، حسین را آفرید،
و سپس ما را به پنج نام از نامهای خودش نامگذاری فرمود،
خداوند متعال محمود است و من محمّد،
خداوند متعال اعلی است و این علی،
خداوند متعال فاطر است و این فاطمه،
خداوند متعال قدیم الاحسان است و این حسن،
خداوند متعال محسن است و این حسین،
و سپس خداوند متعال از نور ما و از نور حسین نه امام خلق فرمود، و این
زمانی بود که:

نه آسمانی بنا شده بود و نه زمینی و نه هوایی،

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمّد حسن میرجهانی:

فصل ششم، صفحه ۱۷۲، خصیصه بیست و یکم.

فصل هفتم، صفحه ۱۹۱ و ۱۹۳، حدیث اوّل.

فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۰.

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوّم، بخش سوّم، صفحه

۴۱۷، حدیث ۱۲/۹۰۱.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل هفتم، صفحه ۱۲۲، حدیث ۸.

نه فرشته‌ای بود و نه غیر از ما بشری «یعنی جز ما چهارده نفر مخلوقی خلق نشده بود»،

و ما در آن زمان مشغول تسبیح خداوند متعال بودیم،
و سخن خداوند متعال را می‌شنیدیم،
و مطیع فرمان خداوند عزّ و جلّ بودیم.
سلمان می‌گوید:

خدمت پیامبر اکرم عرض کردم:
یا رسول الله:

کسی که این ذوات مقدّسه را بشناسد چه بهره‌ای خواهد برد؟
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:
ای سلمان:

هرکس آن ذوات مقدّسه را به درستی بشناسد،
و به آن بزرگواران اقتدا کند،
و از آن ذوات مقدّسه تبعیت و پیروی نماید،
و ولایت آن بزرگواران را بپذیرد،
و از دشمنان آنها بیزاری جوید:
به خدا قسم او از ما است،
و هر کجا که برویم با ما است،
و هر کجا که ما سکونت کنیم او نیز سکونت می‌کند.^۱

توضیح:

الف: حدیث شریف مفصل‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می‌فرمود که:

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۹ تا ۹۱، حدیث ۱۰ «ذیل آیه پنجم و ششم سوره قصص».

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش بر همه مخلوقات ولایت دارند و واجب الاطاعه می باشند، لذا:

هرکس آن ذوات مقدّسه را به درستی بشناسد «به مقام و منزلت و جایگاه رفیع آنها به عنوان حجج خداوند متعال و به عنوان خلفاء خداوند متعال معرفت و شناخت پیدا نماید»،

و به آن بزرگواران اقتدا نماید،

و از آن بزرگواران تبعیّت و پیروی نماید،

و ولایت آن بزرگواران را بپذیرد،

و از دشمنان آن بزرگواران برائت و بیزاری جوید،

خداوند متعال با فضل خویش او را مورد عنایت قرار خواهد داد و وارد

بهشت خواهد نمود.

ب: ذیل دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی به عرض رسید و احادیث شریفی نقل شد که:

همانطور که هر کدام از ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام وَلِیُّ الله

می باشند،

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز وَلِیَّةُ الله است و دارای مقام

ولایت کلّیه می باشد،

و مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش بر همه مخلوقات ولایت

دارد و واجب الاطاعه می باشد،

و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را مانند پدر بزرگوارش و شوهر

گرانقدرش بر همه مخلوقات واجب فرموده است،

و اگر کسی ولایت آن حضرت و ولایت پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و ولایت یازده امام معصوم از نسل و ذریه‌اش را نپذیرد، از دایره ایمان خارج می‌شود.

در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه‌اش بر تمام مخلوقات و همه اهل آسمان و زمین به یک حدیث شریف قدسی اشاره می‌شود.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
خداوند متعال در شب معراج به من فرمود:

يَا مُحَمَّدُ:

إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وَدِّيهِ مِنْ نُورِي،
وَ عَرَضْتُ وَ لَايَتَكُمُ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ،
فَمَنْ قَبَلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ،

وَ مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْكَافِرِينَ، یعنی:

خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور خودم خلق کردم،

و ولایت شما را به همه اهل آسمان‌ها و زمین عرضه نمودم،

پس:

هرکس ولایت شما را پذیرفت نزد من از مؤمنین است،

و هرکس ولایت شما را انکار کرد از کافرین شد.

در ادامه فرمایش خداوند متعال به پیامبر اکرم در شب معراج آمده که:

خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

یا مُحَمَّدُ:

لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبِيدِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ،

وَ يَصِيرَ كَالشَّيْنِ الْبَالِي،

ثُمَّ آتَانِي جَاهِدًا لَوْلَايَتِكُمْ مَا غَفَرْتُ لَهُ حَتَّى يَقْرَبَ بَوْلَايَتِكُمْ، یعنی:

خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

اگر بنده‌ای از بندگانم مرا آنقدر عبادت کند تا رشته حیات او قطع گردد و مرگ او را فرا بگیرد،

و یا مثل مَشْکِي خشکیده و پوسیده شود «یعنی در اثر شدت عبادت بسیار ضعیف و لاغر شود و به اصطلاح به پوست و استخوانی تبدیل شود»،
و پس از آن نزد من آید درحالی که منکر ولایت شما باشد،
من او را نمی‌بخشم و نمی‌آمزم تا به ولایت شما اقرار نماید «تا ولایت شما را بپذیرد».

سپس خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

آیا می‌خواهی «آیا دوست داری» آن‌ها را ببینی؟

پیامبر اکرم به خداوند متعال عرض کرد:

آری

خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمد:

پس به سمت راست عرش نگاه کن.

پیامبر اکرم در ادامه این حدیث شریف قدسی می‌فرماید:

من به طرف راست عرش نگاه کردم،

و آنجا علی و فاطمه و حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و حسن بن علی و حضرت مهدی را در فضای درخشانی از نور مشاهده کردم «آنها را در میان انوار درخشانی دیدم» که در حال نماز بودند، و در میان آنها نور حضرت مهدی مثل ستاره درخشان بود، و در همین حال خداوند متعال به من فرمود:

ای محمد:

اینها حجّت‌های من هستند،

و او «اشاره به امام زمان علیه السلام» انتقام گیرنده عترت تو و انتقام گیرنده از دشمنانم می‌باشد.^۱

این حدیث شریف قدسی را علمای اهل سنت نیز در کتب خویش نقل نموده‌اند که به عنوان نمونه به اسامی تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

خطیب خوارزمی در مناقب.

خوارزمی در مقتل الحسین «صفحه ۵۹».

حموینی در فرائد السمّین «جلد دوم، صفحه ۳۱۹»، و...^۲

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف قدسی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها

۱. الغیبه «کتاب غیبت» شیخ طوسی، صفحه ۲۹۶، حدیث ۱۰۹/۹ «روایات خاصّه «شیعه» در این که ائمه علیهم السلام دوازده نفر هستند».

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنّیه» شیخ حرّ عاملی، باب سیزدهم، صفحه ۵۳۹، ۵۴۰، حدیث ۴۹۶، ۲۸. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه ۴۶، صفحه ۸۰۶. فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۵۶، حدیث ۳. ۲. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴. اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹. فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش بر همه مخلوقات ولایت دارد و واجب الاطاعه می باشد،
و ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:
من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور
خودم خلق کردم،

و ولایت شما را «یعنی ولایت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و
ولایت پدر بزرگوارش و ولایت شوهر گرانقدرش و ولایت یازده امام معصوم
از نسل و ذریّه آن علیا مخدّره» به همه اهل آسمانها و زمین عرضه نمودم،
پس:

هر کس ولایت شما را «ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام»
پذیرفت نزد من از مؤمنین است،
و هر کس ولایت شما را «ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام»
انکار کرد از کافرین شد.

همچنین خداوند متعال در شب معراج به پیامبر اکرم فرمود:
اگر بنده ای از بندگانم مرا آنقدر عبادت کند تا رشته حیات او قطع گردد و
مرگ او را فرا بگیرد،

و یا مثل مَشکی خشکیده و پوسیده شود «یعنی در اثر شدّت عبادت بسیار
ضعیف و لاغر شود و به اصطلاح به پوست و استخوانی تبدیل شود»،
و پس از آن نزد من آید درحالی که منکر ولایت شما باشد «منکر ولایت
وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و منکر ولایت پدر بزرگوارش و منکر
ولایت شوهر گرانقدرش و منکر ولایت یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش»
من او را نمی بخشم و نمی آمرزم،

تا به ولایت شما اقرار نماید «تا ولایت شما را بپذیرد».

حدیث پنجم:

بلافاصله پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فَدَک غصب شد، و حضرت زهرا سلام الله علیها که از غصب فَدَک با خبر شده بود مقنعه و چادری بر سر کشیده و با چند نفر از بانوان قوم خویش وارد مسجد شد «مسجد النبی در مدینه»،

در حالی که غاصبین فدک به همراه عده‌ای از مهاجرین و انصار در مسجد النبی حضور داشتند.

به دستور حضرت زهرا سلام الله علیها پرده‌ای زده شد، و آنگاه وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در پشت آن پرده جلوس فرمود،

و سپس آن حضرت آه دردناکی از دل سوزان خویش کشید به نحوی که اهل مجلس به گریه افتادند، و مجلس یکپارچه غرق در اندوه و عزا شد. وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها مدتی صبر و درنگ نمودند تا مجلس آرام گرفت، و آنگاه آن حضرت شروع به صحبت نمودند. وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها مهاجر و انصار حاضر در مسجد النبی را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

ای مهاجر و انصار:

حقّی از سوی خداوند متعال بر عهده دارید،

و پیمانی را که با خداوند متعال بسته‌اید پذیرفته‌اید.

ای مهاجر و انصار:

این را بدانید که:

رسول خدا در بین شما امانتی بس بزرگ و ودیعه با عظمتی را باقی نهاده است،

و آن عبارت است از:

۱- كِتَابُ اللَّهِ النَّاطِقُ «کتاب ناطق خدا یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام

و ائمه معصومین علیهم السلام»

۲- وَالْقُرْآنُ الصَّادِقُ «یعنی قرآن کریم که کتاب صامت خداوند متعال است» صامت

= ساکت و خاموش».

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در ادامه فرمایش خویش در رابطه با امامت اهل بیت پیامبر اکرم و لزوم اطاعت از آن ذوات مقدّسه فرمودند:

طَاعَتَنَا نِظَامًا لِلْمِلَّةِ،

وَ إِمَامَتَنَا أَمَانًا مِنَ الْفُرْقَةِ، یعنی:

خداوند متعال اطاعت و پیروی از ما اهل بیت پیامبر اکرم را عامل وفاق و

قوام دین و جامعه،

و امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم را برای ایمن بودن از تفرقه قرار داد.

بیانات نورانی فاطمه زهرا سلام الله علیها در مسجد النبی در جمع مهاجر و انصار و غاصبین فدک مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از فرمایشات نورانی فاطمه زهرا سلام الله علیها اشاره شد که موضوع امامت اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و لزوم اطاعت از آن ذوات مقدّسه مطرح شده بود.^۱

توضیح:

ملاحظه فرمودید که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این بیانات

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۲۲۶، حدیث ۴۹.

«احتجاج حضرت زهرا سلام الله علیها درباره فدک».

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۵۳۷ و ۵۴۱.

سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۶۵ و ۳۶۸.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۳، صفحه ۱۷۴ «توضیحات ذیل حدیث هفتم».

نورانی خویش فرمودند:

طَاعَتَنَا نِظَامًا لِلْمِلَّةِ، یعنی:

خداوند متعال اطاعت و پیروی از ما اهل بیت پیامبر اکرم «یعنی اطاعت از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار» را برهمگان واجب فرمود، و اطاعت و پیروی از ما اهل بیت پیامبر اکرم عامل وفاق و یکپارچگی و قوام دین و جامعه است،

وَ اِمَامَتَنَا اَمَانًا مِنَ الْفُرْقَةِ، یعنی:

امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم امان و ایمنی است برای مسلمانان، و باعث دور شدن مسلمانان از اختلاف و تشتت و نفاق می شود، و به مسلمانان هشدار می دهد که:

اگر از ما اهل بیت پیامبر اکرم اطاعت و تبعیت ننمایید، یعنی:

اگر از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار اطاعت و تبعیت ننمایید، و اگر امامت ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را نپذیرید، از اختلاف و پراکندگی و تشتت آرا در امان نخواهید بود.

چون مسلمانان بعد از رحلت پیامبر اکرم از اهل بیت پیامبر اکرم یعنی از حضرت امیر و حضرت زهرا و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار اطاعت و تبعیت نمودند،

و امامت آن ذوات مقدسه را نپذیرفتند،

همین امر باعث شد تا مفهوم فرمایش حضرت زهرا سلام الله علیها در جامعه

مسلمین تحقق پیدا کرد،

و کار به جایی رسید که زیر لوای اسلام هفتاد و سه فرقه پیدا شد که هر یک

خود را بر حق و بقیّه فرقه‌ها را باطل می‌دانند.
دین خدا ملعبه دست بازیگران سیاسی شد و چهره‌ای بسیار زشت از آن در
دنیا نمودار گشت،

به طوری که مسلمین هیچگاه روی سعادت ندیدند.
سؤال این است که:

آیا مسلمانان که جمعیت آن‌ها از مرز یک میلیارد نفر گذشته در ذلت نیستند؟

آیا عداوت و دشمنی میان آن‌ها حکمفرما نیست؟

آیا هر گروه از مسلمانان گروه دیگر را تخطئه نمی‌کند؟

پاسخ در تمام این موارد مثبت است،

و منشأ تمام این دردها و گرفتاری‌ها و بلیات خانمان‌سوز، همان پیروی
نکردن و اطاعت نکردن مسلمانان صدر اسلام از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله
علیه و آله و سلّم و نپذیرفتن امامت آن ذوات مقدّسه می‌باشد.

رمز پیشرفت مسلمین و سعادت‌مند شدن آن‌ها در دنیا و آخرت اطاعت
محض و بی‌قید و شرط از اهل بیت پیامبر اکرم می‌باشد که وجود مقدّس فاطمه
زهرا سلام الله علیها به آن اشاره نموده و فرمودند:

طَاعَتَنَا نِظَامًا لِلْمِلَّةِ^۱

حدیث هشتم:

وجود مقدّس امام کاظم علیه السلام فرمودند:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در آخرین ساعات
عمر مبارک خویش دست مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها را در دست مبارک
امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام گذاشت و به امیرالمؤمنین علی بن
ابطالب علیه السلام فرمود:

۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها» تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۳۹۷ تا ۴۰۴.

یا اَبَا الحَسَنِ:

هَذِهِ وَدِيعَةُ اللَّهِ وَ وَدِيعَةُ رَسُولِهِ مُحَمَّدٌ عِنْدَكَ،

فَاحْفَظِ اللَّهَ وَ احْفَظْنِي فِيهَا،

وَ اِنَّكَ لِنَافِعِيهِ،

یا عَلِيُّ:

هَذِهِ سَيِّدَةُ نِسَاءِ اَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الْاَوَّلِينَ وَ الْاٰخِرِينَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در آخرین ساعات عمر مبارک خویش در حالی که دست مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها را در دست مبارک امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام گذاشته بود به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا اباالحسن:

فاطمه زهرا امانت خدا و امانت رسول خدا محمد در نزد تو است،

پس امانت خدا و امانت مرا حفظ کن،

و تو این کار را خواهی کرد،

یا علی:

فاطمه زهرا بانوی بانوان بهشت است «سیده و سرور بانوان بهشت است» از

اولین و آخرین «از ابتدای خلقت تا روز قیامت».

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش

خویش به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

اَنْفِذْ لِمَا اَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، یعنی:

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد انجام بده «فاطمه هر فرمانی که به تو داد آن

را انجام بده»، زیرا:

هر چه که فاطمه بگوید همان است که جبرئیل می گوید «یعنی هر چه فاطمه زهرا سلام الله علیها بفرماید فرمایش خداوند متعال است که جبرئیل می گوید، یا: آنچه را که به تو گفتم جبرئیل از ناحیه خداوند متعال آورده است»^۱.

حدیث هفتم:

از احادیث معتبره متواتره است که ائمه معصومین علیهم السلام درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها فرموده اند:

كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ، يَعْنِي:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام تمام اوامر و دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها را اطاعت می کرد.^۲

آیت الله کجوری مازندرانی در توضیح ذیل این حدیث شریف می گوید: حقیر را در فضل «برتری» امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بر فاطمه زهرا سلام الله علیها سخنی نیست، و هر مسلمانی بر این قضیه آگاه است و این مطلب جزء مذهب حق است، لیکن:

خداوند متعال در آیه مباهله «آیه ۶۱ سوره آل عمران» وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها را مساوی با امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام ذکر فرموده،

و این از خصائص آن علیا مخدّره می باشد،

۱. جَنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷، حدیث دوم.
تحقیقی درباره زندگانی حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمدکاظم قزوینی، صفحه ۱۸۱.
فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۲، حدیث ۳.
خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه دوازدهم، صفحه ۳۵۶.
۲. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه نهم، صفحه ۳۲۷.

و شاهد بر مقصود، احادیث معتبره متواتره از ائمه معصومین علیهم السَّلام است که در رابطه با حضرت زهرا سلام الله علیها فرموده‌اند:

كَانَ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ،

و در احادیث و روایاتی نیز هست که:

گاهی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام می فرمود:

اطاعت کن فاطمه را در هر چه امر می کند،

و گاهی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرمود:

اطاعت کن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب را در هر چه امر می کند.

علت و دلیل دستور پیامبر اکرم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام در رابطه با اطاعت از اوامر و دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها به خاطر عصمت فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد،

زیرا آن حضرت مقام عصمت دارد و هیچگاه به خطا نمی رود،

کانه «گویا - مثل این که» رأی و نظر فاطمه زهرا سلام الله علیها، رأی و نظر مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد.^۱

آیت الله کجوری مازندرانی در صفحه ۳۵۶ خصائص فاطمیّه می نویسد: وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن مجتبی علیه السَّلام و امام حسین علیه السَّلام بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم حجج الهیّه بودند «حجّت خداوند متعال بودند»، لیکن:

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی:

خصیصه نهم، صفحه ۳۲۶ و ۳۲۷.

خصیصه یازدهم، صفحه ۳۴۸.

بر فاطمه زهرا و امام حسن و امام حسین علیهم السَّلام لازم بود اَتِّباع اوامر و نواهی حَجَّت اعظم خداوند متعال یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام «اطاعت از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام بر فاطمه زهرا و امام حسن و امام حسین علیهم السَّلام واجب بود»،
و این سه بزرگوار هم با کمال رغبت از وجود مقدَّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام اطاعت می نمودند، لیکن:

از بابت عصمتی که آن سه بزرگوار داشتند، هر کدام بنفسه حَجَّت کبرای خداوند متعال بر خلق بودند،

لیکن فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل از حسنین علیهما السَّلام بود،
به نحوی که:

وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام فرمود:
یا علی:

اطاعت کن آنچه را که فاطمه می گوید و امر می کند.^۱

توضیح:

۱- خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از ائمه معصومین علیهم السَّلام را بر همگان واجب فرموده،
و اطاعت از آن ذوات مقدَّسه را در ردیف اطاعت از خودش و رسولش قرار داده و فرموده:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ «آیه ۵۹ سوره

۱. خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی.

خصیصه نهم، صفحه ۳۲۷.

خصیصه دهم، مورد سی و نهم، صفحه ۳۴۸.

خصیصه دوازدهم، صفحه ۳۵۶.

نساء».

در صفحات قبل راجع به این آیه شریفه توضیحات لازم ارائه شد و احادیثی از ائمه معصومین علیهم السّلام نقل شد که مقصود از *أولی الأمر* در این آیه شریفه که خداوند متعال اطاعت از آنها را واجب فرموده، اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام می باشند.

۲- اطاعت از ائمه معصومین علیهم السّلام اطاعت از خداوند متعال است، و سرپیچی از دستورات آن ذوات مقدّسه سرپیچی از دستورات خداوند متعال می باشد،

و در این رابطه احادیث فراوانی از ناحیه وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام صادر شده که به عنوان نمونه به چند حدیث نورانی اشاره می شود:

الف: وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

الْأَئِمَّةُ مِنْ وَوَلِدِ الْحُسَيْنِ،

مَنْ أَطَاعَهُمْ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ،

وَ مَنْ عَصَاهُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ،

هُمُ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى،

وَ هُمْ الْوَسِيلَةُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

ائمه معصومین علیهم السّلام از فرزندان امام حسین علیه السّلام هستند،

هرکس از آنها اطاعت کند از خداوند متعال اطاعت کرده است،

و هرکس از دستورات آنها سرپیچی نماید «از آنها نافرمانی کند» از

دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است،

آنها عُرْوَةُ الْوُثْقَى هستند «دستگیره و دستاویز محکم»،
آنها وسیله تقرّب به درگاه الهی می‌باشند.^۱

ب: در زمان خلافت عثمان بن عفّان گروهی از مهاجرین و انصار در مسجد النّبی «شهر مدینه» نشسته بودند و هر کدام از آنها «مهاجر و انصار» از سوابق خویش و از امتیازات خویش مطالبی بر زبان جاری می‌کرد، و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه‌السّلام نیز در گوشه‌ای از مسجد النّبی نشسته بود و ناظر به این قضایا بود. جمعیت حاضر در مسجد «مهاجر و انصار» خدمت امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه‌السّلام رفته و به آن حضرت عرض کردند: یا اباالحسن:

چه چیزی شما را از سخن گفتن بازداشته است؟

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه‌السّلام مهاجرین و انصار را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

شما دو گروه مهاجر و انصار هرچه از فضائل خودتان خواستید گفتید، لیکن: آیا به این قضیه توجه کرده‌اید که این همه فضائل که دارید و به آن رسیده‌اید فقط و فقط به خاطر ما اهل بیت پیامبر اکرم بوده است و لاغیر.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه‌السّلام آنگاه شروع به صحبت نموده و طیّ آن به قطره‌ای از دریای بیکران فضائل خویش اشاره نمودند که از جمله آنها این بود که:

۱. عیون اخبار الرّضا علیه‌السّلام، جلد دوّم، باب ۳۱، صفحه ۹۴، حدیث ۲۱۷.

تفسیر صافی، جلد دوّم، صفحه ۴۰۷ و ۴۰۸ «ذیل آیه ۳۵ سوره مائده».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۷۸۷، حدیث ۶ «ذیل آیه ۲۵۶ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۲۹۸، حدیث ۵ «ذیل آیه ۲۲ سوره لقمان».

تفسیر نورالثقلین، جلد اوّل، صفحه ۵۷۵، حدیث ۱۰۵۷ «حدیث ۱۱۷۳» «ذیل آیه ۲۵۶ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوّم، صفحه ۳۸۷، حدیث ۱۷۶ «حدیث ۲۷۳۶» «ذیل آیه ۳۵ سوره مائده».

اطاعت از ائمه معصومین علیهم السّلام اطاعت از خداوند متعال است، و سرپیچی از دستورات آن ذوات مقدّسه سرپیچی از دستورات خداوند متعال می باشد.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام، مهاجر و انصار حاضر در مسجدالنّبی را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

آیا تصدیق می کنید و شهادت می دهید که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در یکی از خطبه های خویش فرمودند:

خلفاء من «جانشینان من» و اوصیاء من دوازده نفر هستند، که اوّل آنها علیّ بن ابیطالب است،

که برادر من،

وزیر من،

خلیفه من بر ائمتّم،

و ولیّ و صاحب اختیار هر مرد و زن مؤمن می باشد،

پس از علیّ بن ابیطالب فرزندانم حسن و حسین،

و سپس نه نفر از فرزندان حسین هستند،

آنها «آن دوازده نفر»:

اوصیاء من «اوصیاء جمع وصی یعنی جانشینان»،

و حجّت خداوند متعال بر مخلوقات می باشند،

هرکس از آنها اطاعت کند خداوند متعال را اطاعت نموده است،

و هرکس از دستورات آنها سرپیچی کند از دستورات خداوند متعال

سرپیچی نموده است.

همه حضار در مسجد النّبی فرمایشات حضرت امیر علیه السّلام را تأیید و

تصدیق نمودند.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود:

اطاعت از ائمه معصومین علیهم السلام اطاعت از خداوند متعال است، و سرپیچی از دستورات آن ذوات مقدسه سرپیچی از دستورات خداوند متعال می باشد.

ج: وجود مقدس پیامبر اکرم روی منبر جلوس نموده و فرمودند:

خداوند متعال، علی بن ابیطالب را به عنوان برادر من، وزیر من، جانشین و خلیفه من در میان امتم انتخاب فرمود، و او را پس از من ولی مؤمنین «سرپرست و صاحب اختیار مؤمنین» قرار داد، و پس از من و علی بن ابیطالب یازده امام برگزید که یکی پس از دیگری می آیند،

آنها «ائمه معصومین علیهم السلام»:

حجت خداوند متعال و هادیان «هدایت کنندگان» امت هستند، هرکس از آنها اطاعت کند از خداوند متعال اطاعت کرده است، و هرکس از دستورات آنها سرپیچی کند از دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است.^۲

د: وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

هنگامی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم رحلت نمود، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام جانشین آن حضرت شد، و بعد از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، امام حسن و امام حسین علیهما السلام جانشین آن حضرت شدند،

۱. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۳۰۰ تا ۳۲۶، حدیث ۵۶ «احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر مهاجرین و انصار».

۲. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۸۸۰، حدیث ۴ «ذیل آیه ۳۲ سوره توبه».

و بعد از آن بزرگواران امام سجّاد علیه السّلام به امامت رسید،
و بعد از آن حضرت این امر «امر امامت» در اوصیاء بعد از وی ادامه پیدا
کرد، اطاعت از این بزرگواران اطاعت از خداوند متعال است،
و سرپیچی از دستورات آن بزرگواران سرپیچی از دستورات خداوند متعال
می باشد.^۱

هـ: در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدّس امام
هادی علیه السّلام صادر شده و حقیقتاً یک دوره کامل و جامع امام شناسی است،
هنگام زیارت هر کدام از ذوات مقدّسه معصومین علیهم السّلام و هنگام زیارت
هر کدام از ائمه معصومین علیهم السّلام به محضر آن بزرگوار و آن بزرگواران
عرض می کنیم:

مَنْ اطَاعَكُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللهَ، یعنی:

هر کس از شما ائمه معصومین علیهم السّلام اطاعت نماید،
خداوند متعال را اطاعت نموده است،

مَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللهَ، یعنی:

هر کس از شما ائمه معصومین علیهم السّلام نافرمانی نماید،
خداوند متعال را نافرمانی نموده است، و به عبارت دیگر:

هر کس از دستورات شما ائمه معصومین علیهم السّلام سرپیچی نماید،
از دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است.

این زیارت شریف و این زیارتنامه شریف در مفاتیح الجنان نیز آمده است.
قابل ذکر است که:

۱. علل الشرایع صدوق، جلد اول، باب ۱۵۶، صفحه ۶۶۵، حدیث ۲.

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۳۶ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۱۱، حدیث ۸ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۹۵، حدیث ۹۴ «حدیث ۸۹۲۲» «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

احادیث شریفی که وجوب اطاعت از ائمه معصومین علیهم السلام را بیان نموده و می فرمایند که:

اطاعت از ائمه معصومین علیهم السلام اطاعت از خداوند متعال است، و سرپیچی از دستورات آن ذوات مقدسه سرپیچی از دستورات خداوند متعال می باشد، بسیار زیاد است فقط به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره شد تا مطلب کاملاً روشن گردد و نقطه ابهامی باقی نماند.

۳- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سید الاوصیاء و سیدالوصیین است، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بر یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش فضیلت و برتری دارد، یعنی:

مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش برتر و بالاتر می باشد.

احادیث فراوانی این مطلب را بیان فرموده اند که به عنوان نمونه به چند حدیث شریف اشاره می شود.

الف: وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
ای مردم:

پس از من علی بن ابیطالب امام و رهبر شما است،

علی بن ابیطالب وصی و جانشین من است،

علی بن ابیطالب برادر و یاور من است،

علی بن ابیطالب همسر دختر من و پدر فرزندان من است.

ای مردم:

هرکس از دستورات علی بن ابیطالب سرپیچی کند از دستورات من سرپیچی

کرده است،

و هرکس از دستورات من سرپیچی کند از دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است.

ای مردم:

هرکس از علی بن ابیطالب اطاعت کند از من اطاعت کرده است، و هرکس از من اطاعت کند از خداوند متعال اطاعت کرده است.

ای مردم:

هرکس علی بن ابیطالب را رد کند مرا رد کرده است، و هرکس مرا رد کند خداوند متعال را رد کرده است.

ای مردم:

مُحِبِّ «دوستدار» علی بن ابیطالب مُحِبِّ من است، و مُحِبِّ من مُحِبِّ خداوند متعال است.

ای مردم:

دشمن علی بن ابیطالب دشمن من است، و دشمن من دشمن خداوند متعال است.

ای مردم:

علی بن ابیطالب سید الاوصیاء است، و مولی و سرور مؤمنین می باشد.

«سید = سرور، بزرگ، آقا»^۱

ب: وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

سَيَكُونُ بَعْدِي فِتْنَةٌ مُظْلِمَةٌ،

الْناجِي مِنْهَا مَنْ تَمَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى.

فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ:

۱. تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۹۷، حدیث ۶ «ذیل آیه ۴۰ سوره بقره».
تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۱۶۵، حدیث ۱۵۹ «حدیث ۲۷۳» «ذیل آیه ۴۰ سوره بقره».

وَمَا الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

وَلَايَةُ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ.

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ:

وَمَنْ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ.

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ:

وَمَنْ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

مَوْلَى الْمُسْلِمِينَ وَ إِمَامُهُمْ بَعْدِي.

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ:

وَمَنْ مَوْلَى الْمُسْلِمِينَ وَ إِمَامُهُمْ بَعْدَكَ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَخِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

بعد از من فتنه‌ای تاریک و ظلمانی پدید می‌آید،

و فقط کسانی از این فتنه نجات پیدا می‌کنند که به عُرْوَةُ الْوُثْقَى تمسک نمایند

و چنگ بزنند.

اصحاب عرض کردند:

یا رسول الله:

عُرْوَةُ الْوُثْقَى چیست؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

مقصود از عُرْوَةُ الْوُثْقَى ولایت سید الوصیین است.

اصحاب عرض کردند:

یا رسول الله:

سید الوصیین کیست «سید و سرور اوصیاء تو کیست»؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

سید الوصیین «سید اوصیاء من»، امیر المؤمنین است.

اصحاب عرض کردند:

یا رسول الله:

امیر المؤمنین کیست «امیر المؤمنین چه کسی است»؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مولا و سرور مسلمانان و امام مسلمین بعد از من.

اصحاب عرض کردند:

یا رسول الله:

مولا و سرور مسلمانان و امام مسلمین بعد از شما کیست؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

برادرم علی بن ابیطالب «علیه السلام»^۱.

عُرْوَه = دستگیره «مانند دستگیره کوزه، دسته دَلْو و امثال آن».

و ثیق = محکم، استوار.

أَوْثَقُ = محکم تر، استوار تر.

وُثْقَى = محکم تر، استوار تر «وُثْقَى، مَوْنُثْ أَوْثَقُ می باشد».

ج: هنگام زیارت وجود مقدس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب

علیه السلام که به زیارت صفوان جمّال معروف است به محضر آن حضرت

۱. تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۷۸۸، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۲۵۶ سوره بقره».

تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۷۹ «ذیل آیه ۲۲ سوره لقمان».

اینگونه عرض سلام و ادب می نمایم.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
وَصَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
عَبْدِكَ الْمُتَرْضَى،
وَ أَمِينِكَ الْأَوْفَى،
وَ عَزْوَتِكَ الْوُثْقَى،
وَ يَدِكَ الْعُلْيَا،
وَ كَلِمَتِكَ الْحُسْنَى،
وَ حُجَّتِكَ عَلَى الْوَرَى،
وَ صِدِّيقِكَ الْأَكْبَرِ،
وَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ.

این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدس امام صادق علیه السلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

د: هنگام زیارت وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در روز عید سعید غدیر به محضر مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و به محضر مبارک امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اینگونه عرض سلام و ادب می نمایم:

السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ،
خَاتَمِ النَّبِيِّينَ،
وَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ،
وَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ.

این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدس امام هادی علیه السلام صادر شده

و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

هـ هنگام زیارت وجود مقدّس امام حسین علیه السّلام که به زیارت عاشورا معروف است به محضر مبارک سیّد الشهداء سلام الله علیه اینگونه عرض سلام و ادب می نمایم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ أميرِ الْمُؤْمِنِينَ وَابْنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ.

این زیارت شریف از ناحیه وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام سیّد الاوصیاء و سیّد الوصیّین است، یعنی:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام سیّد و سرور و سالار یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش می باشد و افضل از آن ذوات مقدّسه می باشد، یعنی:

وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بر یازده امام معصوم علیهم السّلام فضیلت و برتری دارد، و مقام آن حضرت از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام برتر و بالاتر می باشد،

و انشاء الله تعالی در ادامه بحث که در رابطه با خَیْرُ الْبَرِیَّه «خَیْرُ الْخَلْق» بودن امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشد ملاحظه خواهید فرمود که آن حضرت، دوّمین شخصیت عالم خلقت است، و آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق خداوند می باشد.

۴- وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام خَیْرُ الْبَرِیَّه

است، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلیّ الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق خداوند متعال است، و دوّمین شخصیتّ عالم خلقت می باشد،

و مقام آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلیّ الله علیه و آله و سلّم از مقام همه مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد و اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و کُفُو «شبیّه، نظیر، مثل، مانند» ندارد، مگر وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها که انشاء الله تعالی ذیل هیجدهمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی به آن اشاره خواهد شد.

خداوند متعال در آیه هفتم سوره بینه می فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ، یعنی:

آنهايي که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند،

آنها بهترین مخلوق خداوند متعال هستند «بَرِيَّة = مخلوق».

در تفاسیر صافی، برهان، نورالثقلین، مجمع البیان، المیزان و نمونه، ذیل این آیه شریفه «آیه هفتم سوره بینه» احادیث شریفی از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلیّ الله علیه و آله و سلّم نقل شده که آن حضرت فرمودند:

این آیه شریفه «آیه هفتم سوره بینه» درباره امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و شیعیان آن حضرت می باشد «یعنی مصداق اتمّ و اکمل خَيْرُ الْبَرِيَّةِ بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلیّ الله علیه و آله و سلّم، امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام می باشد، و شیعیان آن حضرت نیز به احترام آن حضرت مشمول این آیه شریفه می شوند».

به عنوان نمونه به یک حدیث شریف اشاره می شود.

جابر بن عبدالله انصاری می گوید:

من به همراه تعدادی از اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم کنار خانه خدا در محضر پیامبر اکرم بودیم که وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام وارد شد.

هنگامی که چشم پیامبر اکرم به علی بن ابیطالب علیه السلام افتاد فرمود:
قَدْ آتَاكُمْ أَخِي، یعنی:

برادر من نزد شما آمد.

آنگاه وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم رو به کعبه نموده و فرمود:

و الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ،

إِنَّ هَذَا وَ شِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، یعنی:

قسم به کسی که جانم در دست او است، یعنی:

قسم به خداوند متعال:

این مرد «علی بن ابیطالب علیه السلام» و شیعیانش در روز قیامت فائز و رستگار هستند،

و آنگاه این آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

- آیه هفتم سوره بینه» نازل شد،

و پس از نزول این آیه شریفه هر گاه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام

به مجلسی وارد می شد، اصحاب پیامبر اکرم می گفتند خَيْرُ الْبَرِيَّةِ آمد «بهترین

مخلوق خدا آمد».^۱

۱. امالی شیخ طوسی، جلد اول، مجلس نهم، صفحه ۵۵۲، حدیث ۴۰ «حدیث ۴۴۸».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۵۵۳ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۰، حدیث ۹ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

تفسیر نورالتقلین، جلد هشتم، صفحه ۵۱۳، حدیث ۱۱ «حدیث ۱۳۰۵۲».

روایات و احادیث فراوانی در منابع معروف و معتبر شیعه آمده که مقصود از خَيْرُ الْبَرِيَّةِ «بهترین مخلوق خداوند متعال بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم» وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد، که به عنوان نمونه به یک حدیث شریف اشاره شد.

روایات و احادیث فراوانی در منابع معروف و معتبر اهل سنت نیز آمده که مقصود از خَيْرُ الْبَرِيَّةِ «بهترین مخلوق خداوند متعال بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم» وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد که به عنوان نمونه به دو حدیث شریف اشاره می شود.

حدیث اول:

یکی از علمای معروف اهل تسنن به نام سیوطی در تفسیر خویش به نام دُرُّ الْمَنْشُورِ نقل می کند که:

روزی عایشه از پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ سؤال کرد:

یا رسول الله:

گرامی ترین خلق نزد خداوند متعال کیست؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ به عایشه فرمود:

ای عایشه:

مگر این آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ - آیه

هفتم سوره بینه» را تلاوت نکرده ای.

سپس در همین کتاب «دُرُّ الْمَنْشُورِ» اضافه شده که:

ابن عساکر از جابر بن عبدالله انصاری نقل می کند که:

جابر بن عبدالله انصاری گفت:

ما در محضر پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ بودیم که امیرالمؤمنین

علی بن ابیطالب علیه السلام از راه رسید،

و در این هنگام پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:
 قسم به خداوند متعال که جانم در دست او است:
 این مرد و پیروانش «امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و شیعیانش»
 در روز قیامت فائز و رستگار هستند،
 و پس از نزول این آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ
 خَيْرُ الْبَرِيَّةِ - آیه هفتم سوره بینه» هرگاه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
 از مکانی عبور می فرمود، و یا به یک مجلس وارد می شد،
 اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می گفتند خَيْرُ الْبَرِيَّةِ آمد
 «بهترین مخلوق خدا بعد از پیامبر اکرم آمد»^۱.

حدیث دوم:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:
 وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیه شریفه را «إِنَّ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ - آیه هفتم سوره بینه» تلاوت
 نموده و به من فرمود:

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ وَ شِيعَتُكَ وَ مَوْعِدِي وَ مَوْعِدُكُمْ الْحَوْضُ،

إِذَا جِئْتَ الْأُمَّمَ لِلْحِسَابِ،

تُدْعَوْنَ عَرًّا مُحَجَّلِينَ، یعنی:

ای علی:

خیر البریه تو و شیعیان تو هستند،

و وعده گاه من و شما کنار حوض کوثر است،

هنگامی که من برای حساب امتها می آیم، شما دعوت می شوید «به محشر و

۱. المیزان، جلد چهارم، صفحه ۳۴۴ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

کنار حوض کوثر می آید»،

در حالی که پیشانی سفید و شناخته شده‌اید «همه می فهمند که شما اهل بهشت هستید».

این حدیث شریف در تفسیر دُرُّ المُنثور «از تفاسیر معروف اهل سنت» آمده، و راوی حدیث ابن مردویه می باشد.^۱
قابل ذکر است که:

بسیاری از علما و مفسرین اهل سنت همین مضمون را در کتب خویش نقل نموده‌اند که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

طبری در تفسیر معروفش

سیوطی در دُرُّ المُنثور

آلوسی در روح المعانی

حاکم حسکانی در شواهد التّنزیل

خطیب خوارزمی در مناقب

ابو نعیم اصفهانی در کفایة الخصام

ابن صباغ مالکی در فصول المهمّة

شوکانی در فتح القدير

ابن حجر در صواعق

قندوزی در ینابیع المودّه

شبلنجی در نورالابصار و...^۲

خلاصه کلام این که:

حدیث فوق از احادیث بسیار معروف و مشهور می باشد، و علاوه بر علما و مفسرین شیعه، بسیاری از علما و مفسرین اهل سنت نیز این حدیث شریف

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۶، حدیث ۵ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

۲. تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۵ - ۲۳۶ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

را در کتب خویش نقل نموده‌اند که به عنوان نمونه به اسامی تعدادی از آنها اشاره شد،

و مفاد و مضمون این حدیث شریف این است که:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
خَيْرُ الْبَرِيَّةِ است، یعنی:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد
از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بهترین مخلوق خداوند
متعال است،

و مقام آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم از مقام همه مخلوقات
الهی و از مقام تمام انبیاء و ملائکه الهی برتر و بالاتر می باشد،
و در یک کلام:

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام
دومین شخصیت عالم خلقت می باشد،

و کُفُو «شبییه، نظیر، مثل، مانند» ندارد،

مگر وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها که انشاء الله تعالی
در بیان هیجدهمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این
کتاب شریف فاطمی به آن اشاره خواهد شد.

ملاحظه فرمودید که:

طبق دهها حدیث معروف و معتبر که در بسیاری از منابع شیعه و اهل سنت
آمده «که فقط به عنوان نمونه به تعدادی از آنها اشاره شد» وجود مقدّس
مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام خَيْرُ الْبَرِيَّةِ است، یعنی:
آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
بهترین مخلوق خداوند متعال است،

و مقام و منزلت آن حضرت در پیشگاه خداوند متعال از همه مخلوقات برتر

و بالاتر می باشد،
و هرکس در این قضیه شک کند، یا آن را انکار نماید کافر است،
و دو حدیثی که ذیلاً ملاحظه می فرمایید صراحتاً این موضوع را بیان
می فرمایند:

حدیث اول:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن
ایطالب علیه السلام فرمود:

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ خَيْرُ الْبَشَرِ،

لَا يَشْكُ فَيْكَ إِلَّا كَافِرٌ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن
ایطالب علیه السلام فرمود:

ای علی:

تو بهترین افراد بشر هستی،

و کسی درباره ات شک نکند جز کافر، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ایطالب علیه السلام بعد از وجود مبارک
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بهترین مخلوق خداوند متعال است،
و هرکس در این قضیه شک کند آن شخص کافر است.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

عَلِيُّ خَيْرُ الْبَشَرِ،

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد دوم، باب ۳۱، صفحه ۹۶، حدیث ۲۲۵.

وَ مَنْ أَبِي فَقَدْ كَفَرَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بهترین مخلوق خداوند متعال است
«بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم»،

و مقام و منزلتش از همه مخلوقات برتر و بالاتر می باشد،
و هرکس در این قضیه شک کند و از پذیرش آن امتناع نماید کافر است.
قابل ذکر است که:

احادیث فراوانی از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و
ائمه معصومین علیهم السلام صادر شده که هرکس در بهترین بودن امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السلام «بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و
آله و سلم» شک کند کافر است،

و دو حدیثی که ملاحظه فرمودید نمونه ای از این احادیث شریف بود.
این احادیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری، عبدالله بن عباس، حذیفه بن
یمان، عبدالله بن مسعود، ابووائل، عایشه و... نقل نموده اند،
و مفاد همه این احادیث شریف این است که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از وجود مبارک
پیامبر اکرم بهترین مخلوق خداوند متعال است،
و هرکس در این قضیه شک کند و یا آن را قبول ننماید کافر است.
این احادیث شریف در بسیاری از منابع شیعه آمده که ذیلاً به اسامی تعدادی
از آنها اشاره می شود.

عیون اخبار الرضا علیه السلام شیخ صدوق

امالی شیخ صدوق

امالی شیخ طوسی

طرائف	سید بن طاووس
کشف الغمّه	اربلی
بحار الانوار	مجلسی
اثبات الهداة	شیخ حرّ عاملی و...
این احادیث شریف در بسیاری از منابع اهل سنت نیز آمده که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.	
فرائد السمّطین	حموینی
کفایة الطالب	گنجی
کنز العمال	متقی هندی
کتاب الفضائل	احمد بن حنبل
ذخائر العقبی و ریاض النّصره	محبّ الدّین طبری
نور الابصار	شبلنجی و...

۵- وجود مقدّس امیر المؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم سید الخلائق می باشد، یعنی سید و سرور همه مخلوقات الهی است. وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیر المؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

أَنَا سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَ سَيِّدُ الْآخِرِينَ،

وَ أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیر المؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

ای علی:

۱. شرح خطبه پیامبر اکرم در غدیر خم، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۱۷۳ و ۱۷۴، قسمت ۲۸. خطبه شریف: مَعَاشِرَ النَّاسِ إِنَّهُ إِمَامٌ مِّنَ اللَّهِ.

من سید و سرور و سالار اولین و آخرین هستم «یعنی اولین شخصیت عالم خلقت»

و تو بعد از من، سید و سرور و سالار همه مخلوقات هستی «یعنی دومین شخصیت عالم خلقت»^۱

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام:

سید الوصیین است،

سید الخلائق می باشد «بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم»

خیر البریه است «بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم»، یعنی:

دومین شخصیت عالم خلقت می باشد، و مقام آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از مقام همه انبیاء و ملائکه الهی برتر و بالاتر است، و به همین جهت است که حضرت ابراهیم علیه السلام که پیامبر اولوالعزم می باشد به خداوند متعال عرض می کند:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ شَيْعَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، یعنی:

خداوندا:

مرا از شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام قرار بده.^۲

خلاصه کلام این که:

۱- وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام بهترین مخلوق خداوند متعال

۱. امیرالمؤمنین علی علیه السلام نفس نفیس خاتمیت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس نوزدهم، صفحه ۳۸۰ «پی نوشتها».

شرح جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دهم، صفحه ۳۶۶ «ذیل: فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَامَعَ عَدُوَّكُمْ».

۲. تفسیر برهان، جلد هفتم:

صفحه ۶۸۲، حدیث ۳ و ۴ «ذیل آیه ۸۳ سوره صافات».

صفحه ۶۸۶، حدیث ۵ «ذیل آیه ۸۳ سوره صافات».

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش دوم، صفحه ۳۳۹، حدیث ۶۷/۸۸۴.

هستند و اشرف مخلوقات می باشند.

۲- وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السّلام علّت غایی خلقت هستند.
 ۳- انبیاء الهی هنگام گرفتاری به آن ذوات مقدّسه توسّل پیدا می نمودند و خداوند متعال را به آن ذوات مقدّسه سوگند می دادند و خداوند متعال نیز به احترام وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السّلام گرفتاری آن ها را برطرف می نمود و حوائج آن ها را برآورده می کرد.

ذیل دوّمین و سوّمین و چهارمین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی راجع به موضوعات فوق الاشاره توضیحات کاملی ارائه شده است.

۴- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم سیّد الاوّلین و سیّد الآخرین است، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت می باشد و بهترین مخلوق خداوند متعال است، و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر همگان واجب فرموده است، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بر تمام مخلوقات ولایت دارد.

ذیل دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در این رابطه توضیحات کاملی به عرض رسیده است.

۵- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام، بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، سیّد الخلائق و خیر الخلق و خیر البریّه می باشد، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق خداوند متعال است.

۶- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، سیّد الاوصیاء و سیّد الوصیّین می باشد، یعنی:

مقام آن حضرت از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش، برتر و بالاتر می باشد و افضل از آن ذوات مقدّسه می باشد، و چون مقام ائمه معصومین از مقام انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد «ذیل فضیلت دوّم و سوّم و چهارم فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی در این رابطه ارائه شده است»، لذا:

مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به طریق اولی از مقام تمام انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد.

۷- ائمه معصومین علیهم السلام واجب الاطاعه هستند، و اطاعت از آن ذوات مقدّسه اطاعت از خداوند متعال است، و سرپیچی از دستورات آن بزرگواران سرپیچی از دستورات خداوند متعال می باشد.

در زیارت جامعه کبیره به محضر آن بزرگواران عرض می کنیم:

مَنْ أَطَاعَكُمْ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ،

وَ مَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، یعنی:

هرکس از شما ائمه معصومین علیهم السلام اطاعت کند،

خداوند متعال را اطاعت نموده است،

و هرکس از شما ائمه معصومین علیهم السلام نافرمانی کند «هرکس از

دستورات شما سرپیچی کند»،

خداوند متعال را نافرمانی نموده است «از دستورات خداوند متعال سرپیچی نموده است».

۸ - وقتی اطاعت از ائمه معصومین بر همگان واجب باشد، اطاعت از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به طریق اولی بر همگان واجب است، زیرا:

همانطور که در صفحات قبل به عرض رسید، آن حضرت دوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد،

و سیدالاولیاء و سیدالوصیّین است، یعنی:

مقام آن حضرت از مقام یازده معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد، و در حدیث است که:

از وجود مقدس امام باقر علیه السلام سؤال شد که:

مقصود از مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ «کسی که تمام علم کتاب نزد او است» در آیه شریفه «يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا، قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ - آیه ۴۳ سوره رعد» چیست؟

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

إِنَّا عِنِّي وَعَلِيٌّ أَوْلْنَا وَأَفْضَلْنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، یعنی: مقصود از کسی که «کسانی که» علم کتاب به طور کامل نزد آنها است ما هستیم، و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام پس از پیامبر اکرم، اول ما و افضل ما «برترین ما» و بهترین ما می باشد.^۱

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۳۳۳، حدیث ۶ «حدیث ۶۰۷».

مجمع البیان، جلد سیزدهم، صفحه ۹۱ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

المیزان، جلد بیست و دوّم، صفحه ۳۱۲ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوّم، صفحه ۸۱۷، حدیث ۲۰۷ «حدیث ۵۳۲۰» «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

لذا، اطاعت از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام به طریق اولی بر همه مخلوقات الهی واجب است «غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم»،

و خداوند متعال بر همگان و بر همه مخلوقات «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم که اشرف مخلوقات است و سیّد الخلائق می باشد» اطاعت از امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام را واجب فرموده است، آن هم در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی.

۹- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام با داشتن این صفات و این فضائل که قطره‌ای از دریای بیکران فضائل آن حضرت می باشد، طبق دستور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم موظّف است دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها را به مرحله اجرا درآورد،

با علم به این که بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب امام مسلمین است،

و به همه مردم ولایت دارد،

و همه مردم و از جمله وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها موظّف به اطاعت از آن حضرت می باشند و مأموم آن حضرت هستند، اما با این اوصاف: وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در آخرین ساعات عمر مبارک خویش در رابطه با فاطمه زهرا سلام الله علیها به امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةَ، یعنی:

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد انجام بده.^۱
 همچنین از احادیث معتبره متواتره است که ائمه معصومین علیهم السلام
 درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها فرموده‌اند:

كَانَ امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ، يَعْنِي:
 وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام تمام اوامر و دستورات
 فاطمه زهرا سلام الله علیها را اطاعت می‌کرد.^۲
 نتیجه بحث تا اینجا این شد که:

وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سیّد الاوصیاء و سیّد
 الوصیین است،

و آن حضرت خیر البریه است، یعنی:
 بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق
 خداوند متعال است، یعنی:

وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت
 عالم خلقت می‌باشد، لذا:

در عالم خلقت، غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم
 احدی حق ندارد به آن حضرت دستور دهد،

نه تنها، غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم احدی حق ندارد به امیر المؤمنین علی
 بن ابیطالب علیه السلام دستور دهد، بلکه:

احدی از مخلوقات الهی حق ندارند از دستورات آن حضرت سرپیچی
 نماید،

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷، حدیث دوّم.

تحقیقی درباره زندگانی حضرت زهرا سلام الله علیها - تألیف آیت الله سیّد محمد کاظم قزوینی، صفحه ۱۸۱.
 فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۲، حدیث ۳.
 خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه دوازدهم، صفحه ۳۵۶.

۲. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه نهم، صفحه ۳۲۷.

و اگر شخصی ولایت آن حضرت را نپذیرد،
و دستورات آن حضرت را اطاعت ننماید، از دایره ایمان و از دایره دین
خارج می شود، بلکه:

اگر شخصی ولایت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام «و دیگر ائمه
معصومین علیهم السلام» را بپذیرد،
و از دستورات آن حضرت اطاعت نماید،
لیکن قلباً به آن رضایت نداشته باشد، این شخص نیز گناه بزرگی مرتکب
شده که انشاءالله تعالی در انتهای بحث به آن اشاره خواهد شد.

این قضیه یک استثناء دارد،

و آن نیز وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد، یعنی:
غیر از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، فقط و فقط یک
نفر اجازه دارد به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دستور دهد،
و آن شخص نیز وجود مقدس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها
می باشد،

و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نیز طبق دستور پیامبر اکرم موظف
به اطاعت از دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد،
و این قضیه یک استثناء در جهان خلقت می باشد، که یک مأموم حق دارد
به امام خویش دستور دهد،

آن هم امامی که خَيْرُ الْبَرِيَّةِ وَ خَيْرُ الْخَلْقِ بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم می باشد،
با علم به این که:

۱- فاطمه زهرا سلام الله علیها ظاهراً رسول و نبی نیست و منصب رسالت

ندارد.

۲- فاطمه زهرا سلام الله علیها ظاهراً امام نیست و منصب امامت ندارد.

۳- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام وصیّ بلا فصل پیامبر اکرم و جانشین آن حضرت می باشد و امام مسلمین است و بر همه مردم ولایت دارد.

۴- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از رحلت پیامبر اکرم به دستور خداوند متعال بر همه مردم و از جمله بر فاطمه زهرا سلام الله علیها ولایت دارد،

و خداوند متعال اطاعت محض و بی قید و شرط از آن حضرت را بر تمام مخلوقات و از جمله بر فاطمه زهرا سلام الله علیها واجب فرموده است، لیکن: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز به عنوان مأموم امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام حق دارد به امام خویش دستور دهد، و حضرت امیر علیه السّلام نیز موظّف است دستورات آن حضرت را اطاعت نماید، زیرا: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها:

۱- مقام عصمت دارد «اولین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۲- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش اشرف مخلوقات الهی است «دومین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۳- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش علّت غایی خلقت است «سومین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۴- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش ملجأ و پناه همه مخلوقات است.

و به همین جهت انبیاء الهی هنگام گرفتاری به آن بزرگواران توسّل پیدا

می کردند،

و خداوند متعال نیز به احترام آن ذوات مقدّسه گرفتاری انبیاء را برطرف نموده و حوائج آنها را برآورده می کرد «چهارمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۵- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش از نور عظمت خداوند متعال خلق شده است «نهمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۶- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش حُجَّة الله است «یازدهمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۷- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش وُلّی الله است «وَلِیَّةُ الله است»، و دارای مقام ولایت کلیه است و بر تمام مخلوقات ولایت دارد «دوازدهمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی».

۸- مانند پدر بزرگوارش و مانند شوهر گرانقدرش و مانند یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش واجب الاطاعه است،

و خداوند متعال اطاعت از آن حضرت را بر تمام مخلوقات واجب فرموده است، غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم «چهاردهمین فضیلت حضرت زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی»، لذا:

در عالم خلقت، اَحَدی غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و غیر از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام حق ندارد به آن حضرت دستور دهد، بلکه:

اَحَدی حق ندارد از دستورات آن علیا مخدّره سرپیچی نماید، زیرا:

وقتی دوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام طبق دستور پیامبر اکرم موظّف به اطاعت از دستورات آن حضرت می باشد، تکلیف بقیّه مردم اعم از ائمّه معصومین علیهم السلام و انبیاء عظام الهی روشن است.

در احادیث شریف صفحات قبل ملاحظه فرمودید که خداوند متعال اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بر تمام مخلوقات واجب فرموده است.

با توجه به اهمیّت موضوع، مجدداً به این احادیث شریف اشاره می شود.

۱- وجود مقدّس امام جواد علیه السلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ مُتَفَرِّدًا بِوَحْدَانِيَّتِهِ،

ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَعَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ،

فَمَكَّنُوا أَلْفَ دَهْرٍ،

ثُمَّ خَلَقَ جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ،

فَأَشْهَدُهُمْ خَلْقَهَا وَ أَجْرِي طَاعَتَهُمْ عَلَيْهَا،

وَ فَوَّضَ أُمُورَهَا إِلَيْهِمْ،

فَهُمْ يُحِلُّونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ يُحَرِّمُونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ لَنْ يَشَاءُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، یعنی:

وجود مقدّس امام جواد علیه السلام فرمودند:

خداوند تبارک و تعالی به وحدانیّتش یگانه و بی بدیل بود «خداوند متعال به

یگانگی خود یکتا بود، یعنی غیر از ذات اقدس اله چیزی نبود»،

پس «آنگاه»:

خداوند متعال، محمّد و علی و فاطمه را خلق فرمود «آفرید»،

آن بزرگواران هزار دهر یعنی هزار عصر و هزار دوران بماندند «وقتی که هزار عصر و دوران گذشت»،

خداوند متعال چیزهای دیگر را «مخلوقات دیگر را» خلق فرمود «آفرید»، و سپس نور محمد و علی و فاطمه را بر این آفرینش گواه و شاهد گرفت، و اطاعت از محمد و علی و فاطمه را بر تمام چیزها «بر تمام مخلوقات» واجب فرمود،

و کارهای مخلوقات را «تدبیر امور مخلوقات را» به محمد و علی و فاطمه واگذار فرمود،

پس:

ایشان «محمد و علی و فاطمه»:

هرچه را خواهند حلال کنند،

و هرچه را خواهند حرام کنند،

و هرگز چیزی را نمی خواهند مگر این که خداوند تبارک و تعالی بخواهد «هرگز جز آنچه را که خداوند تبارک و تعالی می خواهد نخواهند خواست».

این حدیث شریف را محمد بن سنان از وجود مقدس ابی جعفر ثانی «وجود مقدس امام جواد علیه السلام» نقل نموده است.^۱

۲- وجود مقدس امام باقر علیه السلام در رابطه با واجب الاطاعه بودن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَقْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ وَالْبَهَائِمِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمَلَائِكَةِ، یعنی:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۶، حدیث ۵ «حدیث ۱۱۸۸».

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل اول، صفحه ۳۸، حدیث سوم.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۶۱، فضیلت دوازدهم، حدیث چهاردهم.

به قطع و یقین اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر همه مخلوقات خداوند متعال از جنّ و انس «اجنّه و انسانها»، پرندگان و چهارپایان و انبیاء الهی و ملائکه واجب می باشد «خداوند متعال اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بر همه مخلوقات خویش واجب فرموده است»^۱.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان سوّمین شخصیت عالم خلقت «بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام» دارای فضائل و مناقبی است که احدی جز پدر بزرگوارش و جز شوهر گرانقدرش و جز یازده امام معصوم و از نسل ذرّیه اش به آنها آگاهی و اطلاع ندارد، و جز آن ذوات مقدّسه احدی از مخلوقات الهی قادر به شناختن آن حضرت و رسیدن به حقیقت و کُنه مقامات آن علیا مخدّره نمی باشد،

و این موضوع، فرمایش نورانی وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام است که در رابطه با وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها فرموده اند:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،

لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد،

زیرا:

تمام مخلوقات از شناختن آن حضرت بازگرفته شده اند و جدا شده اند، یعنی:

به حقیقت و به کُنه معرفت آن وجود مقدّس راه نیافته اند،

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّد حسن میرجهانی:

فصل ششم، صفحه ۱۷۲، خصیصه بیست و یکم.

فصل هفتم، صفحه ۱۹۱ و ۱۹۳، حدیث اوّل.

فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۰.

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط بخش سوّم، صفحه ۴۱۷، حدیث

۱۲/۹۰۱.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل هفتم، صفحه ۱۲۲، حدیث ۸.

و قادر به رسیدن به کُنّه مقام آن علیا مخدّره نمی باشند!.
ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش اشرف و افضل مخلوقات الهی می باشند، و بر همه مخلوقات الهی ولایت دارند، و واجب الاطاعه هستند، و خداوند متعال اطاعت بی قید و شرط از آن ذوات مقدّسه را بر همه مخلوقات خویش واجب فرموده است، آن هم اطاعت محض و بی قید و شرط، آن هم در تمام موارد و در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی، لذا: اگر کسی از دستورات آن ذوات مقدّسه سرپیچی نماید از دایره ایمان خارج می شود،

حتّی اگر کسی از آن بزرگواران اطاعت نماید و دستورات آن بزرگواران را به مرحله اجرا بگذارد، لیکن قلباً به آن رضایت کامل نداشته باشد، این شخص نیز مرتکب گناه بسیار بزرگ و عظیمی شده است، چرا که باطناً به این عمل رضایت کاملی نداشته است.

۱. فاطمه زهرا سلام الله علیها حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی: مجلس اوّل، صفحه ۳۶ و ۳۷.
- مجلس پنجم، صفحه ۹۵ و ۹۶.
- مجلس ششم، صفحه ۱۲۲.
- مجلس هشتم، صفحه ۱۴۲.

جُزّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّد حسن میرجهانی، فصل دوازدهم، صفحه ۳۱۲.
سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، ب: روایات خاصّه، صفحه ۷۹.
خصاص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمّد باقر کجوری مازندرانی، خصیصه چهل و ششم، صفحه ۸۱۰.
جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۲، صفحه ۱۰۴، حدیث هشتم.
فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۱۵، صفحه ۱۹۴، حدیث ۳.
قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد اوّل، بخش سوّم، صفحه ۴۱۳، حدیث ۱۸/۲۶۹.

انشاء الله تعالى در ادامه بحث به این موضوع اشاره خواهد شد و توضیحاتی به عرض خواهد رسید تا مطلب کاملاً روشن شود.

خداوند متعال در آیه ۶۵ سوره نساء وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

ای پیامبر:

به پروردگارت سوگند:

آنها مؤمن نخواهند بود مگر این که در اختلافات خویش تو را حکم و داور قرار دهند،

و نسبت به حکم تو در دل خویش نیز احساس ناراحتی نکنند،
و کاملاً تسلیم و مطیع تو و حکم تو باشند.^۱

شرح لغات و توضیحات

حُكْم = در مورد چیزی قضاوت کردن «جمع حکم می شود احکام».

مُشَاجِرَةٌ، تَشَاجُرٌ = منازعه، اختلاف، کشمکش.

قَضَاءٌ = فیصله دادن و پایان دادن به امری.

خواه با قول باشد «با حرف و سخن باشد».

خواه با فعل «یا از طریق انجام دادن کاری».^۲

۱. تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۵۷۹ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

مجمع البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۱۲ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

۲. مفردات راغب.

شأن نزول آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء».

زبیر بن عوام «پسر عمه پیامبر اکرم» که از مهاجرین بود در رابطه با آبیاری نخلستان خویش با یکی از انصار اختلاف پیدا کرده بود «نخلستان این دو نفر کنار یکدیگر قرار داشت، یعنی نخلستان زبیر در قسمت بالای نهر بود و نخلستان مرد انصاری در قسمت پایین نهر».

هر دو نفر جهت حل اختلاف خویش خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه آله و سلم شرفیاب شده و مشکل خویش را با آن حضرت در میان گذاشتند. وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم دستور فرمودند ابتدا زبیر نخلستان خویش را آبیاری نماید، و مسلمان انصاری بعد از زبیر اقدام به آبیاری نخلستان خویش نماید. قابل ذکر است که:

این دستور پیامبر اکرم مطابق همان سنت و روشی بود که در نخلستان‌های مجاور نیز جریان داشت.

مرد انصاری که گویا حاطب بن ابی بلتعنه نام داشت از این حکم پیامبر اکرم ناراحت و خشمگین شد و به پیامبر اکرم عرض کرد که جانب پسر عمه‌ات را گرفتی «به نفع پسر عمه‌ات حکم نمودی».

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از سخن این مرد انصاری به شدت ناراحت شد به حدی که رنگ رخساره آن حضرت دگرگون شد، و در همین زمان بود که آیه ۶۵ سوره نساء «فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا» نازل شد،

و طی آن خداوند متعال سوگند یاد فرمود که:

کسانی که از قضاوت و داوری و حکمیت پیامبر اکرم در دل خویش نیز

احساس ناراحتی و دلتنگی نمایند این افراد مؤمن نیستند و ایمان ندارند. حال چنانچه افرادی این ناراحتی درونی خویش را بر زبان نیز بیاورند، و یا حتی عملاً با دستور و فرمان وجود مبارک پیامبر اکرم مخالفت نمایند ناگفته پیدا است که در راه ضلالت و گمراهی آشکار گام برمی دارند و از صراط مستقیم الهی انحراف پیدا نموده اند و از دایره ایمان خارج شده اند.

در بعضی از تفاسیر برای این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» شأن نزول هایی نقل شده که با این شأن نزولی که بیان شد اندک تفاوتی دارند، گرچه در اساس با یکدیگر مشترک هستند،

و آن اشتراک نیز اعتراض یکی از طرفین دعوا به قضاوت و حکمیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد.

ذکر این نکته ضروری است که:

شأن نزول های خاص هیچگاه با عمومیت آیات شریفه منافات ندارند، لذا: این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» یک اصل اساسی و کلی را مطرح می فرماید و آن این است که:

مؤمنین باید مطیع محض اوامر و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم السلام باشند «زیرا آن ذوات مقدّسه حجّت خداوند متعال بر مخلوقات بوده و به همه مخلوقات ولایت دارند»،

و حتی در دل خویش و در باطن و درون خویش نیز نسبت به اوامر و دستورات آن بزرگواران احساس ناراحتی و دلتنگی نداشته باشند، زیرا:

در غیر این صورت طبق صریح این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» مؤمن نیستند و ایمان ندارند.

قابل ذکر است که:

این اطاعت محض و بی قید و شرط از وجود مقدّس چهارده معصوم

عليهم السّلام، زمان و مکان نمی شناسد، یعنی:

مؤمن واقعی و راستین در هر زمان و هر مکان مطیع محض حجج خداوند متعال است،

و قلباً نیز به این امر رضایت کامل دارد.^۱

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» می فرماید:

فَلا، یعنی:

آنطور که شما درباره آنها «منافقین، یعنی کسانی که ظاهراً مسلمان بودند لیکن قلباً به خدا و رسول ایمان نداشتند، و یا این که ایمان بسیار ضعیفی داشتند» گمان دارید و آنها را اهل ایمان می پندارید نیست، زیرا:

آنها اختلافات خویش را نزد طاغوت می برند،

در حالی که ایمان این است که:

انسان به حُکم و دستور و داوری پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ملزم شود و به آن راضی باشد.

طاغوت = هر مُطاعی که اطاعت از او مورد رضایت خداوند متعال نیست.

مُطاع = کسی که از او اطاعت می شود - اطاعت شونده.

این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» عمومیت دارد و همه مردم را در بر می گیرد،

و در واقع مخاطب این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» همه مردم هستند،

چرا که انسانها نوعاً اینگونه تصوّر می کنند که:

ایمان یعنی تصدیق و اعتقاد به رسول خدا «پیامبر اکرم» و احکام و معارفی

۱. مجمع البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۱۶، ۲۱۷ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».
تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۵۷۹، ۵۸۰ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

که آن حضرت بیان می‌فرمایند،

در حالی که:

ایمان واقعی یعنی تسلیم محض خدا و رسول بودن، یعنی:
تسلیم ظاهری و باطنی نسبت به اوامر خداوند متعال و پیامبر اکرم.

به هر حال معنی این قسمت از آیه شریفه این می‌شود که:
خداوند متعال می‌فرماید:

آن طور که شما گمان دارید و آن‌ها را «منافقین و افراد سست ایمان را» اهل

ایمان می‌پندارید نیست، زیرا:

آنها یا اختلافات خود را نزد طاغوت می‌برند،

و یا این که اگر هم نزد پیامبر اکرم می‌برند به احکام صادره از ناحیه آن

بزرگوار رضایت قلبی ندارند،

و این امر با ایمان واقعی سازگار نیست، زیرا:

ایمان واقعی این است که:

انسان به حکم و داوری پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ملزم شود و

نسبت به آن رضایت کامل داشته باشد.

در ادامه آیه شریفه خداوند متعال، پیامبر اکرم را مورد خطاب قرار داده و

سوگند یاد می‌فرماید که:

وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ، یعنی:

ای پیامبر:

به پروردگارت سوگند.

خداوند متعال در این آیه شریفه به خودش سوگند یاد می‌کند،

و این امر مبین این مطلب است که خداوند متعال اراده فرموده تا موضوع

بسیار مهمی را بیان فرماید،

و این موضوع بسیار مهم این است که:
 آنها مؤمن نخواهند بود مگر این که در اختلافات خویش تو را حُکَم و داور
 قرار دهند،

ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ، یعنی:
 پس از حُکَم و داوری تو «یعنی پیامبر اکرم» درباره حُکَم و قضاوت تو شک
 و شبهه نداشته باشند،

و از این حُکمی که تو صادر کرده‌ای ناراحت و دلتنگ نباشند.
 بنابراین:

معنی این قسمت از آیه شریفه این شد که:
 مؤمنین واقعی نه تنها اختلافات خویش را به پیامبر اکرم ارجاع می‌دهند،
 بلکه قلباً نیز نسبت به حُکَم آن حضرت رضایت کامل دارند،
 و هیچگاه از حُکَم و دستور پیامبر اکرم و قضاوت آن حضرت ناراحت و
 دلتنگ نمی‌شوند،

چه این حُکَم به ضرر آنها باشد،
 و چه به نفع آنها،

و در ادامه آیه شریفه خداوند متعال می‌فرماید:
 وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيماً، یعنی:

در برابر تو «پیامبر اکرم» و حُکَم و دستور تو کاملاً مطیع و رام باشند،
 و به اصطلاح، تسلیم محض تو و احکام تو باشند،
 در تمام موارد و در تمام امور، که قضاوت نیز بخشی از این امور می‌باشد.^۱
 بنابراین:

۱. مجمع‌البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۱۷، ۲۱۸ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».
 المیزان، جلد هشتم، صفحه ۲۵۸ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».
 تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۵۸۰، ۵۸۱ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

اگر مسلمانان:

۱- مطیع محض و تسلیم محض اوامر و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت نباشند،

و دستورات آن بزرگواران را مو به مو به مرحله اجرا نگذارند،

۲- نسبت به احکام و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت اعتراض داشته باشند،

۳- به احکام و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت اعتراض و ایراد نداشته باشند،

لیکن قلباً و باطناً از صدور این احکام و دستورات، ناراحت و دلتنگ باشند،
در این صورت:

چنین مسلمانانی، حتی اگر نماز بخوانند و روزه بگیرند مؤمن واقعی نیستند و آلوده به شرک می باشند و مُشرک می باشند، و این موضوع در احادیث شریفی که ذیلاً ملاحظه می فرمایید صراحتاً بیان شده است.

به عنوان نمونه به چند حدیث اشاره می شود.

۱- وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

اگر مردم خداوند یگانه را پرستند،

نماز بخوانند،

زکات بدهند،

حج خانه خدا را به جا بیاورند،

ماه رمضان را روزه بگیرند،

اما درباره یکی از افعال خداوند متعال و پیامبر اکرم «درباره یکی از دستورات

خداوند متعال و پیامبر اکرم» اعتراض کنند و بگویند:

ای کاش خداوند متعال و پیامبر اکرم به جای این کار، کار دیگری کرده

بودند «ای کاش خداوند متعال و پیامبر اکرم به جای این دستور، دستور دیگری صادر کرده بودند» به همین سبب مُشرک می شوند،
و حتّی اگر این فکر به ذهنشان خطور کند «حتّی اگر قلباً از دستور خداوند متعال و پیامبر اکرم ناراحت باشند» مُشرک می شوند،
و سپس امام صادق علیه السّلام این آیه شریفه را «فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتّی يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِیماً - آیه ۶۵ سوره نساء» تلاوت فرمودند.
این حدیث را عبدالله کاهلی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

۲- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
به خدا قسم:

اگر مردم خداوند یگانه را عبادت کنند و بپرستند،
نماز بخوانند،

ماه رمضان را روزه بگیرند،

حج خانه خدا را به جا بیاورند،

اما درباره کاری که پیامبر اکرم انجام داده «درباره دستوری که پیامبر اکرم صادر فرموده» بگویند:

پیامبر اکرم نباید این کار را انجام می داد «پیامبر اکرم نباید این دستور را صادر می فرمود»،

و یا حتّی در دل خویش نیز نسبت به کاری که پیامبر اکرم انجام داده «حتّی

۱. اصول کافی، جلد دوّم، صفحه ۲۳۵، حدیث ۲ «حدیث ۱۰۱۰».

تفسیر برهان، جلد سوّم، صفحه ۳۹۱، حدیث ۴ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

تفسیر نورالتقلین، جلد دوّم، صفحه ۱۲۷، حدیث ۳۷۴ «حدیث ۲۲۲۷» «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

در دل خویش نیز نسبت به دستوری که پیامبر اکرم صادر فرموده «احساس ناراحتی و دلتنگی نمایند مُشرک خواهند بود،

و سپس وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام این آیه شریفه را «فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا، آیه ۶۵ سوره نساء» تلاوت فرمودند.

این حدیث شریف را نیز عبدالله کاهلی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

الف: در حدیث اوّل ملاحظه فرمودید که:

اگر شخصی نماز بخواند،

روزه بگیرد،

زکات بدهد،

حج خانه خدا را به جا بیاورد،

و سایر واجبات را انجام بدهد،

لیکن به دستور خداوند متعال و پیامبر اکرم که راجع به موضوعی صادر

فرموده‌اند اعتراض داشته باشد،

و یا حتّی در دل خویش نسبت به یک حکم و دستور خداوند متعال و پیامبر

اکرم ناراحت باشد،

این شخص در زمره مُشرکین قرار می‌گیرد.

۱. مجمع‌البیان، جلد پنجم، صفحه ۲۱۸ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

المیزان، جلد هشتم، صفحه ۲۶۷ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوّم، صفحه ۳۹۳، حدیث ۸ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوّم، صفحه ۳۹۶، حدیث ۱۷ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

تفسیر نمونه، جلد سوّم، صفحه ۵۸۲ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

و در حدیث دوّم ملاحظه فرمودید که:

اگر شخصی نماز بخواند،

روزه بگیرد،

زکات بدهد،

حج خانه خدا را به جا بیاورد،

و سایر واجبات را انجام بدهد،

لیکن نسبت به یکی از اوامر و دستورات پیامبر اکرم اعتراض داشته باشد،

و یا حتّی در دل خویش از حکم و دستور پیامبر اکرم ناراحت باشد این

شخص در زمره مُشرکین قرار می گیرد.

نتیجه دو حدیث شریف این می شود که:

فرقی نمی کند که انسان به حکم و دستور خداوند متعال اعتراض داشته

باشد، و یا حتّی قلباً از آن ناراحت باشد،

یا این که به حکم و دستور پیامبر اکرم اعتراض داشته باشد، و یا حتّی قلباً از

آن دستور و حکم ناراحت باشد، زیرا در هر صورت چنین انسانی طبق این دو

حدیث شریف، مُشرک است،

چرا که حکم و دستور پیامبر اکرم همان حکم و دستور خداوند متعال است،

نه یک کلمه کم و نه یک کلمه زیاد، زیرا:

پیامبر اکرم مقام عصمت دارد «طبق آیه ۳۳ سوره احزاب»،

و هیچگاه از روی هوا و هوس سخن نمی گوید «طبق آیات سوره نجم».

نتیجه دیگر این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» و احادیث شریف ذیل این

آیه شریفه که ملاحظه فرمودید و ملاحظه خواهید فرمود این است که:

هرگونه اجتهاد و اظهار نظر در مقام نصّ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و

سَلَم و ائمه معصومین علیهم السّلام،

و هرگونه اظهار نظر در مواردی که حکم صریح از جانب خداوند متعال و پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السّلام رسیده باشد باطل است، و هرکس اقدام به چنین عملی نماید در زمره مشرکین می باشد.^۱

ب: این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» شامل تمام دستورات و فرامین پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السّلام می شود، یعنی:
یک مؤمن واقعی و راستین باید مطیع محض و بی قید و شرط همه اوامر و دستورات پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السّلام باشد،
و قلباً نیز به آن رضایت کامل داشته باشد،
ضمن این که:

مَعْنَى يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا این است که:

انسان باید تسلیم محض پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین علیهم السّلام باشد،

و اگر فردی غیر از این باشد مؤمن نیست.

۳- وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

مقصود این آیه شریفه «فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ - آیه ۶۵ سوره نساء»
این است که:

مردم به دستور و حکم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت اعتراض نداشته باشند،

و نسبت به دستور و حکم آن بزرگواران حتّی در دل خویش نیز احساس ناراحتی و دلتنگی نکنند،

۱. «نص = عین عبارت، کلام صریح، لفظ آشکار، لفظی که معنی واحدی داشته باشد و احتیاج به تأویل و توجیه نداشته باشد».

و منظور از یُسَلِّمُوا تَسْلِیماً این است که:

مردم باید مطیع محض و تسلیم محض اوامر و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت باشند. این حدیث شریف را جابر از وجود مقدس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

۴- وجود مقدس امام سجّاد علیه السلام فرمودند:

غیبت قائم ما «وجود مقدس امام زمان علیه السلام» طولانی می شود، به حدی که افراد زیادی از معتقدین به آن حضرت از این امر روی برمی گردانند و بر آن ثابت نمی مانند «در عقیده خویش نسبت به وجود مقدس امام زمان علیه السلام دچار تزلزل می شوند و به تردید می افتند»،

مگر کسانی که:

إِلَّا مَنْ قَوِيَ يَقِينُهُ وَ صَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ،
و لَمْ يَجِدْ فِي نَفْسِهِ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْنَا،
و سَلَّمَ لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، یعنی:

وجود مقدس امام سجّاد علیه السلام فرمودند:

غیبت قائم ما «وجود مقدس امام زمان علیه السلام» طولانی می شود، به حدی که افراد زیادی از معتقدین به آن حضرت دچار تزلزل می شوند و به تردید می افتند،

مگر کسانی که:

یقین قوی و معرفت درست داشته باشند «یقین قوی و شناخت درست و صحیح داشته باشند»،

و از آنچه که ما حکم می کنیم در دلشان حَرَجی نباشد «نه تنها به اوامر و

۱. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۹۷، حدیث ۱۸ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

دستورات ما اعتراض نداشته باشند، بلکه نسبت به اوامر و دستورات ما در دل خویش نیز احساس ناراحتی و دلتنگی نکنند»،
و تسلیم محض ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باشند
«مطیع محض ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باشند».
این حدیث شریف را ثابت ثمالی از وجود مقدس امام سجّاد علیه السلام نقل نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

الف: طبق این دو حدیث شریف «حدیث سوّم و چهارم» مردم مؤمن نخواهند بود مگر این که:

مطیع و تسلیم محض اوامر و دستورات پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت باشند،

و نه تنها به اوامر و دستورات پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت اعتراض ننمایند،

بلکه در دل خویش نیز نسبت به اوامر و دستورات آن ذوات مقدّسه احساس ناراحتی و دلتنگی نکنند،

و خلاصه کلام این که:

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» به مردم دستور می فرماید که:

مطیع محض و تسلیم محض وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باشند،

و تمام اوامر و دستورات پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت را با رضایت قلبی کامل به مرحله اجرا درآورند.

۱. کمال الدین و تمام النعمه شیخ صدوق، جلد اوّل، باب ۳۱، صفحه ۵۹۲، حدیث ۷ «روایات امام سجّاد علیه السلام درباره غیبت امام زمان علیه السلام».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوّم، صفحه ۱۲۷، حدیث ۳۷۵ «حدیث ۲۲۲۸» «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

ب: ذیل اولین فضیلت از فضایل بی شمار وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد توضیحات کاملی به عرض رسید و احادیث شریفی از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام نقل شد، مبنی بر این که:

مقصود از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، وجود مقدّس مولی الموحّدین امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل آن دو بزرگوار می باشند، و بلکه طبق حدیث شریف کساء، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم می باشد، لذا:

طبق این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه، مردم باید مطیع محض و تسلیم محض اوامر و دستورات وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش باشند،

و تمام دستورات آن بزرگواران را با رضایت قلبی کامل به مرحله اجرا درآورند تا در زمره مؤمنین قرار بگیرند، در غیر این صورت طبق احادیث شریفی که ملاحظه فرمودید و ملاحظه خواهید فرمود در زمره مشرکین و کافرین خواهند بود، گرچه ظاهراً مسلمان باشند و احکام اسلام راجع به آنها جاری باشد، زیرا اسلام با گفته شهادتین تحقّق می یابد ولو این که گوینده شهادتین قلباً به آن اعتقادی نداشته باشد.

۵- وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

مردم سه وظیفه دارند:

الف: شناختن ائمه معصومین علیهم السّلام «به عنوان حجّت خداوند متعال

و امام واجب الاطاعه».

ب: تسلیم بودن در برابر ائمه معصومین علیهم السَّلام «اطاعت محض و بی قید و شرط از آن ذوات مقدَّسه».

ج: ارجاع اختلافات خویش به آن بزرگواران.

این حدیث شریف را سریر از وجود مقدَّس امام باقر علیه السَّلام نقل نموده است.^۱

۶- وجود مقدَّس امام سجَّاد علیه السَّلام فرمودند:

دین خداوند متعال با عقول ناقصه و آراء باطله و قیاس های فاسده به دست نمی آید «مردم با عقل های ناقص خویش به دین خداوند متعال نمی رسند»، وسیله درک دین، تسلیم است «دین جز با تسلیم شدن به حجج خداوند متعال درک نمی شود و به دست نمی آید».

وجود مقدَّس امام سجَّاد علیه السَّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

فَمَنْ سَلَّمَ لَنَا سَلِمَ،

وَ مَنْ أَقْتَدَى بِنَا هُدَى،

وَ مَنْ وَجَدَ فِي نَفْسِهِ شَيْئًا مِمَّا نَقُولُهُ أَوْ نَقُضِي بِهِ حَرَجًا كَفَرَ بِالَّذِي أَنْزَلَ السَّبْعَ الْمَثَانِي

وَ الْقُرْآنَ الْعَظِيمَ،

وَ هُوَ لَا يَعْلَمُ، یعنی:

وجود مقدَّس امام سجَّاد علیه السَّلام فرمودند:

هرکس تسلیم ما شود سالم می ماند «هرکس مطیع محض و بی قید و شرط

ما باشد هرگز به ضلالت و گمراهی نمی افتد و همواره سالم می ماند»،

هرکس به ما اقتدا کند هدایت می یابد «هرکس از ما تبعیت و پیروی نماید

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۳۴، حدیث ۱ «حدیث ۱۰۰۹».

اصول کافی، جلد چهارم، صفحه ۱۱۴، حدیث ۵ «حدیث ۲۸۶۵».

تفسیر نورالتقلین، جلد دوم، صفحه ۱۱۷، حدیث ۳۵۷ «حدیث ۲۲۱۰» «ذیل آیه ۵۹ سوره نساء».

به راه راست هدایت می شود»،
هر کس به آنچه که ما می گوئیم شک و تردید داشته باشد،
و هر کس نسبت به حکم و دستور ما در دلش احساس ناراحتی و دلتنگی
نماید،
این انسان به خداوند متعال که سبع المثانی و قرآن عظیم را نازل فرموده کافر
شده است در حالی که خودش خبر ندارد.
این حدیث را نیز ثابت ثمالی از وجود مقدس امام سجاد علیه السلام نقل
نموده است.^۱

توضیح:

الف: طبق این حدیث نورانی و شریف، هر کس نسبت به دستورات ائمه
معصومین علیهم السلام شک و تردید داشته باشد،
و نسبت به اوامر و دستورات آن ذوات مقدسه معترض باشد «اعتراض داشته
باشد»، این شخص کافر شده است لیکن خودش از کفر خویش اطلاعی ندارد.
ب: طبق این حدیث نورانی و شریف، افرادی که در دل خویش و در باطن
خویش نسبت به حکم و دستور ائمه معصومین علیهم السلام احساس دلتنگی
و ناراحتی نمایند، این افراد نیز در زمره کافرین هستند لیکن خودشان از کفر
خویش خبر ندارند.
عنایت بفرمایید:

کسانی که قلباً و باطناً از حکم و دستور ائمه معصومین علیهم السلام ناراضی
و ناراحت هستند این وضعیت را دارند،
حال ببینید کسانی که علناً به آن بزرگواران اعتراض می نمایند «اعتراض زبانی»،

۱. کمال الدین و تمام النعمه شیخ صدوق، جلد اول، باب ۳۱، صفحه ۵۹۳، حدیث ۸.
تفسیر نورالتقلین، جلد دوم، صفحه ۱۲۹، حدیث ۳۷۶ «حدیث ۲۲۲۹» «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

و يا عملاً با آن ذوات مقدّسه مخالفت می نمایند در چه مرحله‌ای از کُفر و شرک قرار دارند.

ج: مقصود از سبع المثانی، سوره مبارکه حمد است که خداوند متعال این سوره مبارکه را در برابر تمام قرآن کریم قرار داده و در آیه ۸۷ سوره حجر به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرموده:

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمِ، یعنی:

ای پیامبر:

ما به تو سوره حمد و قرآن عظیم دادیم.

۷- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام فرمودند:

مقصود از این قسمت از آیه ۶۵ سوره نساء «ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ» این است که:

خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

ای پیامبر:

آن‌ها از این کلام تو درباره ولایت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام احساس دل‌تنگی و ناراحتی نکنند،

و مقصود از يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا این است که:

آن‌ها مطیع محض و تسلیم کامل امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام باشند.

این حدیث را زراره از وجود مقدّس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

۸- وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

منظور از ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ در آیه ۶۵ سوره نساء این

است که:

۱. تفسیر قمی، جلد اول، صفحه ۴۱۴ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۹۱، حدیث ۲ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

آن‌ها از آنچه که به زبان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم جاری است در دل خویش نیز احساس ناراحتی نکنند، و منظور از یُسَلِّمُوا تَسْلِیماً در آیه ۶۵ سوره نساء این است که: آنها تسلیم محض مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام باشند.

این حدیث شریف را عبدالله بن نجاشی از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

در توضیحات ذیل آیه ۶۵ سوره نساء به عرض رسید که: خداوند متعال، وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را مورد خطاب قرار داده و فرمودند: ای پیامبر:

به پروردگارت سوگند «خداوند متعال به خودش سوگند یاد می کند» که: مردم، مؤمن نخواهند بود مگر این که:

۱- در اختلافات خویش تو را حکم و داور قرار دهند.
 ۲- درباره حکم و قضاوت تو شک و شبهه نداشته باشند،
 و از حکم و دستور تو ناراحت و دلتنگ نباشند «یعنی قلباً نیز از دستور و حکم تو ناراحت نباشند»

۳- در برابر تو و حکم تو کاملاً مطیع و رام باشند، یعنی: تسلیم محض تو و حکم و دستور تو باشند،
 بنابراین:

۱. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۹۲، حدیث ۵ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».
 تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۳۹۵، حدیث ۱۵ «ذیل آیه ۶۵ سوره نساء».

مؤمن واقعی و راستین کسی است که:

۱. در اختلافات خویش پیامبر اکرم را حُکَم و داور قرار دهد.
۲. نسبت به حُکَم و دستور پیامبر اکرم در قلب و دل خویش نیز ناراحت و دلتنگ نباشد «یعنی قلباً نیز به حُکَم و دستور پیامبر اکرم رضایت کامل داشته باشد».

۳. مطیع محض و تسلیم محض پیامبر اکرم و دستورات آن حضرت باشد. آنچه که ملاحظه فرمودید مربوط به ظاهر آیه شریفه و تنزیل آیه شریفه بود،

لیکن این آیه شریفه معنی باطنی و تأویلی نیز دارد که احادیث ذیل آیه شریفه آن را بیان فرموده‌اند،

و در این صورت، معنی باطنی و تأویل آیه شریفه این می‌شود که:
خداوند متعال به پیامبر اکرم می‌فرماید:

ای پیامبر:

به پروردگارت سوگند:

مردم ایمان نمی‌آورند «مردم مؤمن واقعی نخواهند شد»، مگر این‌که:

۱. تو را «یعنی پیامبر اکرم را» در اختلافات خویش حُکَم و داور قرار دهند.
۲. به حُکَم و دستور تو در رابطه با امامت و ولایت مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام اعتراض نکنند،

و حتی در قلب و باطن خویش نیز از آن ناراحت نباشند، یعنی:

وقتی تو، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام را به امر خداوند متعال به عنوان وصی و جانشین خویش و امام مسلمین معرفی و منصوب فرمودی، به این حُکَم و دستور تو اعتراض نکنند،

و حتی در دل خویش نیز از این موضوع ناراضی نباشند و احساس دلتنگی

نکنند.

۳. مطیع محض و تسلیم محض تمام اوامر و دستورات مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام «و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام» باشند.

اگر مردم و مسلمین اینگونه بودند مؤمن به شمار می روند و خداوند متعال آنها را مؤمن معرفی می فرماید، در غیر این صورت، اینها مؤمن نیستند و ایمان به قلب آنها وارد نشده است، و خداوند متعال به این امر سوگند یاد فرموده است.

بدیهی است کسی را که خداوند متعال مؤمن نداند، چنین شخصی:

یا کافر است،

یا مُشْرک،

و یا منافق،

گرچه ممکن است ظاهراً مسلمان باشد، یعنی:

نماز بخواند،

روزه بگیرد،

زکات بدهد،

حج به جا بیاورد و...

که در این صورت احکام اسلام بر او جاری می گردد، زیرا:

اسلام با گفتن شهادتین محقق می شود، ولو این که گوینده شهادتین قلباً به گفته خویش اعتقادی نداشته باشد.

ملاحظه فرمودید که:

طبق تأویل این آیه شریفه «آیه ۶۵ سوره نساء» و احادیث شریف ذیل این آیه شریفه «مخصوصاً حدیث هفتم و هشتم» مؤمن کسی است که مطیع محض و تسلیم محض اوامر و دستورات مولی الموحّدين امیر المؤمنین علی بن ابیطالب

علیه السَّلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السَّلام باشد،
 که اگر شخصی اینگونه بود مؤمن است،
 و در غیر این صورت یا مُشرک است، یا کافر و یا منافق،
 و این موضوع صراحتاً در احادیثی که ملاحظه فرمودید عنوان شده است.
 عنایت بفرمایید:

عظمت و مقام و منزلت ممتاز و استثنایی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله
 علیها به عنوان سوّمین شخصیت عالم خلقت، و وجوب اطاعت همه مخلوقات
 الهی از آن علیا مخدّره اینجا کاملاً روشن و آشکار می شود که:

اشرف مخلوقات الهی و اوّلین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مبارک
 پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن
 ابیطالب علیه السَّلام که دوّمین شخصیت عالم خلقت است،

و سیّد الاوصیاء می باشد «افضل از ائمه معصومین علیهم السَّلام می باشد»،
 و بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، خیرالبریّه و
 سیّد الخلائق است «بهترین مخلوق خداوند متعال»،

می فرماید:

یا عَلِيُّ:

أَنْفَذَ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم که اوّلین شخصیت
 عالم خلقت می باشد، به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام که دوّمین
 شخصیت عالم خلقت است می فرماید:

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد انجام بده «یعنی از دستورات فاطمه زهرا

سلام الله علیها اطاعت کن»^۱.

وقتی که وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به عنوان دومین شخصیت عالم خلقت، طبق دستور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم موظف به اطاعت از دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد، تکلیف سایر مخلوقات الهی و از جمله تکلیف انبیاء الهی و ملائکه روشن می شود که آنها به طریق اولی موظف به اطاعت از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشند که در صفحات قبل طی چند حدیث شریف به این مطلب اشاره شد،

و به جهت اهمیت مطلب مجدداً به دو حدیث از این احادیث شریف اشاره می شود.

۱- وجود مقدس امام جواد علیه السلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ مُتَفَرِّدًا بِوَحْدَانِيَّتِهِ،

ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ،

فَمَكَّنُوا الْفَ دَهْرًا،

ثُمَّ خَلَقَ جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ،

فَأَشْهَدُهُمْ خَلْقَهَا وَ أَجْرِي طَاعَتَهُمْ عَلَيْهَا،

وَ فَوَّضَ أُمُورَهَا إِلَيْهِمْ،

فَهُمْ يُحِلُّونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ يُحَرِّمُونَ مَا يَشَاءُونَ،

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷ و ۴۷۸، حدیث دوم. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمدکاظم قزوینی، صفحه ۱۸۱ «پیامبر اکرم حضرت زهرا را از حوادث آینده آگاه می کند».

خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۲۷، خصیصه نهم «همسر معصومه باید معصوم باشد» صفحه ۳۴۸، خصیصه یازدهم، مورد سی و نهم «ویژگی های مشترک حضرت زهرا با حضرت علی علیهما السلام» صفحه ۳۵۶، خصیصه دوازدهم «مراتب ائمه اطهار علیهم السلام».

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۲، حدیث ۳.

وَلَنْ يَشَاؤُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، یعنی:

وجود مقدّس امام جواد علیه السلام فرمودند:

خداوند تبارک و تعالی به وحدانیّتش یگانه و بی بدیل بود «خداوند متعال به یگانگی خود یکتا بود، یعنی غیر از ذات اقدس اله چیزی نبود»،
پس «آنگاه»:

خداوند متعال، محمد و علی و فاطمه را خلق فرمود «آفرید»،

آنها «محمد و علی و فاطمه» هزار دهر یعنی هزار عصر و هزار دوران
بماندند «وقتی که هزار عصر و دوران گذشت»،

خداوند متعال چیزهای دیگر را خلق فرمود «مخلوقات دیگر را خلق فرمود»،
و سپس:

این سه نور پاک یعنی نور محمد و علی و فاطمه را بر این آفرینش شاهد
و گواه گرفت،

و اطاعت از آنها را «اطاعت از محمد و علی و فاطمه را» بر تمام چیزها «بر
تمام مخلوقات» واجب فرمود،

و کارهای مخلوقات را «تدبیر امور مخلوقات را» به محمد و علی و فاطمه
واگذر فرمود،

پس:

ایشان «محمد و علی و فاطمه»:

هرچه را خواهند حلال کنند،

و هرچه را خواهند حرام کنند،

و هرگز چیزی را نمی خواهند مگر این که خداوند تبارک و تعالی بخواهد
«هرگز جز آنچه را که خداوند تبارک و تعالی می خواهد نخواهند خواست».

این حدیث شریف را محمد بن سنان از وجود مقدّس ابی جعفر ثانی

«وجود مقدّس امام جواد علیه السّلام» نقل نموده است.^۱

۲- وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام در رابطه با واجب اطاعه بودن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَقْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ وَالْبَهَائِمِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمَلَائِكَةِ، يَعْنِي:

به قطع و یقین اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر همه مخلوقات خداوند متعال از جنّ و انس «اجنّه و انسانها»، پرندگان و چهارپایان و انبیاء الهی و ملائکه واجب می باشد «خداوند متعال اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بر تمام مخلوقات خویش اعم از انبیاء الهی و ملائکه و اجنّه واجب فرموده است».^۲

همانطور که قبلاً نیز به عرض رسید:

موظّف بودن امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام به اطاعت از دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها ابداً به این معنا نیست که مقام و منزلت فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام و منزلت وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام برتر و بالاتر است، زیرا:

بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، وجود مقدّس امیرالمؤمنین

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۶، حدیث ۵ «حدیث ۱۱۸۸».

جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل اوّل، صفحه ۳۸، حدیث سوّم.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۶۱، فضیلت دوازدهم، حدیث چهاردهم.

۲. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّدحسن میرجهانی:

فصل ششم، صفحه ۱۷۲، خصیصه بیست و یکم.

فصل هفتم، صفحه ۱۹۱ و ۱۹۳، حدیث اوّل.

فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۰.

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد دوّم، بخش سوّم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۱۲/۹۰۱.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله احمد رحمانی همدانی، فصل هفتم، صفحه ۱۲۲، حدیث ۸.

علی بن ابیطالب علیه السّلام به دستور خداوند متعال امامت مسلمین را بر عهده داشت و بر همه مخلوقات الهی و از جمله بر حضرت زهرا سلام الله علیها ولایت داشت، و همه مخلوقات الهی و از جمله حضرت زهرا سلام الله علیها موظّف به اطاعت از آن حضرت بودند و مأموم آن حضرت بودند، لیکن:

چون حضرت زهرا سلام الله علیها مانند امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام مقام عصمت دارد،

و حُجَّة الله است،

و وَلِیَّةُ الله است،

و کُفُو «شبیّه، نظیر، مثل، مانند» امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام

است، لذا:

طبق این حدیث شریف نبوی که ملاحظه فرمودید می تواند به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دستور دهد،

و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام نیز موظّف به اطاعت از آن علیا مخدّره می باشد،

با این که حضرت امیر علیه السّلام امام است و حضرت زهرا علیها سلام مأموم، و این ویژگی از ویژگی های انحصاری و اختصاصی و استثنایی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد که می تواند به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دستور دهد، زیرا:

در عالم خلقت فقط و فقط وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اشرف و افضل از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشد و بر آن حضرت ولایت دارد و می تواند به آن حضرت دستور دهد،

و غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم همه مخلوقات الهی موظّف به اطاعت از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشند و آن حضرت بر آنها

ولایت دارد.

ذیل دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با وَلِیَّةُ الله بودن آن علیا مخدّره می باشد توضیحات کاملی به عرض رسیده و احادیث شریفی از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام نقل شده که وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارند،

و همه مخلوقات الهی موظّف به اطاعت از آن ذوات مقدّسه می باشند.

فضیلت پانزدهم

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّةُ الله و وَايَّةُ الله است، و از پیروان آن حضرت به عنوان شیعیان آن حضرت یاد می شود، همچنان که از پیروان ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان شیعیان آن بزرگواران یاد می شود.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند ائمه معصومین علیهم السّلام وَايَّةُ الله است و صاحب ولایت کبری می باشد، و در این رابطه علامه امینی در کتاب خویش «فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها» عنوان نموده که:

همچنان که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و شیعیان فرزندان معصومش بشارت بهشت را داده و در منقبت و عظمت مقام آنها مطالبی بیان فرموده، نسبت به شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً با ذکر همان مناقب، مژده و بشارت بهشت داده است.

شیعه یعنی تابع و پیرو و اقتدا کننده، و شیعه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام کسی است که توسط آن حضرت هدایت می یابد،

و همراه آن حضرت است،
 و متمسک و دست به دامان آن بزرگوار می باشد،
 و تابع و پیرو آن حضرت است،
 و شیعه فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز در اخبار و احادیث عیناً در ردیف
 شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد، و به همین جهت
 است که:
 گاه پیامبر اکرم در مدح و منقبت شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
 علیه السلام سخن می گوید،
 و گاه در مدح و منقبت شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها سخن می گوید،
 و این روش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مبین این مطلب است که:
 وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها خود استقلال دارد، و دارای کرامات
 و مقام والا و صاحب ولایت کبری می باشد.^۱

توضیح:

الف: کلمه و واژه شیعه در زمان حیات پیامبر اکرم رواج داشت، و وجود
 مقدس پیامبر اکرم بارها و بارها در فرمایشات خویش از پیروان امیرالمؤمنین
 علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و دیگر ائمه معصومین
 علیهم السلام به عنوان شیعه یاد می فرمود،
 و پس از آن حضرت نیز ائمه معصومین علیهم السلام از پیروان خویش به
 عنوان شیعه یاد فرموده اند که انشاء الله تعالی در ادامه بحث به آن ها اشاره خواهد
 شد.

ب: ذیل اولین و یازدهمین و دوازدهمین و چهاردهمین فضیلت از فضائل
 بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع دهم «بشارت بهشت به شیعیان حضرت زهرا
 سلام الله علیها» صفحه ۲۳۹ و ۲۴۰.

به عرض رسید که:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر
گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش مقام عصمت دارد،

حُجَّةُ اللَّهِ است،

وَلِيَّةُ اللَّهِ است،

و واجب الاطاعه می باشد،

و انشاء الله تعالی در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که از پیروان آن
علیا مخدّره عیناً مانند پیروان ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان شیعیان آن
حضرت یاد می شود که اهل نجات می باشند و اهل بهشت هستند.

قبل از درج احادیث مربوط به فاطمه زهرا سلام الله علیها و این که از پیروان
آن حضرت به عنوان شیعیان آن علیا مخدّره یاد شده، به احادیث شریفی اشاره
می شود که طبق آن احادیث شریف از پیروان ائمه معصومین علیهم السّلام به
عنوان شیعیان آن ذوات مقدّسه یاد شده و مزده و بشارت بهشت به آنها داده
شده است.

۱- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی

بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

يا عَلِيُّ:

شَيَعَتِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،

فَمَنْ أَهَانَ وَاحِدًا مِنْهُمْ فَقَدْ أَهَانَكَ،

وَ مَنْ أَهَانَكَ فَقَدْ أَهَانَني،

وَ مَنْ أَهَانَني أَدْخَلَهُ اللَّهُ تَعَالَى نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ.

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ مِنِّي وَ أَنَا مِنْكَ،

رُوحَكَ مِنْ رُوحِي وَ طِينَتَكَ مِنْ طِينَتِي،
 وَ شِيَعَتَكَ خُلِقُوا مِنْ فَضْلِ طِينَتِنَا،
 فَمَنْ أَحَبَّهُمْ فَقَدْ أَحَبَّنَا،
 وَ مَنْ أَبْغَضَهُمْ فَقَدْ أَبْغَضَنَا،
 وَ مَنْ عَادَاهُمْ فَقَدْ عَادَانَا،
 وَ مَنْ وَدَّهُمْ فَقَدْ وَدَّنَا.
 يَا عَلِيُّ:

إِنَّ شِيَعَتَكَ مَغْفُورٌ لَهُمْ عَلَى مَا كَانَ فِيهِمْ مِنْ ذُنُوبٍ وَ عُيُوبٍ.
 يَا عَلِيُّ:

أَنَا الشَّفِيعُ لِشِيَعَتِكَ عَدَاً إِذَا قُمْتُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ فَبَشِّرْهُمْ بِذَلِكَ.
 يَا عَلِيُّ:

شِيَعَتَكَ شِيَعَةُ اللَّهِ،
 وَ أَنْصَارُكَ أَنْصَارُ اللَّهِ،
 وَ أَوْلِيَاؤُكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ،
 وَ حِزْبُكَ حِزْبُ اللَّهِ،
 يَا عَلِيُّ:

سَعَدَ مَنْ تَوَلَّاكَ،

وَ شَقِيَ مَنْ عَادَاكَ، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به مولی الموحّدين
 امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:
 یا علی:

شیعیان تو در روز قیامت همان رستگارانند «فقط شیعیان تو در روز قیامت

فائز و رستگار می باشند»، پس:

هر کس به یکی از شیعیان تو اهانت نماید به تو اهانت کرده است،
 و هر کس به تو اهانت نماید به من اهانت کرده است،
 و هر کس به من اهانت نماید خداوند متعال او را به جهنم داخل خواهد نمود
 و او مخلّد در آتش جهنم خواهد بود «برای همیشه داخل جهنم خواهد بود»،
 و جهنم چه جایگاه بدی است.

یا علی:

تو از من هستی و من از تو،
 روح تو از روح من است،
 و طینت و سرشت تو از طینت و سرشت من،
 و شیعیان تو از باقیمانده سرشت ما «از باقیمانده گل ما» خلق شده‌اند،
 پس:

هر کس آن‌ها را «شیعیان تو را» دوست بدارد ما را دوست داشته،
 و هر کس با آن‌ها «با شیعیان تو» دشمنی نماید با ما دشمنی نموده است،
 و هر کس با آن‌ها «با شیعیان تو» کینه و عداوت داشته باشد با ما کینه و
 عداوت دارد،

و هر کس به آن‌ها «به شیعیان تو» محبت بورزد به ما محبت ورزیده است.
 یا علی:

بی تردید شیعیان تو هر چه عیب و گناه داشته باشند آمرزیده خواهند شد.
 یا علی:

من «یعنی پیامبر اکرم» روز قیامت شفیع شیعیان تو خواهم بود،
 «شیعیان تو را شفاعت خواهم کرد» آن هنگام که در مقام محمود قرار

می‌گیرم، پس:

ای علی:

به شیعیان این مژده و بشارت را بده.

یا علی:

شیعیان تو شیعیان خداوند متعال هستند،

انصار و یاران تو انصار و یاران خدا می باشند،

دوستان تو دوستان خدا هستند،

و حِزْبُ تو حِزْبُ الله می باشد «حِزْبُ تو حِزْبُ خدا است».

یا علی:

سعادت مند است هر کسی که ولایت تو را «امامت تو را» بپذیرد و تو را

دوست بدارد،

و شقی و بدبخت است هر کسی که با تو دشمنی نماید.

این حدیث شریف را ابن عباس از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه

و آله و سلم نقل نموده است.^۱

توضیح:

مقام محمود که در این حدیث شریف از آن یاد شد اشاره به آیه ۷۹ سوره اسراء

دارد که خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ،

عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

ای پیامبر:

پاره‌ای از شب را پس از خوابیدنت بیداری کن و مشغول نماز شو «پس از

این که مقداری از شب را خوابیدی از خواب برخیز و نماز شب بخوان»،

تا پروردگارت «تا خداوند متعال» در روز قیامت به تو مقام محمود اعطا

۱. امالی شیخ صدوق، مجلس چهارم، صفحه ۳۱، حدیث ۸.

تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۹۱۹، حدیث ۸ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

نماید.

در تفاسیر شریف صافی، برهان، نورالثقلین، همچنین در تفاسیر مجمع البیان، المیزان و نمونه احادیثی از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شده که آن ذوات مقدسه فرموده‌اند: مقام محمود که در آیه ۷۹ سوره اسراء به آن اشاره شده، مقام شفاعت کبرای وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد که آن حضرت روز قیامت در آن مقام قرار می گیرد.

۲- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْتَ وَ شِيعَتُكَ عَلَى الْحَوْضِ،
تَسْقُونَ مَنْ أَحْبَبْتُمْ وَ تَمْنَعُونَ مَنْ كَرِهْتُمْ،
وَ أَنْتُمْ الْأَمْنُونَ يَوْمَ الْفَرَجِ الْأَكْبَرِ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ،
يَفْرَعُ النَّاسُ وَ لَا تَفْرَعُونَ،
وَ يَحْزَنُ النَّاسُ وَ لَا تَحْزَنُونَ،
وَ فِيكُمْ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ:

لا يَحْزَنُهُمُ الْفَرَجُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَاهُمْ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ، یعنی: وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا علی:

تو و شیعیانت بر سر حوض کوثر هستید، هرکس را که دوست داشته باشید سیراب خواهید کرد «دوستانتان را آب

می دهید»،

و از هر کس که کراهت داشته باشید و از او بدتان بیاید از حوض کوثر باز می‌دارید «دشمنانتان را از حوض کوثر منع می‌کنید»،

شما در روز فَرَجِ اکبر «روز قیامت که شدیدترین وحشت‌ها بر مردم حاکم است» در سایه امن الهی هستید «شما در روز فَرَجِ اکبر یعنی در روز قیامت ایمن و آسوده خاطر هستید»،

همه مردم در آن روز «روز قیامت» خائف هستند و می‌ترسند ولی شما نمی‌ترسید،

همه مردم در آن روز «روز قیامت» محزون و اندوهگین هستند، ولی شما حزن و اندوهی ندارید،

یا علی:

درباره تو و شیعیان تو این آیه است:

لَا يَخْزُنُهُمُ الْفَرَجُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ «آیه ۱۰۳

سوره انبیاء»^۱.

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳ سوره انبیاء می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ «آیه ۱۰۱»

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَ هُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ «آیه ۱۰۲»

لَا يَخْزُنُهُمُ الْفَرَجُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ «آیه

۱۰۳».

۱. المیزان، جلد بیست و هشتم، صفحه ۱۹۳ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

تفسیر صافی، جلد چهارم، صفحه ۴۷۴ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۳۷۳، حدیث ۷ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۳۷۹، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

تفسیر نورالثقلین، جلد چهارم، صفحه ۹۴۳، حدیث ۱۷۴ «حدیث ۷۲۲۱» «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

ترجمه:

خداوند متعال در این آیات شریفه می فرماید:

کسانی که قبلاً به آنها وعده نیک داده شد «یعنی مؤمنین حقیقی و صالح که وعده بهشت به آنها داده شده» از آتش جهنم دور می باشند «از آتش جهنم دور نگاه داشته می شوند» «آیه ۱۰۱»

این افراد «مؤمنین حقیقی و صالح» صدای آتش جهنم را نمی شنوند، و آنها در بهشت آنچه را که مایل باشند و دل آنها بخواهد دارند، و برای همیشه از آن نعمت‌ها بهره خواهند برد «آیه ۱۰۲»،
ترس و وحشت بزرگ و عظیم روز قیامت آنها را «مؤمنین حقیقی و صالح را» اندوهگین نمی کند،
و روز قیامت ملائکه الهی به استقبال آنها «مؤمنین حقیقی و صالح» آمده و به آنها می گویند:

این همان روزی است که به شما وعده داده می شد «آیه ۱۰۳»^۱،
ملاحظه فرمودید که:

مؤمنین حقیقی و صالح در روز قیامت:

الف: از آتش جهنم دور نگاه داشته می شوند.

ب: صدای آتش جهنم را نمی شنوند «آتش جهنم علاوه بر سوزاندن، صدای مهیبی نیز دارد که مؤمنین حقیقی و صالح آن صداهای مهیب و وحشتناک را نمی شنوند».

ج: ترس و وحشت بزرگ و عظیم روز قیامت، آنها را محزون و اندوهگین نمی کند.

د: ملائکه الهی روز قیامت به استقبال آنها آمده و به آنها می گویند:

۱. تفسیر نمونه جلد سیزدهم، صفحه ۵۵۰ «ذیل آیات ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

این همان روزی است که به شما وعده داده می‌شد.
ه: مؤمنین حقیقی و صالح وارد بهشت می‌شوند،
 و آنچه را که در بهشت بخواهند و تمایل داشته باشند برای آن‌ها مهیا
 می‌شود،

و این نعمت‌ها برای همیشه و جاوید در اختیار آن‌ها است.
 ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف نبوی «حدیث شماره ۲»، این مؤمنین حقیقی و
 صالح، شیعیان مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام هستند
 که به علت پذیرش امامت و ولایت آن حضرت و اطاعت محض و بی‌قید و
 شرط از آن بزرگوار، روز قیامت هیچ حزن و اندوهی ندارند،
 و وارد بهشت می‌شوند،

و از انواع نعمات بهشتی بهره‌مند می‌شوند،

و این نعمات بهشتی برای همیشه و جاوید در اختیار آن‌ها است.

۳- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت روز قیامت
 بر روی تپه‌هایی از مشک ناب قرار می‌گیرند،

در این روز عظیم «روز قیامت» همه مردم اندوهگین و مضطرب هستند،

لیکن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت هیچ

اضطراب و اندوهی ندارند،

و مقصود این آیه شریفه «لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ

الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ - آیه ۱۰۳ سوره انبیاء» امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب

علیه‌السلام و شیعیان آن حضرت می‌باشند.^۱

۱. تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۳۷۸، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۱۰۳ سوره انبیاء».

۴- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يا عَلِيُّ:

أَنْتَ الْمَظْلُومُ بَعْدِي،

وَ أَنْتَ صَاحِبُ شَجَرَةِ طُوبَى فِي الْجَنَّةِ،

أَصْلُهَا فِي دَارِكَ،

وَ أَغْصَانُهَا فِي دَارِ شِيعَتِكَ وَ مُحَبِّبِكَ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يا علي:

تو بعد از من مظلوم واقع خواهی شد «یعنی بعد از رحلت من به تو ظلم خواهند کرد و حقّ تو را غصب خواهند نمود»،

يا علي:

تو در بهشت صاحب درخت طوبی هستی،

ریشه و تنه درخت طوبی در خانه تو است،

و شاخه‌ها و برگ‌های درخت طوبی در خانه شیعیان تو و محبّین تو

«دوستانان تو» می‌باشد.^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۲۹ سوره رعد می‌فرماید:

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَ حُسْنُ مَآبٍ، یعنی:

کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح «کارهای نیکو و شایسته» انجام دادند

۱. تفسیر نورالتقلین، جلد سوم، صفحه ۷۸۱، حدیث ۱۲۶ «حدیث ۵۲۳۹» «ذیل آیه ۲۹ سوره رعد».

«کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام می دهند» بهترین ها و پاکیزه ترین ها نصیب آن ها است،

و بهترین سرانجام را دارند.^۱

أَطْيَبُ = بهترین، پاکیزه ترین.

مَوْنَتْ أَطْيَبُ، طُوبَى می باشد.

طُوبَى = ۱- بهترین، پاکیزه ترین؛ ۲- نام درختی است در بهشت.

طُوبَى لَهُمْ = ۱- بهترین ها و پاکیزه ترین ها برای آنهاست؛ ۲- خوشا به حال

آنها؛ ۳- درخت طوبی در بهشت برای آن ها است.

حُسْنُ = هر چیزی که بهجت آفرین و شادی بخش و مورد رغبت و میل انسان

باشد، خوبی، خوشی.

مَأْبُ = ۱- بازگشتن؛ ۲- مکان و زمان بازگشتن.^۲

۵- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی

بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا ابالحسن:

آیا به تو مزده و بشارت بدهم.

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام عرض کرد:

بله، یا رسول الله.

آنگاه وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین

علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا علی:

روز قیامت شیعیان تو وارد بهشت می شوند درحالی که:

يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ، بُشْرَاكُمْ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

۱. تفسیر نمونه، جلد دهم، صفحه ۲۴۴ «ذیل آیه ۲۹ سوره رعد».

۲. مفردات راغب.

خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» (آیه ۱۲ سوره حدید)، یعنی:
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن
ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا علی:

روز قیامت شیعیان تو وارد بهشت می شوند، در حالی که:
نور آنها در پیشاپیش آنها و جلو آنها، همچنین از طرف راست آنها به
سرعت در حرکت است،
و آنها را به طرف بهشت راهنمایی می کند،
و در همین حال ملائکه الهی به استقبال آنها آمده و به آنها مژده و بشارت
ورود به بهشت و اقامت همیشگی و دائمی در بهشت می دهند، و این است
رستگاری و پیروزی عظیم و بزرگ که نصیب شیعیان تو می شود.^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیه دوازدهم سوره حدید، وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله
علیه و آله و سلم را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:
يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَايْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ
جَنَاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ، یعنی:
خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

ای پیامبر:

روز قیامت، مردان و زنان مؤمن را می بینی که نور آنها پیشاپیش و جلو آنها،
همچنین در طرف راست آنها به سرعت در حرکت است و آنها را به طرف
بهشت راهنمایی می کند،

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۷۴۱، حدیث ۳ «ذیل آیه ۱۲ سوره حدید».

تفسیر نورالتقلین، جلد هفتم، صفحه ۴۶۹، حدیث ۵۸ «حدیث ۱۱۲۷۹» «ذیل آیه ۱۲ سوره حدید».

و در همین حال ملائکه الهی به استقبال آنها آمده و به آنها مژده و بشارت ورود به بهشت را داده و به آنها می گویند:

بشارت باد بر شما امروز «روز قیامت» به بهشت و باغهای بهشتی که نهرها و جویبارها از زیر درختان و از دامنه های آن جاری است، و شما در منزلگاه های بهشتی خویش جاودانه و برای همیشه خواهید ماند، و این همان رستگاری عظیم و بزرگ می باشد.^۱
 یَسْعَى = از ماده سَعَى به معنی حرکت سریع، رفتن سریع، راه رفتن تند و سریع.
 اَیْمَان = جمع یمین یعنی طرف راست.

بُشْرَى و بشارت = خبر خوشحال کننده و مسرت بخش^۲.

در این حدیث شریف نبوی «حدیث شماره ۵» ملاحظه فرمودید که: مقصود از مؤمنین و مؤمنات «مردان و زنان مؤمن» در آیه دوازدهم سوره حدید، شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام «شیعیان اثنی عشری» هستند که وارد بهشت می شوند،

و برای همیشه داخل بهشت خواهند ماند،
 و از انواع نعمات بهشتی بهره مند خواهند شد.

۶- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره این آیات شریفه «وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ، أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ - آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه» فرمودند:

ذَلِكَ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ شِيعَتُهُ،
 هُمُ السَّابِقُونَ إِلَى الْجَنَّةِ،
 الْمُقَرَّبُونَ مِنَ اللَّهِ بِكَرَامَتِهِ لَهُمْ، یعنی:

۱. المیزان، جلد سی و هفتم، صفحه ۳۱۴ «ذیل آیه ۱۲ سوره حدید».
 مجمع البیان، جلد بیست و چهارم، صفحه ۲۰۹ و ۲۱۰ «ذیل آیه ۱۲ سوره حدید».
 تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۳۴۰ و ۳۴۱ «ذیل آیه ۱۲ سوره حدید».
 ۲. مفردات راغب.

مقصود از سابقون و مقربون در این آیات شریفه، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و شیعیان آن حضرت می باشند، که سبقت گیرندگان به بهشت هستند، و به خاطر احترامی که نزد خداوند متعال دارند مقرب درگاه خداوند متعال می باشند.^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیات هفتم تا دوازدهم سوره واقعه می فرماید:

وَ كُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً «آیه ۷»

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ «آیه ۸»

و أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ «آیه ۹»

و السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ «آیه ۱۰»

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ «آیه ۱۱»

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ «آیه ۱۲»، یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

روز قیامت شما انسان‌ها سه گروه خواهید شد «آیه ۷».

گروه اول گروه سعادت‌مندان و گروه خوشبختان می باشند،

چه سعادت‌مندان و چه خجستگانی «آیه ۸».

گروه دوم گروه شقاوت‌مندان می باشند،

چه شقاوت‌مدانی «آیه ۹».

۱. المیزان، جلد سی و هفتم، صفحه ۲۴۲ «ذیل آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۲۴۱ «ذیل آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۶۸۶، حدیث ۴ «ذیل آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه».

تفسیر نورالثقلین، جلد هفتم، صفحه ۴۰۳، حدیث ۲۰ «حدیث ۱۱۱۲۵» «ذیل آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه».

تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۲۱۷ «ذیل آیه ۱۰ و ۱۱ سوره واقعه».

گروه سوّم گروه سبقت گیرندگان و گروه پیشگامان می باشند «آیه ۱۰».

این گروه «گروه سبقت گیرندگان و گروه پیشگامان» از مقرّبین درگاه الهی و تقرّب یافتگان به درگاه خداوند متعال می باشند «آیه ۱۱».

این گروه «گروه سبقت گیرندگان و گروه پیشگامان» در باغ های پر نعمت بهشت جای دارند.^۱

زَوْج = صنف، گروه.

ازواج = صنف ها، گروه ها.

ازواج ثلاثه = اصناف سه گانه، گروه های سه گانه.

یُمْن = سعادت، خوشبختی «نقطه مقابل یُمْن، شُوم می باشد».

مِیْمَنَه = ۱- از ماده یُمْن یعنی سعادت، خوشبختی؛ ۲- طرف راست.

اصحاب مِیْمَنَه = ۱- اصحاب سعادت، گروه سعادت و خوشبختی؛ ۲- اصحاب دست راست.

شُوم = نامبارک، نحس.

مَشُومَه = ۱- از ماده شُوم یعنی بدبختی، شقاوت؛ ۲- طرف چپ.

اصحاب مَشُومَه = ۱- اصحاب بدبختی و شقاوت؛ ۲- اصحاب دست چپ.

سابقون = سبقت گیرندگان.

سابقون در این آیه شریفه «آیه ۱۰ سوره واقعه» یعنی:

سبقت گیرندگان در ایمان و عمل،

و سبقت گیرندگان به سوی ثواب الهی و بهشت با انجام اعمال صالح.

قُرْب = نزدیکی «ضدّ دوری».

مُقَرَّبُون = تقرّب یافتگان، نزدیک شدگان.

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ = آنها «سابقون» تقرّب یافتگان به درگاه الهی هستند.

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و سوّم، صفحه ۲۱۰، ۲۱۴، ۲۱۵ «ذیل آیات هفتم تا دوازدهم سوره واقعه».

جَنَّت = بهشت، باغ «جمع جَنَّت می شود جَنَّات».

نَعِیم = نعمت فراوان و زیاد!

توضیح:

ذیل پنجمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با سابقون و مُقَرَّبون توضیحات لازم ارائه شده است.

۷- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

روز قیامت گروه‌هایی از مردم بر روی منبرهایی از نور قرار می‌گیرند و چهره‌های آن‌ها مانند شب چهارده «ماه کامل» می‌درخشد، به نحوی که تمام انسان‌های اوّلین و آخرین به حال آن‌ها غبطه می‌خورند،

و این کلام را وجود مبارک پیامبر اکرم سه مرتبه تکرار فرمودند.

عمر بن خطّاب که در محضر پیامبر اکرم بود به آن حضرت عرض کرد:

یا رسول الله:

آیا آن‌ها شهدا هستند؟

وجود مبارک پیامبر اکرم فرمودند:

آنها شهدا هستند، اما شهدایی نیستند که شما گمان می‌کنید.

عمر بن خطّاب به پیامبر اکرم عرض کرد:

آیا آن‌ها انبیاء هستند؟

وجود مبارک پیامبر اکرم فرمودند:

انبیائی که شما گمان می‌کنید نیستند.

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و سوّم، صفحه ۲۱۴ تا ۲۱۷ «ذیل آیه ۷ تا ۱۲ سوره واقعه».

المیزان، جلد سی و هفتم، صفحه ۲۳۷ تا ۲۳۹ «ذیل آیه ۷ تا ۱۲ سوره واقعه».

مفردات راغب.

عمر بن خطاب به پیامبر اکرم عرض کرد:
 آنها اهل آسمان هستند یا اهل زمین؟
 وجود مبارک پیامبر اکرم فرمودند:
 آنها اهل زمین هستند.

عمر بن خطاب به پیامبر اکرم عرض کرد:
 آنها را معرفی بفرمایید که چه کسانی هستند.
 وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن
 ابیطالب علیه السلام اشاره نموده و فرمودند:
 این شخص و شیعیان او هستند.^۱

۸- جابر بن عبدالله انصاری نقل می کند که:

من به همراه تعدادی از اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
 کنار خانه خدا در محضر آن حضرت بودیم که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
 علیه السلام وارد شد.

هنگامی که چشم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی
 بن ابیطالب علیه السلام افتاد فرمود:

قَدْ آتَاكُمْ أَخِي، یعنی:

برادر من نزد شما آمد،

آنگاه پیامبر اکرم رو به جانب کعبه نمود و فرمود:

وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ،

اِنَّ هَذَا وَ شِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

قسم به آن خدایی که جانم در دست او است «قسم به خداوند متعال»:

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۷۵۴، حدیث ۱۵ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

این مرد «امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام» و شیعیانش در روز قیامت فائز و رستگار می‌باشند.^۱

توضیح:

الف: عین این حدیث شریف را حاکم حسکانی «از علمای اهل سنت» نیز در کتاب خویش «شواهد التنزیل» نقل نموده است.^۲

ب: این حدیث شریف را خطیب خوارزمی «از علمای اهل سنت» هم در کتاب خویش «مناقب» نقل نموده است.^۳

۹- ام سلمه «همسر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم» نقل می‌کند که: روزی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیه شریفه را «لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ، أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ» - آیه ۲۰ سوره حشر «تلاوت فرمودند.

ام سلمه می‌گوید:

به پیامبر اکرم عرض کردم:

اصحاب جهنم چه کسانی هستند؟

و اصحاب بهشت و اهل بهشت و فائزین چه کسانی می‌باشند؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

اصحاب جهنم کسانی هستند که بغض و کینه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب

و فرزندانش را در دل دارند و از آنها عیب‌گویی می‌کنند،

۱. امالی شیخ طوسی، جلد اول، مجلس نهم، صفحه ۵۵۲، حدیث ۴۰ «حدیث ۴۴۸».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۵۵۳ «ذیل آیه ۷ بینه».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۰، حدیث ۹ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۵۱۳، حدیث ۱۱ «حدیث ۱۳۰۵».

۲. تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۴ و ۲۳۵، حدیث ۳ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

۳. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۸۴۷، حدیث ۵ «ذیل آیه ۲۰ سوره حشر».

و اهل بهشت شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام هستند،
و آنها «شیعیان حضرت امیر علیه السلام» همان فائزین و رستگاران می باشند.^۱
۱۰- وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیه شریفه
را «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ - آیه هفتم سوره بینه»
تلاوت نموده و به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يَا عَلِيُّ:

أَنْتَ وَ شَيْعَتُكَ،

وَ مَوْعِدِي وَ مَوْعِدُكُمْ الْحَوْضُ،

إِذَا جِئْتُ الْأُمَّمَ لِلْحِسَابِ،

تُدْعَوْنَ عُرًّا مُحَجَّلِينَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم پس از تلاوت آیه هفتم
سوره بینه به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

يا علي:

خَيْرُ الْبَرِيَّةِ «بهترین مخلوق خداوند متعال» تو و شیعیان تو هستید،

و وعده گاه من و شما کنار حوض کوثر است،

هنگامی که من برای حساب امت‌ها می آیم شما دعوت می شوید «به محشر

و کنار حوض کوثر می آید»،

در حالی که پیشانی سفید و شناخته شده هستید «همه اهل محشر می فهمند

که شما اهل بهشت می باشید».^۲

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۸۴۷، حدیث ۴ «ذیل آیه ۲۰ سوره حشر».

۲. تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۲، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۲، حدیث ۱۳ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۵۱۵، حدیث ۱۴ «حدیث ۱۳۰۵۵» «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۴، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۶، حدیث ۵ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

بسیاری از علمای اهل سنت همین مضمون را در کتب خویش نقل نموده‌اند که اسامی تعدادی از آن‌ها را ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

آلوسی در روح المعانی

سیوطی در درّ المنتور

طبری در تفسیر معروفش

خطیب خوارزمی در مناقب

ابونعیم اصفهانی در کفایة الخصام

ابن صباغ مالکی در فصول المهمه

شوکانی در فتح القدير

ابن حجر در صواعق

حاکم حسکانی در شواهد التنزیل

قندوزی در ینابیع المودّه

شبلینجی در نورالابصار و....^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیه هفتم سوره بینه می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ، یعنی:

آنهایی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند، آن‌ها بهترین مخلوقات

خداوند متعال می‌باشند.

در تفاسیر شریف صافی، برهان، نورالثقلین، و در تفاسیر مجمع البیان، المیزان

و نمونه، احادیثی از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل

شده که مقصود از خَيْرُ الْبَرِيَّةِ «بهترین مخلوق خداوند متعال بعد از وجود مبارک

پیامبر اکرم» وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می‌باشد،

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۲۳۵، ۲۳۶ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

و شیعیان آن حضرت نیز به دلیل اطاعت و تبعیت از آن بزرگوار، بهترین مخلوق خداوند متعال می‌باشند.

همانطور که ملاحظه فرمودید واژه شیعه از همان عصر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و به وسیله آن حضرت رواج پیدا کرد و منتشر شد که اشاره به پیروان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دارد که آن حضرت را جانشین بلا فصل پیامبر اکرم و اولین امام منصوب از ناحیه خداوند متعال می‌دانند، و پس از آن حضرت، ائمه دیگر تا وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه،

و خلاصه کلام این‌که:

شیعیان یعنی پیروان دوازده امام معصوم منصوب از ناحیه خداوند متعال که اولین آن‌ها وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام است، و آخرین آن‌ها وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه می‌باشد.

ملاحظه فرمودید که:

در این ده حدیث شریف نبوی که از بین ده‌ها حدیث به عنوان نمونه انتخاب شد وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از پیروان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به عنوان شیعه یاد فرمودند، و در ادامه بحث به احادیث شریفی از ائمه معصومین علیهم السلام اشاره خواهد شد «حدیث ۱۱ تا ۲۳» که آن ذوات مقدسه از پیروان خویش به عنوان شیعه یاد فرموده‌اند،

و در انتهای بحث و خاتمه بحث، احادیث شریفی نقل خواهد شد که از پیروان وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز به عنوان شیعیان آن علیا مخدّره یاد شده است،

همچنان که از پیروان ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان شیعه یاد می شود.

۱۱- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

منظور از متّقین در این آیه شریفه «ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ، آیه

دوم سوره بقره» شیعیان ما هستند.

این حدیث شریف را ابی بصیر از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل

نموده است.^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیه دوّم سوره بقره می فرماید:

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ، یعنی:

قرآن کریم کتاب با عظمتی است که هیچگونه شک و تردید در آن راه ندارد،

و قرآن کریم کتاب هدایت است لیکن برای متّقین.^۲

طبق این حدیث شریف و طبق دهها حدیث دیگر که جهت جلوگیری از

طولانی شدن کلام از ذکر آنها خودداری می شود، قرآن کریم کتاب هدایت

است، برای همه انسانها، لیکن:

فقط متّقین از هدایت قرآن کریم بهره مند شده و به راه راست هدایت

می شوند، یعنی:

فقط شیعیان اثنی عشری از هدایت قرآن کریم بهره مند شده و هدایت

می شوند و لا غیر.

۱۲- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام به دو نفر از شیعیان خویش به نام

۱. تفسیر قمی، جلد اوّل، صفحه ۱۰۹ «ذیل آیه دوّم سوره بقره».

تفسیر صافی، جلد اوّل، صفحه ۱۲۲ «ذیل آیه دوّم سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۱۸۷، حدیث ۱ و ۲ و ۳ «ذیل آیه دوّم سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اوّل، صفحه ۸۵، حدیث ۱۰ «حدیث ۱۲۴» «ذیل آیه دوّم سوره بقره».

۲. تفسیر نمونه، جلد اوّل، صفحه ۹۱، ۱۰۰.

مفضّل بن عمر و خيثمه فرمودند:

وقتی که قیامت می شود من برمی خیزم، و شیعیان من نیز به دنبال من حرکت می کنند،

و گویی می بینم که شما دو نفر نیز «مفضّل بن عمر - خيثمه» به دنبال من هستید.

امام صادق علیه السلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:

در این هنگام، ما «ائمّه معصومین علیهم السلام» بر روی عرش الهی استقرار پیدا می کنیم،

و در همان حال نامه اعمال مردم را می آورند و در کنار ما قرار می دهند، و ما نیز:

بر علیه دشمنان خودمان گواهی و شهادت می دهیم،

و برای شیعیان خودمان شفاعت می کنیم.^۱

حدیث شریف مفضّل تر از این است که ملاحظه فرمودید،

فقط به قسمتی از حدیث شریف که به شیعیان ائمّه معصومین علیهم السلام مربوط می شد اشاره گردید.

۱۳- وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

نَحْنُ وَ شِيعَتُنَا حِزْبُ اللَّهِ،

وَ حِزْبُ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

ما «ائمّه معصومین علیهم السلام» و شیعیانمان حِزْبُ اللَّهِ هستیم،

و حِزْبُ اللَّهِ همواره غالب و پیروز است.^۲

۱. تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۹۱۹، حدیث ۹ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

تفسیر نورالتقلین، جلد چهارم، صفحه ۴۳۱، حدیث ۴۰۰ «حدیث ۶۲۸۹» «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

۲. تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۴۳۲ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تفسیر نورالتقلین، جلد دوم، صفحه ۴۳۷، حدیث ۲۷۱ «حدیث ۲۸۳۲» «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۵۶ سوره مائده می فرماید:

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ، یعنی:

هرکس ولایت خداوند متعال و ولایت پیامبر او «یعنی پیامبر اکرم» و ولایت افراد با ایمان «یعنی ائمه معصومین علیهم السلام» را بپذیرد پیروز است،

زیرا حزبُ الله «حزب خدا» پیروز است.^۱

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

منظور از وَالَّذِينَ آمَنُوا در این آیه شریفه «وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ - آیه ۵۶ سوره مائده».

ائمه معصومین علیهم السلام می باشند که حجّت های خداوند متعال بر مردم

هستند.^۲

۱۴- وجود مقدّس امام باقر علیه السلام درباره این آیه شریفه «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ

يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ - آیه ۹ سوره زمر» فرمودند:

إِنَّمَا نَحْنُ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ،

وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ عَدُوْنَا،

وَشِيعَتُنَا أُولُو الْأَلْبَابِ، یعنی:

وجود مقدّس امام باقر علیه السلام فرمودند:

فقط ما هستیم که می دانیم «ما هستیم عالمان»،

آن ها که نمی دانند دشمنان ما هستند «دشمنان ما جاهل و ناآگاه می باشند»،

۱. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۵۳۰ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

۲. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۵۵۰، حدیث ۱۳۷ «احتجاج حضرت امیر علیه السلام بر زندق».

تفسیر صافی، جلد دوّم، صفحه ۴۳۲ «ذیل آیه ۵۶ سوره مائده».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوّم، صفحه ۴۳۷، حدیث ۲۷۰ «حدیث ۲۸۳۱».

و شیعیان ما اولوا الألباب هستند «شیعیان ما صاحبان عقل و خرد هستند»^۱.

۱۵- وجود مقدس امام صادق علیه السلام به ابوبصیر فرمود:

ای ابوبصیر:

خداوند متعال ما را و شیعیان ما را و دشمنان ما را در آیه ای از آیات شریفه قرآن کریم یاد نموده و فرموده:

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ «آیه ۹ سوره

زمر».

وجود مقدس امام صادق علیه السلام پس از تلاوت این آیه شریفه «آیه ۹

سوره زمر» به ابوبصیر فرمود:

ای ابا بصیر:

نَحْنُ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ،

وَعَدُوْنَا الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ،

وَشِيعَتْنَا أُولُوا الْأَلْبَابِ، یعنی:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

ما هستیم عالمان «ما ائمه معصومین کسانی هستیم که می دانیم»،

و دشمنان ما جاهلانند «دشمنان ما ائمه معصومین کسانی هستند که جاهل

هستند و هیچ نمی دانند»، و شیعیان ما «ائمه معصومین علیهم السلام» اولوا الألباب

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۳۰۷، حدیث ۱ «حدیث ۵۴۷».

اصول کافی، جلد اول، صفحه ۳۰۸، حدیث ۲ «حدیث ۵۴۸».

المیزان، جلد سی و چهارم، صفحه ۷۰ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۳۸ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۴۱ و ۸۴۳، حدیث ۳ و ۹ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۵۴۵ و ۵۴۹، حدیث ۲۰ و ۲۵ «حدیث ۹۶۷۵ و ۹۶۸۰».

هستند «شیعیان ما صاحبان عقل و خرد هستند»^۱.

توضیح:

خداوند متعال در آیه نهم سوره زمر به پیامبر اکرم می فرماید:
 قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

ای پیامبر:

به مردم بگو:

آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند یکسان و مساوی هستند؟

خیر، به هیچ وجه یکسان نیستند،

لیکن فقط اُولُو الْأَلْبَابِ «عقلا - صاحبان عقل و خرد» متذکر می شوند و

می فهمند.^۲

این آیه شریفه یکسان و هم ارزش نبودن عالمان و جاهلان را بیان می فرماید،

و می خواهد بفرماید که عالمان و جاهلان هرگز با یکدیگر مساوی و یکسان

نیستند،

بلکه ارزش و اعتبار تماماً متعلق به کسانی است که می دانند،

و کسانی که نمی دانند ارزش و اعتباری ندارند.

۱. مجمع البیان، جلد بیست و یکم، صفحه ۱۵۳ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر نمونه، جلد نوزدهم، صفحه ۴۱۷ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۳۸ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۴۲، حدیث ۵ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر برهان جلد هفتم، صفحه ۸۴۳، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۸۴۴، حدیث ۱۲ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۵۴۵، حدیث ۱۷ «حدیث ۹۶۷۲» «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۵۴۹، حدیث ۲۶ «حدیث ۹۶۸۱» «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

۲. تفسیر نمونه، جلد نوزدهم، صفحه ۴۱۴ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

مجمع البیان، جلد بیست و یکم، صفحه ۱۵۳ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

در انتهای آیه شریفه آمده که:

إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ، یعنی:

فقط صاحبان عقل و خرد «عقلا» متذکر می شوند، یعنی:

فقط صاحبان عقل و خرد متذکر می شوند و می فهمند و پند می گیرند، یعنی:

فقط صاحبان عقل و خرد «عقلا» تفاوت این دو جریان را می فهمند.

منظور از علم داشتن «دانستن» و مقصود از علم در این آیه شریفه و دیگر آیات شریفه قرآن کریم که برای صاحب و دارنده آن، ارزش و اعتبار و مقام می آورد، علم و معرفت نسبت به خداوند متعال و به تبع آن، علم و معرفت نسبت به احکام دین می باشد که باعث اطاعت انسان از خداوند متعال شده و موجب قرب به درگاه الهی می شود و انسان را به کمال می رساند.

سایر علوم چنانچه در خدمت علم و معرفت دین باشند علم تلقی خواهند شد،

لیکن چنانچه این علوم متداول و رسمی در خدمت علم دین و معرفت دینی نباشند و باعث غرور و غفلت انسانها شوند و ظلم و فساد را گسترش دهند، علم حقیقی نبوده و قیل و قالی بیش نیستند و برای صاحبان خویش ارزش و اعتباری نزد خداوند متعال کسب نخواهند کرد.

در انتهای این آیه شریفه آمده که:

این مطلب را فقط أُولُو الْأَلْبَابِ «صاحبان عقل و خرد - عقلا» می فهمند، یعنی:

فقط صاحبان عقل و خرد «عقلا» فرق بین علم حقیقی و جهل را تشخیص

می دهند، زیرا:

غیر طایفه أُولُو الْأَلْبَابِ ارزش علم را هم نمی دانند.

بنابراین:

معنی این آیه شریفه «آیه نهم سوره زمر» به اختصار این می شود که:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

ای پیامبر:

به مردم بگو:

آیا کسانی که علم دارند و می دانند «علوم مربوط به دین که باعث تقرّب انسان به درگاه الهی شده و انسان را به کمال می رساند»،

با کسانی که علم ندارند و نمی دانند «جاهل به علوم دین هستند که نتیجه آن دور شدن انسان از خداوند متعال می شود»،

یکسان و مساوی هستند «آیا این دو گروه و این دو طایفه، یکسان و مساوی هستند»؟

خیر،

هرگز عالمان «عالمان دین» با جاهلان یکسان و مساوی نیستند، اما تفاوت بین این دو جریان را فقط اولوا الالباب «صاحبان عقل و خرد، عقلا» می فهمند.^۱

۱۶- وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال ملائکه ای دارد که بار گناهان را از دوش شیعیان ما برمی دارند «باعث آمرزش گناهان شیعیان می شوند»،

همانگونه که باد در زمان برگریزان «فصل پاییز» برگها را از درختان فرو می ریزد،

و این همان مصداق فرمایش خداوند متعال است که می فرماید:

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ،

يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ،

۱. مجمع البیان، جلد بیست و یکم، صفحه ۱۵۳ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

المیزان، جلد سی و چهارم، صفحه ۶۸ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر نمونه، جلد نوزدهم، صفحه ۴۱۴، ۴۱۶ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۳۸ «ذیل آیه ۹ سوره زمر».

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا «آیه ۷ سوره غافر» «مؤمن».

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
به خدا قسم:

استغفار و طلب مغفرت ملائکه الهی فقط برای شما شیعیان است و
مخصوص شما شیعیان می باشد نه برای دیگران.^۱

توضیح:

خداوند متعال در آیه هفتم سوره مؤمن «غافر» می فرماید:

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا، یعنی:

ملائکه ای که حامل عرش هستند،

و ملائکه ای که اطراف عرش طواف می کنند،

به طور پیوسته و مدام تسبیح و حمد پروردگارشان را می گویند،

در حالی که:

به یگانگی خداوند متعال ایمان دارند،

و برای اهل ایمان طلب مغفرت و آمرزش می نمایند «يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا».^۲

ملاحظه فرمودید که:

در انتهای آیه شریفه آمده که:

۱. تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۷۰ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن «غافر».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۱۶، حدیث ۳ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۱۶، حدیث ۴ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۱۹، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۶۲۱، حدیث ۱۰ «حدیث ۹۸۱۳» «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۶۲۱، حدیث ۱۱ «حدیث ۹۸۱۴» «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

۲. تفسیر نمونه، جلد بیستم، صفحه ۴۰ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۵۷۰ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا، یعنی:

ملائکه حامل عرش الهی و ملائکه ای که اطراف عرش طواف می کنند به طور مداوم و پیوسته و لاینقطع برای اهل ایمان استغفار می نمایند، یعنی: از خداوند متعال برای اهل ایمان طلب مغفرت و آمرزش می نمایند، و در حدیث شریفی که نقل شد «حدیث شماره ۱۶»، مقصود از لِلَّذِينَ آمَنُوا «مقصود از اهل ایمان» شیعیان ائمه معصومین علیهم السلام می باشند. در این رابطه به یک حدیث شریف دیگر نیز اشاره می شود. وجود مقدس امام باقر و امام صادق علیهما السلام فرمودند: منظور از لِلَّذِينَ آمَنُوا «اهل ایمان» در این آیه شریفه «الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ، يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا - آیه ۷ سوره مؤمن» شیعیان اهل بیت پیامبر اکرم «شیعیان اثنی عشری» می باشند.^۱

۱۷ - وجود مقدس امام باقر علیه السلام به ابوبصیر فرمود:

ای ابابصیر:

منظور این آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ - آیه ۳۰ سوره فصلت» همان ولایتی است که شما شیعیان به آن اعتقاد دارید.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند: ملائکه الهی هنگام مرگ و همچنین در روز قیامت به شیعیان ما نازل شده، و خوف و حزن آن ها را برطرف نموده،

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۲۰، حدیث ۱۳ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۲۲، حدیث ۱۷ «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۶۲۱، حدیث ۱۳ «حدیث ۹۸۱۶» «ذیل آیه ۷ سوره مؤمن».

و به آن‌ها بشارت و مژده بهشت را می‌دهند.^۱

۱۸- از وجود مقدّس امام رضا علیه‌السلام درباره معنی استقامت در این آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَابْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ - آیه ۳۰ سوره فصلت» سؤال شد.

وجود مقدّس امام رضا علیه‌السلام در پاسخ به این سؤال فرمودند:
به خدا قسم:

استقامت، همین ولایتی است که شما شیعیان دارید.

این حدیث شریف را محمّد بن فضیل از وجود مقدّس امام رضا علیه‌السلام نقل نموده است.^۲

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۳۰ سوره فصلت می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَابْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ، یعنی:

کسانی که گفتند خدای ما الله است «کسانی که گفتند پروردگار ما خداوند یگانه است»،

و سپس بر سر گفته خویش و عقیده خویش استقامت و پایداری نشان دادند، ملائکه الهی به آن‌ها نازل شده و به آن‌ها می‌گویند:

نترسید و محزون نباشید،

۱. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۸۹، حدیث ۱۲ «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۷۰۵، حدیث ۴۳ «حدیث ۹۹۶۶» «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

۲. مجمع‌البیان، جلد بیست و دوم، صفحه ۵۲ «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۶۱۶ «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۹۱، حدیث ۱۵ «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۷۰۵، حدیث ۴۱ «حدیث ۹۹۶۴» «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

بشارت باد بر شما آن بهشتی که به شما وعده داده شده است.^۱

۱۹- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

الْمَيِّتُ مِنْ شِيعَتِنَا صَدِيقٌ شَهِيدٌ،

صَدَقَ بِأَمْرِنَا،

وَ أَحَبَّ فِينَا،

وَ أَبْغَضَ فِينَا،

قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى:

وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ، أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ

نُورُهُمْ «آیه ۱۹ سوره حدید»، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

شیعیان ما صدیق و شهید از دنیا می روند،

زیرا:

امامت و ولایت ما را تصدیق کرده اند،

به خاطر ما محبت و رزیده اند،

و به خاطر ما دشمنی نموده اند «دوستی و دشمنی شیعیان ما با مردم به خاطر

ما است، یعنی با دوستان ما دوست هستند و با دشمنان ما دشمن»،

و این فرمایش خداوند متعال است که می فرماید:

وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ، أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ

نُورُهُمْ «آیه ۱۹ سوره حدید».^۲

۱. تفسیر نمونه، جلد بیستم، صفحه ۲۸۷ و ۲۸۸ «ذیل آیه ۳۰ سوره فصلت».

۲. خصال شیخ صدوق، صفحه ۴۳۲، حدیث ۹ «حدیث ۳۵۹» «باب خصال از یک تا صد».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۲۶۳ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۷۵۳، حدیث ۱۳ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

تفسیر نورالثقلین، جلد هفتم، صفحه ۴۷۵، حدیث ۷۰ «حدیث ۱۱۲۹۱» «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۱۹ سوره حدید می فرماید:

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ، یعنی:

کسانی که به خداوند متعال و رسولان او «انبیاء الهی» ایمان آوردند، آنها صدیقین و شهدا نزد پروردگارشان هستند،

و برای آنها است پاداش اعمالشان و نور ایمانشان،

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را «آیات خداوند متعال را» تکذیب کردند

آنها اصحاب دوزخ می باشند «اهل جهنم هستند».^۱

رَسُول = فرستاده شده.

جمع رسول می شود رُسُل.

شهید = ۱- شاهد، گواه، ناظر، بیننده؛ ۲- شهید در صحنه جنگ «کشته شدگان

در راه خدا».

جمع شهید می شود شُهَدَاء.

شهید از ماده شُهود است،

و شهود یعنی:

حضور توأم با مشاهده و دیدن،

خواه این مشاهده و دیدن با چشم ظاهر و چشم سر باشد،

خواه با چشم دل.

صِدِّيق = بسیار راستگو.

صِدِّيق کسی است که در گفتار و عمل، صادق و راستگو باشد، یعنی:

کسی که صدق و راستی در گفتار و عملش ملکه شده باشد،

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۳۶۱ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

در نتیجه:

صدیقین کسانی هستند که در گفتار و عمل صادق هستند، یعنی:

به آنچه که می گویند عمل می کنند،

و آنچه که می کنند می گویند.

جَحِيم = آتشی که شعله اش شدید و بسیار باشد، جهنم^۱.

۲۰- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

به خدا قسم:

شیعیان ما به هر نحوی که از دنیا بروند شهید از دنیا رفته اند،

چه به مرگ طبیعی بمیرند،

چه درندگان آنها را بخورند،

چه با آتش سوزانده شوند،

چه خفه گردند،

و چه کشته شوند.

این حدیث شریف را مالک جهنی از وجود مقدس امام صادق علیه السلام

نقل نموده است.^۲

۲۱- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

وَاللَّهِ مَا الشُّهَدَاءُ إِلَّا شِيعَتُنَا،

وَإِنْ مَاتُوا عَلَى فِرَاشِهِمْ، یعنی:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

به خدا قسم:

۱. المیزان، جلد سی و هفتم، صفحه ۳۴۰ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۳۶۲ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

مفردات راغب.

۲. تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۷۵۳، حدیث ۱۲ «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

تفسیر نورالتقلین، جلد هفتم، صفحه ۴۷۹، حدیث ۸۰ «حدیث ۱۱۳۰۱» «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

شهدا جز شیعیان ما نیستند،
 هر چند در بسترشان از دنیا بروند.
 این حدیث شریف را ابان بن تغلب از وجود مقدس امام صادق علیه السلام
 نقل نموده است.^۱

۲۲- وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

طُوبَى لِشِيعَةِ قَائِمِنَا،

الْمُنْتَظِرِينَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَتِهِ،

وَالْمُطِيعِينَ لَهُ فِي ظُهُورِهِ،

أَوْلِيَاءَ اللَّهِ،

الَّذِينَ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، یعنی:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

خوشا به حال شیعیان قائم ما «خوشا به حال شیعیان بقیة الله الاعظم حجة بن

الحسن القائم المهدي صلوات الله و سلامه عليه»،

که در ایام غیبت آن حضرت منتظر ظهور آن بزرگوار هستند،

و هنگام ظهور آن حضرت مطیع دستورات آن بزرگوار می باشند،

این ها «شیعیان امام زمان علیه السلام» همان اولیاء الله هستند،

که نه خوفی دارند و نه حزنی.

این حدیث شریف را ابوبصیر از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل

نموده است.^۲

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد هفتم، صفحه ۴۷۹، حدیث ۷۹ «حدیث ۱۱۳۰۰» «ذیل آیه ۱۹ سوره حدید».

۲. کمال الدین و تمام النعمه شیخ صدوق، باب ۳۳، صفحه ۳۹، حدیث ۵۴ «روایات امام صادق علیه السلام درباره امام زمان علیه السلام».

تفسیر نمونه، جلد هشتم، صفحه ۴۱۶ «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۳۸۷، حدیث ۹۴ «حدیث ۴۵۴۹» «ذیل آیه ۶۲ سوره یونس».

۲۳ - هنگام صلوات فرستادن به وجود مقدس بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن

القائم المهدي عليه السلام، به خداوند متعال عرض می کنیم:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَليِّكَ وَ ابْنِ اَوْلِيائِكَ الَّذِيْنَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، وَ اَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ،
وَ اَذْهَبْتَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَ طَهَّرْتَ لَهُمْ تَطْهِيراً، یعنی:

به خداوند متعال عرض می کنیم:

خداوندا:

درود فرست بر نماینده‌ات و فرزند نمایندگان،

که اطاعت از آن‌ها را بر همه مخلوقات واجب فرمودی،

و حَقَّشان را واجب کردی،

و هرگونه پلیدی را از آن‌ها دور نمودی،

و آن‌ها را پاک و مطهر نمودی «از هر گونه عیب و نقص و پلیدی و گناه»،

وَ اجْعَلْنِي اللَّهُمَّ مِنْ اَنْصَارِهِ وَ اَعْوَانِهِ وَ اَتْبَاعِهِ، وَ شِيعَتِهِ،

وَ اَرِنِي فِي آلِ مُحَمَّدٍ مَا يَأْمُلُونَ،

وَ فِي عَدُوِّهِمْ مَا يَخْذَرُونَ،

إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ، یعنی:

خداوندا:

مرا از یاران و کمک‌کاران و پیروان و شیعیان وجود مقدس امام زمان

علیه السلام قرار بده،

و به من بنمایان در مورد آل محمد علیهم السلام آنچه را که آرزو دارند،

و در مورد دشمنانشان آنچه را که بیم دارند،

ای معبود حق،

آمین.

صلوات بر حجج طاهره علیهم السلام «صلوات بر وجود مقدس چهارده

معصوم علیهم السَّلام» از ناحیه وجود مقدّس امام عسکری سلام الله علیه صادر شده و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

توضیح:

در این احادیث نورانی و شریف ملاحظه فرمودید که از پیروان ائمه معصومین علیهم السَّلام به عنوان شیعیان آن ذوات مقدّسه یاد شده و مژده و بشارت بهشت به آنها داده شده و عنوان شده که فقط شیعیان ائمه معصومین علیهم السَّلام «شیعیان اثنی عشری» فائز و رستگار هستند و لاغیر.

قابل ذکر است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش:

الف: مقام عصمت دارد «اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی»،

ب: حُجَّة الله است «یازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی»،

ج: وَلیَّة الله است «دوازدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی»،

د: واجب الاطاعة است «چهاردهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی»،

لذا:

در احادیث شریفی که از ناحیه وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السَّلام صادر شده و ذیلاً ملاحظه خواهید فرمود از پیروان وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز به عنوان شیعیان آن علیا مخدّره یاد شده است،

همچنان که از پیروان ائمه معصومین علیهم السّلام به عنوان شیعیان آن ذوات مقدّسه یاد می شود.

حدیث اوّل:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کند که آن حضرت درباره این که چرا فاطمه زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد فرمودند:

سُمِّيَتْ فِي الْأَرْضِ فَاطِمَةَ،

لِأَنَّهَا فَطَمَتْ شِيعَتَهَا مِنَ النَّارِ، يَعْنِي:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به این دلیل در زمین فاطمه نامیده شد، زیرا شیعیان خویش را از جهنّم باز می دارد «شیعیان خود را از آتش جهنّم جدا می کند». این حدیث شریف را سدیر صیرفی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث دوّم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کند که آن حضرت درباره این که چرا حضرت زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد فرمودند:

۱. معانی الأخبار شیخ صدوق، جلد دوّم، باب ۴۳۰ «اخبار بی مانند و کمیاب» صفحه ۴۱۸، حدیث ۵۳. جُئَةُ العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّد حسن میرجهانی، فصل دوّم، صفحه ۵۲ و ۵۳ حدیث اوّل، صفحه ۶۲ و ۶۳، حدیث هفتم. سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۲۰ و ۲۱ «ولایت حضرت زهرا سلام الله علیها». جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۶، صفحه ۵۴، حدیث سوّم. فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، استدراک فصل سوّم، صفحه ۸۶، حدیث ۲.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه سوّم از پنج خصیصه، صفحه ۱۹۱.

لَا تَهَا فُطِمَتْ هِيَ وَ شِيعَتُهَا مِنَ النَّارِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

فاطمه زهرا به این دلیل فاطمه نامیده شد، زیرا:

او و شیعیانش از آتش جهنّم جدا شده‌اند.

این حدیث شریف را محمّد بن عمر بصری از وجود مقدّس امام صادق

علیه السلام نقل نموده است.^۱

فطم = جدا کردن، قطع کردن، انفصال.

فاطمه = جدا کننده، قطع کننده، منع کننده.^۲

حدیث سوّم:

در کتاب فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها تألیف علامه امینی در رابطه با

زیارت مخصوص حضرت زهرا سلام الله علیها و ولایت آن علیا مخدّره آمده که:

اعتراف و اقرار به ولایت وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها،

و اظهار تشیّع و محبّت نسبت به آن حضرت در زیارت مخصوص آن علیا

مخدّره نیز آمده و بیان شده که زائر آن حضرت به خداوند متعال عرض می کند:

خداوندا:

شاهد باش که من از شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشم،

۱. علل الشرایع شیخ صدوق، باب صد و چهل و دوم، صفحه ۵۸۵، حدیث ۵.

جَنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل پنجم، صفحه ۱۲۵، حدیث ششم.

تحقیقی درباره زندگانی حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیّد محمّد کاظم قزوینی، صفحه ۳۹، حدیث ۵.

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبت، جلد اوّل، بخش سوّم، صفحه

۴۰۹، حدیث ۹/۲۶۰.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه دوّم از سه خصیصه، وجه نهم، صفحه ۱۶۷.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل پانزدهم، صفحه ۱۹۶ «توضیحات

ذیل حدیث نهم»

۲. فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل پانزدهم، صفحه ۱۹۷ «توضیحات

ذیل حدیث نهم».

و معتقد به ولايت آن حضرت هستم.

در توضيح ذيل اين قسمت از زيارت شريف آمده كه:

با توجه به اين كه وجود مقدس صديقه كبرى فاطمه زهرا سلام الله عليها در والاترين مناقب و برترين مقامات با پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و يازده امام معصوم از نسل و ذريه اش مشترك است، و با در نظر گرفتن مراتب عالي آن حضرت در روز قيامت، و با عنايت به بشارت هايي كه درباره شيعيان آن عليا مخدّره از وجود مقدس پيامبر اكرم نقل شده،

هرگز معقول نيست كه صاحب اين مقامات عاليه و لِيَّةُ الله نباشد.^۱

حديث چهارم:

وجود مقدس پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم فرمودند:

خداوند متعال، من و علي و فاطمه و حسن و حسين را قبل از خلقت حضرت آدم خلق فرمود،
 زماني كه نه آسماني برافراشته بود،
 نه زميني گسترده شده بود،
 نه تاريخي بود نه نور،
 نه خورشيد بود نه ماه،
 نه بهشت بود و نه جهنم.

وجود مقدس پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم در ادامه فرمايش خويش فرمودند:

هنگامي كه خداوند متعال اراده فرمود تا ما را خلق كند، تنها كلمه اي را

۱. فضائل حضرت زهرا سلام الله عليها، تأليف علامه اميني، موضوع دهم، صفحه ۲۵۰ «بشارت بهشت به شيعيان حضرت زهرا سلام الله عليها».

فرمود «تکلم به کلامی فرمود»، و با آن کلمه نوری خلق شد،
و سپس با ایراد کلمه‌ای دیگر روح خلق شد «پس از آن به کلمه‌ای دیگر
تکلم فرمود و در نتیجه، روح خلق شد»،
آنگاه خداوند متعال نور را با روح درآمیخت و مرا و برادرم علی و فاطمه و
حسن و حسین «علیهم‌السلام» را خلق فرمود،
و ما خداوند متعال را تسبیح می‌نمودیم قبل از آنکه تسبیحی موجود باشد،
ما خداوند متعال را تقدیس می‌کردیم قبل از آنکه تقدیسی به زیور وجود
آراسته شده باشد.

هنگامی که خداوند متعال اراده فرمود تا آفرینش را آغاز نماید، نور مرا
شکافت و از آن نور، عرش را آفرید، پس:

عرش از نور من است،

و نور من از نور خدا است،

از این رو نور من افضل از عرش است «برتر از عرش است»،

سپس خداوند متعال نور برادرم علی را شکافت و از آن نور، ملائکه را خلق

فرمود، پس:

ملائکه از نور برادرم علی است،

و نور علی از نور خدا است،

سپس خداوند متعال نور دخترم فاطمه را شکافت و از آن نور،

آسمان‌ها و زمین را خلق فرمود، پس:

آسمان‌ها و زمین از نور دخترم فاطمه است،

و نور فاطمه از نور خدا است،

و از این رو دخترم فاطمه افضل از آسمان‌ها و زمین است «برتر از آسمان‌ها

و زمین است»،

سپس نور فرزندانم حسن را شکافت و از آن نور، خورشید و ماه را خلق فرمود، پس:

خورشید و ماه از نور حسن است،

و نور حسن از نور خدا است،

از این رو حسن برتر از خورشید و ماه است،

سپس نور فرزندانم حسین را شکافت و از آن نور، بهشت و حورالعین را خلق فرمود، پس:

بهشت و حورالعین از نور حسین است،

و نور حسین از نور خدا است، پس:

حسین برتر از بهشت و حورالعین است،

سپس خداوند متعال، ظلمات و تاریکی را خلق فرمود و به ظلمات دستور

داد تا ابرهای تیره و تار را حرکت دهند،

در نتیجه، آسمان بر ملائکه تاریک شد،

و متعاقب آن، ملائکه ضمن تسبیح و تقدیس خداوند متعال ناله سر داده و

به خداوند متعال عرض کردند:

خداوندا:

از آن لحظه که ما را خلق فرمودی «از آن لحظه که ما را آفریدی»، و ما را با

این ارواح آشنا نمودی «ارواح مطهر خمسه طیبه علیهم السّلام»، هیچ سختی و

مشکلی ندیدیم،

پس:

خداوندا:

تو را به حرمت و به احترام این ارواح مطهر «ارواح مطهر خمسه طیبه یعنی

ارواح مطهر محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» سوگند

می دهیم که این ظلمات و تاریکی را از ما دور سازی.

پس از این درخواست و تقاضای ملائکه بود که خداوند متعال، قنديلها و فانوس‌هایی را از رحمت آفرید و آنها را بر عرش آویخت، و در نتیجه آسمان‌ها و زمین روشن شدند.

ملائکه به خداوند متعال عرض کردند:

خداوندا:

این نور درخشانی که آسمان‌ها و زمین با آن روشن شد از آن کیست؟

خداوند متعال به ملائکه فرمود:

این نور کنیز من فاطمه زهرا است،

و من کنیز خودم را زهرا نام گذاردم، زیرا:

آسمان‌ها و زمین با نور او روشن و آشکار خواهد شد،

و من این نور را از نور جلال و بزرگی خودم برای بندهام فاطمه قرار دادم،

و او «حضرت زهرا سلام الله علیها» دختر پیغمبر من و دختر حبیب من و

زوجه «همسر» وصی پیامبر من و حجت من بر مخلوقاتم می‌باشد، و من ثواب

تسبیحات و تقدیس‌های شما را تا روز قیامت برای این زن «وجود مقدس

فاطمه زهرا سلام الله علیها» و شیعیان او قرار دادم.

این حدیث شریف را انس بن مالک از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله

علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

۱. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۴۰۰، حدیث ۵ «ذیل آیه ۶۹ سوره نساء».

جُتَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی:

فصل اول، صفحه ۴۴، حدیث هشتم.

فصل پنجم، صفحه ۱۴۷.

فصل ششم، صفحه ۱۶۸، خصیصه چهاردهم.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۴، فضیلت

دوم، حدیث ۲.

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سیدحسین همدانی درودآبادی، صفحه ۸۷ تا ۸۹ «ذیل این قسمت از

زیارت جامعه کبیره: «و مُخْتَلَفَ الْمَلَائِكَةِ».

حدیث لَوْلَا فَاطِمَةَ، تألیف آیت الله محمد علی گرامی، صفحه ۹۴ تا ۹۶ «شأن فاطمه علیها سلام از نظر پیامبر اکرم».

حدیث پنجم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به سلمان فرمود:

ای سلمان:

دخترم فاطمه از هرکس راضی باشد من هم از آن شخص راضی هستم،
و هرکس که من از او راضی باشم خداوند متعال هم از آن شخص راضی
است.

ای سلمان:

هرکس که دخترم فاطمه از او خشمگین باشد من هم برای آن شخص خشم
می‌کنم،
و هرکس که من بر او خشمگین باشم خداوند متعال هم برای آن شخص
خشم می‌کند.

وجود مقدس پیامبر اکرم در ادامه فرمایش خویش به سلمان فرمود:

یا سلمان:

وَيْلٌ لِّمَنْ يَظْلِمُهَا وَ يَظْلِمُ بِعَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
وَ وَيْلٌ لِّمَنْ يَظْلِمُ ذُرِّيَّتَهَا وَ شِيعَتَهَا، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم در ادامه فرمایش خویش به سلمان فرمود:

ای سلمان:

وای بر کسی که به دخترم فاطمه و به شوهر او علی بن ابیطالب ظلم کند،
و وای بر کسی که به فرزندان و شیعیان دخترم فاطمه ظلم نماید.^۱

۱. جَنَّةُ الْعاصِمَةِ، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل پانزدهم، صفحه ۴۲۳، شماره ۳۸.

سوگنامه فدک «شرح و تفسیر خطبه فدکیه»، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۸۵.

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، صفحه ۴۲۸، حدیث ۲۰/۹۰۹.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۵، صفحه ۱۰۳، حدیث ۱.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۹، صفحه ۸۰، حدیث هشتم.

توضیح:

الف: حدیث شریفی را که ملاحظه فرمودید به اختصار نقل شد، و به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که صراحتاً به شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها اشاره داشت.

ب: این حدیث شریف را تعدادی از علمای معروف اهل سنت نیز در کتب خویش نقل نموده اند که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

حموینی در فرائد السمطين «جلد دوم، صفحه ۶۷»،
قندوزی در ینابیع المودّه «صفحه ۲۶۳»،
موفق بن احمد در مقتل الحسين و...^۱.

ج: آیت الله سعادت پرور در کتاب خویش «جلوه نور» ذیل این حدیث شریف عنوان نموده که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در هیچ مقام و منزلتی غیر از منزلت رسالت و وصایت «امامت» که منصبی الهی است از پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام جدا نبوده و نخواهد بود، و مجموعه احادیث شریفی که در این کتاب آمده «کتاب جلوه نور»، و احیث فراوانی که به جهت رعایت اختصار از نقل آنها خودداری شد به خوبی به این مطلب دلالت دارد.^۲

حدیث هشتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در آخرین ساعات عمر مبارک خویش در حالی که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب و فاطمه زهرا و امام

۱. سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۸۵ «پاورقی».
جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل پانزدهم، صفحه ۴۲۳ و ۴۲۴، شماره ۳۸ «توضیح قبل از حدیث و پاورقی».

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۵، صفحه ۱۰۳، حدیث ۱ «پاورقی».
۲. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۹، صفحه ۸۰ «توضیحات ذیل حدیث هشتم».

حسن و امام حسین علیهم السَّلام در محضر آن حضرت بودند به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، یعنی:

ای علی:

فاطمه هر دستور و فرمانی به تو داد آن را انجام بده.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش خویش به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام فرمود:

ای علی:

من از کسی راضی هستم که دخترم فاطمه از او راضی باشد.

ای علی:

وای بر کسی که به دخترم فاطمه ظلم کند،

وای بر کسی که حق دخترم فاطمه را بگیرد «غصب کند»،

وای بر کسی که هتک حرمت او را نماید،

وای بر کسی که درب خانه دخترم فاطمه را بسوزاند.

سپس وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام را به خود چسباند و به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

من از اینها «علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السَّلام» و از شیعیان اینها

راضی هستم،

ضامن شیعیان اینها هستم تا این که داخل بهشت شوند،

دشمن کسانی هستم که با این‌ها دشمنی کنند،
 دشمن کسانی هستم که به این‌ها ظلم نمایند،
 دشمن کسانی هستم که خودشان را مقدّم بر این‌ها بدانند،
 و دشمن کسانی هستم که از این‌ها «علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السّلام»
 و از شیعیان این‌ها عقب بیفتند.
 حدیث شریف مفصل‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی
 از حدیث شریف اشاره شد که صراحتاً به شیعیان حضرت زهرا سلام‌الله علیها
 اشاره داشت.^۱

حدیث هفتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَمَّا ابْنَتِي فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ،
 هِيَ بَضْعَةٌ مِنِّي،

هِيَ نُورٌ عَيْنِي،

هِيَ تَمْرَةٌ فُؤَادِي،

هِيَ رُوحِي الَّتِي بَيْنَ جَنْبِي، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

دخترم فاطمه سیده نساء زنان عالم است «برترین بانوی بانوان عالم است»
 از اوّلین آن‌ها تا آخرین آنها،

دخترم فاطمه پاره تن من است،

دخترم فاطمه نورچشم من است،

دخترم فاطمه میوه دل من است،

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷ تا ۴۸۰، حدیث دوّم.

دخترم فاطمه روح و جان من است،
دخترم فاطمه وقتی که در محراب عبادت در پیشگاه پروردگارش قرار
می گیرد، در همان حال خداوند متعال به ملائکه خویش می فرماید:

یا مَلَائِكَتِي:

أَنْظُرُوا إِلَى أُمَّتِي فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ إِمَائِي قَائِمَةً بَيْنَ يَدَيَّ،

تَرْتَعِدُ فَرَائِصُهَا مِنْ خِيفَتِي،

وَ قَدْ أَقْبَلْتُ بِقَلْبِهَا عَلَى عِبَادَتِي،

أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ آمَنْتُ شِيعَتَهَا مِنَ النَّارِ، يَعْنِي:

خداوند متعال به ملائکه خویش می فرماید:

ای ملائکه من:

به فاطمه که برترین زنان و سیده زنان و سیده کنیزان من است نگاه کنید که
چگونه در پیشگاه من به عبادت ایستاده، و بدنش از خوف من می لرزد،
و با توجه قلبی کامل مشغول عبادت من است.

خداوند متعال سپس ملائکه خویش را مخاطب قرار داده و می فرماید:
شما را شاهد می گیرم که شیعیان فاطمه را از آتش ایمن ساختم «شما را
شاهد می گیرم که شیعیان فاطمه را از آتش جهنم مصون و محفوظ می دارم».
این حدیث را ابن عباس از وجود مبارک پیامبر اکرم نقل نموده است.^۱

حدیث هشتم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله

۱. امالی شیخ صدوق، مجلس بیست و چهارم، صفحه ۱۸۱، حدیث ۲.

امیر المؤمنین علیه السلام نفس نفیس خاتمت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس هیجدهم، صفحه ۳۵۸ «پاورقی».

جَنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل هفدهم، مبحث پنجم، صفحه ۶۵۰.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۰، صفحه ۱۴۵، حدیث اول.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۱۸، صفحه ۲۷۳، حدیث ۷.

علیها فرمود:

یا فاطمةُ ابْشِری:

فَلْکِ عِنْدَ اللَّهِ مَقَامٌ مَحْمُودٌ،

تَشْفَعِنَ فِيهِ لِمُحِبِّیْکِ وَ شِیعَتِکِ فَتَشْفَعِنَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله

علیها فرمود:

ای فاطمه بشارت باد تو را،

تو در پیشگاه خداوند متعال دارای مقام محمود هستی،

و در آن مقام و جایگاه برای محبین خودت و برای شیعیانت شفاعت

می کنی، و شفاعت پذیرفته می شود.^۱

مَحْمُود = ستایش شده، ستوده شده.

مَقَام محمود = مقام قابل ستایش، مقام والایی که ستایش برانگیز است و

همگان آن را می ستایند و تمجید می کنند.^۲

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۷۹ سوره اسراء به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

می فرماید:

وَ مِنْ اللَّیْلِ فَتَهَجَّدُ بِهِ نَافِلَةً لَّکَ عَسَىٰ أَنْ یَبْعَثَکَ رَبُّکَ مَقَامًا مَحْمُودًا، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد هفتم، صفحه ۳۴۴ و ۳۵۵ و ۳۶۰ «ذیل: وَ شُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ».

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۹، صفحه ۱۴۲، حدیث ۴.

۲. مجمع البیان، جلد چهاردهم، صفحه ۱۹۳ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

المیزان، جلد بیست و پنجم، صفحه ۲۹۶ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

تفسیر نمونه، جلد دوازدهم، صفحه ۲۵۱ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

مفردات راغب.

ای پیامبر:

پاسی از شب را از خواب برخیز و نماز بخوان «قسمتی از شب را پس از خوابیدنت بیداری کن و نماز شب بخوان»،

که این نماز شب برای تو اضافه بر واجبات است «اضافه بر نمازهای واجب روزانه می باشد که به همه مسلمین واجب است»،

باشد که در پرتو این عمل «نماز شب» خداوند متعال در روز قیامت تو را به مقام محمود مبعوث کند.

مقام محمود چیست؟

مقام محمود مقامی است که خداوند متعال در روز قیامت به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اعطا می فرماید،

و این مقام محمود آنچنان مقام ممتاز و والایی است که همه مردم و همه خلایق «از اولین تا آخرین» که در صحنه محشر حاضر شده اند آن را حَمْد می کنند و می ستایند و آن را تمجید می کنند،

و این مقام «مقام محمود» همان مقام شفاعت کبرای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در آن مقام به تمام خلایق و همه انبیاء و همه ملائکه شرافت و برتری پیدا می کند،

و در این مقام است «یعنی مقام محمود» که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هر چه از خداوند متعال درخواست نماید، خداوند متعال به آن حضرت اعطا می فرماید،

بنابراین:

مقام محمود همان مقام شفاعت کبری است،

و وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین و بزرگترین

شفاعت کننده است،

و اولین کسی است که شفاعت او به درگاه خداوند متعال مقبول می شود.^۱
ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف نبوی «حدیث هشتم» وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی
الله علیه و آله و سلّم به دختر گرانقدر خویش فاطمه زهرا سلام الله علیها
فرمودند که:

ای فاطمه:

تو در پیشگاه خداوند متعال دارای مقام محمود هستی،
و در جایگاه مقام محمود، محبّین و شیعیان را شفاعت خواهی کرد و
شفاعت نیز پذیرفته می شود.

در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که حقیقتاً منشور امام شناسی است
و یک دوره کامل و جامع امام شناسی می باشد و از ناحیه وجود مقدّس امام
هادی علیه السلام صادر شده هنگام زیارت هر کدام از ذوات مقدّسه معصومین
علیهم السلام به آن بزرگوار و آن بزرگواران عرض می کنیم:
وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تُقْبَلُ الطَّاعَةُ الْمُفْتَرَضَةُ، یعنی:

به موالات شما «با پذیرش امامت و ولایت شما» طاعات و عبادات واجب
شده مورد قبول واقع می شود و پذیرفته می گردد،
وَلَكُمْ الْمُوَدَّةُ الْوَاجِبَةُ، یعنی:

و برای شما است مودّت واجب، یعنی:

محبّت داشتن به شما را خداوند متعال بر همه مخلوقات واجب فرموده

۱. مجمع البیان، جلد چهاردهم، صفحه ۱۹۳ و ۱۹۴ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

المیزان، جلد بیست و پنجم، صفحه ۲۹۶ و ۲۹۷ «آیه ۷۹ سوره اسراء».

تفسیر نمونه، جلد دوازدهم، صفحه ۲۵۱ و ۲۵۸ و ۲۵۹ «ذیل آیه ۷۹ سوره اسراء».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف غلامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۶۳۲ تا ۶۳۶ «ذیل: وَالذَّرَجَاتُ
الرَّفِيعَةُ وَالْمَقَامُ الْمَحْمُودُ».

است،

وَالدَّرَجَاتُ الرَّفِيعَةُ، یعنی:

و برای شما است درجات رفیع و بلند، یعنی:

در پیشگاه خداوند متعال مقام و منزلتی دارید که احدی از مخلوقات به پایه

آن نمی رسد،

وَالْمَقَامُ الْمَحْمُودُ، یعنی:

برای شما است مقام محمود،

وَالْمَكَانُ الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، یعنی:

برای شما است جایگاه و مکان معلوم نزد خداوند عزوجل،

وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ، یعنی:

برای شما است جاه و مقام عظیم،

وَالشَّأْنُ الْكَبِيرُ، یعنی:

برای شما است شأن و مرتبه بزرگ،

وَالشَّفَاعَةُ الْمُقْبُولَةُ، یعنی:

برای شما است شفاعت مقبول و پذیرفته شده نزد خداوند متعال.^۱

حدیث نهم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

روز قیامت، جواز ورود به بهشت به شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب و

فاطمه زهرا سلام الله علیهما داده می شود که روی آن نوشته شده:

بَرَاءَةٌ مِنَ الْعَلِيِّ الْجَبَّارِ لِشِيعَةِ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ مِنَ النَّارِ، یعنی:

این قباله و جوازی است از ناحیه خداوند متعال برای شیعه علی و فاطمه از

آتش جهنم «این قباله و این جواز، سند رهایی شیعیان علی و فاطمه است که

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۵۷۸ و ۵۸۱ و ۵۸۶.

خداوند متعال آن را امضاء فرموده است»^۱.

توضیح:

این حدیث شریف در کتاب تاریخ بغداد از طریق اهل سنت نیز نقل شده است، و راوی حدیث بلال بن حمامه می باشد.^۲

حدیث دهم:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل می کند که آن حضرت فرمودند:
روز قیامت یک منادی از ناحیه خداوند متعال ندا می کند که:

يَا أَهْلَ الْقِيَامَةِ:
غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ،
هَذِهِ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ،
تَمَرُّ عَلَى الصِّرَاطِ،

فَتَمَرُّ فَاطِمَةُ وَ شِيعَتُهَا عَلَى الصِّرَاطِ كَالْبُرْقِ الْخَاطِفِ، یعنی:
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
روز قیامت یک منادی از ناحیه خداوند متعال ندا می کند که:
ای اهل محشر «ای اهل قیامت»:

چشمان خود را ببندید،

این فاطمه دختر محمد است که از صراط عبور می کند،

و سپس وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و شیعیانش به سرعت برق

۱. جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۳، خصیصه چهل و هشتم.
قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اول، بخش دوم، صفحه ۳۱۱، حدیث ۱۰۷/۲۰۰.

۲. قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اول، بخش دوم، صفحه ۳۱۱ و ۳۱۲، حدیث ۱۰۷/۲۰۰ «توضیح ابتدای حدیث شریف و پاورقی».

از صراط عبور می کنند.^۱

حدیث یازدهم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

روز قیامت جبرئیل به نزد تو می آید و عرض می کند:
ای فاطمه:

حاجت خود را از خداوند متعال بخواه،

و آنگاه تو به خداوند متعال عرض می کنی:

یا رَبِّ شِيعَتِي، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:
خداوندا:

من شیعیانم را می خواهم «به فریاد شیعیانم برس».

خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ، یعنی:

آنها را آمرزیدم «شیعیان تو را آمرزیدم».

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:

یا رَبِّ:

شِيعَةَ وُلْدِي، یعنی:

خداوندا:

من شیعیان فرزندانم را می خواهم «به فریاد شیعیان فرزندان من برس، یعنی

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۹، صفحه ۲۰۸، حدیث سوم.

فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع دهم، صفحه ۲۴۴ «بشارت بهشت به شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها».

به فریاد شیعیان ائمه معصومین علیهم السلام برس).

خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

برو، و هرکس را که دست به دامان تو شده او را وارد بهشت نما «هرکس

که به تو تمسک نموده او را با خودت به بهشت ببر».

در ادامه حدیث شریف آمده که:

و اینجا است که:

فَعِنْدَ ذَلِكَ يَوْمُ الْخَلَائِقِ أَنَّهُمْ كَانُوا فَاطِمِيْنَ،

فَتَسِيرِينَ وَ مَعَكَ شِيعَتِكَ وَ شِيعَةَ وُلْدِكَ وَ شِيعَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، یعنی:

و اینجا است که:

همه خلائق و همه مردم آرزو می کنند که:

ای کاش فاطمی و شیعه فاطمه علیها سلام بودند.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش

خویش به حضرت زهرا سلام الله علیها فرمود:

آنگاه تو و شیعیان تو و شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام حرکت می کنید «به

طرف بهشت».^۱

حدیث شریف مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط قسمتی

از حدیث شریف نقل شد که صراحتاً به شیعیان وجود مقدس فاطمه زهرا

سلام الله علیها اشاره داشت.

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس بیست و سوم، صفحه ۳۳۱ و ۳۳۲.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۹، صفحه ۲۰۸، حدیث چهارم.

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۳۶، صفحه ۷۷۴ تا ۷۷۶، حدیث ۵.

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۵ تا ۳۲۸.

فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع دهم، صفحه ۲۴۵ و ۲۴۶ «بشارت بهشت به

شیعیان حضرت زهرا علیها سلام».

حدیث دوازدهم:

در حدیث دیگری که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده آمده که آن حضرت فرمودند:

روز قیامت خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

یا حَبِیبَتِیْ وَ ابْنَةَ حَبِیبِیْ،

سَلِّیْنِیْ تُعْطِیْ،

وَ اَشْفَعِیْ تُشَفَّعِیْ، یعنی:

روز قیامت خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

ای حبیبه من و دختر حبیب من «ای محبوب من و دختر محبوب من»:

از من سؤال کن که به تو عطا می شود «از من هر چه می خواهی بخواه تا به تو عطا کنم»،

و شفاعت کن که شفاعتت مورد قبول واقع می شود «شفاعت کن که شفاعتت را می پذیرم».

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:

اِلٰهٰی وَ سَیِّدٰی:

ذُرِّیَّتِیْ وَ شِیْعَتِیْ، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:

ای خدای من و ای مولای من:

فرزندان من و شیعیان من «نجات فرزندانم و شیعیانم را می خواهم، یعنی

خداوندا: فرزندان و شیعیان مرا بیمارز»،

و در همین حال از ناحیه خداوند متعال ندا می رسد که:

اَیْنَ ذُرِّیَّةٌ فَاطِمَةَ وَ شِیْعَتُهَا، یعنی:

از ناحیه خداوند متعال ندا می رسد که:

کجا هستند فرزندان فاطمه و شیعیان فاطمه،
و سپس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرزندان خویش و شیعیان خویش را
داخل بهشت می نماید.^۱

حدیث سیزدهم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
تَدْخُلُ فَاطِمَةُ ابْنَتِي الْجَنَّةَ وَ ذُرِّيَّتُهَا وَ شِيعَتُهَا، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى:
لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ «آیه ۱۰۳ سوره انبیاء»، یعنی:
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
دخترم فاطمه و فرزندان و شیعیانش وارد بهشت می شوند درحالی که
ترس و وحشت روز قیامت آن‌ها را اندوهگین نمی کند،
و سپس وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیه شریفه
را «وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ - آیه ۱۰۲ سوره انبیاء» تلاوت نموده و
فرمودند:

هِيَ وَ اللَّهُ فَاطِمَةٌ وَ ذُرِّيَّتُهَا وَ شِيعَتُهَا، یعنی:
به خدا قسم:

دخترم فاطمه زهرا و فرزندان و شیعیانش مصداق این آیه شریفه «آیه ۱۰۲
سوره انبیاء» هستند که وارد بهشت می شوند،

۱. امالی شیخ صدوق، مجلس پنجم، صفحه ۲۴ و ۲۵، حدیث ۴.
فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع دهم، صفحه ۲۴۰ تا ۲۴۲ «بشارت بهشت به
شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها».
جَنَّةِ الْعاصِمَةِ، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۳ تا ۳۲۵.
تحقیقی درباره زندگانی حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۳۰
«اوقاف و صدقات جاریه فاطمه زهرا سلام الله علیها».
جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۹، صفحه ۲۰۷، حدیث دوم.
فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس چهاردهم، صفحه ۲۱۴ «پاورقی».

و آنچه را که در بهشت بخواهند و تمایل داشته باشند برای آن‌ها مهیا می‌شود،

و این نعمت‌ها برای همیشه و جاوید در اختیار آن‌ها است.^۱

علامه امینی ذیل این حدیث شریف عنوان نموده که:

آری،

فاطمه زهرا سلام الله علیها و فرزندان‌ش و شیعیان‌ش در پناه رحمت خداوند متعال از ترس و وحشت روز قیامت در امن و امان هستند، و از اینجا معلوم می‌شود که:

فاطمه زهرا سلام الله علیها دارای شیعه مخصوص به خود می‌باشد،

و صاحب استقلال شخصیت است.^۲

توضیح:

خداوند متعال در آیات ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳ سوره انبیاء می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ «آیه ۱۰۱»

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ «آیه ۱۰۲»

لَا يَخْزُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ «آیه

۱۰۳»، یعنی:

خداوند متعال می‌فرماید:

کسانی که قبلاً وعده نیک ما به آن‌ها داده شد «یعنی مؤمنین حقیقی و صالح

که به آن‌ها وعده بهشت داده شده است» از آتش جهنم دور می‌باشند «آیه ۱۰۱»

این افراد «مؤمنین حقیقی و صالح» صدای آتش جهنم را نمی‌شنوند،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۸، موضوع دهم «بشارت بهشت به شیعیان

حضرت زهرا علیها سلام».

جَنَّةِ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل دوازدهم، صفحه ۳۳۲.

۲. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۸ «موضوع دهم».

و آنها در بهشت آنچه را که مایل باشند و دل آنها بخواهد دارند،
و برای همیشه از آن نعمت‌ها بهره خواهند برد. «آیه ۱۰۲»
ترس و وحشت بزرگ و عظیم روز قیامت آنها را اندوهگین نمی‌کند،
و روز قیامت ملائکه به استقبال آنها آمده و به آنها می‌گویند:
این همان روزی است که به شما وعده داده می‌شد.^۱
حُسْنی = موثِّ اَحْسَن می‌باشد یعنی نیکوتر.
حَسِيسٌ = صدای محسوس، صوت و صدایی که احساس می‌شود.
فَزَعٌ اکبر = وحشت بزرگ، ترس عظیم.
يَوْمُ الْفَزَعِ الْاَكْبَرِ = روز ترس عظیم، روز وحشت بزرگ که کنایه از روز
قیامت می‌باشد که وحشت آن از هر وحشتی بزرگ‌تر است.^۲
در آیات قبل بحث از کفَّار و مشرکین و اهل جهنم بود، و آن آیات شریفه
اوضاع و احوال ناگوار آنها را بیان می‌فرمود که چگونه گرفتار عذابی می‌شوند
که هیچ کس به فریاد آنها نمی‌رسد،
و آنها مدام در حال سوختن و ناله و فریاد هستند لیکن کسی به فریاد آنها
نمی‌رسد،
و آنها به خاطر گناهایی که در دنیا مرتکب شده‌اند مستحق آتش و عذاب
دردناک می‌باشند.
خداوند متعال پس از بیان حال و وضع دوزخیان و اهل آتش، حالات
مؤمنین واقعی و صالحین را بازگو می‌فرماید تا در مقام مقایسه با یکدیگر
وضعیّت هر دو گروه «جهنمیان و بهشتیان» به وضوح روشن شود.
خداوند متعال در توضیح احوال بهشتیان و کسانی که با فضل خداوند متعال

۱. تفسیر نمونه، جلد سیزدهم، صفحه ۵۵۰ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

۲. المیزان، جلد بیست و هشتم، صفحه ۱۸۳ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

تفسیر نمونه، جلد سیزدهم، صفحه ۵۵۵ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

به بهشت می روند می فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ، یعنی:

کسانی که به خاطر ایمان و اعمال صالحشان از قبل به آنها وعده نیکو داده ایم از آتش هولناک و وحشتناک جهنم دور می باشند «دور نگه داشته می شوند».

به عبارت دیگر:

خداوند متعال می فرماید:

آنهايي که به خداوند متعال و پیامبران و اوصیاء آنها ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند در روز قیامت از عذاب جهنم دور می باشند، و اینها همان کسانی هستند که از قبل «زمانی که در دنیا بودند» وعده نیکو یعنی وعده بهشت و سعادت اخروی به آنها داده ایم.

بنابراین:

اولین نعمتی که روز قیامت نصیب مؤمنین واقعی و صالح می شود این است که از آتش جهنم دور نگه داشته می شوند.

در ادامه آیات شریفه خداوند متعال به چهار نعمت بزرگ دیگر که شامل مؤمنین واقعی و صالح می شود اشاره می فرماید.

دومین نعمتی که شامل حال مؤمنین واقعی و صالح می شود این است که:

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا، یعنی:

مؤمنین واقعی که مشمول رحمت خداوند متعال شده اند صدای آتش جهنم را نمی شنوند.

قابل ذکر است که:

آتش جهنم علاوه بر سوزاندن، صدای مهیب و وحشتناکی نیز دارد که مؤمنین واقعی آن صدا را نیز نمی شنوند.

سومین نعمت خداوند متعال که شامل حال مؤمنین واقعی می شود این

است که:

وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ، یعنی:

مؤمنین واقعی آنچه را که در بهشت بخواهند و تمایل داشته باشند برای آنها مهیا می شود،

و این نعمت‌ها برای همیشه و جاوید در اختیار آنها است، یعنی:

هر نعمت مادی و معنوی «روحی و جسمی» که بخواهند در دسترس آنها است و هیچ محدودیتی ندارند، یعنی:

تمام آرزوهای آنها برآورده می شود،

و این نعمت‌های بی شمار برای همیشه در اختیار آنها است، یعنی:

مؤمنین واقعی که وارد بهشت می شوند،

هم عمر جاویدان و ابدی دارند،

و هم این که نعمت‌های بی شماری که نصیب آنها شده جاویدان و ابدی است.

چهارمین نعمت بزرگی که نصیب مؤمنین واقعی می شود این است که:

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ، یعنی:

این فزع بزرگ یعنی این وحشت بزرگ و عظیم آنها را محزون و غمگین نمی سازد،

بنابراین:

چهارمین نعمتی که روز قیامت شامل مؤمنین واقعی می شود این است که:

از وحشت عظیم و هولناک قیامت در امان هستند،

و چون به فضل خداوند متعال از این صحنه‌های وحشتناک قیامت امنیت دارند، لذا:

حزن و اندوه به آنها راه پیدا نمی کند،

و آنها به هیچ وجه محزون و اندوهگین نمی شوند.

پنجمین نعمت بزرگی که روز قیامت نصیب مؤمنین واقعی می شود این است که:

وَتَلْقَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ، یعنی:

وقتی که مؤمنین واقعی سر از قبر بیرون می آورند و وارد صحرای محشر می شوند، ملائکه و فرشتگان رحمت الهی به استقبال آنها آمده و به آنها تبریک و شاد باش گفته و به آنها مژده بهشت و نعمت های جاوید بهشتی را می دهند و به آنها می گویند:

این همان روزی است که به شما وعده داده می شد، یعنی:

این روز همان روزی است که وقتی شما در دنیا بودید به شما وعده داده می شد و به شما گفته می شد که:

اگر به خداوند متعال و پیامبر اکرم و اوصیاء آن حضرت ایمان بیاورید، و تکالیف شرعی خودتان را انجام دهید «انجام واجبات، ترک محرمات» وارد بهشت خواهید شد،

و این بهشت، پاداش اعمال و اعتقادات صحیح شما است که خداوند متعال با لطف و فضل خویش به شما اعطا فرموده،

و به وعده ای که به شما مؤمنین واقعی داده بود عمل نموده است.

خلاصه کلام این که:

ملائکه رحمت الهی مؤمنین را به بهشت راهنمایی کرده و به آنها می گویند:

این بهشت و نعمات بی پایان الهی همان است که خداوند متعال در دنیا به

شما وعده داده بود.^۱

ملاحظه فرمودید که:

۱. مجمع البیان، جلد شانزدهم، صفحه ۱۶۷ و ۱۶۸ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».
المیزان، جلد بیست و هشتم، صفحه ۱۸۳ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».
تفسیر نمونه، جلد سیزدهم، صفحه ۵۵۴ تا ۵۵۶ «ذیل آیه ۱۰۱ تا ۱۰۳ سوره انبیاء».

این آیات شریفه «آیه ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳ سوره انبیاء» اوضاع و احوال مؤمنین واقعی را بیان می‌فرماید که چگونه روز قیامت مشمول فضل و رحمت و اسعه الهی شده و به بهشت وارد می‌شوند،

و برای همیشه از نعمات جاوید بهشتی بهره‌مند می‌شوند، همچنین در این حدیث شریف نبوی «حدیث سیزدهم» ملاحظه فرمودید که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیات شریفه را «آیه ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳ سوره انبیاء» تلاوت نموده و فرمودند:

هِيَ وَ اللهُ فَاطِمَةٌ وَ ذُرِّيَّتُهَا وَ شِيعَتُهَا، یعنی:

به خدا قسم:

دخترم فاطمه زهرا و فرزندان و شیعیان و صدق این آیات شریفه هستند که:

۱- ترس و وحشت روز قیامت آن‌ها را محزون و اندوهگین نمی‌کند،

۲- وارد بهشت می‌شوند،

۳- آنچه را که در بهشت بخواهند و تمایل داشته باشند برای آن‌ها مهیا

می‌شود،

۴- و این نعمت‌ها برای همیشه و جاوید در اختیار آن‌ها است.

قابل ذکر است که:

در تفاسیر شریف صافی، برهان و نورالثقلین ذیل این آیات شریفه احادیثی

از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شده که:

مصدق این آیات شریفه «آیه ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳ سوره انبیاء» ائمه معصومین

علیهم السلام و شیعیان آن ذوات مقدسه نیز می‌باشند،

و نتیجه این می‌شود که:

شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها و شیعیان دوازده امام معصوم علیهم السلام

به دليل اطاعت محض و بی قید و شرط از آن ذوات مقدسه و پذیرش امامت و ولایت آن بزرگواران و عمل به تکالیف شرعی خویش، روز قیامت از وحشت عظیم و هولناک آن روز در امان هستند، و هیچگونه حزن و اندوهی ندارند، و وارد بهشت می شوند و از انواع نعمات بهشتی بهره مند می شوند، و برای همیشه از آن نعمات بهره خواهند برد.

حدیث چهاردهم:

جابر بن عبدالله انصاری به محضر مقدس امام باقر علیه السلام شرفیاب شد و به آن حضرت عرض کرد:

یا بن رسول الله:

فدایت شوم:

در فضیلت جدّه بزرگوارتان فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من حدیثی بیان بفرمایید که هرگاه آن حدیث شریف را برای شیعیان شما نقل نمایم، شیعیان شما مسرور و خوشحال شوند.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در پاسخ به درخواست جابر بن عبدالله انصاری فرمودند:

وقتی که قیامت می شود و همه مردم و همه خلائق محشور می شوند خداوند متعال می فرماید:

یا أَهْلَ الْجَمْعِ:

إِنِّي قَدْ جَعَلْتُ الْكَرَّمَ لِمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ، یعنی:

خداوند متعال روز قیامت همه اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

ای اهل محشر:

من امروز کرامت و بزرگی را برای محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین
«علیهم السّلام» قرار دادم،

ای اهل محشر:

سرهای خودتان را پایین بیندازید،
و چشم‌های خودتان را ببندید تا فاطمه به سوی بهشت برود «چرا که فاطمه
به سوی بهشت در حرکت است».

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش به جابر بن
عبدالله انصاری فرمود:

وَ اللهُ يَا جَابِرُ:

أَنَّهَا ذَلِكَ الْيَوْمُ لَتَلْتَقَطُ شِيعَتَهَا وَ مُحِبِّيهَا كَمَا يَلْتَقِطُ الطَّيْرُ الْحَبَّ الْحَبَّ مِنَ الْحَبِّ

الرَّدِيءِ،

فَإِذَا صَارَ شِيعَتُهَا مَعَهَا عِنْدَ بَابِ الْجَنَّةِ،

يُلْقِي اللهُ فِي قُلُوبِهِمْ أَنْ التَّفَتُّوا،

فَإِذَا التَّفَتُّوا فَيَقُولُ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ:

يَا أَحِبَّائِي:

مَا التَّفَاتُكُمْ؟

وَ قَدْ شَفَعْتُ فِيكُمْ فَاطِمَةَ بِنْتَ حَبِيبِي،

فَيَقُولُونَ:

يَا رَبِّ:

أَحْبَبْنَا أَنْ يُعْرَفَ قَدْرُنَا فِي مِثْلِ هَذَا الْيَوْمِ،

فَيَقُولُ اللهُ:

يَا أَحِبَّائِي:

اِرْجِعُوا وَ اَنْظُرُوا اِلَى مَنْ اَحَبَّكُمْ لِحُبِّ فَاطِمَةَ،
 اَنْظُرُوا مَنْ اَطَعَكُمْ لِحُبِّ فَاطِمَةَ،
 اَنْظُرُوا مَنْ كَسَاكُمْ لِحُبِّ فَاطِمَةَ،
 اَنْظُرُوا مَنْ سَقَاكُمْ شَرْبَةً فِي حُبِّ فَاطِمَةَ،
 اَنْظُرُوا مَنْ رَدَّ عَنْكُمْ غَيْبَةً فِي حُبِّ فَاطِمَةَ،
 خَذُوا بِيَدِهِ وَ ادْخُلُوهُ الْجَنَّةَ، یعنی:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام به جابر بن عبدالله انصاری فرمود:

ای جابر:

به خدا قسم:

فاطمه زهرا سلام الله عليها در روز قیامت شیعیان خود و مُحَبِّین خود را «دوستداران خود را» به گونه ای از میان اهل محشر جدا می کند و نجات می دهد که یک پرنده، دانه خوب و مرغوب را از دانه بد و نامرغوب جدا می کند.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

وقتی که شیعیان فاطمه زهرا سلام الله عليها با آن حضرت به بهشت نزدیک می شوند «به در بهشت می رسند»،

خداوند متعال به قلوب شیعیان فاطمه زهرا سلام الله عليها القاء می کند که وارد بهشت نشوند و به پشت سر خویش نگاه کنند،

و در همین حال خداوند متعال شیعیان فاطمه زهرا سلام الله عليها را مورد خطاب قرار داده و به آنها می فرماید:

ای دوستان من:

توقف شما برای چیست «منتظر چه چیزی هستید و چه چیزی باعث شده که به پشت سر خویش نگاه می کنید»،

درحالی که دختر حبیب من یعنی فاطمه زهرا شما را شفاعت کرده است و من شفاعت فاطمه زهرا را در باره شما پذیرفته‌ام.

شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کنند:
خداوندا:

ما دوست داریم که ارزش و قدر و منزلت ما امروز شناخته گردد «معلوم شود».

خداوند متعال به شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:
ای دوستان من:

برگردید و نگاه کنید و ببینید «به اهل محشر نگاه کنید»:

هرکس شما را به خاطر فاطمه زهرا سلام الله علیها دوست می داشت «هر کس به خاطر این که شما شیعه و مُحَبِّ فاطمه زهرا سلام الله علیها بودید شما را دوست می داشت»

هرکس به خاطر این که شما شیعه و مُحَبِّ فاطمه زهرا سلام الله علیها بودید به شما غذا می داد «به شما طعام می داد»

هرکس به خاطر این که شما شیعه و مُحَبِّ فاطمه زهرا سلام الله علیها بودید به شما لباس می داد «لباس می پوشاند»

هرکس به خاطر این که شما شیعه و مُحَبِّ فاطمه زهرا سلام الله علیها بودید به شما شربت می داد «شما را سیراب می کرد»

هرکس به خاطر این که شما شیعه و مُحَبِّ فاطمه زهرا سلام الله علیها بودید غیبت غیبت کننده ای را از شما رد می کرد «مانع می شد تا دیگران درباره شما غیبت کنند»

دستش را بگیرد و او را وارد بهشت نماید «دست این افراد را بگیرد و

آن‌ها را به بهشت وارد نماید»^۱.

توضیح:

ملاحظه فرمودید که:

الف: از پیروان ائمه معصومین علیهم السلام به عنوان شیعیان آن ذوات مقدسه یاد شده و به آن‌ها مژده و بشارت بهشت داده شده است.

ب: از پیروان وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان شیعیان آن علیا مخدّره یاد شده و به آن‌ها مژده و بشارت بهشت داده شده است.

ج: شیعیان ائمه معصومین علیهم السلام و شیعیان وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در روز قیامت مورد شفاعت آن ذوات مقدسه واقع شده و وارد بهشت می شوند.

د: شیعیان اثنی عشری به دلیل پذیرش امامت و ولایت ائمه معصومین علیهم السلام،

و به دلیل اطاعت محض از ائمه معصومین علیهم السلام و اطاعت محض از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها حتماً وارد بهشت خواهند شد،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۵۷۹ موضوع دهم، «بشارت بهشت به شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها».

جُنة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۷۷، خصیصه بیست و هفتم.

سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها»، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی صفحه ۷۹ تا ۸۴.

فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس دهم، صفحه ۱۷۱ و ۱۷۲.

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد هفتم، صفحه ۳۴۳ تا ۳۴۵

«ذیل: وَشَفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ».

تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۴۲۸ و ۴۲۹

«اوقاف و صدقات جاریه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش سوم، صفحه

۴۳۰ تا ۴۳۳، حدیث ۲۲/۹۱۱.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۷، حدیث ۱۵.

خصائص فاطمیه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، فاطمه به چه معناست، خصیصه سوم از سه خصیصه، صفحه ۱۷۵.

گرچه ممکن است به دلیل ارتکاب گناه، مدّتی را در جهنّم سپری نمایند و سپس مورد شفاعت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و ائمه معصومین علیهم السّلام واقع شده و پس از تحمّل کیفر وارد بهشت بشوند. توجه به دو مطلب، بسیار لازم و ضروری است:

- ۱- شیعیان اثنی عشری مورد شفاعت ائمه معصومین علیهم السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها واقع خواهند شد و بالاخره وارد بهشت خواهند شد، گرچه ممکن است مدّت اقامت شیعیان گنهکار در جهنّم طولانی باشد.
- ۲- شیعیان اثنی عشری مخلّد در آتش جهنّم نخواهند بود، لیکن همچنان که قبلاً به عرض رسید ممکن است مدّت اقامت شیعیان گنهکار در جهنّم بسیار طولانی باشد.

حدیث شریفی که ذیلاً ملاحظه می فرمایید مبین این موضوع است.
مردی به همسرش گفت:

نزد فاطمه زهرا سلام الله علیها برو و از آن حضرت سؤال کن و از آن حضرت بپرس که:

آیا من از شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها هستم یا خیر؟
آن زن خدمت فاطمه زهرا سلام الله علیها شرفیاب شد و پیغام شوهرش را به استحضار آن حضرت رساند.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به آن زن فرمود:
به شوهرت بگو:

إِنْ كُنْتَ تَعْمَلُ بِمَا أَمْرُنَاكَ،

وَ تَنْهَى عَمَّا زَجَرْنَاكَ عَنْهُ،

فَأَنْتَ مِنْ شِيعَتِنَا،

وَ إِلَّا فَلَا، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به آن زن فرمود:

به شوهرت بگو:

اگر به دستورات ما عمل می کنی «اگر به آنچه که ما امر می کنیم عمل

می کنی»،

و از آنچه که او را نهی می کنیم پرهیز می کنی «از منہیات ما می پرهیزی» از

شیعیان ما هستی،

وگرنه شیعه ما نیستی.

آن زن به منزل خویش مراجعت نمود و شوهرش را از پاسخ فاطمه زهرا

سلام الله علیها مطلع ساخت.

شوهر آن زن پس از شنیدن فرمایش فاطمه زهرا سلام الله علیها با خود گفت:

وای بر من،

کیست که همواره از گناه و لغزش دور باشد «کیست که هیچگاه مرتکب

گناه نشود»،

و اگر اینگونه باشد من مخلّد در آتش جهنّم خواهم بود «برای همیشه داخل

جهنّم خواهم بود»، زیرا:

کسی که شیعه آن بزرگواران نباشد «شیعه حضرت زهرا و دوازده امام

معصوم علیهم السّلام» مخلّد در آتش جهنّم خواهد بود «برای همیشه داخل

جهنّم خواهد ماند».

آن زن به محض مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها شرفیاب شد و سخن

شوهرش را به استحضار آن حضرت رساند.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به آن زن فرمود:

به شوهرت بگو:

این چنین نیست «اینگونه که شوهرت فکر می کند نیست»،

شیعیان ما از بهترین و برترین اهالی بهشت هستند،
لیکن:

مُحِبِّينِ ما «دوستدارانِ ما»،

و مُحِبِّينِ مُحِبِّينِ ما «دوستدارانِ دوستدارانِ ما»،

و کسانی که با قلب و زبان خویش تسلیم ما هستند،

اگر از دستورات ما سرپیچی کنند،

و اگر از کارهای ناپسندی که آنها را نهی نموده‌ایم پرهیز ننمایند «اگر به امر

و نهی ما عمل نکنند»،

این افراد نیز وارد بهشت می‌شوند «شیعیان گنهکار نیز وارد بهشت می‌شوند»

لیکن بعد از این که از گناهان خویش پاک شدند، یعنی:

یا با تحمّل بلا یا و گرفتاری‌ها در دنیا،

یا با تحمّل سختی‌ها در عرصه قیامت،

و یا به عذاب شدن در طبقه بالای جهنّم، گناهان آنها پاک می‌شود،

و سپس ما آنها را «شیعیان گنهکار را» به جهت این که مُحب و دوستدار ما

بودند از جهنّم نجات می‌دهیم و به جوار خود می‌بریم «به بهشت می‌بریم».^۱

توضیح:

شیعیان گنهکار بالاخره با شفاعت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام‌الله علیها و

با شفاعت ائمه معصومین علیهم‌السلام مشمول رحمت و اسعه الهی شده و از

جهنّم نجات پیدا می‌کنند،

لیکن ممکن است مدّت اقامت شیعیان گنهکار و شیعیانی که در انجام گناه

اصرار می‌ورزند در جهنّم بسیار طولانی باشد که انشاء الله تعالی در حدیث بعد

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۶۵۸ تا ۶۹۱ «ذیل آیه ۸۳ سوره صافات».

فاطمه زهرا سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل ۱۹، صفحه ۳۹۱، حدیث ۵۷.

جلوه نور، تألیف آیت‌الله سعادت‌پرور، فصل ۲۹، صفحه ۲۰۹، حدیث اوّل «فرق شیعه و مُحب از دیدگاه روایات».

به آن اشاره خواهد شد.

شخصی به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام عرض کرد:

یا اباالحسن:

مرگ را برای من وصف کن.

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در پاسخ به سؤال

او فرمود:

مرگ یکی از سه امری است که بر انسان وارد می شود، یعنی:

مرگ:

۱- یا بشارتی است به نعمات جاوید و ابدی بهشت،

۲- یا خبری است به عذاب ابدی و همیشگی جهنم،

۳- یا خبری است برای ترساندن و اندوهگین ساختن، زیرا:

او نمی داند اهل بهشت است یا اهل جهنم.

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در ادامه فرمایش

خویش فرمودند:

انسانی که شیعه ما و مطیع ما و مُحَبِّ ما «دوستدار ما» باشد هنگام مرگ به

نعمات جاوید بهشتی بشارت داده می شود،

انسانی که دشمن ما و مخالف ما باشد هنگام مرگ به عذاب ابدی و همیشگی

جهنم وعده داده می شود،

اما انسانی که وضعش معلوم نیست و نمی داند سرانجامش چه خواهد شد

«انسانی که نمی داند اهل بهشت است یا اهل جهنم»، این انسان، شیعه ای است

که بر علیه نفس خویش اسراف نموده است «اسراف در گناه یعنی زیاده روی

در گناه»،

و این انسان شیعه به جهت ارتکاب گناهان زیاد نمی داند که سرانجامش

چگونه خواهد بود،

و نمی‌داند که اهل بهشت خواهد بود یا اهل جهنم «اعتقادات این شیعه درست بوده لیکن مرتکب گناهان زیادی می‌شده است»،

و به همین جهت هنگام مرگ اخبار مبهم و ترسناک به او می‌رسد «یعنی شیعه‌ای که اسراف در گناه داشته باشد و در انجام گناه زیاده‌روی کرده باشد هنگام مرگ در خوف و حزن است».

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام در ادامه بیانات نورانی خویش فرمودند:

اما خداوند متعال هرگز شیعه گنهکار را «شیعه‌ای را که در انجام گناه زیاده‌روی نموده» با دشمنان ما برابر نخواهد ساخت،

و با شفاعت ما او را از جهنم بیرون خواهد کرد.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام آنگاه شیعیان را مورد خطاب قرار داده و فرمودند «و می‌فرمایند»:

۱- از خداوند متعال اطاعت کنید،

۲- عمل صالح انجام دهید «یعنی به واجبات عمل نموده و از محرّمات اجتناب نمایید»،

۳- و عقوبت الهی را کوچک ندانید «کیفر و عذاب گناهان خودتان را که خداوند متعال به شما اعمال خواهد کرد ناچیز نشمارید»، زیرا:

شفاعت ما شامل حال مُسرفین در گناه نخواهد شد مگر بعد از سیصد هزار سال «شفاعت ما شامل حال شیعیانی که اسراف و زیاده‌روی در گناه می‌نمایند نخواهد شد مگر بعد از سیصد هزار سال»^۱.

۱. معانی الأخبار شیخ صدوق، جلد دوم، باب ۳۲۲، باب معنی مرگ، صفحه ۱۹۴، حدیث ۲.
تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۵۶۳، حدیث ۲۱۹ «حدیث ۴۸۲۴» «ذیل آیات ۱۰۱ تا ۱۰۹ سوره هود».

توضیح:

طبق این حدیث شریف و ده‌ها حدیث دیگر که در تفاسیر شریف صافی، برهان و نورالتقلین ذیل آیات شریفه قرآن کریم و از جمله ذیل آیات ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ سوره یونس، آیه ۲۵۵ سوره بقره و آیه ۸۳ سوره صافات نقل شده انسان‌ها هنگام مرگ در سه وضعیّت و در سه گروه قرار خواهند گرفت «به قرار ذیل»:

• گروه اوّل:

شیعیان اثنی عشری هستند که به تکالیف شرعی خویش عمل می‌کنند (یعنی شیعیانی که به واجبات عمل نموده و از محرّمات اجتناب می‌نمایند)، این‌ها هنگام مرگ به بهشت جاوید بشارت داده می‌شوند، لذا:

اینگونه شیعیان از لحظه مرگ به بعد نه خوفی دارند و نه حزنی.

• گروه دوّم:

دشمنان ائمّه معصومین علیهم‌السلام و منکرین امامت و ولایت آن ذوات مقدّسه هستند که هنگام مرگ به عذاب الیم و ابدی وعده داده می‌شوند، یعنی: اینگونه افراد از لحظه مرگ به بعد غرق در خوف و حزن می‌باشند تا این‌که وارد جهنّم شوند و برای ابد داخل جهنّم بمانند و مخلّد در آتش جهنّم باشند.

• گروه سوّم:

شیعیان اثنی عشری هستند که در دنیا مرتکب گناهان فراوانی شده‌اند و به اصطلاح اسراف در گناه نموده‌اند و مُسرف در گناه بوده‌اند،

اینگونه افراد هنگام مرگ با اخباری مواجه می‌شوند که باعث خوف و حزن آن‌ها می‌شوند،

و روز قیامت نیز وارد جهنّم خواهند شد،

لیکن هرگز مانند دشمنان ائمّه معصومین علیهم‌السلام و منکرین امامت و

ولایت آن ذوات مقدّسه نخواهند بود، یعنی:
شیعیانی که اسراف در گناه می نمایند مخلّد در آتش جهنّم نخواهند بود و
بالاخره با شفاعت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و با شفاعت ائمه
معصومین علیهم السّلام از جهنّم خارج خواهند شد، لیکن:
طبق این حدیث شریف که از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب
علیه السّلام نقل شد ممکن است این شفاعت پس از سیصد هزار سال نصیب
شیعیان مُسرف در گناه بشود.

فهرست احاديث

- ١٧..... إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو سَاعَةً مِنَ الْحُجَّةِ
- ١٩..... إِنَّ آخِرَ مَنْ يَمُوتُ الْإِمَامُ
- ٢٠..... لَوْ خَلَّتْ مِنْ حُجَّةٍ طَرْفَةٌ عَيْنٍ لَسَاخَتْ بِأَهْلِهَا
- ٢٠..... الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَمَعَ الْخَلْقِ وَبَعْدَ الْخَلْقِ
- ٢١..... نَحْنُ خُزَّانُ عِلْمِ اللَّهِ، نَحْنُ تَرَاجِمَةُ وَحْيِ اللَّهِ
- ٢١..... نَحْنُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ دُونَ السَّمَاءِ وَمَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ
- ٢١..... نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ وَخُزَّانُهُ عَلَى عِلْمِهِ
- ٢٢..... كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَابَ اللَّهِ الَّذِي لَا يُؤْتَى إِلَّا مِنْهُ
- ٢٣..... إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ بَابُ اللَّهِ الَّذِي لَا يُؤْتَى إِلَّا مِنْهُ
- ٢٣..... يَجْرِي لِآخِرِهِمْ مِنَ اللَّهِ مِثْلُ الَّذِي جَرَى لِأَوَّلِهِمْ
- ٢٤..... إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى طَهَّرَنَا وَعَصَمَنَا وَجَعَلَنَا شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ
- ٢٥..... أَيْنَ خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ
- ٢٦..... يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ: هَذَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ
- ٢٧..... نَحْنُ حُجَّةُ اللَّهِ، نَحْنُ بَابُ اللَّهِ، نَحْنُ لِسَانُ اللَّهِ
- ٢٧..... نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ، نَحْنُ عَيْنُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ
- ٢٨..... نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَنَحْنُ عُرْوَةُ الْوُثْقَى
- ٣٨..... أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَالْمُنْتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِهِ
- ٣٩..... إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُهْلِكَهُمْ ذَهَبَ بِنَا مِنْ بَيْنِهِمْ وَرَفَعْنَا إِلَيْهِ

- يا عَلِيُّ: أَنْتَ حُجَّةُ اللَّهِ، أَنْتَ بَابُ اللَّهِ، أَنْتَ الطَّرِيقُ إِلَى اللَّهِ، ٤٠
- يا عَلِيُّ: أَنْتَ النَّبِيُّ الْعَظِيمُ، أَنْتَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، ٤٠
- يا عَلِيُّ: أَنْتَ إِمَامُ الْمُسْلِمِينَ وَآمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ٤٠
- يا عَلِيُّ: أَنْتَ فَارُوقُ الْأَعْظَمِ، أَنْتَ الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ، ٤١
- يا عَلِيُّ: أَنْتَ خَلِيفَتِي عَلَى أُمَّتِي، ٤١
- يا عَلِيُّ: أَنْتَ الْمَظْلُومُ بَعْدِي، ٤١
- يا عَلِيُّ: أَنْ حِزْبُكَ حِزْبِي وَحِزْبِي حِزْبُ اللَّهِ، ٤١
- يا عَلِيُّ: أَنْ حِزْبَ أَعْدَائِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ، ٤١
- مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ آدَمِي وَلَا أَنْسَى إِلَّا وَنَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ، ٤٣
- وَمَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَقَدْ عَرَضَ وَلَا يَتُّنَا عَلَيْهِ ٤٣
- السَّلَامُ عَلَى أَيْمَةِ الْهُدَى وَحُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى ٤٤
- رَضِيكُمْ خُلَفَاءَ فِي أَرْضِهِ ٤٧
- بِكُمْ فَتَحَ اللَّهُ، وَبِكُمْ يَخْتِمُ، ٤٨
- الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَمَعَ الْخَلْقِ وَبَعْدَ الْخَلْقِ، ٤٩
- أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي، ٥٠
- أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ رُوحِي، ٥٠
- وَبِكُمْ يُمَسِّكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ٥٢
- هُوَ لَاءِ أَحِبَّائِي وَأَوْلِيَائِي وَحُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَأَيْمَةُ بَرِيَّتِي، ٥٤
- يَا آدَمُ وَ يَا حَوًّا: لَا تَنْظُرَا إِلَى أَنْوَارِي وَ حُجَجِي بَعَيْنِ الْحَسَدِ، ٥٦
- إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ عَلِيًّا وَ زَوْجَتَهُ وَ أَبْنَاءَهُ حُجَجَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، ٦١
- أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةٌ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، ٦١
- نَحْنُ وَسَيَلَّتُهُ فِي خَلْقِهِ، ٦٢

- ٦٣.....إِنِّي زَوَّجْتُ أَحَبَّ النِّسَاءِ إِلَى مَنْ أَحَبَّ الرِّجَالَ،
- ٦٣.....وَأَجْعَلُهُمَا حُجَّتِي عَلَى خَلْقِي،
- ٦٦.....اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الصِّدِّيقَةِ الطَّاهِرَةِ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،
- ٦٨.....نَحْنُ حُجَّجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَجَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا،
- ٦٩.....فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ،
- ٧٢.....السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ،
- ٧٣.....الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي، اسْمُهُ اسْمِي،
- ٨٤.....اللَّهُمَّ اذْفَعْ عَنِّي وَلِيِّكَ وَخَلِيفَتِكَ وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ،
- ٨٤.....اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَلِيِّكَ وَابْنِ أَوْلِيائِكَ،
- ٨٥.....السَّلَامُ عَلَى أَوْلِيَاءِ اللَّهِ وَأَصْفِيائِهِ،
- ٨٧.....لَيْسَ بَيْنَ اللَّهِ وَبَيْنَ حُجَّتِهِ حِجَابٌ،
- ٨٧.....نَحْنُ أَبْوَابُ اللَّهِ، نَحْنُ الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ،
- ٨٨.....نَحْنُ عَيْبَةُ عِلْمِهِ، نَحْنُ أَرْكَانُ تَوْحِيدِهِ، وَنَحْنُ مَوْضِعُ سِرِّهِ،
- ٨٨.....طُوبَى لِشِيعَةِ قَائِمِنَا، الْمُنْتَظَرِينَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَتِهِ،
- ٩٤.....عَلِيٌّ قَائِدُ الْبَرَّةِ، وَقَاتِلُ الْكُفْرَةِ،
- ١٠٩.....نَحْنُ وَشِيعَتُنَا حِزْبُ اللَّهِ، وَحِزْبُ اللَّهِ هُمُ الْعَالِبُونَ،
- ١١٣.....لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ،
- ١١٤.....مَا مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا وَأَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ،
- ١١٤.....أَنَا أَوْلَى بِكُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ نَفْسِهِ،
- ١١٥.....مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ،
- ١١٨.....مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ إِمَامٌ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً،
- ١٢١.....هُؤُلَاءِ أَحِبَائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَّجِي عَلَى خَلْقِي وَ أُمَّةُ بَرِيَّتِي،

- فَوَلَايَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي ١٢١
- وَ إِذَا اسْتَقَرَّ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ ١٢٥
- زَارِكِ آدَمَ وَ مَنْ دُونَهُ مِنَ النَّبِيِّينَ ١٢٥
- إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِالْفِي عام، ١٢٨
- جَعَلَ أَعْلَاهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ ١٢٨
- يَا مُحَمَّدُ: إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِهِ
- مِنْ نُورِي، ١٣٦
- إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِهِ مِنْ نُورِي، ... ١٣٦
- يَا مُحَمَّدُ: لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبِيدِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ، ١٣٧
- لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبِيدِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ وَ يَصِيرَ كَالشَّنِّ الْبَالِي ١٣٧
- مَا تَكَامَلَتِ النَّبُوَّةُ لِنَبِيِّ فِي الْأَظْلَةِ حَتَّى عُرِضَتْ عَلَيْهِ وَ لَا يَتِي ١٤٩
- إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ بِوَلَايَتِكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ، ١٥١
- السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَةُ امْتَحَنِكَ الَّذِي خَلَقَكَ، ١٥٢
- فَأَشْهَدِي أَنِّي ظَاهِرٌ بِوَلَايَتِكَ وَ وَلايَةِ آلِ بَيْتِكَ ١٥٢
- يَا مُمْتَحَنَةُ امْتَحَنِكَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكَ، ١٥٣
- إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَعْضِبُ لِعُضْبِ فَاطِمَةَ وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا ١٦٠
- يَا فَاطِمَةُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَعْضِبُ لِعُضْبِ فَاطِمَةَ وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا ١٦٠
- إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، ١٦٧
- لَوْ لَا أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لِفَاطِمَةَ، ١٦٨
- هِيَ الصِّدِّيقَةُ الْكُبْرَى، وَ عَلَى مَعْرِفَتِهَا دَارَتِ الْقُرُونُ الْأُولَى، ١٧١
- هَذَا الْقَائِمُ الَّذِي يُحِلُّ حَلَالِي وَ يُحَرِّمُ حَرَامِي ١٨٠
- هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، ١٨١

- يا مُحَمَّدُ: هُمُ الْاِئِمَّةُ بَعْدَكَ الْمُطَهَّرُونَ مِنْ صُلبِكَ، ٢١٥
- وَ هَذَا الْحُجَّةُ الَّذِي يَمَلَأُ الْاَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلًا، ١٨٥
- يا اَحْمَدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْاَفْلاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، ١٨٨
- لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْاَفْلاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمَا ١٨٨
- اَنَا عَبْدٌ مِنْ عبيدِ مُحَمَّدٍ، ١٩٠
- طَاعَتِنَا نِظاماً لِلْمِلَّةِ، ١٩٦
- وَ اِمَامَتِنَا اَمَاناً مِنَ الْفِرْقَةِ، ١٩٦
- يا عَلِيُّ: اَنْفِذْ لِمَا اَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، ٢٠١
- اِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ اَمْرَيْنِ، كِتَابَ اللهِ وَ عِترَتِي اَهْلَ بَيْتِي، ٢١٣
- مَنْ كُنْتُ اَوْلَى بِهِ مِنْ نَفْسِهِ فَعَلِيٌّ اَوْلَى بِهِ مِنْ نَفْسِهِ، ٢٤٣
- يا عَلِيُّ: اَنْتَ مَنِي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى غَيْرِ النُّبُوَّةِ، يَعْنِي: ٢٤٣
- اِنِّي تَرَكْتُ فِيكُمْ اَمْرَيْنِ، كِتَابَ اللهِ وَ عِترَتِي، ٢٤٤
- اِنَّ اللهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ مُتَفَرِّداً بِوَحْدَانِيَّتِهِ، ٢٥٢
- ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ، فَمَكَّنُوا الْالفَ دَهْرًا، ٢٥٢
- لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَيَّ جَمِيعٍ مَنْ خَلَقَ اللهُ ٢٥٣
- يا مُحَمَّدُ: اِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْاِئِمَّةَ مِنْ وُلْدِهِ مِنْ نوري، ٢٥٧
- يا مُحَمَّدُ: لَوْ اَنَّ عَبْدًا مِنْ عبيدِي عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ، ٢٥٨
- كِتَابِ اللهِ النَّاطِقِ وَ الْقُرْآنِ الصَّادِقِ ٢٦٢
- طَاعَتِنَا نِظاماً لِلْمِلَّةِ، ٢٦٢
- وَ اِمَامَتِنَا اَمَاناً مِنَ الْفِرْقَةِ، ٢٦٢
- يا اَبَا الْحَسَنِ: هَذِهِ وَدِيعَةُ اللهِ وَ وَدِيعَةُ رَسُوْلِهِ ٢٦٥

- هَذِهِ وَدِيْعَةُ اللهِ وَ وَدِيْعَةُ رَسُوْلِهِ مُحَمَّدٍ عِنْدَكَ ٢٦٥
- يَا عَلِيُّ: اَنْفِذْ لِمَا اَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةً، ٢٦٥
- كَانَ اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيْعِ مَا تَأْمُرُهُ، ٢٦٦
- الْاَيْمَةُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ، مَنْ اطَاعَهُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللهَ، ٢٦٩
- هُمُ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، وَ هُمْ الْوَسِيْلَةُ اِلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، ٢٦٩
- مَنْ اطَاعَكُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللهَ، مَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللهَ، ٢٧٣
- سَيَكُوْنُ بَعْدِي فِتْنَةٌ مُظْلِمَةٌ، ٢٧٥
- قِيْلَ يَا رَسُوْلَ اللهِ: مَا الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى؟ ٢٧٦
- قَالَ رَسُوْلُ اللهِ: مَنْ سَيِّدِ الْوَصِيِّيْنَ. ٢٧٦
- قِيْلَ يَا رَسُوْلَ اللهِ: وَ مَنْ اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ؟ ٢٧٦
- قِيْلَ يَا رَسُوْلَ اللهِ: وَ مَنْ مَوْلَى الْمُسْلِمِيْنَ وَ اِمَامُهُمْ بَعْدَكَ؟ ٢٧٦
- اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ صَلِّ عَلٰى اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ، ٢٧٨
- اِنَّ هَذَا وَ شِيْعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ٢٨١
- يَا عَلِيُّ: اَنْتَ وَ شِيْعَتُكَ وَ مَوْعِدِي وَ مَوْعِدُكُمْ الْحَوْضُ، ٢٨٣
- يَا عَلِيُّ: اَنْتَ خَيْرُ الْبَشَرِ، لَا يَشْكُ فَيْكَ اِلَّا كَافِرٌ، ٢٨٦
- عَلِيُّ خَيْرُ الْبَشَرِ، وَ مَنْ اَبَى فَقَدْ كَفَرَ، ٢٨٧
- اَنَا سَيِّدُ الْاَوَّلِيْنَ وَ سَيِّدُ الْاٰخِرِيْنَ، ٢٨٨
- اَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، ٢٨٨
- اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِنْ شِيْعَةِ عَلِيٍّ بِنِ اَبِيْطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، ٢٨٩
- مَنْ اطَاعَكُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللهَ، وَ مَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللهَ، ٢٩١
- عَلِيُّ اَوْلُنَا وَ اَفْضَلُنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، ٢٩٢
- يَا عَلِيُّ: اَنْفِذْ لِمَا اَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةً، ٢٩٣

- ٢٩٤ كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ،
 ٢٩٨ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ مُحَمَّدًا وَعَلِيًّا وَفَاطِمَةَ، ثُمَّ خَلَقَ جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ،
 ٢٩٩ لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ،
 ٣٠٠ إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ، لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا،
 ٣١٦ فَمَنْ سَلَّمَ لَنَا سَلِمَ،
 ٣١٦ وَمَنْ أَقْتَدَى بِنَا هُدَى،
 ٣٢٢ يَا عَلِيُّ: أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ،
 ٣٣١ يَا عَلِيُّ: شَيْعَتُكَ هُمْ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،
 ٣٣١ يَا عَلِيُّ: مَنْ أَهَانَكَ فَقَدْ أَهَانَنِي، وَمَنْ أَهَانَنِي أَدَخَلَهُ اللَّهُ تَعَالَى نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
 ٣٣١ يَا عَلِيُّ: أَنْتَ مِنِّي وَ أَنَا مِنْكَ،
 ٣٣٢ يَا عَلِيُّ: رُوحَكَ مِنْ رُوحِي وَ طَيْبَتِكَ مِنْ طَيْبَتِي،
 ٣٣٢ يَا عَلِيُّ: شَيْعَتُكَ شَيْعَةُ اللَّهِ، وَ أَنْصَارُكَ أَنْصَارُ اللَّهِ،
 ٣٣٢ يَا عَلِيُّ: أَوْلِيَاؤُكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ، وَ حِزْبُكَ حِزْبُ اللَّهِ،
 ٣٣٢ يَا عَلِيُّ: سَعَدَ مَنْ تَوَلَّاهُ، وَ شَقِيَ مَنْ عَادَاهُ،
 ٣٣٥ يَا عَلِيُّ: أَنْتَ وَ شَيْعَتُكَ عَلَى الْحَوْضِ،
 ٣٣٩ يَا عَلِيُّ: أَنْتَ الْمَظْلُومُ بَعْدِي،
 ٣٣٩ يَا عَلِيُّ: أَنْتَ صَاحِبُ شَجَرَةِ طُوبَى فِي الْجَنَّةِ،
 ٣٤٦ وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ هَذَا وَ شَيْعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ
 ٣٤٦ إِنَّ هَذَا وَ شَيْعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،
 ٣٤٨ يَا عَلِيُّ: أَنْتَ وَ شَيْعَتُكَ، وَ مَوْعِدِي وَ مَوْعِدُكُمْ الْحَوْضُ،
 ٣٥٢ نَحْنُ وَ شَيْعَتُنَا حِزْبُ اللَّهِ، وَ حِزْبُ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ،
 ٣٥٣ نَحْنُ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ، وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ عَدُوَّنَا،

- وَشَيْعُنَا أُولُوا الْأَلْبَابِ، ٣٥٣
- الْمَيِّتُ مِنْ شَيْعَتِنَا صَدِيقُ شَهِيدٍ، ٣٦١
- وَ اللَّهُ مَا الشُّهَدَاءُ إِلَّا شَيْعَتُنَا، ٣٦٣
- طُوبَى لِشَيْعَةِ قَائِمِنَا، الْمُنْتَظَرِينَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَتِهِ، ٣٦٤
- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَلِيِّكَ وَ ابْنِ أَوْلِيَائِكَ ٣٦٥
- سُمِّيَتْ فِي الْأَرْضِ فَاطِمَةً، لِأَنَّهَا فَطَمَتْ شَيْعَتَهَا مِنَ النَّارِ، ٣٦٧
- لِأَنَّهَا فَطَمَتْ شَيْعَتَهَا مِنَ النَّارِ، ٣٦٨
- لِأَنَّهَا فَطَمَتْ هِيَ وَ شَيْعَتُهَا مِنَ النَّارِ، ٣٦٨
- وَيْلٌ لِمَنْ يَظْلِمُهَا وَ يَظْلِمُ بِعُهَا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، ٣٧٣
- يَا عَلِيُّ: أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، ٣٧٥
- أَمَّا ابْنَتِي فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، ٣٧٦
- هِيَ بَضْعَةٌ مِنِّي، هِيَ نُورٌ عَيْنِي، هِيَ ثَمْرَةٌ فُؤَادِي، ٣٧٦
- هِيَ رُوحِي الَّتِي بَيْنَ جَنْبِي، ٣٧٦
- انظُرُوا إِلَى أُمَّتِي فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ إِمَائِي، ٣٧٧
- أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ آمَنْتُ شَيْعَتَهَا مِنَ النَّارِ، ٣٧٧
- يَا فَاطِمَةُ أَبْشِرِي: فَلَيْكَ عِنْدَ اللَّهِ مَقَامٌ مَحْمُودٌ، ٣٧٨
- بِمُؤَالَاتِكُمْ تُقْبَلُ الطَّاعَةُ الْمُفْتَرَضَةُ، ٣٨٠
- لَكُمْ الْمَوَدَّةُ الْوَاجِبَةُ، ٣٨٠
- بِرَأْيَةِ مِنَ الْعَلِيِّ الْجَبَّارِ لِشَيْعَةِ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ مِنَ النَّارِ، ٣٨١
- يَا أَهْلَ الْقِيَامَةِ: غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ، ٣٨٢
- هَذِهِ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ، تَمُرُّ عَلَى الصَّرَاطِ، ٣٨٢
- فَتَمُرُّ فَاطِمَةُ وَ شَيْعَتُهَا عَلَى الصَّرَاطِ كَالْبَرْقِ الْخَاطِفِ، ٣٨٢

- يا حبيبتى و ابنة حبيبي، سلىنى تُعطى، ٣٨٥.....
- سلىنى تُعطى، و اشْفعى تُشْفعى، ٣٨٥.....
- اىن ذُرِيَّةُ فَاطِمَةَ وَ شيعَتِها، ٣٨٥.....
- تَدْخُلُ فَاطِمَةُ ابْنَتِي الْجَنَّةَ وَ ذُرِيَّتُها وَ شيعَتُها، ٣٨٦.....
- هِيَ وَ اللهُ فَاطِمَةُ وَ ذُرِيَّتُها وَ شيعَتُها، ٣٨٦.....
- هِيَ وَ اللهُ فَاطِمَةُ وَ ذُرِيَّتُها وَ شيعَتُها، ٣٩٢.....
- انى قَدْ جَعَلْتُ الْكَرَمَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ، ٣٩٣.....
- انْهَذَا ذَلِكَ الْيَوْمِ لَتَلْتَقَطُ شيعَتُها وَ مُحبيها كَمَا يَلْتَقَطُ الطَّيْرُ، ٣٩٤.....
- يا رَبِّ: أَحَببْنَا أَنْ يُعْرَفَ قَدْرُنَا فِي مِثْلِ هَذَا الْيَوْمِ، ٣٩٤.....
- يا أَحِبائِي: ارْجِعُوا وَ انظُرُوا اِلى مَنْ أَحَبَّكُمْ لِحُبِّ فَاطِمَةَ، ٣٩٥.....
- انظُرُوا مَنْ أَطْعَمَكُمْ لِحُبِّ فَاطِمَةَ، ٣٩٥.....
- انظُرُوا مَنْ سَقَاكُمْ شَرِبَةً فِي حُبِّ فَاطِمَةَ، ٣٩٥.....
- انْ كُنْتَ تَعْمَلُ بِما أَمَرْنَاكَ، فَانْتَ مِنْ شيعَتِنَا، ٣٩٨.....

منابع و مأخذ

۱. تفسیر مجمع البیان

تألیف: امین الاسلام طبرسی
ترجمه: جمعی از علماء و فضلا
تهران: مؤسسه انتشارات فراهانی

۲. تفسیر المیزان

تألیف: علامه سید محمدحسین طباطبائی
ترجمه: جمعی از علما و فضلا
قم: انتشارات مؤسسه مطبوعات دارالعلم
تهران: کانون انتشارات محمدی

۳. تفسیر نمونه

تألیف: جمعی از علما و فضلا، زیر نظر آیت الله مکارم شیرازی
تهران: دارالکتب الاسلامیه

۴. تفسیر صافی

تألیف: عالم ربانی آیت الله محمد محسن فیض کاشانی
ترجمه: جمعی از علما و فضلا، زیر نظر عبدالرحیم عقیقی بخشایشی
قم: نشر نوید اسلام

۵. تفسر برهان

تألیف: علامه سید هاشم بحرانی

ترجمه: دکتر رضا ناظمیان، دکتر علی گنجیان و دکتر صادق خورشیا
تهران: نشر کتاب صبح با همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور

۶. تفسیر نورالثقلین

تألیف: علامه حویزی

ترجمه: جمعی از علماء و فضلا، زیر نظر عبدالرحیم عقیقی بخشایشی
قم: نشر نوید اسلام

۷. اصول کافی

تألیف: محمد بن یعقوب کلینی

ترجمه: سید جواد مصطفوی

تهران: انتشارات علمیة اسلامیة

۸. احتجاج طبرسی

تألیف: ابومنصور احمد بن علی طبرسی

ترجمه: بهزاد جعفری

تهران: دارالکتب الاسلامیة

۹. عیون اخبار الرضا علیه السلام

تألیف: محمد بن علی بن بابویه «شیخ صدوق»

ترجمه: علی اکبر غفاری، حمید رضا مستفید

تهران: دارالکتب الاسلامیة

۱۰. معانی الاخبار

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: عبدالعلی محمّدی شاهرودی
تهران: دارالکتب الاسلامیه

۱۱. کمال الدّین و تمام النّعمه

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: منصور پهلوان
قم: سازمان چاپ و نشر دار الحدیث

۱۲. خصال

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: محمّد باقر کمره‌ای
تهران: انتشارات کتابچی

۱۳. علل الشّرایع

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: سیّد محمّد جواد ذهنی تهرانی
قم: انتشارات مؤمنین

۱۴. امالی

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: کریم فیضی
قم: انتشارات چهارده معصوم علیهم السّلام

۱۵. امالی

تألیف: محمّد بن حسن طوسی «شیخ طوسی»
ترجمه: صادق حسن‌زاده
قم: انتشارات اندیشه هادی

۱۶. امالی

تألیف: محمّد بن محمّد بن نعمان «شیخ مفید»
ترجمه: عقیقی بخشایشی
قم: انتشارات نوید اسلام

۱۷. ارشاد

تألیف: محمّد بن محمّد بن نعمان «شیخ مفید»
ترجمه: سیّد هاشم رسولی محلاتی
قم: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۱۸. ارشادالقلوب

تألیف: حسن بن ابی‌الحسن محمّد دیلمی
ترجمه: علی سلگی نهاوندی با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی
قم: چاپ امین

۱۹. کلیّات حدیث قدسی «ترجمه کتاب جواهر السنّه»

تألیف: شیخ حرّ عاملی
ترجمه: زین‌العابدین کاظمی خلخالی
تهران: انتشارات دهقان

۲۰. بصائر الدرجات

تألیف: محمّد بن حسن صفار قمی
ترجمه: علیرضا زکی زاده رنانی
قم: انتشارات وثوق

۲۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه فاطمه زهرا سلام الله علیها»

تألیف: آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی
تهران: انتشارات قائن

۲۲. شرح زیارت جامعه کبیره

تألیف: آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی
تهران: انتشارات قائن

۲۳. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»

تألیف: آیت الله جوادی آملی
قم: مرکز نشر اسراء

۲۴. شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه کتاب شمس الطالع»

تألیف: علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی
ترجمه: محمّد حسین نائیجی
قم: انتشارات مسجد مقدّس جمکران

۲۵. شرح زیارت جامعه کبیره «حبل متین»

تألیف: آیت الله سیّد محمّد ضیاءآبادی

تهران: انتشارات بنیاد خیریه الزهراء سلام الله عليها

۲۶. فضائل فاطمه زهرا سلام الله عليها

تأليف: عبدالحسين اميني «علامة اميني»

تهران: نشر استقلال

ناشر دیجیتالی: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

۲۷. امیر المؤمنین علیه السلام نفس نفیس خاتمیت

تأليف: آیت الله وحید خراسانی

قم: مدرسه الامام باقر العلوم علیه السلام

۲۸. فاطمه زهرا سلام الله عليها حلقه وصل رسالت و امامت

تأليف: آیت الله وحید خراسانی

قم: مدرسه الامام باقر العلوم علیه السلام

۲۹. حدیث لولا فاطمة

تأليف: آیت الله محمد علی گرامی

ناشر: دفتر آیت الله محمد علی گرامی

۳۰. جنة العاصمه

تأليف: آیت الله سیّد محمد حسن میرجهانی

تهران: موسسه فرهنگي هنري شمس الضحی

۳۱. فاطمه عليها سلام سرور دل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

تأليف: آیت الله رحمانی همدانی

ترجمه: مهدی جعفری
تهران: مرکز فرهنگی انتشارات منیر

۳۲. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام

تألیف: آیت‌الله سیّد احمد مستنبط

قم: نشر الماس

۳۳. جلوه نور

تألیف: آیت‌الله سعادت پرور

تهران: شرکت انتشارات احیاء کتاب

۳۴. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها

تألیف: آیت‌الله سیّد محمّد کاظم قزوینی

ترجمه: سیّد محمّد صالحی

تهران: نشر محمّد

۳۵. خصائص فاطمیّه

تألیف: آیت‌الله کجوری مازندرانی «معروف به ملاّ باقر واعظ تهرانی»

قم: انتشارات اندیشه هادی

۳۶. آل الله در کتاب الله «فضائل و مناقب چهارده معصوم علیهم السّلام در قرآن کریم»

تألیف: نیره السّادات علوی حسینی

قم: انتشارات طوبای محبّت